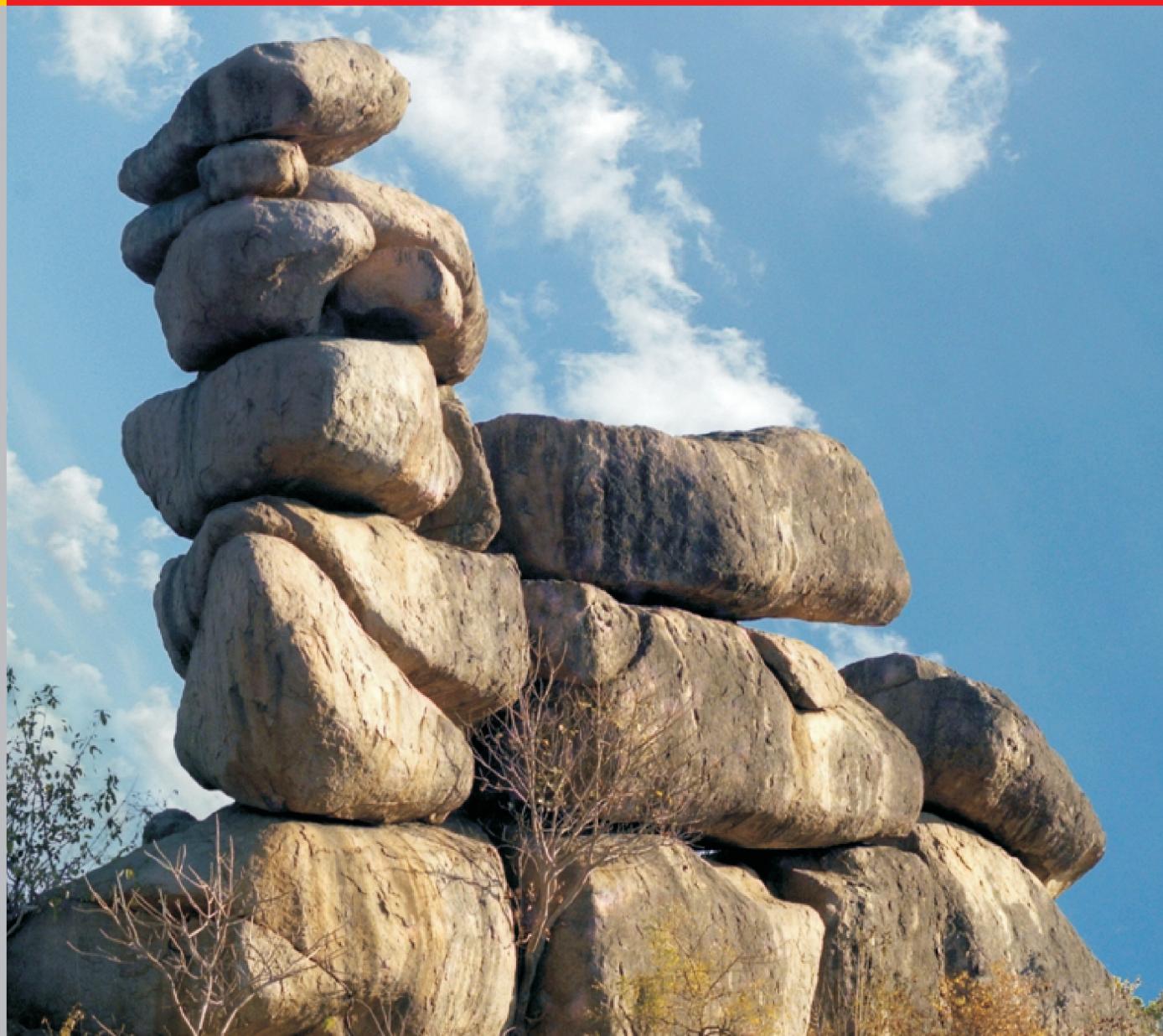

₹ 15

ధక్కను

సామాజిక రాజకీయ మాసపత్రిక
ల్యాండ్

DECCAN LAND, HYDERABAD

ప్రోదరాబాద్‌లో విధ్వంసకర అభివృద్ధి పోలవరం కాదిది ధనవరం
 ఎడారిగా మారనున్న తెలంగాణ

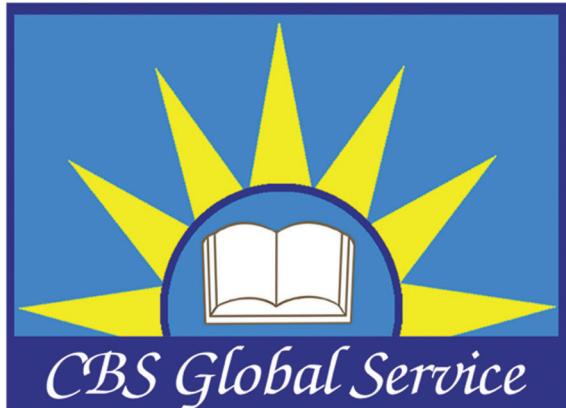
CENTRAL BOOK SHOP

ABIDS

5-9-186, Behind SBH(H.O)
Gunfoundry, Hyd-1.
Ph: 66468646, 23203108

AMEERPET

Lane Opp. Green Park Hotel,
Hyderabad.
Ph: 2340 0789

CENTRAL BOOK SHOP

ABIDS / AMEERPET

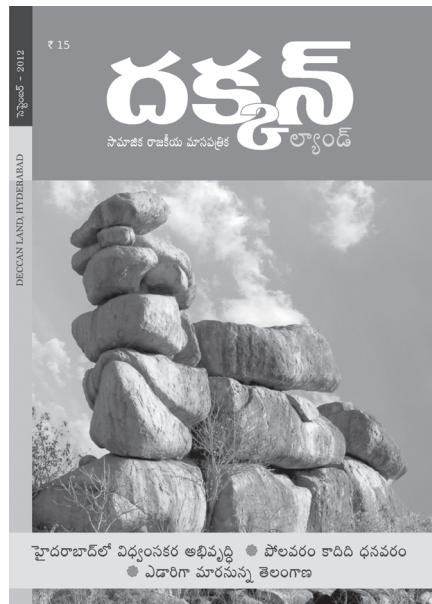
● **SCHOOL BOOKS**

● **GENERAL BOOKS**

● **STATIONARY & GIFTS**

సరికొత్త ప్రపంచంలోకి న్యాగతం...

**నూతన మాన పత్రికకు
మీ అండదండలు కోరుతూ...**

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644

Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com website : www.deccanland.com

ప్రాచీన చరిత్రకు

‘సజీవ నాక్కాలు’... దక్కన్ శిలలు!

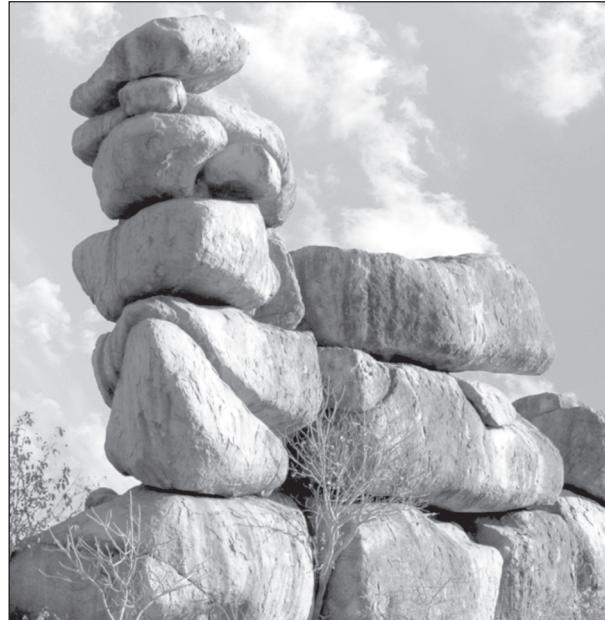
బట్టి రాళ్ళేగా... అని తీసిపారేసేందుకు ఫీలు కాని రాళ్ళు... దక్కన్ శిలలు. ఆ శిలలకే గనుక ప్రాణం ఉంటే ఒక్కో శిల ఒక్కో ఆధ్యాత్మాధను వినిపిస్తుంది. ఆమానవుడికి ఆసురా ఇచ్చిన శిల ఒకటితే... ఆ మానవుడి ఉపి దెబ్బలను భరిస్తూ చరిత్రకు ఆధారంగా నిలిచింది మరో శిల. ఒక రాజవంశానికి ప్రతీక ఒక శిల అయితే ఒక దేవుడికి సంకేతం మరో శిల. ఏ శిలను చూసినా ఒక్కో అనుభూతి అలా మదిని ఆహ్లాద పరుస్తుంది. ఇటీవలి కాలంలో మాత్రం ఈ అనుభూతి గుండెను పిండే స్థోంది. మరుసటి రోజుకు ఆ శిల ఆక్రూడ ఉంటుందో, ఉండదోనన్న అనుమానం వేధిస్తోంది. పెరిగిపోతున్న నగరీకరణ ఒక కారణం అయితే, సహజ వసరుల అపరిమిత వెలికితీత మరో కారణంగా చెప్పవచ్చు. ఈ దక్కన్ రాక్ పార్కేషన్సు పరిరక్షించడంలో సేవరాక్ సాసైటీ, పైదరాబాద్ గణసియంగా క్షమి చేస్తుంది.

దక్కన్ శిలలకు బొగోళికంగా కూడా ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉంది. యావత్ భూగోళంలోనే అత్యధిక స్థాయిలో వోల్ఫ్మానిక్ ఫీరచ్చలను కలిగి ఉన్న శిలల్లో దక్కన్ శిలలు కూడా ఉన్నాయి. వెల్లవెత్తిన లావా పొరలు పొరలుగా ఘనీభవిస్తే ఇవి రూపుదిద్దుకున్నాయి.

దక్కన్ శిలలకు కనీసం 68 మిలియన్ సంపత్తురాల చరిత్ర ఉండని భావిస్తారు. క్రిటాసియన్ పీరియడ్ చివరి దశలో ఇది రూపుదిద్దుకున్నట్లు అంచనా. పశ్చిమ కనుమల్లో ముంబయి సమీపంలో సుమారు 65 మిలియన్ సంపత్తురాల క్రితం చోటు చేసుకున్న లావా ఉపైన దక్కన్ శిలలు ఏర్పడేందుకు ఆధారభూతమైందని అంటారు. ఈ ఏర్పాటు ప్రక్రియ కనీసం 30 వేల ఏళ్ళ పాటు కొనసాగి ఉండవచ్చనని అంచనా.

అప్పట్లో ఈ లావా సుమారు 1.5 మిలియన్ చ.కి.మీ మేర ప్రవహించినట్లు తెలుస్తోంది. నేటి భారతీలో సగభాగానికి ఇది సమానం. భూమి లోని ప్లేట్ సర్పుబాట్లు, ఇతరత్రా కారణాల నేపథ్యంలో కాల క్రమంలో దక్కన్ పీరభూమి నేటి పరిమాణానికి కుదించుపోయింది. ప్రస్తుతం దక్కన్ పీరభూమి విస్తరంగా 512,000 చ.కి.మీ.

దక్కన్ పీరభూమి వాతావరణానికి కూడా ఓ విశిష్టత ఉంది. వోల్ఫ్మానిక్ వాయువులు మరీ ముఖ్యంగా సల్వర్ డయాక్లైండ్ సమకాలీన వాతావరణం రూపుదిద్దుకునేందుకు అప్పట్లోనే ఆధారభూమికగా

మారింది. సగటున 2 సెల్వియన్ డిగ్రీల మేర ఉప్పోగ్రత పడిపోయేందుకు అది కారణమైంది. ఒకనాడు దక్కన్ పీరభూమి రాక్కన్బల్లులకు అవాసంగా ఉండింది. ఈ విధంగా వాతావరణం చల్లబడడం, ఈ శిలలు ఏర్పడే సమయంలో వెలువడిన వాయువులు తదితర కారణాల వల్ల అప్పట్లో ఈ ప్రాంతంలోని రాక్కన్బల్లులు అంతరించిపోయాయన్న వాదనలూ ఉన్నాయి.

దక్కన్ ప్రాంతపు శిలల్లో అత్యధిక లావా ఆధారితమే అయిపుటికీ, మరికొన్ని ఇతర రకాల శిలలు కూడా ఉన్నాయి. దక్కన్ శిలలు రూపుదిద్దుకోవడంపై కూడా ఎన్నో సిద్ధాంతాలున్నాయి. లావా పొరల్లో చిక్కుకుపోయిన శిలాజాలకు పేరొందాయి దక్కన్ శిలలు. నేటి ఆధునిక కప్పలకు పూర్వుతరాలు అనదగ్గ కప్పల అవశేషాలు ఆనేకం శిలాజారూపాల్లో దక్కన్ శిలల్లో లభ్యమువుతుంటాయి. మరెన్నో ఇతర జీవుల శిలాజాలు కూడా పీటిల్లో లభిస్తుంటాయి. -వి.ఎం.

మారిపోతున్న సామాజికార్థిక రాజకీయ పరిస్థితుల్లో చెరిగిపోని విలువలకు కట్టుబడుతూ

‘దక్కన్ ల్యాండ్’ అక్షర ప్రస్తావనం మునుముందుకు సాగాలని ప్రజల సమస్యలకు, ఆకాంక్షలకు అద్దం పట్టాలని

మాతన మార్పు కోసం దిశానీర్దేశం చేయాలని ఆ దిశలో అనునిత్యం వృధ్చి చెందాలని కోరుకుంటున్నా

మీ.. శ్రేయోభిలాపి

దక్కన్ ల్యాండ్

ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾನವತ್ವಿಕ

సంపుటి : 1

సప్టెంబరు - 2012

సంపాదకులు

యం. వేదకుమార్

అసెషన్సియేట్ ఎడిటర్
ఎస్. వంశీ మోహన్
పైట్ : 9848902520

ಕರ್ನಾಟಕ
KARNATAKA

కుంటాల్ జింద్ : శాఖ గుర్తిస్తున్

టేమనుట్టు : శైలువేరు

వాణిజుల పక్షానువ్యాపారం

9030626288

ముద్రణ :

దక్కన్ పెస్

ఆజామూబాద్, హెదరాబాద్-500 020.

కార్కాలయ చిరునామా

రక్త లాంకి

DECCAN LAND

DECCAN LAND
"CHANDRAM" 490,
St No. 11, Himayatnagar.

Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554

Fax: 040-27635644

Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com
website : www.deccanland.com

విజేస్‌ కోసం..

దక్కన్ ల్యాండ్ మానపత్రిక స్థానిక విజ్ఞానీ
కోసం పుత్రిక చిరునామాలో లేదా అనంద విజ్ఞానీనే
(చిక్కడవర్లి, ఔన్ నెం: 9848428516,
9246826191) లో నంపుటాడించవచ్చు.

లోపలి పేజీల్ ...

వాహీ! కూబాత్ ప్రా!	6
సంపాదకీయం	7
విష్ణుంసకర అభిష్టులో ప్రాదురాబాద్	8
పరకాలః మన పోరు ఎవరిపై?	11
ఎడాలగా మారసున్న తెలంగాణ	13
తెరవే రాష్ట్ర మహారాష్ట్ర	15
'దండయాత్' ఎవరి కోసం?	16
జాతీయస్థాయిలో గద్దు కార్యక్రీతం	18
పోలవరం కాబిధి 'ధన'వరం	20
ప్రాదురాబాద్ విస్తరణతో చేసేపై ప్రభావం	23
సెప్టెంబర్ 30 - తెలంగాణ మార్క్!	25
1948 పోలీసు చర్చ - భస్స ద్వారా ధరం	27
సమైక్య రాష్ట్రంలో సమగ్ర దోషిడి	28
శ్రీశైలంలోనూ ప్రఫుత్వానికి చెంపదబ్బ	33
విష్ణువిస్తే విజయం	35
అన్ని చేపుతులే	36
రాజయ్య... నీకు సాటి ఎవరయ్యా!	37
వాతావరణ మార్పులు - పైద్దరంగం	38
లోపించిన వెకెం.. ప్రాదురాబాద్	39
రాజ్యం వెక్కిలించిన వాచపల్లి	41
తెలుగువారి భోగిళక ఏక్కుత ఒక మిట్ట!	43
వాల్మీయార్థీను వ్యుతిరేకించాం!	45
పజ్ఞక్ దిమాండ్	47
పాలనుట్టిపై ఆల్క దండయాత్	52
అగ్ని రగిశ్శిన క్షీట తెలంగాణ	54
తెలుగు పలుకుబడి మారుపేరు	55
సాంస్కృతిక తెలంగాణ పచ్చేసింది	56
టి. రాజేంద్ర కుమార్	56

‘డక్కన్ ల్యాండ్’లో ఆచ్చవతుతున్న రచనలలో వ్యక్తమవుతున్న అభిప్రాయాలన్నింటితో సంపాదకులకు ఏకీభావం ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. ‘డక్కన్ ల్యాండ్’ను ప్రజాసామిక అభిప్రాయవేదికగా, ప్రజాప్రక్ర రాజీక్యార్థిక, సామాజిక విశేషణావేదికగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మా సంకల్పం. అందుకు అనుగుణంగానే అన్ని రకాల అభిప్రాయాలకు, భిన్నాభిప్రాయాలకూ స్థానం కల్పించాలన్నది మా ఉద్దేశం. విధి రంగాల్లో నిపుణుల రచనలను అందించడం ద్వారా ఆయ అంశాలపై, సమస్యలపై, పరిష్పత మార్కులపై పాతక్లో అవగాహన పెంపాడించడమే ‘డక్కన్ ల్యాండ్’ లక్షణం.

వాహి.. క్ష్యాబాత్ పైరా!

యాదిరెడ్డి బలిదానం సందర్భంగా జరిగిన గొడవలో ఏమీ భవన్ సిబ్బందిని కొట్టినందుకు గర్వపడుతున్నాం.

- టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్చే ఈబెల రాజేందర్
* * *

కడప శారుషం ఏమైంది? సోనియా కాళ్ళ వద్ద మీ శారుషాన్ని తాకట్టు పెట్టారా ?

- ప్రణబ్కు ఓటేయడంపై వైఎస్ఎర్ కాంగ్రెస్‌పై తెలుగుదేశం నేత రేవంత్ రెడ్డి వ్యాఖ్య
* * *

డబ్బులొస్తాయని కిచ్చే అమ్మెస్తామా (బాక్టైట్ తప్పకాలను వ్యతిరేకిస్తూ..)

- మంత్రి డొక్కు మాణిక్య వరప్రసాద్
* * *

ఇందిరమ్మ బాట...పనికి మాలిన బాట

- టీడీపీ నేత మోత్సుపల్లి నర్సింహులు
* * *

సోనియాగాంధీ దయ, నా తలరాత బాగుంటే సీఎం అప్పతా

- డిప్యూటీ సీఎం దామోదర రాజనర్సింహ
* * *

కరెంటు కోతలతో రాష్ట్రం మొత్తం చీకటిగా మారింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాస్తా అంధకార ప్రదేశ్గా మారింది. సీఎం చేసేది ఇందిరమ్మ బాట కాదు... చీకటి బాట.

* * *

ఇందిరాబాట పేరుతో గ్రామాలకు వెళ్ళుతున్న సీఎం కిరణ్కుమార్ రెడ్డి ఆ పథకంతో ఇంబీబాట పట్టకుండా చూసుకోవాలి. ఇప్పటికే ప్రజాపథం, రచ్చబింద నిర్వహించిన ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు రచ్చ రచ్చ చేశారు.

- మాజీ మంత్రి శంకర్రావు
* * *

తెలంగాణ విషయాన్ని తేల్చినిదే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలకు వెళ్ళినా పార్టీకి నష్టమే తప్ప లాభం లేదు. - కరీంనగర్ ఎంపీ పొన్నం ప్రభాకర్
* * *

కొన్ని ప్రాంతాల్లో నకిలీ విత్తనాల విక్రయాలు జోరుగా కొనసాగుతున్న మాట నిజమే - వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి కన్నా లక్కీ నారాయణ
* * *

కలని ఉంటే సుఖం సీమాంద్రులకు, తెలంగాణ ప్రజలకు దుఃఖం తప్పదు
- టీఆర్ఎస్ నేత హరీశ్రీరావు
* * *

వచ్చే సాధారణ ఎన్నికల్లో బీసీలకు 100 సీట్లు కేటాయిస్తామంటున్న టీడీపీ అధినేత చంద్రబాబునాయుడు తన జోడు పదవుల్లో ఒకటి బీసీలకు ఇచ్చి విశ్వస్తీయత నిరూపించుకోవాలి.

- కరీంనగర్ ఎంపీ పొన్నం ప్రభాకర్
* * *

రాయల తెలంగాణ ప్రతిపాదనలో అర్థం లేదు. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలను కేంద్రం అర్థం చేసుకోవాలి

- టీడీపీ ఎమ్మెల్చే మోత్సుపల్లి నర్సింహులు
* * *

కేంద్రప్రభుత్వం తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుపై అధికారిక ప్రకటన చేయకపోతే కాంగ్రెస్ పార్టీకి పట్టగుపులుండవు. భనం, పదవి ఉన్నాయి కదా అని నోటికి వచ్చినట్లు మాటలుడడం మానుకొని ఒక ప్రజాప్రతినిధిగా లగడపాటి ఆలోచించాలి. - స్సాతంత్ర్య సమర యోధుల కోర్ కమిటీ షైర్పున్ ఆచార్య కొండా లక్ష్మిశ్రీ బాహుదేవీ
* * *

జందిరమ్మ బాట కార్యక్రమానికి వచ్చే అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులను సమస్యలపై నిలచియాలి. - సీఎం రాష్ట్ర కార్యదచ్చి బీవీ రాఘవులు
* * *

ప్రధానిని ఎంపీలు తప్పుదోవ పట్టించారు. రాజీవ్ యువకిరణలతో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు జాస్తామనలేదు. - అమలాపురంలో సీఎం కిరణ్
* * *

పోలవరం డిజెన్ మార్కులి. ప్రాజెక్టు కారణంగా రెండు లక్షల మంది గిరిజనులు, 300 గ్రామాలు ముంపునకు గురి కావడమే గాకుండా పర్యావరణం నాశనమవుతున్నా ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టనట్లు వ్యవహారించడం తగదు.

- కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత, ఎంపీ పాల్వ్యాయి గోవర్ధన్ రెడ్డి

⑤

తెలంగాణ రచయితల వేదిక

సూతన కార్యవర్గం ఎన్నిక

తెలంగాణ రచయితల వేదిక సూతన కార్యవర్గాన్ని వేదిక అధ్యక్షుల కార్యదర్శులు జాలూరు గారీ శంకర్, సూరేపల్లి సుజాత కరీంనగర్లో ప్రకటించారు. ఈ వేదిక ఉపాధ్యక్షులుగా నాశేశ్వరరం శంకరం, అన్నవరం దేవేందర్, అనిశెట్టి రజత్, పొట్లపల్లి శ్రీనివాసరావు, కె. ముత్యం, పెద్దింటి అశోక్ కుమార్, వసంతరావు దేవేంద్రాం, డాక్టర్ అప్పాల పత్రధర్, కార్యదర్శులుగా డాక్టర్ దామెర రాములు, ప్రాఫెసర్ బస్న అయిలయ్య, ఎనిశెట్టి శంకర్, ఉదారి నారాయణ, బెల్లి యాదయ్య, బుర్ర తిరుపతి, వీఆర్ విద్యార్థి, ప్రసేన, కార్యనిర్వాకు కార్యదర్శులుగా మల్లయ్య, తుర్లపొల్చి లజ్జిత్ సంకెపల్లి నాగేంద్ర శర్మ, కొండె మల్లారెడ్డి, కోశాధికారిగా మద్దికుంట లక్ష్మిశ్రీలను నియమించారు. సలహాదారులుగా ప్రాఫెసర్ జయధిర్ తిరుమలరావు, అల్లం నారాయణ, ఉంకశాల అశోక్, కె.శ్రీనివాస్, కె.రామచంద్రమూర్తి, అప్పర్, సీతారాం వ్యవహారించనున్నారు.

⑥

మార్పు కోసం...

ప్రపంచికరణ దుష్పలితాలు ఇప్పుడు అన్ని చోట్ల కూడా వెలుగులోకి వస్తున్నాయి. శ్రీకాకుళం మొదలుకొని చిత్తరూ పరకు రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ ప్రజలు ఈ విధమైన ప్రపంచికరణ యత్నాలను వ్యతిరేకిస్తునే ఉన్నారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం, ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు, తాగు, సాగు నీటి కొరత, విద్యుత్ సమస్య, షోర్ట్రెడ్ బాధితులు, పోలవరం, టైగర్ ప్రాజెక్టు, గనులు, సెంటులు, రైతుల భూముల స్వాధీనం... ఇలా ఎన్నో అంశాలు రాష్ట్రాన్ని పట్టి కుదిపేస్తున్నాయి. వ్యవసాయం, వాణిజ్యం, విద్య, వైద్యం... ఇలా ప్రతీరంగంలోనూ ఎంతో వెనుకబాటు. మరన్నో అక్రమాలు. అటు అంద్ర, రాయలసీమ ఇటు తెలంగాణ. మూడు ప్రాంతాల్లోనూ ఎన్నో సామాజిక సమస్యలు. అలాంటి సమస్యలపై ప్రజల గొంతును ప్రతిధ్వనించేందుకు రూపుదిద్దుకున్నది దక్కన్ ల్యాండ్.

అభివృద్ధికి మార్గదర్శకంగా, ప్రజాభిప్రాయ వేదికగా నిలవాలన్నది మా సంకల్పం. తెలంగాణ, అంద్ర, రాయలసీమ ఆ మాటకు వస్తే జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా ఏప్రాంతానికి చెందిన సామాజిక, రాజకీయ అంశమైనా ఆయా ప్రాథమ్యాలను బట్టి దక్కన్ ల్యాండ్లో చోటు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. పాలక వర్గాల అక్రమాలు, అధికారుల నిర్మక్యం, హక్కుల ఉల్లంఘన... ఇలా ఎంతో విశాలమైన కాన్ఫెన్షన్పై ప్రజల జీవితానికి, పోరాటానికి అక్కరరూపం ఇచ్చే ఓ చిన్నప్రయత్నమే దక్కన్ ల్యాండ్.

నేడు ప్రపంచికరణ దుష్పలితాలు ఒక్కొక్క రంగాన్నే కబళిస్తూ వస్తున్నాయి. వినియోగవస్తువులు, విద్య, వైద్యం, రిటైల్ రంగం, ఈ క్రమంలో వ్యవసాయం కూడా కార్బోరేటీకరణ బాటు పట్టింది. ఒకవైపున వేల ఎకరాల నేడ్డుపు భూమిని అక్రమంగా ప్రైవేటు సంస్థలకు కట్టబెచ్చుతున్నారు. మరలైపైన లక్షలాది ఎకరాలకు నీటి సదుపాయం కల్పించడంలో, విద్యుత్ సౌకర్యం అందించడంలో నిర్మక్యం ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఇటు అధికార పట్టం, అటు విపక్షం కూడా ప్రజలకు అంతగా అవసరం లేని, తక్షణ ప్రాధాన్యం లేని అంశాలపై రాజకీయం చేయడంతోనే సరిపుచ్చుకుంటున్నాయి. దీంతో ప్రజాసమస్యలు మరగునపడుతున్నాయి. దేశాన్ని దేశప్రజలను ఎంతగానో ప్రభావితం చేసే కీలక విధాన నిర్ణయాల్లో ప్రజలకు భాగస్వామ్యం లేకుండా పోతున్నది. అఱు విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి నష్టపరిషోరం చెల్లింపు అందును ఉదాహరణగా చెప్పవచ్చు. ఇలాంటి అంశాలను చర్చించేందుకు ఒక వేదిక లేకుండా చేస్తున్నారు. మీడియా కూడా అదే బాటు పట్టింది. ఇక చివరి దిక్కుగా మిగిలింది ‘ప్రత్యోమ్మాయ మీడియా’ మాత్రమే. అందులో భాగంగానే రూపుదిద్దుకుండి ‘దక్కన్ ల్యాండ్’.

ప్రజాభిప్రాయాన్ని విస్తుత స్థాయిలో వ్యక్తం చేసేందుకు వీలుగా మేధావులు, విద్యావంతులు, సామాజిక ఉద్యమ కార్యకర్తల నుంచి రచనలను ఆహ్వానిస్తున్నాం. ప్రజాస్వామ్యవాదుల గొంతుక ఇది... ఉద్యమకారుల వేదిక ఇది. పత్రికను మరింత మెరుగ్గా తీర్చిదిద్దేందుకు మీ నుంచి సూచనలనూ కోరుతున్నాం. మా ఈ చిన్న ప్రయత్నానికి మీ సహకారం మాకెంతో అమూల్యం. ఈ పత్రిక మనందరిది. ఈ పోరాటం మనందరిది. ప్రతీ ఒక్కరం నేను సైతం... అని భావించి ప్రజా సమస్యలపై పోరాటానికి ముందుకు రావాల్సిన సమయమిది. అందుకు ప్రతీకగా వెలువడుతున్నదే ఈ పత్రిక. మీ నుంచి సానుకూల స్పందన ఆశిస్తూ.....

వెదకుమార్.ఎం.

(యం. వెదకుమార్)
ఎడిటర్

విధ్వంసకర అభివృద్ధిలో ప్రాదరాబాద్

మాలిక వసతుల అభివృద్ధి! ఈ మాట వినగానే అందరికి మదిలో మెదిలేది సామాన్యానికి జరుగుతున్నదేంచి? మాలిక వసతుల అభివృద్ధి అనేది ప్రాదరాబాద్ నగరం విధ్వంసానికి ఎందుకు దారి తీస్తోంది? ఇప్పుడు జరుగుతున్న అభివృద్ధి అంతా ఎవరి కోసం? అసలైన అభివృద్ధి సాధించేండుకు ఇతర ప్రత్యామ్మాయాలు లేవా అని ప్రశ్నపున్నారు మానవహక్కులు వేదిక అధ్యాత్ములు ఎస్. జీవన్‌కుమార్

ఇంపిరియల్ గెజిటర్ ఆఫ్ ఇండియా (1909) ప్రకారం, 1901వ సంవత్సరం లోనే ప్రాదరాబాద్ పట్టణం నాలుగున్నర లక్షల జనాభాతో దేశంలో నాలగవ స్థానంలో ఉంది. నిజం స్టేట్ రైల్వే ద్వారా దేశంలోని ప్రధాన నగరాలకు అనుసంధానం చేయబడింది. 139 పెద్ద చెరువులతో, 310 చిన్న చెరువులతో, మానేన్ సాగర్, మీరాలమ్ చెరువులు తాగునీటి అవసరాల కోసం నిర్దేశించబడి అతి సుందరమైన నగరంగా ఉండేది. నగరానికి సంబంధించిన రెండు వేల ఎకరాల వైశాల్యం గల భూములు అతరాఫీబలదా అనే పేరుతో, నగరం చుట్టూ దాదాపు 13 లక్షల ఎకరాల సర్పేభాన్ భూములు ఉండేవి. తెలంగాణ ప్రాంతం అంధ్ర ప్రాంతంతో మిళితమై, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంగా ఏర్పడ్డ తర్వాత ప్రాదరాబాద్ చుట్టూ పక్కల పెనుమార్పులు జరిగాయి. 1956కు పూర్వం నిజం పాలనలో దాదాపు నలశ్శే పరిత్రమలు వివిధ వస్తువులు ఉత్పత్తి చేస్తుండేవి. కానీ, ఉమ్మడి రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత వచ్చిన పోకరీలు ప్రాదరాబాద్ చుట్టూ ఉన్న భూములు కేంద్రంగా ఏర్పడి ఈ ప్రాంతానికి తీరని నష్టం చేశాయి. రెండవ పంచవర్ష ప్రంచాలికలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయివేటు సంస్లాకు సహాయం అందించే లక్ష్యంతో స్టేట్ పైనాన్ కార్పొరేషన్, చిన్న తరహ పరిత్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్, ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ సంస్లాకు ఏర్పరిచింది. కోస్తాంధ్ర ప్రాంతంలోని ధనికవర్గం తమ దగ్గర ఉన్న మిగులు, ఈ సంస్లాకు ఆసరాతో ప్రాదరాబాద్కు తరలివచ్చి పరి త్రమల స్థాపనకు భూమిల్ని సొంతం చేసుకుంది. పైకి చూడడానికి పరిత్రమల అభివృద్ధి అవుతున్నట్లుగా అనిపించింది కానీ

ఉద్యోగా లన్నింటికి వాళ్ళ ప్రాంతం వాళ్ళనే నియమించుకున్నారు. ప్రాదరాబాద్ చుట్టూ పక్కల భూములు క్రమకుమంగా కసుమరుగు కావడం మొదలైంది. ప్రాదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ చుట్టూ పక్కల ప్రాంతాల్లో 1970 వరకు పేద ప్రజలు గుడిసెలు వేసుకొని బస్తీలలో ఉండేవారు. కానీ, వలసవాదు ల చేతుల్లోకి పారిత్రామిక వ్యవస్థ పోగానే పరిస్థితి తారుమార్చింది. దేశం లోనే అతి తక్కువ ధరలకు లభించే ఈ ప్రాంతపు పట్టణ భూములు కబ్బాలకు గుర్తెనాయి. గుండాలు, రాజకీయ ప్రాబల్యం గల వాళ్ళ పోలీసుల సహాయంతో పేదల బస్తీలను భారీ చేయించి కబ్బా చేయడం ఒక భయంకర సంస్కృతిగా తయారైంది.

జందిరాగాంధీ మెదక్ ప్రార్థమెంట్ స్థానం నుండి ఎన్నికెన తరువాత, వెనుకబడ్డ మెదక్ జిల్లాలో పరిత్రమలు స్థాపించడానికి, చాలా రాయితీ లకు అనుమతులు లభించాయి. ప్రాదరాబాద్కు ఆనుకున్న మెదక్లో పరిత్రమలు రావడంతో తెలంగాణకు లాభం జరిగిందనుకున్నాం. కానీ, నిజానికి చాలా నష్టం జరిగింది. సనత్ నగర్, పట్టాన్ చెరువు, జీడిమెట్ల ప్రాంతాలలో అధికంగా ఔషధ పరిత్రమలు వచ్చాయి. ఈ పరిత్రమలు ఎటువంటి కాలుప్య నివారణ నిబంధనలకు కట్టుబడి పని చేయక పోవడం, నియంత్రణ లోపించడంతో ఈ ప్రాంతాలు పూర్తిగా కాలుప్య మయమై పోయాయి. చుట్టూ పక్కల ఉన్న 40 గ్రామాల్లోని చెరువులు, కుంటలు భూగర్జు జలాలు కలుపితమై వ్యవసాయం పూర్తిగా నాశనమై నది. విధి లేని పరిస్థితిలో రైతులు గ్రామాలు భారీ చేసి వాళ్ళ వ్యవసాయ క్షేత్రాలను తక్కువ ధరలో అమ్మకుని నగరానికి వలస రావడం జరిగింది.

|దక్కన్ ల్యాండ్|

1969లో వచ్చిన తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని పాశవికంగా అణచివేసిన బ్రహ్మపుండరెడ్డి హయాంలో ఉద్యోగస్తులకు, ఇతర వర్గాలకు ఇక్కు నిర్మించడానికి భూములు కేటాయించి కాలనీలు నిర్మించడం జరిగింది. ప్రైదరాబాద్ ఆఫీసుల్లో ఆంధ్రప్రాంతం వారే ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉండడంతో ఆ కాలనీలన్నీ దాదాపుగా ఆంధ్ర వలస ఉద్యోగస్తులకు బలమైన కేంద్రాలుగా తయారైనాయి. వెంగళరావు నగర్, ఎన్.ఆర్. నగర్, కూకటపల్లి, షైతన్యపురి లాంటి ప్రాంతాలు ఇలా ఏర్పడ్డవే. పారిత్రామిక వేత్తలు, బడా రాజకీయనాయకులు బంజారాహిల్స్, జూలీహిల్స్, మహేంద్రహిల్స్, శ్రీనగర్ కాలనీ లాంటి ప్రాంతాలన్నీ కైవసం చేసు కున్నారు. ఒక పద్ధతి ప్రకారం, కుటుంబితంగా ప్రైదరాబాద్ నగరంలో, ప్రైదరాబాద్ చుట్టూపక్కల భూములు అన్వ్యాకంతం అయ్యాయి.

ఎప్పీరమారావు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత తెలుగువాళ్ళ సంస్కృతి, తెలుగు వాళ్ళ అత్యుగ్రహం పేరుతో, మద్రాస్‌లో ఉన్న తెలుగు సినిమా పరిశ్రమ ఇక్కడికి తరలిరావడానికి చాలా రాయితీలిచ్చి, ఫిలిం స్టూడియోలకు, ఫిలిం ల్యాబ్లలకు, ఫిలిం పరిశ్రమకు కావాల్సిన ఇతర సంస్థలకు పెద్ద ఎత్తున నగరంలోని ప్రభుత్వ భూములు కేటాయించారు. ఇదే క్రమంలో రియల్ ఎస్టేట్లో వ్యాపారం కూడా పెద్దఎత్తున మొదలైంది. రాజకీయ నాయకులు, రాజకీయ నాయకుల అండ ఉన్న రౌడ్లు, భూముల లావాదేవీలలో పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులు, చివరకు సినిమా నటులు కూడా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోకి దిగారు. ఒక దశలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం దాదాపుగా రాష్ట్ర రాజకీయాల్స్, ప్రైదరాబాద్‌లో స్టూడియో రాజకీయ నాయకులు అండ ఉన్న రౌడ్లు, భూముల లావాదేవీలలో పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులు, చివరకు సినిమా నటులు కూడా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోకి దిగారు. ఒక దశలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం దాదాపుగా రాష్ట్ర రాజకీయాల్స్, ప్రైదరాబాద్‌లో స్టూడియో రాజకీయ నాయకులు అండ ఉన్న రౌడ్లు, భూముల లావాదేవీలలో పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులు, చివరకు సినిమా నటులు కూడా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోకి దిగారు. ఒక దశలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం దాదాపుగా రాష్ట్ర రాజకీయాల్స్, ప్రైదరాబాద్‌లో స్టూడియో రాజకీయ నాయకులు అండ ఉన్న రౌడ్లు, భూముల లావాదేవీలలో పరిజ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తులు, చివరకు సినిమా నటులు కూడా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోకి దిగారు.

చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత అథనిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, కంప్యూటర్ రంగం విస్తరణ, టెక్నాలజీ పార్క్లల పేరుతో భూముల విధ్వంసం జరిగింది. ఇందుకోసం మాదాపూర్ ప్రాంతంలో దాదాపు 16 గ్రామాలు నాశనం చేసి ఒక కొత్త ప్రపంచాన్ని నిర్మించడం జరిగింది. ప్రపంచంలో వస్తున్న మార్పులను అనువుగా చేసుకొని ఈ విధ్వంసాన్ని అభివృద్ధిగా చూపేటి చంద్రబాబు అందరి నోళ్ళను మాయించారు.

చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో మొదలైన భూసేకరణ ప్రాంతం తరువాత షై.ఎన్ హయాంలో విచ్చులవిడిగా కొనసాగింది. ప్రైదరాబాద్ చుట్టూపక్కల ఉన్న ప్రాంతాలలో భూసేకరణ జరిగిన తీరు, భూములను రకరకాల సంస్థలకు, వ్యక్తులకు, బోగ్స్ సంస్థలకు కేటాయించిన పైనాన్ని చూస్తే, మన తల తిరిగిపోతుంది.

గత పదిహేనేళ్ళలో ప్రైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మెడక్ జిల్లాలలో వ్యవసాయ భూముల వినియోగాన్ని ఇతర అవసరాలకు మార్పు చేసిన విషయాలు గమనిస్తే, అభివృద్ధి పేరుతో ఎంత దగా, మోసం జరిగిందో అర్థం అవుతుంది. మెడక్ జిల్లాలో గత పది సంవత్సరాలలో దాదాపు 1,30,000 ఎకరాల వ్యవసాయభూమిని వ్యవసాయేతర కార్యక్రమాలకు బదలాయించడం జరిగింది. క్రీటర్ ప్రైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలోకి వచ్చిన రాంచంద్రాపురం, పట్టాన్ చెరువు, జిన్నారం, ములుగు, వర్డల్, సంగారెడ్డి, తూప్రాన్, నర్సాపూర్, కొండాపూర్ మండలాల పరిధిలో దాదాపు 48 శాతం వ్యవసాయ భూమిని రియల్ ఎస్టేట్ కోసం బదలాయింపు చేయడం జరిగింది.

రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారస్తులు రెవెన్యూ శాఖ, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలతో

కుమ్మక్కలు, వ్యవసాయ భూమి బదలాయింపు ప్రక్రియలో ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన రూ. 75 కోట్లను ఎగ్గొట్టారు. ఈ విషయం ఈ మధ్య వెల్లడెన కాగ్ రిపోర్ట్లో కూడా ఎత్తిచూపబడింది. మెడక్ జిల్లాలో, అన్ని జిల్లాల కంటే ఎక్కువ అసైన్స్మెంట్ భూములు వెనక్క తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రైదరాబాద్ ను ఆనుకొని ఉన్న మెడక్ జిల్లా మండలాల్లో 100 ఎకరాల నుంచి 150 ఎకరాల భూములు కలిగిన ఫామ్ హాసెన్, రిసార్ట్ డజను దాకా ఉన్నాయి. ప్రగతి రిసార్ట్, లాహారి రిసార్ట్ 3000 ఎకరాల్లో ఏర్పరచుకున్నారు.

మాజీ ముఖ్యమంత్రి రోశ్య కుమారుడు కొండాపూర్ మండలం చుట్టూపక్కల గ్రామాల్లో దాదాపు 2000 ఎకరాల సేకరించారు. వైష్ణవీ దేవి దేవాలయంతో పాటు ఇతర ప్రజానేవ కార్యక్రమాల కోసం ఆ భూమిని వినియోగిస్తానని చెప్పుకున్నాడు. ఇప్పుడు హత్యానేరంపై ఔత్తోల్ కూర్చున్న వివాదస్వద క్రిస్తు మత ప్రచారకుడు కె.ఎ. పాల్ 500 ఎకరాల సేకరించి గ్రామ చారిటీ సిటీ అని పేరు పెట్టాడు. బయో మాన్యతో విద్యుత్థక్కి ఉత్సుక్తి చేయడానికి 800 ఎకరాలు కేటాయించ బడింది. పుష్టి, ముంబయి, గుజరాతీలకు చెందిన పెద్ద రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థలు గేటెడ్ కమ్యూనిటీ ఇక్కను నిర్మించేందుకు 1500 ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేశాయి. ప్రభుత్వం నిర్మించే గృహ సముదాయాలకు కూడా మెడక్ జిల్లాలో పెద్ద మొత్తం భూమి సేకరించబడింది. ఉదాహరణ ఒక పట్టాన్ చెరువు మండలం లగడారం గ్రామంలో దశితులకు, వ్యవసాయం కోసం పంచిటి చేసిన 400 ఎకరాల భూమిని స్ట్రోఫ్ నం చేసుకొని రాజీవ్ స్వగ్రహం పథకం కీంద గృహసిర్మాణాలకు కేటాయించారు. 5 సంవత్సరాలు గడిచినా ఇంకా నిర్మాణాలు మొదలు కాక, వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూమి పడవుగా పడి ఉంది.

రంగారెడ్డి జిల్లాలో దాదాపు రెండులక్కల ఎకరాల వ్యవసాయ భూమి, ఇతర అవసరాలకు వాడబడినట్లు రికార్డులు తెలుపుతున్నాయి. ప్రైదరాబాద్ కు దగ్గరలో ఉన్న రంగారెడ్డి, చేవెళ్ళ రెవెన్యూ డివిజన్లో రకరకాల అవసరాల నిమిత్తం భూమిని సేకరించడం, కొన్ని పైనేటు కంపెనీలు, వ్యక్తులు కొనుకోవడం జరిగింది. ఈ రెండు డివిజన్ల గ్రామాలలో పరి జొన్సు, పత్తి, ఆముదం, కూరగాయలు పండించే వారు. అంతర్జాతీయ విమానాత్మకుం 5000 ఎకరాల మిగిల్స్ కోసం, చివ్స్ తయారు చేయడానికి, బటీ పార్క్, ఇతర పరిశ్రమల కోసం రంగారెడ్డి

జిల్లాలో 49 ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళకు దాదాపు 5,000 ఎకరాల భూమిని కేటాయించారు. ఇందులో తొమ్మిది యూనిట్లు మాత్రమే ఉత్పత్తి ప్రారం భీంచాయి. సెట్ల కోసం దేవాదాయ భూమి, అసైన్సెంట్ భూమిని కూడా నేకరించారు. అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాన్ని కూడా సెఫ్సోగా ప్రకటించి, అన్ని రాయితీలూ పర్టివహేశారు. రంగారెడ్డిలో రియల్వెస్ట్ కోసం చాలా భూమిని నేకరించారు. మహేశ్వరం మండలం లోనే 98 లేఅవుట్లకు అనుమతి లభించింది. ఇక్కడ దాదాపురు. 18 కోట్ల భూ మార్పిది పన్ను ఎగ్గొట్టారు. విజిలెన్స్ శాఖ నిర్ణయించిన సర్వే ప్రకారం, నాగారం, నాగిరెడ్డి పల్లి, గొల్లూరు, మాజిక్యమ్మ గూడ, మానసానపల్లి, పెండ్యాల, మీర్పేట, దుబ్బచెర్ల, గంటుపల్లి, తుమ్మలూరు, మహేశ్వరం, చిన్న తూప్రాన్, సుబ్రాం, అంకనపల్లి గ్రామాలలో గృహానిర్మాణాలు, ఎన్కేవల్ల కోసం 341 లేఅవుట్లు చేసి రియల్వెస్ట్ వ్యాపారములు ఇంకా అమ్మకాలు జరుపుతునే ఉన్నారు. ఎ.పి.ఐ.సి దగ్గర ఇంకా 4000 ఎకరాల భూమి ఉంది. 800 ఎకరాల భూమి టూరిజం శాఖ స్వాధీనంలో ఉంది. మండల గత పదేళ్లలో రంగారెడ్డి జిల్లాకు సంబంధిం చిన 917 ఎకరాలు వికియించింది.

ప్రౌదరాబాద్ సగర అభివృద్ధి కోసం చుట్టూ ఒక పెద్ద రోడ్సు అవసరం

అని జెటర్ రింగ్ రోడ్సు నిర్మాణం చేపట్టారు. ఇది దేశంలోనే అతి వెడల్పుయిన రోడ్సు. 500 అడుగుల పెడల్పుతో, 162 కి.మీ. పొడవైన రింగురోడ్సు 11 మండలాల గుండా 38 గ్రామాలను నాశనం చేస్తూ వెళ్ళుతుంది. దీనికి దాదాపు 5,000 ఎకరాల భూమి అవసరం.

గత ముపై ఏళ్లలో పరిపాలనా సౌలభ్యం పేరుతో మునిసిపల్ కార్బోరేపన్ పరిధి పెంచుకుంటూ వచ్చారు. 1975లో 219 చ.కి.మీ. విస్తృతంలో ఉన్న ప్రౌదరాబాద్, మండల ఏర్పడిన తరువాత చుట్టూ ఉన్న 10 మునిసిపల్ కార్బోరేపన్సు, అందులోని 125 గ్రామ పంచాయితీలు, 307 గ్రామాలతో 534 చ.కి.మీ. విస్తరం సంతరించుకుంది. ప్రౌదరాబాద్ మెట్రో పొలిటన్‌గా ఏజన్సీగా మార్పు చెందడంతో విస్తరం 6,852 చ.కి.మీ.కు పెరిగింది. ప్రౌదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, సల్గొండ జిల్లాలకు చెందిన 54 మండలాలు హెచ్చెండీ పరిధిలోకి వచ్చాయి. 1000 గ్రామాలు, జల వనరులు, చిరు అడవులు, వృక్షాల సం పద, పశుసంపద, గ్రామీణ ప్రజల జీవనోపాధులు, జీవన విధానం భయంకరంగా వ్యాపిస్తున్న పట్టణీకరణ ప్రక్రియలో నాశనం అయిపోతున్నాయి.

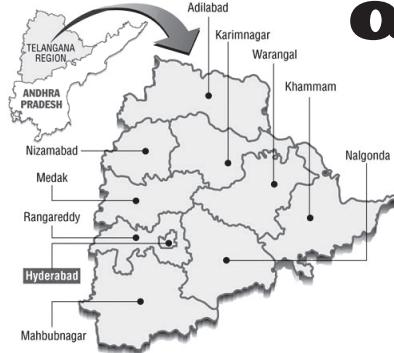
అక్కర సత్యాలు

ఎస్టీఆర్ హెల్చ్ యూనివర్సిటీ వీసీలుగా ఇప్పటి వరకూ ఎనిమిది మంది పని చేస్తే అందులో ఆరుగురు సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన వారే. ఒకరే తెలంగాణకు చెందిన వారు. మరొకరు ఇతర ప్రాంతానికి చెందిన వారు.

- రాష్ట్రంలో ఎనిమిది ప్రభుత్వ నర్సింగ్ కాలేజీలు ఉంటే అందులో ఆరు సీమాంధ్రలో, రెండు తెలంగాణలో ఉన్నాయి.
- రాయలసీమలో జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున నర్సింగ్ కాలేజీలు ఉంటే, తెలంగాణలో పది జిల్లాలకు కలిపి రెండు ఉన్నాయి.
- హోమీయాపతి కాలేజీలు రాష్ట్రంలో నాలుగు ఉన్నాయి. ఇందులో మాడు సీమాంధ్రలో, ఒకటి తెలంగాణలో ఉన్నాయి.
- ఆయుష్ విభాగంలో 8 మంది ప్రైవేట్‌లు) ఉంటే, అందులో ఒకరే తెలంగాణకు చెందిన వారు. ప్రాఫెసర్లు 49 మంది ఉంటే, 13 మంది మాత్రమే తెలంగాణ వారు. అసిస్టంట్ ప్రాఫెసర్లు 85 మంది ఉంటే 20 మంది మాత్రమే తెలంగాణ. లక్షర్లు 60 మంది ఉంటే 15 మంది మాత్రమే తెలంగాణ. మెడికల్ ఆఫీసర్లు 320 మంది ఉంటే 108 మంది తెలంగాణ వారు ఉన్నారు.
- సీటిపారుదల శాఖలో అంద్రలో జిల్లాకో సరిగ్గు ఉంది. తెలంగాణలో పది జిల్లాలకు కలిపి ఐదు మాత్రమే ఉన్నాయి.
- ఒక్క శాఖలో జోన్స్‌నావారీ పోస్టులను రాష్ట్రాంధ్రాలు ఉద్యోగాలుగా మార్చారు. అవి రాష్ట్రాంధ్రాలు ఉద్యోగాలైనంత మాత్రాన వాచిల్లో తెలంగాణ ఉద్యోగులను నియమించకూడా?
- సచివాలయం, రాజీభవన్, డిల్టీలోని ఏపీభవన్లలో అంతా సీమాంధ్ర ఉద్యోగులే. కొంతమంది, అదీ కిందిస్థాయివారే తెలంగాణ ఉద్యోగులు.
- ఎస్టీఆర్ హెల్చ్ యూనివర్సిటీలో, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో ఉన్న తెలంగాణ ఉద్యోగులు అతి కొద్ది మాత్రమే.
- తెలంగాణ ప్రాంతంలోని జెన్కో పవర్ ప్రాజెక్టులో 60 శాతం ఉద్యోగులు సీమాంధ్ర వారే. కానీ..సీమాంధ్ర లోని జెన్కో ప్రాజెక్టులో తెలంగాణ ప్రాంత ఉద్యోగుల జాడే కన్నించదు.
- తెలంగాణ ప్రాంతానికి నీరందించే శ్రీడైలం ఎదుప కాలువ ప్రాజెక్టులో 70 శాతం ఉద్యోగులు సీమాంధ్ర వారే. కానీ... విజయవాడలోని ఏపీపీఎస్ ప్రాజెక్టులో తెలంగాణ ఉద్యోగులు ఐదుగురు కూడా లేదు.
- 2011 వరకు విద్యుత్ రంగంలో 80,920 పోస్టులు మంజూరు కాగా, వాటిల్లో 23,366 పోస్టులు మాత్రమే తెలంగాణ వారికి దక్కాయి. ఇందులోనూ 3,000 మంది తెలంగాణకు వలస వచ్చిన వారే. అంటే అచ్చుమైన తెలంగాణ వారు 20,000 మంది మాత్రమే.
- తెలంగాణ ప్రాంతానికి రావాల్సిన అనేక ప్రాజెక్టులు సీమాంధ్రకు తరలిపోవడంతో ప్రత్యక్షంగా వేలసంఘ్యలో ఉద్యోగాలను, పరోక్షంగా లక్ష్మలాది ఉపాధి అవకాశాలను తెలంగాణ కోల్పోయింది.
- సింగరేణిలోని 2,500 మంది అధికారులలో 1800 మంది ఆంధ్రవారే.

(ఒక నిర్దిష్ట అంశంపై కఠోర వాస్తవాలను అందించడమే ఈ శీర్షిక ఉద్యోగం.)

పరకాల...

మన వెరు ఎవరిపై?

తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధనలో రాజకీయాలకన్నా కూడా ఉద్యమాల పాతనే ప్రబలంగా ఉంటుందని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ భావిస్తోంది. ఓట్లు, ఎన్నికలకంటే కూడా ఉద్యమంపై ప్రజల్లో అవగాహన పెంచడమే ముఖ్యమని విశ్వసిస్తోంది. ఆ విశ్వసానికి అనుగుణంగానే పరకాలలో తన వాణిని వినిపించింది. అందులోని ముఖ్యంశాలివి.

తెలంగాణ ముద్దుబిడ్డలకు, ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధనలో మదమ తిప్పని పోరుగడ్డ యోధులకు, పోరాటంలో ప్రాణాలను సైతం గడిపరకలుగా భావించే పరకాల ప్రజాసీకానికి తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ ఉద్యమాభి వందనాలు.

మనమేం కోరుకుంటున్నాం?

మీరు, నేను, మనమంతా కోరుకునేది ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్నే. అందులో సందేహం లేదు. మరి అలాంటప్పుడు ఈ ఎన్నికలు ఎందు కోసం? ఎన్నికల్లో నెగ్గినంత మాత్రాన తెలంగాణ వస్తుందా? తెలంగాణ లోని అన్ని అసెంబ్లీ, లోకసభ స్థానాల్లోనూ తెలంగాణవాదులు నెగ్గినా కేంద్రం అంగీకరించనిదే తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కేంద్రం మొడలు వంచాలంటే ఉద్యమం ఒక్కటే మార్గం. ఉద్యమాల ద్వారా మాత్రమే తెలంగాణను సాధించగలం.

ఎన్నికలతో తెలంగాణ వచ్చిందా?

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర పోరాటం ఈనాటిది కాదు. దానికి మూలాలు వందేళ్ళ క్రితం నుంచీ ఉన్నాయి. ఇన్నేళ్ళలో ఎన్నో ఎన్నికలు వచ్చాయి. ఎందరెందో తెలంగాణ వాదులు గెలిచారు. మరి తెలంగాణ వచ్చిందా? ఈ ఎన్నికలోనూ అదే పరిస్థితి. ఎవరు గెల్చినా, ఎవరు ఓడినా, కేంద్రం దిగివచ్చే పరిస్థితి లేదు. 2009 డిసెంబర్లో ఏం జరిగిందో ఒక్కసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోంది. పది రోజుల ఉద్యమంతో కేంద్రం మన కాళ్ళబేరానికి వచ్చింది.

మరి... ఇప్పుడలాంటి పరిస్థితి ఎందుకు లేదు?

దీనికి ప్రధాన కారణం ఎన్నికలు, ఉప ఎన్నికలే. ఎన్నికల సాకుతో రాజకీయ పార్టీలన్నీ ఉద్యమాన్ని వదలేసి ఓట్లు బాట పట్టాయి. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే తెలంగాణను అడ్డుకునేందుకు అన్ని పార్టీలు కలసి అడుతున్న నాటకం. ఇదంతా బయటకు కనిపించని ఒక పెద్ద కుట్ట. ఈ రాజకీయాల్లో చిక్కుకుంటే తెలంగాణ రావడం కల్ల. ఆనాడు చెన్నార్డి ఏం చేశాడో ఒక్కసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోంది. ఇలా ఎన్నికలు, ఉప ఎన్ని కలు అంటూ టైంపాన్ చేస్తున్న కొద్దీ ఉద్యమం పక్కదారి పడుతుంది. చల్లారిపోతుంది.

అలాంటప్పుడు మనమేం చేయాలి?

తమ అవసరం కొద్దీ ఉద్యమాన్ని రగులున్నా, ఆర్పుతూ కొన్ని పార్టీలు తమ వచ్చాం గడువుకుంటున్నాయి. నిరంతరాయంగా ఉద్యమాన్ని కొనసాగించడం కన్నా కూడా తమ రాజకీయ ప్రయోజనాలకే ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నాయి. రాజకీయాలను పక్కనబెట్టి, నిజాయాలీగా ఉద్యమం చేపట్టిన నాడే తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం సిద్ధిస్తుంది. ప్రజల ఆకాంక్షలకు పట్టం కల్గిన నాడే తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం వస్తుంది. అంతే తప్ప అవసరానికి నిప్పు రాజేస్తూ, ఆర్పేస్తూ ఉంటే మన రాష్ట్రం మనకు దక్కు దు. ఎప్పటికే పారే సెలయేటిలా ఉద్యమం సాగాలంటే ఎన్నికల అడ్డుకట్టలను బద్దలు కొట్టాలిస్తాండే. ఆ మేరకు రాజకీయ పార్టీలపై ఒత్తిడి తేవాల్సి ఉంది.

DECCAN TEKNO CORPORATION

3-6-584/6, STREET NO.8, HIMAYATNAGAR, HYDERABAD - 500 029
ఫోన్: 27636367, 27632367 Fax: 040-27636367 E-mail: detek1985@gmail.com

Manufacturers & Dealers for: • SCIENTIFIC & LABORATORY EQUIPMENTS
• AGRICULTURAL RESEARCH EQUIPMENTS • INSTRUMENTS FOR BIOLOGICAL CONTROL LABS,
FRUIT PROCESSING, SEED TESTING, SOIL TESTING LABORATORIES
• SOIL & CEMENT TESTING EQUIPMENTS • METEOROLOGICAL & HYDROLOGICAL EQUIPMENTS
• I.B.P. LIQUID NITROGEN CONTAINERS • AUDIO VISUAL EQUIPMENTS • HAKIMS DISPLAY SYSTEMS

26 Years of Quality Service & Professionalism

ఉద్యమం ఎలా ఉండాలి?

ఎన్నికలతో, ఉపస్థితికలతో మనకు సంబంధం లేదు. మనం చేయాలిందల్లా నిరంతర ఉద్యమం. అందుకోసం విశాల ఐక్యసంఘటనను ఏర్పరచుకోవాలి. ఐక్యకార్యాచరణను ప్రకటించాలి. ఏకోస్యుఫ్ పోరాటం చేయాలి. రాష్ట్ర సాధన ఒక్కటే లక్ష్మింగా నిర్మించాలి, నిరంతర పోరాటం చేయాలి.

ఉద్యమ రూపం ఎలా ఉండాలి?

సహాయ నిరాకరణ, సకల జనుల సమ్మే మిలియన్ మార్క్స్... ఉద్యమ రూపం ఏదైనాసరే... తెలంగాణ వాడులంతా కలసికట్టగా దాన్ని నిర్వహించాలి. విష్యుత్తీ ఛారీల పెంపునకు నిరసనగా బ్యెర్బర్గ్‌లో నిర్వహించిన ప్రదర్శన గుర్తుకు తెచ్చుకుండాం. ప్రపంచవ్యాప్తంగా నియంతలను గడ్డి దించేందుకు చౌరస్తాలను ఆక్రమించుకున్న ప్రజాసీకం నుంచి స్వార్థి పొందుండాం. గల్లి గల్లిలో మనం ఉద్యమిస్తే ధిల్లి దిగిపస్తుంది. శాంతి యుతంగా మనం నిర్వహించే ఉద్యమం ఇతరల మనస్సులో అశాంతి రేక్కించేలా ఉండాలి. ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఇచ్చేసి సమస్యను పరిషుచ్చేద్దాం అనిపించేలా ఉండాలి.

మరి అలాంటి ఉద్యమాన్ని ఎందుకు చేయలేకపోతున్నాం?

ఉద్యమం నేడు పాయలుగా చీలిపోయింది. ఆ పాయలన్నీ ఒక్కతైన నాడు కేంద్రం దిగిరాకతప్పదు. అన్ని వర్గాలనూ ఉద్యమంలో భాగ స్వాములం చేయలేకపోతున్నాం. రైతులు, మైనారిటీలు, ఆదివాసీలు, అసంఘిత రంగ కార్బూ కులు, మహిళలు... ఇలా ఎన్నో వర్గాలు నేటికే ఉద్యమంలో చురుకైన పాత్ర పోషించలేక పోతున్నాయి. దిశానిస్తే శం చేయాలిన అధ్యాపక వర్గం కూడా అంటీముట్టనబ్బగానే ఉంటోంది. ప్రభుత్వం వేసిన ఉద్యోగాల ఎర పని చేసింది. వందల సంఖ్యలోని ఉద్యోగాల కోసం లక్షలాది మంది పోటీ పడుతున్నారు. ఎంతో మంది విద్యార్థులు, యివకులు కొన్నేళ్ళగా ఉద్యోగాల బాట పట్టి ఉద్యమానికి దూరమవుతున్నారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని సాధించ గలుగుతున్నా మని, అప్పుడు అందరికీ కొలువులు అందించగలుగుతామన్న నమ్మకాన్ని ఉద్యమ నేతలు వారిలో కల్పించలేకపోతున్నారు. అలాంటి నమ్మకాన్ని కలిగిస్తే, విద్యార్థులు, యివకులు మరింతగా ఈ ఉద్యమంలో భాగ స్వాములు కాగలుగుతారు.

మరి అలాంటి నమ్మకాన్ని ఎందుకు కలిగించలేకపోతున్నాం?

తెలంగాణ సాధన కోసమే పుట్టామని చెబుతున్న పార్టీ ఊరువెల్లిలా రంగులు మారుస్తోంది. ఒకసారి కాంగ్రెస్‌తో, మరోసారి తెలుగుదేశంతో పొత్తు కుదుర్చుకుంది. వైర్యంగా కాంగ్రెస్‌ను ఎదిరించలేకపోతోంది. ఒక్కటి - రెండు రాష్ట్రాలు అన్న పార్టీ తాను కేంద్రంలో అభికారంలో ఉన్నప్పుడే తెలంగాణం ఇష్టాలేక పోయింది. రెండు కళ్ళ సిద్ధాంతంతో ఉన్న పార్టీ రెండు నాలుకల ధోరణిని కొనసాగిస్తోంది. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే ఈ రాజకీయ పార్టీలన్నీ ఒక్క తానులోని ముక్కలే. వాటి పోరాటం అంతా కూడా ఓట్లు, నోట్లు, అధికారం కోసమే.

మరి ...రాజకీయ పార్టీలు ఎందుకలా చేస్తున్నాయి?

పార్టీలన్నీ కూడా తమను పరోక్షంగా నియంత్రించే ఓ అధృత్య శక్తి కబంధ హస్తాల్లో చిక్కుతున్నాయి. మరెవరి కనుపైగల్లోనో అవి పని చేస్తున్నాయి. పైకి మానేందుకు ఒకదానిపై ఒకటి కత్తలు దూసుకున్నట్లు కన్నించినా, అంతర్గతంగా ఒకదాన్ని ఒకటి ఆలింగనం చేసుకుంటాయి. ప్రజలు ఉద్యమాలతో తమ లక్ష్మిలను సాధించుకోగలిగితే, భవిష్యత్తులో

తమకు చోటు ఉండదనే విషయాన్ని అవి గ్రహించాయి. అందుకే ఉద్యమాన్ని చల్లార్పి ప్రజలను ఎన్నికల బాట పట్టిస్తున్నాయి.

మరి మనమేం చేయాలి?

ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా కేంద్రం పార్లమెంటులో బిల్లు పెట్టేందుకు, రాష్ట్రంలో జరిగే ఎన్నికలకు మధ్య ఎలాంటి సంబంధం లేదు. ప్రజలు ఉద్యమిస్తే కేంద్రం దిగిరాక తప్పదు. అలాంటి సంఘటిత ఉద్యమాలను నిర్మించాం. అవసరమైతే శాంతియుతంగా రహదారులను దిగ్గుంధం చేధ్యాం. పాలనను ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా స్తంభింపజేధ్యాం.

జీవి మన డిమాండ్లు!

- కేంద్రం తక్కణం పార్లమెంటులో ప్రత్యేక తెలంగాణ బిల్లు ప్రవేశపెట్టాలి
- హైదరాబాద్ రాజధానిగా తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని వెంటనే ప్రకటించాలి.
- తెలంగాణకు మాత్రమే హైదరాబాద్ రాజధానిగా ఉండాలి.
- హైదరాబాద్ తెలంగాణకు మాత్రమే సాంతం. మరెవరికి అందులో వాటా లేదు.
- ఎన్నికల్లో నిల్చున్న నేతల్లారా... వెంటనే ఐక్యఉద్యమం లోకి రావాలి
- ఎవరు గల్లినా... ఎవరు ఓడినా... అంతా ఐక్య ఉద్యమాన్ని బలపర్చాలి
- ఎన్నికల పేరుతో ఉద్యమాన్ని చల్లార్పచ్చు - వి.క.

వనరుల దోషిక్కిపై ఉద్యమించాలి

(మెడక్ జిల్లా, గజ్ఫోల్)

'తెలంగాణ వనరుల తరలింపు రహస్యమార్గంలో అతివేగంగా సాగుతోంది. సీమాంధ్ర పెట్టుబడిరారులు ఈప్రాంతాన్ని అన్ని విధాలుగా నిర్మించాం చేసి ఆభరి క్షణం వరకు అందినంత దోచుకుపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. అడ్డుకోకపోతే నిస్పత్తువతో కూడిన తెలంగాణ మిగులుతుంది' అని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట నేతలు పోచరించారు. జూలై 18న గజ్ఫోల్లో జిల్లాస్థాయి సమావేశంలో టీపీఎఫ్ అధ్యక్షుడు భాషయ్య, కో క్సీనర్ ఎం.వెదకుమార్, రత్నమాల, ప్రధాన కార్యదర్శి నలమాన కృష్ణ పాల్గొని ప్రసంగించారు. సింగరేణి బొగ్గును 123 ఏళ్ళలో తరలించినంతగా గత మూడేళ్ళలోనే తరలించుకుపోయారని, విష్యుత్తీన మాత్రం తెలంగాణకు కేటాయించలేదని అగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. బయ్యారం సుంచి ముడిభినజం తరలింపు అగ్రమెంటు 20 ఏళ్ళ కాగా, రెండేళ్ళలోనే హృద్రిగా తరలించారని చెప్పారు. రూ. లక్ష్మి 50 వేల కోట్ల విలువ చేసే తెలంగాణ వనరులు అక్రమ పద్ధతిలో బడేళ్ళగా దోషిక్కి గురయ్యాయని అందోళన వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణలో పైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రభుత్వం ధ్వంసం చేస్తోందని, ఇక్కడి నీటిని కోస్తాకు తరలించడమే ప్రధాన లక్ష్మిగా పెట్టుకుండని ఆరోపించారు.

నిబంధనలకు విరుద్ధంగా దోషిక్కి జరుగుతున్నా నేతలు అడ్డుకోవడం లేదని టీపీఎఫ్ నేతలు మండిపడ్డారు. మీడియా కూడా సీమాంధ్ర పెట్టు బడివర్గాల ఆధినంలో ఉండడంతో వాస్తవాలను తొక్కె పెడుతోందని, ప్రజలే ఐక్యంగా దోషిక్కి అడ్డుకోవాలని పిలుపునచ్చారు. ఈ విషయంలో టీపీఎఫ్ తనవంతు పాత్ర పోషిస్తుండనారు. ■

ఎడాలిగా మంరస్సు తెలంగాణ

ఏటా 2900 మిలియన్ యూనిట్ల విద్యుత్తెను ఉత్పత్తిచేసే లక్ష్యంతో నిర్మించిన శ్రీశైలం డ్యూం రాయల్సీము కొరకే నిర్మించుకున్నట్లుగా శ్రీశైలంద్వాం నీళ్ళను వరదజలాల పేరుతో రాయల్సీముకు అక్రమంగా తరలించుకపోయే కుట్టలో భాగంగా ఈ డ్యూంను ఒక అనకట్టగా మార్చివేశారు. ప్రపంచంలో ఎక్కడాలేని విధంగా పోతిరెడ్డిపాడు హెడ్ రెగ్యులేటర్ (తూం) సామర్థ్యం 44 వేల క్యూనెక్కులకు

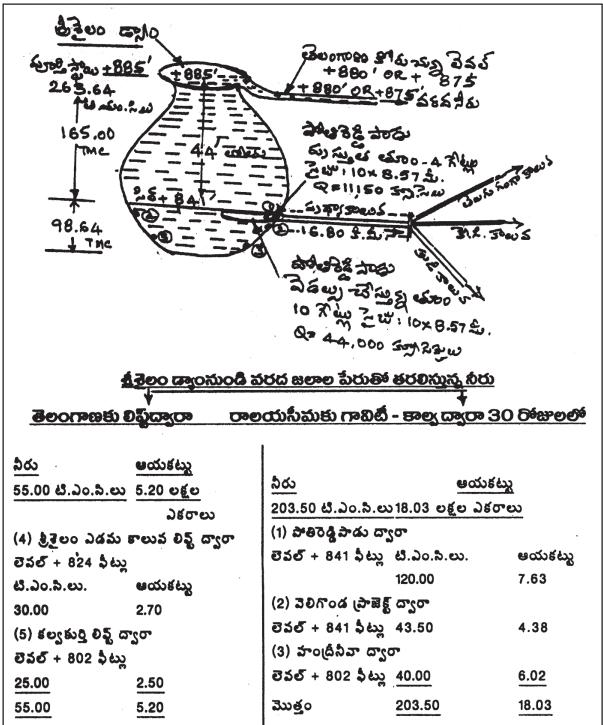
అనగా 4 తూంల నుండి 10 తూంలకు పెంచి 203 టి.ఎం.సి.ల నికర జలాలను ఈ డ్యూం నుండి వరద జలాల ముసుగులో తరలించుకపోనన్నారు. దీంతో కింద ఉన్న నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు ఎందిపోయి నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలో ఇప్పుడు సేద్యంలో ఉన్న

6 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు అందదు. నాగార్జునసాగర్ క్రింద జల విద్యుత్తు సామర్థ్యం 2,237 మిలియన్ యూనిట్ల జల విద్యుత్తు నిలిచిపోతుంది. ఫ్లోర్డె పీడిత గ్రామాలకు తాగునీరు అందదు. హైదరాబాద్ నగరానికి కృష్ణా జలాలు తాగు నీటికి అందకపోగా, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం జిల్లాలు నీటి కొరతతో శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతంగా లేదా ఎదారిగా మారే

ప్రమాదం పొంచి ఉన్నదని హాచ్చరిస్తున్నారు తెలంగాణ ఇంజనీర్స్ ఫోరం ప్రతినిధి డి.లక్ష్మినారాయణ.

శ్రీశైలం డ్యూం కేవలం జల విద్యుత్తు తయారుచేసే లక్ష్యంతో నిర్మించబడినది. ఒక సంపాదనికి 2,900 మిలియన్ యూనిట్ల జల విద్యుత్ ఈ డ్యూం నుండి ఉత్పత్తి చేయాలి. కానీ రాయల్సీము కోసమే నిర్మించిన నట్లుగా ఈ డ్యూంను ఒక ఆనకట్టగా మార్చి, నికర జలాలు మొత్తం వరదజలాల పేరుతో తరలించుకపోయే ప్లాను తయారు చేస్తున్నారు. 1983లో కొత్తగా ఏర్పడిన యస్.టి.ఆర్. ప్రభుత్వం అనాలోచితంగా మన రాష్ట్రం రాయల్సీము ప్రాంతం 408 కి.మీ. సరిహద్దులను దాటించి ఓపెన్ కాల్వడ్వారా శ్రీశైలం డ్యూం కర్మాలు ఒడ్డుభాగం నుండి తెలుగు గంగ కాల్వు పేరుతో మద్రాసుకు తాగునీరు అందించడం మొదటి తప్పిదం. ఈ తప్పిదాన్ని రాయల్సీము వారు అంతులేని అవకాశంగా మార్పుకొని లోగడ చట్టపరంగా బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ కేటాయించిన జలాలకు అద సంగా కృష్ణా జలాలను వరద జలాల పేరుతో రాయల్సీముకు తరలించే ప్లాను మొదలుపెట్టినారు. ఈ గుట్టును అమాయక తెలంగాణ ప్రజలు గాని, నాయకులుగాని తెలుసుకోలేదు. గత 20 సంపాదన నుండి రాష్ట్ర నాయకత్వంలో ఉభయ పాలక పార్టీలలో రాయల్సీమవాలై ఉండడం వలల కృష్ణా నీళ్ళ తరలింపు ప్లాను ముమ్మరం చేసి కార్యరూపం ఇచ్చారు. ఒక తెలుగు గంగ కాలువకు అదనంగా మరీ రెండు కాలువలు అనగా శ్రీశైలం కుడి కాలువ, కేసీ కాలువ నిర్మాణం పూర్తి చేసి ఈ మాడించిపై అనేక బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వ్యూర్లు అనగా గోరక్షులు, అవకు, వెలుగోడు, పోతులారి, సోమశిల, కండలేరు, గండికోటు, నల్లమల, గాలేరు-నగరి, హంధీ-నీవ మొదలగు రిజర్వ్యూర్లు నిర్మించి 203 టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళతో 18 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీరు, తాగునీరు వినియోగించుకునే విధంగా నెట్వర్కును రాయల్సీము వారు పూర్తి చేసుకున్నారు. ఒక్క తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుపైన రూ. 1465 కోట్ల ఖర్చు చేసినారు (2002 వరకు). అదే తెలంగాణలోని శ్రీశైలం ఎడమకాలువకు రూ. 203కోట్ల మాత్రమే ఖర్చు చేసినారు.

కృష్ణా బేసిన్ లేదా పరిపాషకప్రాంతంలో రాయల్సీము కేవలం 18% మాత్రమే. తెలంగాణ 68.5%, కోస్తా 13%. రాయల్సీము కృష్ణా బేసిన్లో 18% మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, కృష్ణా నీటిపై హక్కులేకున్నా చట్ట విరుద్ధంగా, పత్రమార్గంగా ఎలాంటి అనుమతులు లేకుండా అనగా సి.డబ్బుసి. ప్లానింగ్ కమిషన్ తదితర అనుమతులు లేకుండా కృష్ణా నికర జలాలను వరద నీటి పేరుతో తరలించుకపోయే ప్లానులో మాత్రం

ముందున్నారు. ఈ ప్లానులో భాగంగా ఒక్క తెలుగుగంగ కాలువ కొరకు మాత్రమే నిర్మించిన పోతిరెడ్డిపాడు నాల్గు తూంల ద్వారా తర్వాత నిర్మించిన రెండు కాలువలకు నీరు సరిపోతలేవని ఆఘమేఘాల మీద రూ. 2152 కోట్ల ఖర్చుతో 10 తూంలకు (44,000 క్యూనెక్కులు) పెంచే కార్బోక్షమం చేపట్టారు. తెలంగాణ నీటి గోసు, నీటి అవసరాలపై రాయల్సీము నాయకులకు పట్టింపులేదు. సాగునీటి సౌకర్యం లేక మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ జిల్లాల కరువు కాటకాలతో అల్లాడుతూ రైతుల ఆత్మత్వానికి ప్రతిష్టాపన చేయబడుతుంది. సుమారు 16 లక్షల మంది వలసలతో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, 516 గ్రామాలు ఫ్లోర్డె పీడిత తెలంగాణగా నల్గొండ జిల్లా దయనియైపున పరిష్కిపై రాయల్సీము నాయకులకు కనికరం లేదు. శ్రీశైలం డ్యూం నుండి ఈ వరద జలాల తరలింపులో గూడ వివక్ష. తెలంగాణకు కేవలం లిఫ్ట్ ద్వారా 55

నేటి సమస్య

బి.ఎం.సి.ల నీళ్ళు. ఆయకట్టు 5.20 లక్షల ఎకరాలు. అదే రాయల సీమకు గ్రావిటి కాలువ ద్వారా 30 రోజులలో మొత్తం 203 టి.ఎం.సి. నీళ్ళు, ఆయకట్టు 18 లక్షల ఎకరాలు. ఇది సమన్యాయమా? చిత్రంలో చూపినట్లుగా ఒక్క తెలుగుగంగ కాల్వె కౌరకు మాత్రమే శ్రేణిలం డ్యూం ముందు భాగంలో (ఫోర్మిపోర్) కర్మాలు ఒడ్డున పోతిరెడ్డిపాడు వద్ద 44 ఫీట్ల లోతులో అనగా +841 ఫీట్ల లెవల్ వద్ద 4 తూంలు (బక్కొక్కు తూం సైజు 10x8.57 మీ) ఇంత లోతులో నిర్మించడం రెండవ తప్పిదం. దీన్నే పోతిరెడ్డిపాడు రెగ్యులేటర్ లేదా తూం అని పిలుస్తారు. ఇంతలోతులో ఉన్న 4 తూంల నుండి ఇప్పటికే రాయలసీమ వాటాకు మించి శ్రేణిలం డ్యూం నీళ్ళను మిగులు జలాల పేరుతో తరలించుక పోతున్నారు. 2006 చివరి వరకు 93 టి. ఎం.సి.ల నీరు తరలించినారు. వాస్తవానికి వారి వాటా 34 (15+19) టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే. కేటా యించిన జలాలు, జి.బి. 69లో పేర్కొన్న నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నీళ్ళు తరలించినారు. ఒకవేళ 44 ఫీట్ల లోతులో ఇప్పుడున్న 4 తూంల స్థానంలో 10 తూంలు (బక్కొక్కు తూం సైజు 10x8.57 మీ.) కు పెంచినట్లుయే శ్రేణిలం డ్యూంలో నిలువ ఉన్న నీళ్ళను మొత్తం మిగులు జలాల పేరుతో తరలించుకపోయే ప్రమాదం పొంచి ఉన్నది. ప్రస్తుతము న్న పోతిరెడ్డిపాడు రెగ్యులేటరు లేదా 4 తూంలు (11,150 క్యూసెక్యూలు) + 841 ఫీట్ల లెవల్లో ఉన్నది. ఈ లెవల్ నుండి డ్యూం పూర్తిస్థాయి లెవల్ (యథ.అర్.యల్.) +885 ఫీట్లు వరకు డ్యూం స్టోరేజ్ రెండు పాశ్చు అనగా 165 టి.ఎం.సి.లు అదే ఇప్పుడున్న 4 తూంల లెవల్ +841 ఫీట్ల క్రింద ఒకపాలు నీళ్ళు అనగా 98 టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే. ఈ ఒక్కపాలు నీళ్ళలో సగం డెం స్టోరేజ్ సుమారు 45 టి. ఎం.సి.లు పోను మిగిలిన నీరు 50 టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే. పోతిరెడ్డి పాడు వద్ద ఇప్పుడున్న 4 తూంల స్థానంలో 10 తూంలు పెంచి వరద జలాలు మాత్రమే తరలిస్తామంటారు. ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఒకే కాలువ ద్వారా అనగా పెంచుతున్న పది తూంల నుండి కేటాయించిన 34 టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళు, వరద జలాలు తరలిస్తామని అంటున్నారు. ఈ ఒకే కాలువ ద్వారా రెండు రకాల జలాలు తరలించే పద్ధతి ఎంక్కడా లేదు. పాలు-నీళ్ళు కలిసిన తర్వాత రెంటిని విడదియడం సాధ్యమా? ఇక్కడ కేటాయించిన జలాలను వరదజలాలను వేరు చేయ గలమా? వరద జలాలు తరలించుటకు ఏ ప్రాజెక్టులోనైనా వరద కాల్వెలు విడిగా ఉంటాయి. వరదలెవల్లో ఉంటాయి. అనగా డ్యూం పూర్తిస్థాయి నుండి 5 లేదా 10 ఫీట్ల లోతులో డ్రైవింగ్ హెడ్డుతో వరద తూంలు ఏర్పాటు చేస్తారు. కాని పోతిరెడ్డిపాడు విషయంలో ఇప్పుడున్న నాలుగు తూంలు 44 ఫీట్ల లోతులో ఉన్నది. ఇదే 44 ఫీట్ల లోతులో 10 తూంలకు పెంచడం వల్ల డ్యూం స్టోరేజి అనగా డ్యూంలో ఉన్న నిలువ జలాలను వరదజలాల ముసుగులో తరలించే ప్రమాదం పొంచి ఉన్నది. 4 తూంలు ఉన్నప్పుడే దౌర్జన్యంగా రాయలసీమ ఒక ఎం.పి. గేట్లు లేవెట్టెంటీ అక్ర మంగా నీరు తరలించిన సంఘటన జరిగి ఉన్నది. ఇక 10 తూంలు నిర్మించినట్లుయే దౌర్జన్యంగా నికర జలాలను లేదా డ్యూంలో ఉన్న నిలువజలాలను తరలించరనే గ్యారంటీ ఏది? ఒకసారి 44 ఫీట్ల లోతులో 10 తూంల గేట్లు ఎత్తడానికి అవకాశం కల్పించినట్లు అయితే వరద జలాల ఆధారంగా సేద్యం చేసే కైతులను కంట్రోల్ చేసే అవకాశం ఉండదు. అప్పుడు డ్యూంలో నిలువ ఉన్న నీళ్ళనే అక్ర మంగా తరలిస్తారు. భవిష్యత్తులో నికరజలాలు, వరదజలాల దైతుల మధ్య నీటి యుద్ధాలు

దక్కన్ లఖండ్

ఏర్పడుతాయి. 2000 సంాలో కర్నాటకలో ఆల్ మట్టి డ్యూం పూర్తి అయిన తర్వాత వరదలు చాలా అరుదుగా వస్తున్నావి. వరదజలాలు రానప్పుడు డ్యూంలో ఉన్న నిలువ నీరును దౌర్జన్యంగా తరలిస్తారు. పోతి రెడ్డిపాడు 10 తూంలు పెంచే తీరు ఏ విధంగా ఉన్నదంబే ఒక చెరువు అలుగు నుండి లేదా మత్తడి నుండి పాల్రి పోయే నీళ్ళను మాత్రమే తరలిస్తామని చెప్పి ఆ చెరువు యొక్క తూంలు వెడల్పు చేస్తున్న చందంగా ఉన్నది. జాతీయ, అంతర్జాతీయ జల విధానాలకు విరుద్ధంగా కృష్ణ నీటిని పోతిరెడ్డి పాడు పెంచి వరదనీటి ముసుగులో పెన్నా బెసిన్లో ఉన్న రాయలసీమకు తరలించడం, గోదావరి నీళ్ళను కృష్ణ దెల్సుకు తరలించే ప్రతిపాదన మెల్లమెల్లగా తెలంగాణను ఎదారిగా మార్చి వేయడమే.

కృష్ణ జలాల పంపిణీలో ఇప్పటికే తెలంగాణ లోని మహబూబ్ సగర్, నల్గొండ జిల్లాలకు తీరని అన్యాయం జరిగింది. చట్టపరంగా రావలసిన నీటి వాటా దక్కలేదు. కృష్ణనది పరివాహక ప్రాంతంలో ఈ రెండు జిల్లాలు 68.5% ఉన్నపుటికిని 27 లక్షల ఆయకట్టుకు సరిపోవు కృష్ణ నీళ్ళను అనగా 270 టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళను దిగువనున్న కోస్తా జిల్లాలకు త్యాగం చేయడం జరిగినది. నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టులో గూడా ఒక్కపాలు తెలంగాణకు 3 పాశ్చు కోస్తా జిల్లాల వారు సాగు చేస్తున్నారు. కేవలం 18% పరివాహక ప్రాంతంగా ఉన్న రాయలసీమ వాటాకు మించి అనుభవిస్తూ తెలంగాణకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఇది సరిపోదని ఒక సంారానికి 2900 మిలియన్ల యూనిట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తిచేసే లక్ష్యంతో నిర్మించిన శ్రేణిలం డ్యూం రాయలసీమకొరకే నిర్మించుకున్నట్లుగా శ్రేణిలం డ్యూం నీళ్ళను వరద జలాల పేరుతో రాయలసీమకు అక్ర మంగా తరలించుకపోయే కుట్టలో భాగంగా ఈ డ్యూంను ఒక అనకట్టగా మార్చి ప్రపంచంలో ఎక్కడలేని విధంగా పోతిరెడ్డి పాడు హెడ్ రెగ్యులేటర్ (తూం) సామర్థ్యం 44 వేల క్యూసెక్యూలకు అనగా 4 తూంల నుండి 10 తూం లక్ష పెంచి 203 టి.ఎం.సి.ల నికర జలాలను ఈ డ్యూం నుండి వరద జలాల ముసుగులో తరలించుక పోయే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దీంతో కింద ఉన్న నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు ఎందిపోయిఱి నామమాత్రంగా నల్గొండ, ఖమ్ముం జిల్లాలు నీరు సేద్యంలో ఉన్న 6 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీరు అందదు. నాగార్జున సాగర్ కింద జల విద్యుత్తు సామర్థ్యం 2,237 మిలియన్ల యూనిట్ల జల విద్యుత్తు నిలిచిపోతుంది. భోర్డెడ్ పీడిత గ్రామాలకు తాగునీరు అందదు. ప్రైదరాబాద్ నగరానికి కృష్ణ జలాలు తాగునీటికి అందవు. నల్గొండ, మహబూబ్ సగర్, ఖమ్ముం జిల్లాలు నీటి కొరతతో శాశ్వతంగా కరువు ప్రాంతంగా లేదా ఎదారిగా మారే ప్రమాదం పొంచియున్నది. ఈ వాస్తవాన్ని అర్థం చేసుకొని నల్గొండ, మహబూబ్ సగర్, ఖమ్ముం జిల్లాల ప్రజలు, నాయకులు ఇప్పటికేనా మేలుకొని పోతిరెడ్డిపాడు రెగ్యులేటర్ 10 తూంలకు పెంచుతున్న పనిని వెంటనే ఆపి వేయించి అన్ని అనుమతులతో నిపుణుల సలహా మేరకు అనగా ప్రపంచభ్యాతి గాంచిన నీటి పారుదల ఇంజెనీర్ టి.ఎసుమంత్ రావు చూపించిన పద్ధతిలో వరదనీటిని రాయలసీమకు తరలించుటకు విడిగా వరద కాలువ తూంలు +880 ఫీట్లు లేదా 875 ఫీట్ల లెవల్లో ఏర్పాటు చేసినట్లుయే రాయల సీమ నాయకుల పట్ల / ప్రజల పట్ల ఎవరికి అనుమానం ఉండదు. లేకుంటే నీటి కొరతతో తెలంగాణ ఎదారిగా మారిపోగలదు.

(రచయిత ఇంజెనీరింగ్ రంగ నిపుణులు)

ప్రతిఘటన నాహింత్యం రావాలి

సాహితీవేత్తల రచనలు సమాజ మార్పునకు దోహదపడాలని రాష్ట్ర ప్రోఫెసర్ న్యాయమూర్తి ఎల్ నరసింహరెడ్డి అభిప్రాయపడ్డారు. తెలంగాణలో సామాజిక స్పృహ ఎంతోఉండని, నిరక్ష రాస్యులు సైతం చక్కటి నుడికారంతో లయబద్ధంగా అలపించే గీతాలు ఈ ప్రాంత సాహితీ మాధుర్యాన్ని ఇనుమడింపజేస్తున్నాయిన్నారు. అదిలాబాద్ జిల్లా నిర్వర్త పట్టణంలో సెప్టెంబర్ రెండున ఆదివారం నిర్వహించిన తెలంగాణ రచయితల వేదిక అరో రాష్ట్ర మహా సభలకు ఆయన ముఖ్య అతిథిగా హజారె ప్రసంగించారు. కవుల నుంచి స్పృహాన్ని పొందేందుకే తాను ఈ కార్యక్రమానికి వచ్చానని తెలిపారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంలో రచయితల పాత్ర ఎన్నదగినదని... ప్రస్తుత తరుణంలో కవులు, రచయితల కలం నుంచి ప్రతిఘటన సాహిత్యం రావాలిన అవసరం ఉండని 'సమస్తే తెలంగాణ' ఎడిటర్, తెలంగాణ జర్నలిస్టుల పోరం కస్టినర్ అల్లంసారాయణ ఉద్యోగించారు. తెలంగాణ రచయితల వేదిక మహాసభ లకు ముఖ్య వక్తగా హజారెన ఆయన మాటల్లడుతూ ఇన్నాళ్లూ రచనల ద్వారా తెలంగాణ ఉద్యమంలో తోలి కర్తవ్యం నిర్వర్తించిన కవులు, రచయితలు ఇక రెండో కర్తవ్యంగా తెలంగాణ సాధనకు ప్రతిఘటన సాహిత్యం వైపు దృష్టి పెట్టాలన్నారు. వందేళ్ల చరిత్రలో తెలంగాణ భంగపడ్డని, మోసపోయిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తానే... కొమరం భీం, రాంజీగోండుల వారసత్వంతో పోరాదిన తెలంగాణ ఆత్మ బిలిదానాల సాక్షిగా ఈ పోరాటాన్ని కొనసాగించాల్సిన అవసరం ఉండన్నారు. నయా వలసవాదం వల్లనే తెలంగాణ సంస్కృతిపై దాడి జిరిగిందని వారి పెట్టుబడుల విస్తరణతోనే ప్రత్యుత్త హింస పేట్రోపోయిం దని వ్యాఖ్యానించారు. అంధ్రలో తెలంగాణ విలీనమే పెడక్కుట అని ధ్వజమెత్తారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకు నంబంధించి సంకేతాలు, సంబంధాల ప్రకటనతో ఇంకా మోసపోవద్దని సూచించారు. నాలుగు కోట్ల తెలంగాణ జనం చెక్కు చెదరని విశ్వాసంతో ఒకే నమ్రకంతో ఉండని, అది తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఒక్కటేనన్నారు. అంధ్ర వలస ఆధిపత్యమే మన విలువలను ప్రశ్నిస్తున్నదన్నారు. ఎంతో సంస్కృతి, సంపద వనరులున్న తెలంగాణ అంధ్రలో విలీనం తరువాతే ఈప్రాంత

ప్రజలు ద్వాతీయ శారులుగా మారి పోయారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. వరి పండించడంలో ప్రపంచంలోనే నెం. 1గా గుర్తింపు పొందిన కరీంనగర్ జిల్లా రైతాంగం, శ్రమతోనే ఆ స్థాయికి ఎదిగిందన్నారు. కాల్పల పక్షన పొలాలు లేక పోయినా దక్కన పీరభూముల్లోనూ బంగారు పంటలు పండించిన ఘనత తెలంగాణ శ్రమజీవులకే దక్కుతున్నదని తెలిపారు. ది హస్ట్ ఇండియా రెసిడెంట్ ఎడిటర్ టంకశాల అశోక్ మాటల్లడుతూ తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు త్వరలోనే కేంద్రం సంకేతాలు ఇస్తున్నదని వస్తున్న ప్రచారంపై ధ్వజమెత్తారు. ప్రత్యేక ప్యాకేజీల పేరుతో మశ్శపెట్టి ప్రమాదం ఉండన్నారు. అందరు కలిపి ఉద్యమిస్తేనే తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధ్యమవుతుందని పేర్కొన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ స్పూభావం గురించి వివరించారు. తప్పనిసరి అయితే తప్ప ఆ పార్టీ ఒక నిర్ణయం తీసుకోదని, అలాంటి తప్పనిసరి పరిస్థితిని సృష్టించాలని సూచించారు. ఆ విధంగా అయినందుకే గతంలో నాటి పోంశాభ మంత్రి చిదంబరం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రకటన చేశారని, అలాంటి తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లోనే తిరిగి ఆ ప్రకటనకు దూరం అయ్యారని వివరించారు. తెలంగాణ రచయితల వేదిక రాష్ట్ర అభ్యక్తుడు జూలారి గౌరిశంకర్ మాటల్లడుతూ తెలంగాణ కవులు, రచయితలు తెలుగు మహాసభలను బహిషుర్మించారని, ప్రభుత్వం రూ. 25కోట్లు వెచ్చించి తిరుపతిలో నిర్వహించడం సిగ్గుచేటన్నారు. రాజకీయ సంకెత్ల నుంచి విముక్తి పొందిన సుసంపన్న తెలంగాణ కావాలని బొందలు పడ్డ తెలంగాణ మాకు అక్కులేదని వెల్లడించారు. ఉద్యమంలో తెలంగాణ రచయితలు కవుల, కళాకారుల ప్రాత ఎంతో ఉండన్నారు.

మహాసభల్లో జూకంటి జగన్నాథం, సూర్యోపల్లి సుజాత, అన్నవరం దేవేందర్, చక్కధారి, ఎన్ శేఖర్, సీ కారీం, డా. దామెర రాములు, శ్రీధర్ దేవీపాండే, పెద్దింటి అశోక్ కుమార్, బత్తి శివప్రసాద్, విమలక్ష్మి అందెళ్లి, అల్లం రాజయ్య, జయధీర్ తిరుమల్ రావు, పీడీఆర్ చారి, తెలంగాణ ప్రజాప్రాంట ఉపాధ్యక్షులు ఎం. వేదకుమార్, వది జిల్లాల నుంచి వచ్చిన కవులు, రచయితలు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా వివిధ తీర్మానాలను సమావేశం ఆమాదించింది.

‘దండయాత్ర’ ఎవరి కోసం?

వివిధ అంశాలను సాకుగా తీసుకొని తెలంగాణ జిల్లాలలో అడుగు పెట్టేందుకు, తమ పార్టీలను పబ్లిషం చేసుకునేందుకు సీమాంధ్ర పార్టీల నాయకులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ‘తెలంగాణ’ పై తమ పార్టీల ఫోరములను పాము చావకుండా, క్రర విరగకుండా అనే విధంగా వ్యక్తం చేస్తూ, గోదమీది పిల్లి తరహాలో తమ పబ్జుం గదుపుకోవాలని అనుకుంటున్నారు. తెలంగాణ ప్రజల పట్ల ఆయా పార్టీలకు నిజంగా ప్రేమ, అభిమానం ఉంటే అవి తెలంగాణ అంశంపై తమ స్పృష్టమైన వైఖరిని ఎందుకు ప్రకటించడంలేదు అని

నిలదీస్తున్నారు సీనియర్ జర్నలిస్టు ఎన్.వి. మోహన్

ఈ అస్తమించని సామ్రాజ్యం అంతరించిపోయిన తరువాత ప్రజా స్వామ్య వాదులంతా పండుగ చేసుకున్నారు. సామ్రాజ్యవాదం సమాధి అయిపోయిందని సంబరపడ్డారు. సరికొత్త ప్రపంచం రూపుదిద్దుకుం టుందని ఆశపడ్డారు. వారి కలల్చి, ఆకాంక్షల్ని నిజం చేసే రీతిలో కమ్యూనిజిం ఆవ్యాపించింది. కమ్యూనిజిస్టు పురిట్లోనే అంతం చేసే ప్రయత్నాలూ జరిగాయి. అప్పుకే క్యాపిటలిజిం రూపంలో సామ్రాజ్యవాదం ప్రపంచాన్ని కబళించే ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టింది. అమెరికా లాంటి దేశాలు దానికి కేంద్రస్థానాలుగా నిలిచాయి. ఆ దేశాలు ఇతర దేశాలను దోషుకోవడం మొదలెట్టాయి. ఆర్థికంగా, సాంస్కృతికంగా, విద్యా, ఉద్యోగపరంగా, రాజకీయంగా వాటిని దెబ్బతీయడం మొదలెట్టాయి. వాటికి ఉన్నదల్లా ఆధిపత్య ఆకాంక్ష ప్రతి రంగంలోనూ తమ మాట్లాడే చెల్లుబాటు కావాలన్న మొండి ఫోరసి.

దశాబ్దాలుగా కొనసాగున్న ఆధిక్యతా ఫోరసి

ఈ అంశాలన్నింటినీ ప్రాంతియంగా అస్వయంచుకుంటే అది తెలంగాణ అవుతుంది. కోట్లాడి ప్రజల తెలంగాణం అవుతుంది. నిజాం ప్రభువుల ఏలుబడి నుంచి విముక్తి కలిగిందన్న అనందం కొన్నేక్కు కూడా డక్కుకుండా పోయింది. అంధ్ర ప్రాంతంతో విలీనం జరిగింది. అప్పుడు మొదలైన సీమాంధ్ర ఆధిపత్య ఆకాంక్ష నేబీకి జడలు విప్పి కొనసాగుతూనే ఉంది. ప్రతి రంగంలోనూ సీమాంధ్ర చెరగని ముద్ర స్పృష్టిగా కనిపిస్తోంది. దశాబ్దాలుగా ఈ దోషిదీ కొనసాగుతూ వచ్చింది. దానికి వ్యతిరేకంగా వచ్చిన ఉద్యోగాలను విభజించి పాలించ రీతిలో అణగదొక్కారు. పెల్లుబుకుతున్న లావాను ఎల్లకాలం బంధించి ఉంచలేం. ఏదో ఒకనాడు మండుతున్న అగ్నిపర్వతం బద్దలు కావాల్సిందే. నేడు తెలంగాణ పరిస్థితి కూడా అలానే ఉంది. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం సాగుతున్న పోరు కట్టలు తెంచుకుంటోంది.

ఎన్నో కుట్టలు

ఘారతదేశ స్వాతంత్యపోరాటాన్ని అణచివేసేందుకు దశాబ్దాల తరబడి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రకరకాల కుట్టలు పన్నింది. నేడు సీమాంధ్ర ప్రభుత్వానికి వెన్నుదన్నుగా నిలుస్తున్న కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఆ తరహా కుట్టలే పన్నుతోంది. అన్ని పార్టీల అభిప్రాయం కావాలంటూ ఒకసారి, తీక్ష్ణ కమిటీ నివేదిక అంటూ మరోసారి ... ఇలా ఎన్నో కుంటిసాకులు చెబుతూ వచ్చింది. ఈలోగా స్థానికంగా ఆయా పార్టీలు కూడా తెలంగాణవాదాన్ని బలహిసం చేసేందుకు, ఇక్కడ తమ పట్లు పెంచుకునేందుకు రకరకాల కుయుక్కలు పన్నుతూనే ఉన్నాయి.

పార్టీల పట్లు పెంచుకునేందుకే దండయాత్ర

తెలంగాణను వై.ఎన్ వ్యతిరేకించిన సంగతి అందరికీ తెలిసిందే.

అందులో దాపరికం ఏమీ లేదు. ఆయన మరణానంతరం వైఎస్ జగన్ నేత్యుంటో వైఎస్ ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ రూపుదిద్దుకుంది. తాము తెలంగాణకు అనుకూలమో, వ్యక్తిరేకమో స్పృష్టం చేస్తూ ఆ పార్టీ ఒక అధికారిక ప్రకటన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అలా చేయకపోవడంతో ఆ పార్టీ ద్వారియ ట్రేపి నాయకులు కొందరు సీమాంధ్రము, మరికొందరు తెలంగాణము సమర్థిస్తూ మాట్లాడుతున్నారు. దీంతో తెలంగాణ పట్ల ఆ పార్టీ వైఖరి ఏమిటో ఆర్థం కాక తెలంగాణ ప్రజలు తీకమపడుతున్నారు. జగన్ ఇప్పటి వరకూ తెలంగాణకు అనుకూలంగా ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేదు. మరో వైపున ఆయన తల్లి విజయమ్మ తెలంగాణలో తమ పార్టీపట్లు పెంచుకునేందుకు సిరిసిల్లలో పర్యాటించారు. ఇటీవల పైదరా బాద్ లోనూ పర్యాటించారు. అనాటి వ్యాహమే ఈ సాటికీ అమల్లోకి...

నాడు అమెరికన్న అక్కడి స్థానికులైన రెడ్ ఇండియస్ట్రీ అత్యంత దారణంగా హతమార్చారు. వారి సంస్కృతిని దెబ్బతీశారు. వారి సహజ వనరులను కొల్లగొట్టారు. వారిని చెల్లచెదురు చేశారు. సైనికంగా, ఆర్థికంగా వారిని దెబ్బతీశారు. వారి ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. భూమిని సాంతం చేసుకున్నారు. విభజించి పాలించారు. విడిషిని నెగ్గి కొచ్చారు. సరిగ్గా అలాంటి కుట్ల కుతంత్రాలే నేడూ చోటు చేసుకుంటున్నాయి. సీమాంధ్ర నేతల కనుసన్నల్లో మెలుగుతున్న పార్టీలూ అవే వ్యాహలను అనుసరిస్తున్నాయి.

తెలంగాణవాదులుగా స్వీయముద్ర

సీమాంధ్ర పార్టీలకు చెందిన నాయకులు కూడా కొంతమంది తెలంగాణవాదులుగా స్వీయముద్ర వేసుకుంటూ తెలంగాణ ప్రజానీకాన్ని అయ్యామయానికి గురి చేసుకున్నారు. ఇటీవలి ఉప ఎన్నికల సందర్భంగా పరకాలలో కొండా సురేభ తన వ్యక్తిగత ఇమేజ్షన్ గెలిచేందుకు ప్రయత్నించారు. తెలంగాణ వాదులు అంతా ఒక్కపార్టీలోనే ఉండాలనో లేదా ఒక్క పార్టీనే తెలంగాణవాదానికి ప్రాతినిధ్యం వహించాలనో ఎవరూ కోరుకోవడం లేదు. అయిపార్టీల్లో ఉన్న తెలంగాణవాదులు తమ పార్టీలచే తెలంగాణకు అనుకూలంగా అధినాయకులచే బహిరంగ ప్రకటన నలు చేయించాలి. అవసరమైన పశ్చంలో కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలంగాణకు అనుకూలంగా లేభలు ఇప్పించే లేదా ఉన్న తెలంగాణవాదులు తమ పార్టీలచే బహిరంగ ప్రకటన నలు చేయించాలి. అప్పుడు వైపున పశ్చంలో తమ వైఖరిని స్పృష్టం చేయుని పార్టీల్లో ఉంటే మాత్రం వారు తెలంగాణవాదులు కాబోరు. తెలంగాణపై వారికి గనుక అభిమానమే ఉంటే సీమాంధ్ర పార్టీల మద్దతును తిరస్కరించి ఎన్నికల్లో స్వీయముద్ర ఉన్నాయి. అప్పుడు మాత్రమే వారు అసలైన తెలంగాణవా

దులుగా ప్రజానీకం నుంచి ఆమోదముద్ర పొందుతారు. అంతే తప్ప సీమాంధ్ర పార్టీల్లోనే కొనసాగుతూ తెలంగాణవాదులుగా స్వీయ ముద్ర వేసుకుంటే అంతరు మించిన ఆత్మవంచన, పరవంచన మరేవీ ఉండవు. కోట వశమయ్యేందుకు ఒక్క ద్వారం చికిత్స చాలు...

ఒక భవనం కూలిపోయేందుకు ఒక్క పగులు చాలు. ఒక కోట శత్రువశం అయ్యేందుకు ఒక్క ద్వారం చికిత్స చాలు. నేడు తెలంగాణ పరిస్థితి కూడా అలానే ఉంది. తెలంగాణలోకి ప్రవేశించేందుకు మార్గాన్ని నుగమం చేసుకునేందుకు అప్పట్లో మానుకోట ప్రయోగం చేశారు. ఇప్పుడు సిరిసిల్ల దండయాత్ర చేశారు. సెంబిమెంట్సు సెంబిమెంట్సో దెబ్బ తీసేందుకూ ప్రయత్నించారు. కాంగ్రెస్తో సహ సీమాంధ్ర పార్టీలన్నీ ఇదే ధోరణి అనుసరిస్తున్నాయి. తెలంగాణ అంశంపై ఏ సంగతి తేల్లు కుండానే తెలంగాణలో బలం పెంచుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఆ పార్టీలను ఎందుకు ఆదరించాలి ?

సీమాంధ్ర పార్టీలను తెలంగాణ ప్రజలు ఎందుకు ఆదరించాలి? తెలంగాణవాదం నేడు ఇంటింటికి పాకినప్పుడికి, విధి కారణల వల్ల ఉద్యమంలో ప్రపాహ ఒరవడి తగ్గిపోయింది. దీన్ని ఆసరాగా తీసుకుని పటల పటల్నా పాగా వేసేందుకు సీమాంధ్ర నేతల దండు కదులతోంది. ఈ దండును అడ్డుకోకుంటే ఏమి జరుగుతుందో తెలిసిందే. మనలోనే మనకు చీలికలు. మన కంటిని మన తోనే పొడిచే ప్రయత్నం. దీన్ని అడ్డుకోవాలంటే ఒక్కటే మార్గం... నాయకుడెవరైనా సరే....ప్రత్యేక తెలంగాణకు మద్దతు పలికిన పార్టీలలోనే ఉండాలి. తెలంగాణను వ్యతిరేకించే పార్టీలలో ఉండే నాయకులు తమ పదవులకు, పార్టీ సభ్యుల్లాలకు రాజీ నామా చేయాలి. ఇందుకోసం తెలంగాణ ప్రజలంతా తమకు తోచిన రూపాల్లో వారిపై ఒత్తిటి తేవాలి. అలంటప్పుడే తెలంగాణపై జరుగుతున్న సీమాంధ్ర ‘దండు’ యాత్రలను అడ్డుకోగలు గుతాం.

ఎన్నో ఆత్మహత్యలు...మరెన్నో పోలీసు కేసులు

తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఎంతో మంది తల్లులు తమ బిడ్డల్ని కోల్పో యారు. ఎంతో మంది యువతులు తమ భర్తల్ని కోల్పోయారు. మరి వారిని ఓదార్చించాలి? అసలు ఆ పరిస్థితికి రావడానికి కారణమెవరు? కేంద్రం తెలంగాణ ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికి, అది రాకుండా అడ్డుకున్నది సీమాంధ్ర పార్టీల నాయకులే కదా. అలాంటప్పుడు తెలంగాణలో పర్యాటించే, ప్రజల ఆదరణను కోరుకునే వైతిక హక్కు వారికి ఎక్కడిది ? ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారందరో నేడు జైళ్ళలో మగ్గుతున్నారు. కొంతమంది బయట ఉన్నా వారిపై ఎన్నో కేసులు. ఒక్కాక్కరిపై వందకు పైగా కేసులు పెట్టిన దాఖలాలు కూడా ఉన్నాయి. బ్రిటిష్ కాలంలోనూ లేనంత నిర్వంధాన్ని ఇప్పుడు తెలంగాణ వాదులు ఎదుర్కొంటున్నారు. మరి పీరిపై సీమాంధ్ర పార్టీల అధినేతలు సానుభూతిని కనబరుస్తున్నారా? ప్రత్యేక తెలంగాణకు మద్దతు తెలుపు తున్నారా? మరి అలాంటప్పుడు వారిని తెలంగాణలో అడుగుపెట్టినిష్ట దం ఎలా సాధ్యం?

తెలంగాణ పోరులో పాల్గొన్న యువతులపై పోలీసుల దాష్టీకాలు, ఉన్నా నియా యూనివరిటీలో ఉద్యమంలో పాల్గొన్న విద్యార్థినులను వెంటాడి వేధించిన సంఘటనలను ఏనాటికైనా మరిచిపోగలమా? వాటికి వ్యతిరేకంగా ఏనాడైనా సీమాంధ్ర నేతలు కనీసం ప్రకటనలు చేశారా? పోలీసులకు వ్యతిరేకంగా నోరు విప్పారా? అలాంటప్పుడు ఏ ముఖం పెట్టుకుని తెలంగాణ ప్రజానీకం నుంచి సానుభూతి అశిస్తున్నారు?

తాను సీమాంధ్రవైపేనన్న ప్రభుత్వం

మరో వంకన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ధోరణి కూడా అలానే ఉంది. తాను సీమాంధ్ర ప్రభుత్వమేని స్పృష్టంగా చాటుకుంటోంది. తెలంగాణ సభలు, సమావేశాలకు అడుగుడుగునా అవరోధాలు కల్పించిన ప్రభుత్వం, ఉపేత్తున్న వ్యతిరేక పెల్లుబుకుతున్నా, భారీ భద్రత కల్పించి సీమాంధ్ర నాయకుల దండయాత్రలకు మద్దతు పలకడం ఏ విధంగా సబబు? తమ రూపాలు మాత్రమే వేరని, భావజాలంలో తామంతా ఒకటేని ప్రభుత్వం నిరూపించుకుంది. అందుకే తమ ప్రత్యేక పార్టీలు చేపట్టిన దండయాత్రలకు కాంగ్రెస్ అండగా నిలిచింది. తమలో తాము ఎంత కలపించుకున్నా, అవసరమైనప్పుడు ఒక్కటిపోతామని సీమాంధ్ర పార్టీలన్నీ ఇదే ధోరణి అనుసరిస్తున్నాయి. తెలంగాణ అంశంపై ఏ సంగతి తేల్లు కుండానే తెలంగాణలో బలం పెంచుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

భద్రత పేరిట ప్రజాధనం వ్యధా...

వంద కాదు...రెండు వందలు కాదు...వేలాది మంది పోలీసులు ఈ దండయాత్రలలో ఆయా పార్టీల అగ్రేషలకు అండగా నిలిచారు. ఆ భద్రతకు వినియోగించిన సొమ్ముంతా ఎవరి సొమ్ముని? అది ప్రజల సొమ్ము ప్రజల సొమ్మును ఈ విధంగా దుర్మినియోగం చేసే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఎవరు ఇచ్చారు? నాయకులకు భద్రత కల్పించాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. అంత మాత్రాన వారు చేసే తప్పుడు పసుల సందర్శంగా కూడా భద్రత కల్పించాలిన బాధ్యతను నెత్తిన వేసుకోన వసరం లేదు. ఇలాంటి దండయాత్రలకు తాము భద్రత కల్పించలేమని స్పష్టం చేయాలి. ఇలాంటి దండయాత్రల కారణంగా ఉద్దిక్తతలు తల్లితే అవ కాశం ఉంది. అలాంటివేవీ చేయ లేదంటే అది సీమాంధ్ర ప్రభుత్వం మాత్రమేననే విషయం మరోసారి స్పష్టమైంది. అడ్డుకోకపోతే మరెన్నో దండయాత్రలు

తెలంగాణపై జరిగిన ఈ దండయాత్రను ఇక్కడితో అడ్డుకోకపోతే ఇలాంటి దండయాత్రలు మరెన్నో జిరిగే అవకాశం ఉంది. ఏదో ఒక వంకన తెలంగాణలో పాగా వేసేందుకు సీమాంధ్ర పార్టీలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. వాటికి అలాంటి అవకాశం ఇప్పకూడదనుకుంటే ఒకే ఒక్క మార్గం... తెలంగాణలో సీమాంధ్ర పార్టీలకు నేతలు లేకుండా చేయడం. తెలంగాణలో ఉండే ప్రతీ ఒక్క నాయకుడు కూడా జై తెలంగాణా అనాల్చిందే. తెలంగాణ ఉద్యమంలో ప్రత్యేకంగా పాల్గొనాలిందే. అలాంటి పరిస్థితి వచ్చిన నాడు సీమాంధ్ర నేతలు ఎన్ని కుయుక్కలకు పాల్గొండు తెలంగాణ వచ్చితీరుతున్ది.

దండయాత్రలను తిప్పికొడుడాం

ఉద్యమానికి రాజకీయ పార్టీల నేత్యుం ఒక్కటి ఉంటే అది ఎన్నికల దృష్టితోనే ఉంటుంది. యావత్త తెలంగాణలో అన్నిటాల్లోనూ తెలంగాణ వాడులే గెలిచినా తెలంగాణ ఏర్పడే పరిస్థితి లేదు. అందుకే రాజకీయ పోరాటానికి సమాంతరంగా, దానికన్నా మిన్నగా ప్రజాపోరాటులూ జరాలి. రాజకీయ పక్కలకు ఉండే పరిమితులు ప్రజా సంఘాలను కట్టడి చేయలేవు. అందుకే ఉద్యమ నేత్యుం ఇక ప్రజా సంఘాలు చేపట్టాలిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే ఈ దండయాత్రలు లాంటివి చేయు చేసుకోకుండా ఉంటాయి. లేనివక్కంలో ప్రతి వాటాలోనే ప్రజల సమస్యలు ఆధారంగా చేసుకొని పాగా వేసేందుకు ప్రయత్నిస్తూ ఉంటారు. దండయాత్రలను తిప్పికొట్టిన నాడే సీమాంధ్ర నేతలు గుండెల్లో గుబులు పుట్టించగలం. ప్రత్యేక తెలంగాణ సాధించకోగలం. ఆ దిశలో అంతా ఇక్కంగా కృషి చేయాలిన అవసరం ఉంది.

ఇక జాతీయ స్థాయిలో

గద్దర్ కార్బ్కెల్టం

ఇక్కె తాను జాతీయ స్థాయిలో సాంస్కృతిక ఉద్యమ నిర్మాణానికి పూనుకుంటానని గద్దర్ ఇటీవల ప్రకటించడం తెలంగాణ ఉద్యమానికి, సామాజికన్యాయం, సామాజిక మార్పు కోరేవారికి, కొత్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు కోసం దేశ వ్యాప్తంగా ఉద్యమిస్తున్న శక్తులకు ఉత్సాహాన్ని, శక్తిని ఇస్తుంది.

ఒక ఉద్యమంలో సంఘర్షణ పెరిగిందంటే అది వ్యాప్తిని కోల్పోతూ గిడసబారుతున్నదని అర్థం. ఉన్నచోటనే పరస్పరం కలహించుకొని, సంఘర్షించుకోవడం విస్తరణ కోల్పోయినప్పుడే అనివార్యమవుతుంది. విస్తరిస్తున్న కొద్ది కార్బ్కేట్రాలు విశాలమవుతాయి. ఎంత చేసినా తీరనంత కార్బ్కేట్టం పెరుగుతూ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు తెలంగాణ రచయితల వేదిక, తెలంగాణ ధూంధాం, నమస్తే తెలంగాణ పత్రిక, టీఎస్ఎస్, హైచెం టీఎస్, వీ6 ఛానల్స్ వచ్చాక, జెపిసీలు ఏర్పడ్డాక అనేక శక్తులకు కార్బ్కేట్రాలు పెరిగాయి. వేలాది రచయితలు, కళాకారులు, జర్జులిస్టులు, ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, అడ్స్కెటలు నిబద్ధతతో తమ రంగంలో నిరంతరం పని చేసే అవకాశం కలిగింది. అందువల్ల గద్దర్ జాతీయ స్థాయి సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి తిరిగి విస్తరించడం వేలాది మండికి ఒక గొప్ప విస్తృత కార్బ్కేట్రాన్ని ఇస్తూ కర్తవ్యాలకు దారి తీస్తుంది.

సామాన్య వేద దళిత కుటుంబంలో పుట్టిన గుమ్మడి విరల్ ఇంజ నీరింగ్ విద్యార్థి దశ నుండి కళాకారుడిగా ఎదుగుతూ గద్దర్గా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రాపుర్యం పొందారు.

ఆయన జీవనయానం నిరంతర చైతన్యశీలం. నేను, ఆయన, వరపర రావు, సంజీవ్, తదితరులం కలిసి 1985లో పలు రాష్ట్రాలు పర్యటిస్తూ ఆయన రాష్ట్రాల్లోని వేలాది కళాకారులను, రచయితలను, మేధావులను, ఉద్యమకారులను, శారహక్కుల నాయకులను కలుస్తూ, సభలు, సమావేశాలు, చర్చలు నిర్వహిస్తూ నెలల తరబడి వరుసగా సాగిన మాఅఫిల భారత సాంస్కృతిక పర్యటన ఒక గొప్ప అనుభవం. అప్పుడు

ప్రజల పాటకు మనిషి రూపం గద్దర్. అంతగా అయిన పాటతో, ఆటతో మమేకమయ్యారు. ఇక్కె తాను జాతీయ స్థాయిలో సాంస్కృతిక ఉద్యమ నిర్మాణానికి పూనుకుంటానని గద్దర్ ఇటీవల ప్రకటించారు. అంతమాత్రాన అయిన తెలంగాణ ఉద్యమానికి దూరమైనట్లు కాదు. అలాంటి ఉద్యమాలు మరెన్నో చేపబ్బేందుకు తన కార్బ్కేట్రాన్ని మరింత విస్మయం చేసుకున్నట్లు అని అంటారు సామాజిక తత్వవేత్త జి.ఎన్. రాములు.

ఎన్నో చర్చలు. ఎంతో వైవిధ్యపరితమైన ఉద్యమాల పరిశీలనకు అవకాశం ఏర్పడింది. అలాగే అనేక కళారూపాలు భిన్న అవగాహనలతో ప్రజలకు అంకితమైన పని చేస్తున్న వేలాది ఉద్యమకారులు, రచయితలు, వారి జ్ఞాపకాలు హృదయంలో ఇప్పటికే పదిలంగా వున్నాయి.

నాయగు దశాబ్దాలుగా సామాజిక ఉద్యమాల్లో గద్దర్ తన కలం ద్వారా, గళం ద్వారా, కళా ప్రదర్శన ద్వారా, మాట ద్వారా, పాట ద్వారా నిర్వహించిన పాత్ర మహాస్తుతమైనది. 1970ల నుండి విషాఖాధ్యమాల కళాసాహిత్య ప్రదర్శనలు, ప్రచారాలు వేగం పుంజుకు న్నాయి. నుద్దల హానుమంతు, పేక్ నాజర్, సుంకరల వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తూ శ్రీకాకుళ ఉద్యమం నుండి సుబ్బారావు పాటి క్రిగిగా, కళాకారుడిగా, విషాఖ నాయకుడిగా ముందుకు వచ్చాడు. ఆ బాటలో చెరబండ రాజు, వంగపండు ప్రసాద రావు, బి.నర్సింగరావు, గద్దర్, భూపాల్ పంటి ఎందరో కవులు, కళా కారులు ముందుకు సాగారు.

ఆర్ట్ లవర్స్ అనే సంస్ ఆనాడు చిన్నగా సికింద్రాజాదీలో బి. నర్సింగ రావు నేత్తెత్తుంలో ప్రారంభమైంది. అది చరిత్రకు ఎందరో కళాకారులను, కవులను అందించింది. గద్దర్, బహుమాట ప్రజ్ఞాశీలి భూపాల్ పంటి వారిని ఆర్ట్లవర్స్ చరిత్రకు అందించి తాను చరిత్రాధ్యమైంది.

గద్దర్ వందలాది పాటలు రాశాడు. ఇతరులు రాసిన పాటలను ప్రజల్లోకి తీసుకు వెళ్ళారు. తాను స్వయంగా కవి అయి వుండి ఇతరుల పాటలను ప్రజల్లోకి తీసు కువెళ్ళే కవులు చాలా అరుదు. ప్రతి పాటూ ఒక సామాజిక చైతన్యం కోసం ప్రజల్లో స్వార్థి నింపడం కోసం, చైతన్యంతో ముందుకు సాగడం కోసం రాశాడు, పాడాడు. ‘లాల్ సలామ్... లాల్ సలామ్’, ‘భారతదేశం భాగ్యస్తమరా’ డెండు పాటలు చాలు.. ఆయన పాట వేసే ప్రభావం చెప్పడానికి! వేలాది, లక్ష్మలాది మంది విద్యార్థులు, యువకులు, కర్మకులు ఆయన పాటలు విని

విష్వవంలోకి ప్రవహించారు. అయిన పాటతో స్వార్థి పొందని విష్వవ కారులు ఉండకపోవచ్చు. అంతగా అందర్నీ ప్రభావితం చేశారు.

గద్దర్ ప్రతి వేదికను ప్రజా రాజకీయాల ప్రచార వేదికగా ఉపయోగిం చుకోవడానికి కృషి చేశాడు. అంబెడ్కర్ జయంతి, వర్ధంతి సందర్భాలను, జాతరలను మొదలుకొని ఎన్నో వేదికలను విష్వవీకరించాడు. బైతన్యాన్ని అందించాడు. ప్రీవాదం, దళిత ఉద్యమం, తెలంగాణ ఉద్యమం బలంగా ముందుకు వచ్చినప్పుడు వాటికి మద్దతుగా నిలిచి వాటికి తన వంతు కృషిని, చేర్పును అందిస్తూ కాలంతో పాటుగా ముందుకు సాగుతూ వస్తున్నాడు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో గద్దర్ 1995ల నుండి చురుకుగా పాల్గొంటూ వస్తున్నాడు. భవన గిరి సభలో గద్దర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకై పూర్తి స్థాయి కృషి అవసరమని నొక్కి చెప్పాడు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో పని చేసిన బెల్లి లలిత హత్యకు గురైంది. తెలంగాణ ఉద్యమం కొత్తతరం నుండి వేలాది మంది కవులను, కళాకారులను స్ఫోటించింది. వేదిక ను అందించింది. గద్దర్ వారికి స్వార్థినిస్తూ వారి వెంట నదుస్తూ అవసరమై నప్పుడు తన నాయకత్వాన్ని కూడా అందించాడు. ఈ ప్రయత్నమంలో తెలంగాణ ధూంధాం, రసమయ బాలకిఫ్ఫ్ నేత్తువ్వులో చరిత స్ఫోటించింది. గద్దర్ తెలంగాణ ధూంధాంను తనదైన కోణంలో ఉద్యమ కళా కారులకు వేదికగా మలిచి వారిని కూడా ఉద్యమంలో భాగస్వామ్యం చేసే కృషి చేశాడు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంలో కళాకారుల, పాట కవుల

కృషి అద్వితీయమైనది. వేలాది కళాకారులు, కవులు ఎదిగి వచ్చారు. 2009 నుండి మరింత ఉద్ఘాతంగా ప్రజలు కదిలి ప్రపంచ ఉద్యమ చరిత్రలో ఒక ప్రత్యేక అధ్యాయాన్ని స్ఫోటించారు. ఈ దశలో సీనియర్లు జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం, ఇతర రాష్ట్రాల ప్రజల కోసం, మొత్తం ప్రపంచ మానవుల కోసం కృషి చేయడం ఎంతో అవసరం. ఉదా.కు గద్దర్ రాష్ట్రపతి కావాల్సిన వాడని గత రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో గద్దర్ రాష్ట్రపతిగా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కలిసి రాష్ట్రం నుండి ప్రతిపాదించాలని మేం అనేక పార్టీల ముందు ప్రతి పాదించింది ఇందులో భాగమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం సాచివేత ధోరణి వల్ల

రాష్ట్ర సాధన ప్రజల ఆకాంక్ష మరింత బలీయమై తెలంగాణ ఉద్యమం తన వైపు అందర్నీ ఆకర్షించింది. దానివల్ల జాతీయ, అంత రాజీయ స్థాయి లెజిండ్స్‌గా పరిణామం చెందా ల్పిన క్రమం నుండి స్థానికికరణకు లోను కావాల్సిన అనివార్యత ఏర్పడింది.

ఇప్పుడు జాతీయ స్థాయిలో సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి తన కార్బ్రైక్సైత్రాన్ని విస్తరించడం వచేళ్లు ఆలస్యంగావైనా సరే తీసుకున్న నిర్ణయం అష్టానించదగినది. గద్దర్ లాగే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవశ్యకతతో పాటు దేవయ్యాప్తంగా కొత్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటుతో పాటు సామాజిక న్యాయం, సామాజిక మార్పు కోరే ప్రజల కోసం తెలంగాణలోని మేధావులు, రచయితలు, కళాకారులు, తమ కార్బ్రైక్సైత్రాన్ని విస్తరించడం ఈనాటి చారిత్రక కర్తవ్యం.

ర

తెలంగాణ ప్రజాపోరు యూత్త

మనస్సులో మాటను దాచుకోలేదు సీపిఎ నేతు కాప్రైడ్ నారాయణ. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం డిమాండ్లో న్యాయం ఉండని ఆయన గుర్తించారు. అందుకే ఆ డిమాండ్ వచ్చజెండా ఉపాయ. అంతేకాకుండా స్వయంగా ఉద్యమరంగంలోకి కూడా దిగారు. ఆగస్టు 25 నుండి ఆయన 'తెలంగాణ ప్రజాపోరు యూత్త' ప్రారంభించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అధ్యపతుతున్నది కాంగ్రెసేని ఆయన కుండబ్బలు గొట్టారు. ఆ పార్టీకి తెలంగాణ ఇవ్వాలన్న ఉద్ఘేషమే లేదని స్పష్టం చేశారు. ఇవ్వాలన్న ఉద్ఘేషం ఉంటే, పార్ట్ మెంట్లో అఱు ఒప్పందాన్ని ఆమోదించుకున్న ట్లూగా తెలంగాణ బిల్లును ఆమోదించుకునేది ఆని స్పష్టం చేశారు. ప్రత్యేక రాష్ట్రం విషయంలో తాము జేపిసీ చేరకపోయా, జేపిసీ చేపట్టే కార్యక్రమాలకు తమ మద్దతు ఉంటుందని స్పష్టం చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో మీదియాకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో ఆయన పటు అంశాలను వెల్లడించారు. కాంగ్రెసే చేస్తున్న జిమ్మీక్యూలే తెలంగాణకు అడ్డంకిగా మారాయని విమర్శించారు. స్వలాభం కోసమే కాంగ్రెస్ పార్టీ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును బీజేపీ మద్దతు ప్రకటించినా ఆ పార్టీని ప్రజలు నమ్మడం లేదన్నారు. తెలంగాణ విషయంలో టీడీటీ ఊగిసలాడుతున్నదిని, వైఎస్ఎర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ స్పష్టమైన వైఖరి ప్రకటించడం లేదన్నారు. సెప్టెంబర్ 30న జరిగే తెలంగాణ మార్చిక తమ మద్దతు ఉంటుందని అన్నారు.

ర

సద్వమర్ధకుడు 'గౌతం'

'రామయణ కల్పవృక్ష' కావ్యగానంతో ప్రజలను మంత్ర ముగ్గుల్ని చేసిన గానకోకిల.... కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ విరచిత 'భ్రష్టయోగి' కావ్యాన్ని అంకితం పొందిన సాహితీ దిగ్గజం జావ్వాడి గౌతంరావు (83) కన్నుమూలారు. విశ్వనాథ నిర్వహించిన జయంతి పత్రికలో 'సాహిత్య ధార' కాలమ్ ద్వారా సాహితీ రంగంలో సద్వమర్ధల సంస్థారాన్ని ప్రవేశపెట్టిన ఘనత గౌతంరావుడి... తాను రచించిన 'రామయణ కల్పవృక్షం' కావ్యాన్ని గానం చేయడంలో గౌతంరావును మించిన వారు లేరని స్థాత్మూల్ని విశ్వనాథ వారే ప్రశంసించారు. కొంతకాలంగా అనారోగ్యతో భాధపడుతున్న గౌతంరావు... ఆగస్ట 24, సాయంత్రం కరీంనగర్లో తుదిశ్వాస విడిచారు. ఆయనకు ఇద్దరు కుమార్తెలు, ఇద్దరు కుమారులు, భార్య కెసల్యు ఉన్నారు. సాహితీవేత్తగా, పద్మకితా గురువుగా, సోపలిస్తు నాయకుడిగా, స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడిగా సుప్రసిద్ధులైన గౌతంరావు.. 1929 ఫిబ్రవరి 2న జన్మించారు. కరీంనగర్ మండలం ఇరుకల్ల ఆయన స్వగ్రామం. జావ్వాడి చొక్కారవు, రాధమ్మ ఆయన తలిదండ్రులు. ఎంకాం, ఎల్వెల్వెల్ చేసిన గౌతంరావు... 1947 ఏప్రిల్లో ఉస్కానియా వర్సిబీలో బీకాం చదువుతుండగా నిజాం వ్యతిరేక ఉద్యమంలో పాల్గొని జైలుకెళ్లారు. రెండు నెలల పాటు జైలు జీవితం గడిపిన అనంతరం జైలు నుంచి తప్పించు కున్నారు. మహారాష్ట్రలోని చాందాలో తెలంగాణ ఉద్యమకారులు నిర్వహిస్తున్న క్యాంపులో చేరి.. మళ్ళీ నిజాంను ఎదిరించారు.

పేరులవరం కాదిది ‘దన’వరం

తెలంగాణకు చెందిన అయిదు జిల్లాల ప్రజల న్యాయమయిన నీటివాటాను వారికి చెందకుండా చేయడంలో భాగమే పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణంగా భావించాలి. మరోపైపున ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనా పోలవరం ఆపబోమని ప్రభుత్వం, ఒకవేళ అగినా, తమ ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి వస్తే కూడ కట్టి తీరుతామని తెలుగుదేశం, షై.యస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీలు ప్రకటించాయి. ఈ నేపథ్యంలో పోలవరం వెనుక ఉన్న దాగి ఉన్న సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయకుత్త కోణాలను వివరిస్తున్నారు

తెలంగాణ ప్రజాప్రాంట్ రాష్ట్రకార్యదర్శి

రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ఇందిరమ్మ బాటలో భాగంగా ఖమ్మం జిల్లా పర్యాటక సందర్భంగా పోలవరం ఆపం, డిజెన్స్ ను మార్చే ప్రస్తికి లేదని ప్రకటించారు. ఇవే మాటలు ఉత్తర, దక్షిణ కోస్తా జిల్లాల్లో కూడా ప్రకటించారు. తెలంగాణకు చెందిన అయిదు జిల్లాల ప్రజల న్యాయమయిన నీటి వాటాను వారికి చెందకుండా చేయడంలో భాగమే పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణంగా భావించాలి. అదే విధంగా దాదాపు అధికారికంగా 276 గ్రామాలు, అనధికారికంగా 350 గ్రామాలు ముంపునకు గురి అవతాయని నిపుణులు అంచనా వేశారు. ఇందులో దాదాపు 80 శాతం గ్రామాలు తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందినవి కాగా ఇందులో 90 శాతం గ్రామాలు ఆదివాసి గ్రామాలే ముంపునకు గురి అవతున్నాయి. అలాగే చత్తీస్గఢి, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు తీర్పుతున్న అభ్యంతరాలు పెదుతుండగా, ఎటువంటి అనుమతులు రాకుండానే రెండు కాల్పలను దాదాపు రూ. 4,000 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి తవ్వించారు. ఈ కాల్పల కాంట్రాక్టర్లు కేవలం కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన వారు కావడం వలననే ప్రాజెక్టుకు అనుమతులు రాకున్నా కాల్పలను తవ్వారు. ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనా పోలవరం ఆపబోమని ప్రభుత్వం, ఒకవేళ అగినా, తమ ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి వస్తే కూడ కట్టి తీరుతామని తెలుగుదేశం, షై.యస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీలు ప్రకటించాయి.

పర్యావరణ, అటవీ, వన్యమృగ రక్షణ చట్ట అనుమతులు లేకుండా, రాజ్యాగంలోని అయిదవ పెద్దాలును ధిక్కరించి, ‘పేస్ చట్టాన్ని కూడా ధిక్కరించి పోలవరంను నిర్మిస్తామనడం తాను ముఖ్యమంత్రిగా చట్ట ప్రకారం నడుచుకుంటానని చేసిన ప్రమాణానికి విరుద్ధమే అవతుంది. సీమాంధ్రలో తమ పార్టీని మరోసారి అధికారంలోకి తెచ్చేందుకు పడుతున్న తాపత్రయంలో భాగంగానే కాక, ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో అపార మయిన ధనం ఖర్చు అవతుంది. ఆ ధనంలో తమ వాటాను కచ్చితం చేసుకునేందుకు కాంగ్రెసు పార్టీ, ప్రతిపక్షాలున తెలుగుదేశం, షై.యస్.ఆర్.కాంగ్రెస్ పార్టీలు పోలవరం తాము కడతామంటే, తాము కడతామని పోటిపడుతున్నాయి.

ఒహిరంగానే ఒక్కోపోర్టీ ఒక్కో కాంట్రాక్టరుకు లేదా వారి కంపెనీకి మద్దతిచ్చాయి. కాంట్రాక్టు మాకు దక్కాలంటే, మాకు దక్కాలని ఆయా కంపెనీలు రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించాయి. దశాబ్దాల క్రితం పదులు, వందల కోట్ల అంచనాలతో కూడుకున్న ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయం నేడు దాదాపు రూ. 20,000 కోట్ల అంచనాకు చేరుకున్నది. ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యే నాటికి ఈ వ్యయం రెండింతలు అయినా ఆశ్చర్య పడవలసిన అవసరం లేదు. జలయజ్ఞం ప్రారంభించే ముందు ఈ

ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ. 8,000 కోట్లుగా అంచనా వేయగా, ఇంతింతయి వటుడింతయినట్టుగా నేడు ఈ వ్యయం రెండుపదుల వేలకోట్లకు చేరుకుండనేది వాస్తవం.

గోదావరి నది పరివాహక ప్రాంతం, దాని ఉపనదులు, ఈ నదిలోని నీటి వాటా సమపంపకం, ముంపు పరిస్థితి, ప్రాంతాల మధ్య విపక్షము సమగ్రంగా పరిశీలిస్తే ఈ ప్రాజెక్టును ఎవరి ప్రయోజనానికి కడుతున్నారో చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

మహారాష్ట్రలోని నాసిక్లో పుట్టిన ఈ గోదావరి నది తెలంగాణ ప్రాంతంలోని అయిదు జిల్లాల నుండి ప్రవహిస్తూ పశ్చిమ, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల నుండి పారుతూ అంతర్వేది అనే ప్రాంతంలో సముద్రంలో కలుస్తున్నది. ఈ మొత్తం పరివాహక ప్రాంతంలో 79 శాతం తెలంగాణలో, 21 శాతం అంద్రలో ఉంది. ఈ నదికి అనేక ఉపనదులు న్నాయి. ఈ ఉపనదులన్ని కూడా తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఈ మహా నదిలో కలుస్తాయి. మంజీర, సరస్వతి, పెన్గంగ, ఇంద్రావతి, శబరి నదులన్ని కూడా మహారాష్ట్ర చత్తీస్గఢిల నుండి పారుతూ వచ్చి తెలంగాణ ప్రాంతంలో గోదావరిలో కలుస్తుండగా, ఎగువ, దిగువ సిలేరులు అంద్ర ప్రాంతంలో గోదావరిలో కలుస్తున్నాయి.

అంద్రప్రదేశీకు ట్రిబ్యూనల్ కేటాయించిన నీటి వాటా 1480 టి. యం.సిలు కాగా, ఇంకా మిగులు జలాలు కూడా ఉన్నాయి. మహారాష్ట్ర నుండి తెలంగాణ ప్రాంతంలోని నిజాంసాగర్ పరకు ఈ నదిలో లభించే నీటి లభ్యత 57.02 టియంసిలు, నిజాంసాగర్ నుండి శ్రీరామ్ సాగర్ పరకు 188.94 టియంసిలు, శ్రీరామ్ సాగర్ నుండి పోలవరం ప్రాజెక్టు కట్టే తూర్పు గోదావరి జిల్లా దేవిపట్టం మండలం అంగులారు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పోలవరం మండలం మామిడాలపల్లి గ్రామాల మధ్యన నిర్మిస్తున్న ఆనకట్ట పరకు దాదాపు 1227.37 టియంసిలు నీరు లభిస్తున్నది. తెలంగాణ జిల్లాలోని అయిదు జిల్లాలలో, వేలాది ఆదివాసి, ఆదివాసేతర గ్రామాల గుండా ఈ నది పారుతున్నది. పోలవరం నుండి ధవశేశ్వరం పరకు కేవలం 17.70 టి. యం.సిలు మాత్రమే నీటి లభ్యత వుంటుంది. ఉత్తర తెలంగాణ జిల్లాలోని అయిదు జిల్లాలలోనూ గోదావరి నది మీద ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా నిర్మించలేదు ఈ నీమాంధ్ర అగ్రవర్ష సంపన్న పాలకవర్షం. ఘలితంగా ఆదివాసి, ఆదివాసేతర గ్రామాల, మండల, నియోజకవర్గ కేంద్రాలు తాగు, సాగు నీరు దొరకక తల్లడిల్లుతున్నాయి. ఆదివాసి గ్రామాలలోని వేలాది ప్రజలు దశాబ్దాలుగా తాగునీరు లేక తల్లడిల్లుతున్నారు. తెలంగాణ ప్రజలకు సాగునీరయితే అందని ద్రాక్షపుండే అయింది.

దక్షన్ ల్యాండ్

సముద్రపు ఎత్తుకు ఎగువన తెలంగాణ ప్రాంతం వున్నదనే నెపంతో తెలంగాణ ప్రజలకు తాగు, సాగు నీరు లేకుండా చేయడంలో కీలక పాత్ర వహించిన సీమాంధ్ర సంపన్న పొలక వర్గం, దాని వారసత్వం వివిధ పార్టీల రూపంలో అధికార, ప్రతిపక్షాలలో వుండి పోలవరంను తాము నిర్మిస్తేమంటే, తాము నిర్మిస్తేము అంటూ పోటీపడుతున్నాయి. ఈ పోటీలో రెండు కుట్టలు దాగివున్నాయి. (అ) వేలాది కోట్ల రూపాయల కాంట్రాక్టును దక్కించుకొని తమతమవాటాలు పంచుకోవడం. (ఆ) శాశ్వతంగా తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని ఎడారి చేసి, గోదావరిని మీద సీమాంధ్రకు రైపేరియన్ హక్కులను కల్పించి, రేవు తెలంగాణ ఏర్పడినా ఈ ప్రాంతంలో గోదావరిని మీద ఎటువంటి భారీసీటి ప్రాజెక్టును కట్టుకుండా చేయాలనే ఉద్దేశం దాగివున్నది.

పై రెండు దురుద్దోశాలను తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధులు ఎండగట్టి పోలవరంను ఆవలేక పోతున్నారు. ప్రజా ఉద్యమం ఉనికి లేకుండా పోయింది. అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలలోవున్న ప్రజాప్రతినిధులు ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో ఆ ప్రాజెక్టుకు మద్దతివ్వడం వలన తెలంగాణ ప్రాంతం శాశ్వత ఎదారిగా మారే ప్రమాదం వున్నది. కేవలం 21 శాతం మాత్రమే సీమాంధ్రలో పారుతున్న గోదావరి నది నీరును ధవళేశ్వర రం (సర్ అర్థర్ కాటన్) బ్యారేజీ ద్వార దాదాపు 240 టి.యం.సి.ల నీరును ఇటీవల పూర్తి అయిన తాడిపూడి, పుష్కర ఎత్తిపోతల ద్వార దాదాపు 70 టియంసిల నీటితో కలిపి మొత్తం దాదాపు 350 టియంసిల నీరును సీమాంధ్రలోని కొన్ని ప్రాంతాల ప్రజలు సాగు, తాగు నీరుగా వాడుకొనుచుండగా 79 శాతం పారుతున్న తెలంగాణ ప్రాంతంలోని నిజాంసాగర్, శ్రీరాంసాగర్లు కలిపి కనీసం 200 టి.యం.సి.ల నీరు కూడా తెలంగాణ ప్రజలకు దక్కడం లేదు.

నిజాం ప్రభుత్వ హాయంలోనే ల్రిటీష్ వారి సాంకేతిక సహకారంతో కరీంసగర్, వరంగల్, మహోప్ప, చత్తీస్గఢ్ (సాడు మద్దత్తుప్రదేవీ) రాష్ట్రాల సరిహద్దు ప్రాంతంలో ఇచ్చంపల్లి అనే గ్రామం వద్ద గోదావరి నదిమీద ప్రాజెక్టు కట్టే ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ ప్రయత్నం 1980 దశకం వరకు కూడా కొనసాగింది. తెలంగాణలోని రెండు జిల్లాలలోని కేవలం కొన్ని గ్రామాలు మహారాష్ట్రలోని సిరోంచ తాలూకోలోని కొన్ని గ్రామాలు, చత్తీస్గఢ్ లోని భూపాలపట్టం ప్రాంతంలోని కొన్ని గ్రామాలు మాత్రం ముంపనకు గురి అవుతాయి. అయినా దాదాపు 200 టియంసిల నీరు తెలంగాణ జిల్లాల్లోని మెజిఱటీ ప్రాంతాలకు తాగు, సాగునీరు అందించేందుకు ప్రయత్నం జరిగినా తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధులకు ఈ ప్రాంతంపట్ల నిబద్ధత లేకపోవడం వలన, సీమాంధ్ర పాలకులకు ఈ ప్రాంతంపట్ల వున్న వ్యక్తిరేకత వలన ఇచ్చంపలి ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి నోచుకోలేదు. దాదాపు మూడు దశాబ్దాలు ఆ ప్రాజెక్టు సమగ్ర నివేదిక కొరకు వరంగల్, కరీంసగర్ జిల్లాల్లో ఎంతో మంది యంత్రాంగాన్ని కేటాయించి వివిధ ప్రాంతాలు సర్వే చేసినా, క్రమం ఆ కార్యాలయాలు ఎత్తివేసి, ఆ యంత్రాంగాన్ని ఇతర శాఖలకు జదిలీ చేసిన సీమాంధ్ర ప్రభుత్వం ఆ ప్రాజెక్టు ఊసే ఎత్తడం మానేసింది. వైయన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి ప్రతిప్రాత్మకంగా ప్రారంభించిన జలయజ్ఞం (ధనయజ్ఞం)లో మైనర్, మీడియం, మేజర్ ఇగెసెసన్ ప్రాజెక్టులు దాదాపు 87 కట్టేందుకు నిర్ణయించారు. సీమాంధ్రలో నిర్మించే ప్రాజెక్టులు యుద్ధప్రాతిపదిక మీద పూర్తి అవుతుండగా, తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన ఎత్తిపోతల పథకాలు ఎక్కడ వేసిన గొంగశి అక్కడలాగనే ఉన్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టులలో తెలంగాణ

పర్యావరణ, అటవీ, వన్యమృగ రక్షణ చట్ట అనుమతులు లేకుండా, రాజ్యాంగంలోని అయిదవ పెద్దాలును ధిక్కరించి, ‘పేస’ చట్టాన్ని కూడా ధిక్కరించి పోలవరంను నిర్మిస్తామనడం తాను ముఖ్యమంత్రిగా చట్టప్రకారం నడుచుకుంటానని చేసిన ప్రమాణానికి విరుద్ధమే అవుతుంది.

ప్రాంతాన్ని సస్యశామలంగా మార్చడంలో తోడ్పుడే ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు లేకుండ చేయడం యాధ్యచ్చికంకాదు. ఇది కచ్చితంగా సీమాంధ్ర పాలకుల కుల కులలో భాగంగానే జరిగింది.

ఇప్పుడు గోదావరిని మీద జలయజ్ఞంలో భాగంగా నిర్మించిన, నిర్మిస్తున్న ఎత్తిపోతల పథకాలన్ని కలిపి తెలంగాణ ప్రాంతానికి 50 టి.యం.సి.ల నీరు కూడా అందించవ. దుమ్మగులాడంలో కొంత భాగం నాగార్జున సాగర్కు బెయిలపాండికు నీరందిస్తే ప్రత్యక్షంగా కోస్టాంధ్రకు పరోక్షంగా రాయలసీలకు ప్రయోజనం తప్ప తెలంగాణ ప్రజలకు ఒరిగే దేమి లేదు. గుత్త, అలీసాగర్, కొమురంబీము, వరదకాల్ప, శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశ, దేవాదుల ఎత్తిపోతలకు కేటాయించిన నీరంతా కలిసి 70 టి.యం.సిలు కూడ లేదు. ఇందులో గుత్త, అలీసాగర్ లాంటి 1 లేదా 2 టి.యం.సి.ల నీరందించే ప్రాజెక్టులు మాత్రమే పూర్తికాగా, 7 సంపత్సూల క్రితం మొదలైన పనులు ఇంత ఆధునిక సాంకేతిక నైపుణ్యం అందుబాటులో వున్న సమయంలో కూడ మిగతా కాల్పలు, ఎత్తిపోతల పథకాలు పూర్తికాలేదు. ఒక్క పోక్కరుకు నీరందించలేదు. ఒక్క గ్రామానికి తాగు నీరు కూడ అందించలేదు. ఇక మరో అత్యంత వివాదస్వరూపంగా మారి, ఆచరణ సాధ్యంకాని ప్రాణహిత-చేవేళ్ళ ఎత్తిపోతల పథకం తెలంగాణ ప్రాంతానికి సాగు, తాగు నీరందించే ఎత్తిపోతల పథకంగా తెలంగాణ ప్రజలకు చూపేదుతున్న ఈ ప్రాజెక్టు ఆవరణ సాధ్యం కానిదిగా, అటు ప్రభుత్వానికి, ఇటు రైతాంగానికి పెనుభారమయ్యే ప్రాజెక్టుగా చరిత్రలో నిలవడమే కాదు, రాబోయే 50 ఏక్యలో కూడ ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాదు. ఈ లోగా పోలవరం లాంటి భారీ ప్రాజెక్టు కట్టే ఈ ప్రాంతంలోని నీరంత సీమాంధ్రలోని సంపన్న ప్రాంతాలుగా ప్రసిద్ధికిన కృష్ణ, ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లోని రైతాంగం మూడో పంటకు అవసరమయ్యే నీటిని అందించడానికి అధికార ప్రతిపక్షాలు ఉప్పొక్కరు తున్నాయి. ఎంతో నీరు సముద్రంలో కలుస్తుందని, దాన్ని వాడుకుంటే తప్పేంటి? అని వితండవాదానికి దిగుతున్న సీమాంధ్ర పాలకులు వారి తాబేదార్లు తెలంగాణ ప్రాంతంలో 79 శాతం గోదావరి పరివాహక ప్రాంత ముందే విషయం కాని, ఈ నదిలో దాదాపు 1300 టి.యం.సి.ల నీటి లభ్యత దౌరికే ప్రాంతంలోని తెలంగాణ జిల్లాల్లో ఒక్క మైనర్, మీడియం, మేజర్ ఇరిగేపన్ ప్రాజెక్టులు దశాబ్దాల తరబడిగా కూడ కట్టకపోవడాన్ని ఉద్దేశపూర్వకంగానే దాస్తున్నాయి. తెలంగాణలోని అయిదు జిల్లాల్లోని గోదావరి నదిలో దౌరికే నీటి లభ్యతను బట్టి ఆయ ప్రాంతాల్లో ఈ నది మీద గతంలో ప్రతిపాదించిన, ఇప్పుడు పెండింగ్లో పడి పనులు నడుస్తున్న కొత్తగా ప్రతిపాదించకలిగే ప్రాజెక్టులు కడితే “పోలవరం ప్రాజెక్టుకు దౌరికే నీటి లభ్యత ఎంత” అనేది అర్థం అపు తుంది. ఇప్పటికే పరివాహక ప్రాంతం వున్న దాని కన్న నాలుగు పంతుల ఎక్కడ వేసిన గొంగశి అక్కడలాగనే ఉన్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టులలో తెలంగాణ

ద్వార దాదాపు 13 రెట్లు ఎక్కువ నీరు వాడుకునే హక్కు కలుగుతుంది. ఫలితంగా తెలంగాణ ప్రాంతం శాశ్వత ఎడారి ప్రాంతంగా మారుతుంది. 150 మీటర్ల ఎత్తులో నిర్మింపబడే ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయితే తెలంగాణ ప్రాంతంలోని అయిదు జిల్లాలు “సోమాలియా”ను తలపిస్తాయి.

ప్రపంచంలోనూ, దేశంలోనూ ఎక్కుడయినా ఇంతగా నీటిదోషిడి జరుగుతుందా? తెలంగాణ ప్రజలకు ప్రకృతి అందించిన అన్ని వసన్ర లను దోచుకుంటూ తాగేందుకు, సాగు చేసుకునేందుకు వున్న నీరును కూడా దోచుకుని, భవిష్యత్తును కూడ అంధకారం చేస్తాముంటే ఎలా? ఇది సహజ న్యాయసూత్రాలకు విరుద్ధం కాదా? ఈ అన్యాయాన్ని వ్యక్తి రేకించకుండా తెలంగాణ ప్రాంతం కోరకు, ప్రజల కొరకు నిలబడలేని ఈ ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధులు వెన్నెముకు లేనివారగా చరిత్రలో మిగిలి బోటారు తప్ప ఇంకా ఏమివుతారు? ఈ ప్రాంతాన్ని శాశ్వత ఎడారిగా మార్చిందుకే ఈ ప్రాంతంలోని నీరు, భూమి, బొగ్గు, గనులతో సహా అన్ని ప్రకృతి వసన్రలను మింగేస్తాము, అయినా మీరు మాత్రా కలిసే వుండాలంటే ప్రజలు అలా ఎందుకుంటారు? తెలంగాణ ప్రజలు సీమాం ధ్ర ప్రాంతానికి బానిసలుగా బతకాలని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఉద్దేశంగా కనబడుతున్నది. సమైక్యాంధ్ర కోరుకునే వ్యక్తులు, పాటీలు, సంప్రదాలు, మేధావులు పై వాస్తవాలకు సమాధానం చెప్పువలసిన అవసరం వున్నది. సమైక్యాంధ్ర కోరుకునే మేధావులు, మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు మరొక అసంబద్ధమైన వాదన తెరమీదకు తెస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు దేశభద్రతకు సంబంధించిన విషయంగా ప్రజలను భ్రమింపచేస్తున్నారు. స్వాతంత్యం వచ్చిన నాటి నుండి నేటి పరకు 13 నుండి 29 రాష్ట్రాలు ఏర్పుణిసాయి. ఈ దేశంలో తెలంగాణ కూడా ఒక రాష్ట్రంగా

వుండాలని ఈ ప్రాంత ప్రజలు కోరుకుంటే తప్పేంటి? ఒక అబద్ధాన్ని పదే పదే వల్లించడం వలన నిజమని నిరూపించే ప్రయత్నం సమైక్యాంధ్రులు చేయడం వలన తెలంగాణ ప్రజలలో అసహనం పెరుగుతున్నది. ఈ అసహనంతో ఎన్ని రోజులు కలిసుంటారు? ఈ ప్రాంతంలో నీరుం టుంది. ప్రాజెక్టులు ఇక్కడ కట్టకుండా సీమాంధ్రలో కడుతారు. ఈ ప్రాంతంలో బొగ్గుంటుంది. ఇక్కడ పరిశ్రమలు పెట్టకుండా సీమాంధ్ర ప్రాంతంలో పెడుతారు. ఇక్కడ సుస్వత్త రాయి, దోలమైట్, లాట్రియిట్, గ్రౌణైట్, ఇనుపరాతి ఖనిజాలుంటాయి. సీమాంధ్రలో సిమెంట్, స్టీల్ పరిశ్రమలకు ఆ ఖనిజాలను కేటాయిస్తారు. ఇక్కడ భూములుంటాయి, సీమాంధ్ర వారికి అవి కేటాయించి, రియల్ ఎస్టేట్, నిర్మాణ రంగం చేయించి ఇక్కడి ప్రజలను వంచిస్తారు. ఇక్కడ ఉద్యోగ ఖళీలుంటాయి సీమాంధ్ర వారితో భర్తి చేస్తే ఎంతకాలమని ప్రజలు భరిస్తారో సమైక్యాంధ్ర కోరుకుంటున్న శక్తులు సమాధానం చెప్పాలి.

పోలవరం కళ్చితంగా సీమాంధ్ర ధనికవర్గాలు, ఆ ప్రాంత ధనిక వర్గాల కొరక అపారమైన ప్రజాధనంతో నిర్మిస్తున్న ధనవరమే తప్ప పోలవరం కాదిది. ఆ నిర్మాణంలో దొరికే ధనంలోని తమ తమ వాటా కొరకు వివిధ పాటీలు పోటీపడుతున్నాయి.

ఈ ‘ధనవరాన్ని’ వ్యతిరేకించే మహాత్ర ఉద్యమం ఈ గడ్డ మీద రూపు దిద్దుకోవాలి. అటుమై తెలంగాణ ప్రజలు, ప్రజాసంఘాలు కడలాలి. లేకపోతే భమిష్టుత్తులో తెలంగాణ సీమాలియాగా మారుతుంది. ఆకలి చావులకు అత్యుభ్యులకు ఇప్పుకించే నెలవుగా మారిన తెలంగాణ ప్రాంతం రాబీయే రోజుల్లో మరింత దుర్బిగ్ష ప్రాంతంగా మారుతుంది. అలాంచి పరిస్థితి రాకుండా పాటీలకు అతీతంగా తెలంగాణ వారంతా ఒక్కటప్పాలి.

దక్కన్ ల్యాండ్

ప్రారంభ సంచిక్తు

పుస్తకార్డుట్టులు

Charita Impressions
Graphic Designing • Multi Colour Offset Printing • Packaging

1-9-1126/B, Azamabad, Hyderabad - 500 020.
Ph : 040 - 2767 8411 - e-mail : charitahyd@yahoo.co.in

DECCAN PRESS
MULTI COLOUR WEB OFFSET PRINTERS

1-9-1126/B/A, Azamabad, Hyderabad - 500 020.
Ph : 040-65696156 • e-mail: deccan.press@yahoo.com

ప్రాదరాబాద్ విస్తరణకో చేనేతపై ప్రభావం

కొన్ని దశాబ్దాల నుంచి వప్పు ఉత్సత్తీ చేస్తున్న చేసేత రంగం, ఈ మధ్య కాలంలో అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నది. మార్కెట్లో అనైతిక పోటీ, ప్రభుత్వ విధానాల వివక్ష, తగ్గుతున్న ప్రభుత్వ బడ్జెట్ కేటాయింపులు, పెట్టుబడులు, తరుగుతున్న సహకార సంఘరూ ఆస్తులు, అధిక వడ్డీలు, పెరుగుతున్న నూలు, ఇతర ముడి సరుకు థరలు, నాణ్యత కొరవడిన ముడి సరుకు, తగ్గుతున్న పావుకార్ల పెట్టుబడులు, పెరగని నేత కూలీలు, పెరుగుతున్న జీవన భర్యలు, పెరుగుతున్న అవసరాలు, ఆశలు వంటి అనేక సమస్యలు పోచంపల్లి చేసేత రంగాన్ని బలహీన పరుస్తున్నాయి అని అంటున్నారు చేసేత రంగ విశ్లేషకులు

చేసేత రంగం ఒక విస్తృతమైన విశిష్ట కళా రంగం. ప్రపంచంలోనే భారత దేశంలోని చేసేత రంగం అతి పెద్దది. చేసేతలో అనేక రకాలు ఉన్నాయి. వాటికి మార్కెట్లో మంచి డిమాండ్ ఉంది. దేశవ్యాప్తంగా వందకు పైగా వివిధ పేర్లతో, డిజెన్సుతో, రకరకాల నేతతో చేసేత వస్త్రాలు తయారు అవుతున్నాయి. అంతర్జాతీయంగా కూడా వీటికి మంచి డిమాండ్ ఉంది. మన రాష్ట్రంలో కూడా అనేక రకాలు ప్రసిద్ధి చెంది నాయి. అందులో తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించి పోచంపల్లి చిటికి వస్త్రాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రసిద్ధి చెందినాయి. నల్గొండ జిల్లాలో, కొంత మిగతా వరంగల్ ప్రాంతంలో కూడా, ఈ రకమైన నేత నేన్నా అనేక గ్రామాలలో అనేక చేసేత కుటుంబాలు ఈ వృత్తి మీద ఆధారపడి నాయి. కొన్ని గ్రామాలలో పూర్తిగా ఈ కుటుంబాలు నివసిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు దాదాపు వందకు పైగా గ్రామాలలో చేసేత మగ్గల చప్పుడు నిరంతరంగా వినిపించేది. క్రమేషి కొన్ని గ్రామాలలో తగ్గినా, ఇంకొన్ని గ్రామాలలో ఇది పుంజుకుంది. ఆ విధంగా పోచంపల్లి గ్రామం చిటికి పరిశ్రమకు అలవాలమయ్యాంది.

ఒక అంచనా ప్రకారం దాదాపు 20,000 కుటుంబాలు దీనిపైన అధారపడినాయి. పెరుగుతున్న సమస్యలతో ఈ సంఖ్య తగ్గింది అని చెపుతున్నారు. ఈ వృత్తిలో ఉన్న దాదాపు 90 శాతం కుటుంబాలు భూమి లేని నిరుపేదలు. దాదాపు అందరికి చిన్న లేదా పెద్ద ఇల్లు, లేదా ఇంటి స్థలం ఉండే అవకాశాలు ఉన్నాయి. అంతకు మించి స్థిరాస్తులు ఉండవు. రెక్కుడిపే కాని దొక్కాడని పరిస్థితి. ఒకప్పుడు వీరి ఆదాయం, జీవన శైలి ఇతర కుటుంబాలకు ఆదర్శం. ఈనాటి వారి స్థితి వేరే వారికి అర్థం కానిది.

కొన్ని దశాబ్దాల నుంచి వప్పు ఉత్సత్తీ చేస్తున్న ఈ రంగం, ఈ మధ్య కాలంలో అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నది. మార్కెట్లో అనైతిక పోటీ, ప్రభుత్వ విధానాల వివక్ష, తగ్గుతున్న ప్రభుత్వ బడ్జెట్ కేటాయింపులు, పెట్టుబడులు, తరుగుతున్న సహకార సంఘరూ ఆస్తులు, అధిక వడ్డీలు, పెరుగుతున్న నూలు, ఇతర ముడి సరుకు థరలు, నాణ్యత కొరవడిన ముడి సరుకు, తగ్గుతున్న పావుకార్ల పెట్టుబడులు, పెరగని నేత కూలీలు, పెరుగుతున్న జీవన భర్యలు, పెరుగుతున్న అవసరాలు, ఆశలు వంటి అనేక సమస్యలు పోచంపల్లి చేసేత రంగాన్ని బలహీన పరుస్తున్నాయి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో అన్ని పారిశ్రామిక, కుటీర పరిశ్రమ ఉత్పత్తులలో అగ్రగామి అయిన చిటికి ఉత్పత్తులు ఈ దశకు రావడానికి అనేక కారణాలు ఉన్నా ప్రధానంగా ప్రభుత్వ నిర్దిష్టమే కారణం.

ఇప్పుడు కొత్తగా ఈ సమస్యలకు తోడు ఇంకొక విపత్తు వచ్చి పడింది.

మాస్టర్ ప్లాన్ ఉచ్చులో చిటికి పరిశ్రమ

చిటికి పరిశ్రమ పైన ఆధారపడిన గ్రామాలు ప్రాదరాబాద్ మహానగర సమీపంలో ఉన్నాయి. నగరానికి చేరువలో ఉండడం ఒకప్పుడు మంచిదే అయినా, రాసురాసు సమస్యలు పెరిగి అది శాపం అయ్యాంది. నగర జీవనంలో ఉండే అనేక సమస్యలు ఈ గ్రామాలకు విస్తరించాయి. ఇంకా విస్తరిస్తున్నాయి.

ఈ నేపథ్యంలో ప్రాదరాబాద్ నగరాన్ని మరింతగా విస్తరించే మాస్టర్ ప్లాన్ తయారైంది. వచ్చే జరవై ఏటలో ప్రాదరాబాద్ నగరం చుట్టూ దాదాపు 60 కిలోమీటర్ల పరిధిలో, వచ్చే 20 ఏటలో ఆభివృద్ధి ఎలా ఉండాలో అని చెప్పేదే ఈ ప్రణాలిక. ఈ బృహత్ ప్రణాలిక ప్రకారం వచ్చే కాలంలో, ప్రాదరాబాద్ నగర విస్తృతి పెరగాలి అని, దీనిని నీర్దేశించటానికి పోచేదుండి పరిధి పెంచి, దాదాపు 35 మందలాల లోని 850 గ్రామ పంచాయతిలను ఇందులో కలుపుతున్నారు. రెండు ప్రధాన పట్టణాలు, సంగారెడ్డి, భువనగిరి కూడా ఇందులోకి వస్తాయి. అంటే, దాదాపు 60 కిలోమీటర్ల పరిధిలో ఒక కొత్త పరిపాలన విభాగం వస్తుంది. కాకపోతే, ఈ విభాగం ద్వారా ఒక వృక్షి లేదా కొండరు వ్యక్తులు దాదాపు రెండు కోట్ల మంది ప్రజల జీవితాలను నీర్దేశిస్తారు. దాదాపు లక్ష కోట్ల పైన నిధులను వివిధ రకాలుగా శాసిస్తారు. అయితే ఈ వ్యవస్థ ఎన్నుకోబడింది కాదు. ఈ వ్యవస్థలో ఉన్న ఆర్థిక ప్రయోజనాలు, విస్తృత అధికారాలు ముఖ్యమంత్రికి ఉన్న అధికారాలను కూడా మించిపోతాయి. శాసన సభకు అతీతంగా ఇది పని చేస్తుంది.

ఇంతటి మహాత్తర, బృహత్ ప్రణాలిక తూతూమంత్రంగా, కేవలం రెండు నెలల కాల పరిమితిలో ఆమోదించే ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ ప్రణాలికకు సంబంధించిన అన్ని పత్రాలు, పట్టాలు లేదా మ్యాపులు స్థానిక భాషలలో తయారు చేసి, సకల జనుల అందుబాటులో ఉంచి వారి అభిప్రాయాలు తెలియచేసే అవకాశం కల్పించాలి. ఇంగ్లీషు భాషలో కొన్ని పత్రాలు, ఇంకా కొన్ని మ్యాపులు పెట్టి, పూర్తి సమాచారం ప్రజల ముందు పెట్టుకుండా అభిప్రాయాలు చెప్పాలని నిర్ణయించటం మంచిది కాదు. దీనిని వ్యతికి అంచనా ప్రధాన నేత నేన్నా అందింది.

ఇంతటి మహాత్తర, బృహత్ ప్రణాలిక తూతూమంత్రంగా, కేవలం రెండు నెలల కాల పరిమితిలో ఆమోదించే ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ ప్రణాలికకు సంబంధించిన అన్ని పత్రాలు, పట్టాలు లేదా మ్యాపులు స్థానిక భాషలలో తయారు చేసి, సకల జనుల అందుబాటులో ఉంచి వారి అభిప్రాయాలు తెలియచేసే అవకాశం కల్పించాలి. ఇంగ్లీషు భాషలో కొన్ని పత్రాలు, ఇంకా కొన్ని మ్యాపులు పెట్టి, పూర్తి సమాచారం ప్రజల ముందు పెట్టుకుండా అభిప్రాయాలు చెప్పాలని నిర్ణయించటం మంచిది కాదు. దీనిని వ్యతికి అంచనా ప్రధాన నేత నేన్నా అందింది.

- అభ్యంతరాలకు ఇచ్చిన గడువును పెంచాలి.
- సర్వే నంబర్లతో కూడిన మ్యాపులను అన్ని గ్రామ పంచాయతీలలో ప్రదర్శనకు పెట్టాలి.
- మహానగర ప్రణాలికకు సంబంధించిన అన్ని దాక్కుమెంట్లు

తెలుగులో అనువాదం చేసి అమృకానికి, ప్రదర్శనకు పెట్టాలి.

- అన్ని మండల కేంద్రాలలో ప్రజాభిప్రాయసేకరణ జరపాలి.
- ప్రస్తుత భూవినియోగ పటాలను 1:10,000 స్కేలులో తయారు చేసి ప్రదర్శనకు, అమృకానికి పెట్టాలి.

మహానగర ప్రణాళికలో కొన్ని లోసుగులు

ఈ ప్రణాళికలో చూపేదుతున్న లెక్కలకు ప్రస్తుత పరిస్థితికి పొంతన లేదు. ఇప్పటి పరిస్థితి గురించి సమగ్ర సమాచారం లేదు. పేరుకు అభివృద్ధి ప్రణాళిక అయినా, కేవలం భూవినియోగ ప్రణాళిక మాత్రమే చెప్పటం జరిగింది. ఈ భూవినియోగ ప్రణాళికలో కూడా అనేక లోపాలు. భవిష్యత్త అవసరాలకు, సాధారణ ప్రజా అవసరాలకు, అభివృద్ధికి కేటాయించిన భూమి వినియోగం శాతం చాల తక్కువ. నీరు, శక్తి, అపోర ఉత్పత్తికి ఉపయోగపదే భూమి వంటి వనరుల పట్ల ప్రస్తావన లోపభూయిష్టంగా ఉంది. 2031కి నగర జనాభా దాదాపు 2 కోట్లకు చేరుకుంటుంది అని అంచనా ఉన్నా, వారి అవసరాల గుర్తింపు ఘర్షి స్థాయిలో జరగలేదు. నీరు ఎక్కడ నుంచి సమకూరుతుందో చెప్పాలేదు. మురుగు నీరు, చెత్త నిర్వహణ, యాజమాన్యం గురించి ప్రణాళికలు ప్రాథమిక స్థాయిలో ప్రస్తావించారు. పెరగబోయే జనాభాకు అవసరమైన విద్య, వైద్య, రవాణా సౌకర్యాల గురించిన వదాలు ఉన్నాయి కాని ప్రణాళికలు లేవు.

దాదాపు 64 గ్రామాల పటాలు లేకుండానే భూమి వినియోగ పద్ధతి నిర్దేశన జరిగింది. కొత్తగా అనేక చిన్న, పెద్ద రోడ్డు ప్రతిపాదించారు. ఇప్పటికే జెట్లర్ రింగ్ రోడ్డు పేరిట అనేక వ్యవసాయ భూములు, ఇంక్యు స్టోర్స్ నిపపరుచుకొని, దాదాపు రూ. 6,000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, దానిని ఇంకా వినియోగంలోకి తీసుకు రాకముందే ఇంకోకి ప్రాంతియ రింగ్ రోడ్డును ఈ ప్రణాళికలో పొందుపరిచారు. ఈ రోడ్డు వలన ఇంకా ఎన్ని ఎకరాల సాగు భూమి సేకరణ జరుగుతుందో. ఎన్ని గ్రామాలలో ఎన్ని కుటుంబాలు దీని వలన నష్టపోతారో ఇంకా అంచనాలు రా లేదు. ఒక రోడ్డు వేయడం వలన అందరూ బాగుపడతారు అని చెప్పాలేము. రోడ్డు ఉపయోగం ఎవరికి అనేది కూడా ఆలోచించాలి.

సాధారణ ప్రజలకు అవసరమయ్యే వనరుల మీద ఈ ప్రణాళికలో ప్రస్తావన లేదు. నీరు పేదలకు, భూమి లేని కుటుంబాలకు, ఇల్లు లేని జనాభాకు, ఉపాధి లేని వ్యక్తులు లేదా సమూహాలకు ఈ ప్రణాళికలో ప్రత్యక్ష చర్యలు ఏవి లేవు.

మహా ప్రణాళిక వలన చేసేతకు ముఖ్య

ఇప్పటికి ప్రాదుర్భావం విలీనమైన ఒకపుటి గ్రామాల పరిస్థితి నుంచి మనం నేర్చుకోవచ్చ. ఆయా గ్రామాలూ, అందులో భూమి లేని కుటుంబాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో, వారి పరిస్థితి అధ్యయనం చేస్తే వాస్తవాలు తెలుస్తాయి.

అసలు దీనిని ప్రణాళిక అనడమే ఒక పెద్ద పొరపాటు అవుతుంది. ఈ ప్రణాళిక ఈ విధంగా, ఇదే తరఫతలో ఆమోదం పొందితే భవిష్యత్తులో ప్రజలు ఇంధుందుల పాలు అవుతారు. ప్రపంచ ప్రభ్యాత పోచంపల్లి చేసేత కనుమరుగు అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. పోచంపల్లి చుట్టూ పట్ల ఉన్న అనేక గ్రామాలను ప్రాదుర్భావం నగరంలో విలీనం చేయటం వలన చేసేత కుటుంబాల వారు తమ జీవనోపాధి కోల్పోతారు. వారి జీవన ఖర్చులు పెరుగుతాయి. ఉత్పత్తి ఖర్చులు పెరుగుతాయి. నగర జీవిత పర్యంలో చేసేత వ్యతి ఉనికి కోల్పోతుంది. అనేక ప్రాంతాలలో

నగరాలు చేసేతను ఇముడ్చుకున్న ఉదాహరణలు చాల తక్కువ. నగరం పక్కన ఉన్నప్పుడే, చిట్టికి చేసేతకు ప్రసిద్ధి చెందిన పోచంపల్లి అనేక సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నది. భూమి లేని పేదలు, చిన్న సన్మకారు రైతులు తమ జీవనోపాధి కోల్పోతారు. ప్రాంతియ పేదరికం పెరుగుతుంది. ధనికులు పేదల మధ్య వ్యత్యాసం పెరుగుతుంది. పర్యావరణం నాశనం అవుతుంది. ప్రకృతి వసరులపై కొనంత ఆధిపత్యం కొనసాగుతుంది.

వీరు నివసించే గ్రామాలు ప్రాదుర్భావాన్ విలీనం కావడం వలన ఇంటి పన్ను పెరగవచ్చ. అదే స్థాయిలో వసతుల కల్పన జరిగే అవకాశాలు చాల తక్కువ అని గత అనుభవాలు చెప్పతున్నాయి. మురుగు నీటి వ్యవస్థ మాదాపూర్ లాంటి ప్రాటిక్ సిటీలోనే అధ్వాన్సుంగా ఉంది. ఇప్పటి తాగునీటి సరఫరాలో అనేక లోపాలు. ధనికులు ఉండే ప్రాంతాలకు అధిక నీటి సరఫరా, పేదలకు ట్యూంకర్లతో సరఫరా మనకు అనుభవమే. స్థానిక రోడ్డును, కరెంట్ సరఫరా వ్యవస్థను పట్టించుకునే పరిస్థితి లేదు. నీరు, మురుగు, విద్య, వైద్య, చెత్త, కరెంటు, వినోదపు ఖర్చులు నగరంలో అధికంగా ఉంటాయి. సమస్యలు చెప్పుకోవడానికి, ప్రత్యేకంగా పేదలకు, వ్యవస్థ నగరంలో సరిగ్గా లేదు. ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులకి తీరిక ఉండదు.

సహజివనం, పరస్పర సహకారం, సాంఘిక జీవనం మీద ఆధారపడి చేసే చేసేత కుటుంబాలకు, వారి వ్యతికి, నగర జీవనానికి పొసగదు. నగరజీవనంలో చేసేతర్వస్తు కొనసాగించే అవకాశాలు ఉండవు.

మహా ప్రణాళికలో చేసేతకు ఏమి కావాలి?

చేసేత గ్రామాలు, చేసేత కుటుంబాల కోసం ప్రత్యేకంగా ప్రణాళిక తయారు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైన ఉంది. ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గల చేసేత రంగాన్ని ప్రోత్సహించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద, ప్రాదుర్భావం మెట్రో అభివృద్ధి అధారిటీ మీద, నగర పొరుల మీద, నాయకుల మీద, చేసేత కుటుంబాల మీద ఉన్నది. చిట్టికి పరిత్రమను ప్రోట్స్ హించడం ద్వారా, నగరానికి టూరిస్టులను ఆకర్షించి, తద్వారా, నగర ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చ. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎన్నో నగరాలు ఇటువంటి ప్రణాళికలు చేయడం మనకు తెలిసిందే.

ఆ దిగా, ప్రాదుర్భావం మహా ప్రణాళికలో చేసేతకు స్థానం కల్పిస్తూ, దాని యొక్క ప్రశాసని కాపాడుతూ, చేసేత కుటుంబాల ఆదాయాన్ని పెంచి, వారి వ్యతిలోని సమస్యలను పరిష్కరించే విధంగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ప్రధానంగా, చిట్టికి పరిత్రమను ప్రోట్స్ హించడం ద్వారా, నగరానికి టూరిస్టులను ఆకర్షించి, తద్వారా, నగర ఆదాయాన్ని పెంచుకోవచ్చ. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎన్నో నగరాలు ఇటువంటి ప్రణాళికలు చేయడం మనకు తెలిసిందే.

చిట్టికి పోతున్న చేసేత కుటుంబాల పైన, వారి అవసరాలపైన, అప్పుల మీద, జీవన ఖర్చుల మీద, ఆదాయం మీద దృష్టి పెట్టి, వారి అభివృద్ధి దిగా ఈ ప్రాదుర్భావ మహానగర ప్రణాళికను పునసరచించాలి. వారికి కావాల్సిన వసతుల మీద దృష్టి పెట్టాలి. వసతులకు కావాల్సిన భూమి కేటాయింపులు జరపాలి.

చేసేతను కాపాడితే పర్యావరణం, ఉపాధి, నగర ఉనికిని కాపాడ వచ్చ. తెలంగాణ ప్రాంతానికి తలమాటిక్యూం అయిన పోచంపల్లి చేసేత చిట్టికి ఉత్పత్తులు నగరానికి వచ్చె తెస్తాయి. నగర ఆర్థిక అభివృద్ధికి చేసేత పరిత్రమ వలన అనేక విధాలూ లాభం ఉంటంది.

సెప్టెంబరు 30 - తెలంగాణ మార్క్!

తెలంగాణ ఉద్ఘమం కొన్నాళ్ళుగా కాస్టంత నిద్రాణంగా ఉన్న మాట వాస్తవమే. అందుకు ఎన్నోన్నే కారణాలు. వాటిని పక్కకు బెడితే ఉద్ఘమాన్ని తిరిగి ఉవ్వెత్తున తీసుకువేళ్ళే అవకాశం ఇప్పుడు సెప్టెంబరు 30న 'చలో హైదరాబాద్' కార్బూక్మంతో లభించింది. బ్రహ్మప్రం తరఫో అస్త్రాలను ఒకసారి ప్రయోగించిన తరువాత ఉపసంహరించుకనే అవకాశం లేదని అంటారు. పొలిటికల్ జాక్ ప్రయోగించిన అస్త్రం ఇప్పుడిక దాని పరిధిలో లేకుండా పోయింది. ప్రజాసంఘాలు అనేకం ఈ పిలుపుతో రంగంలోకి దూకాయి. స్వయంగా పొలిటికల్ జాక్ అధినేతలే వారించినా వారి మాట చెల్లుబాటు కాకుండా పోయే పరిస్థితి ఉంది. మరి ఇలాంటప్పుడు ప్రజాసంఘాలు ఎలా వ్యవహారించాలో వివరిస్తున్నారు తెలంగాణ ప్రజాప్రంట ఉపాధ్యక్షులు

వి ఉద్ఘమానికి అయినా ఒక లీడింగ్ గ్రూప్ అవసరం. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం లక్ష్మిసాధనగా రూపుదిద్దుకున్న పొలిటికల్ జాక్ కూడా ఇలాం టిడే. వివిధ రాజకీయ పారీల్లు, ప్రజాసంఘాలు కూడా తమ వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలను పక్కన బెట్టి పొలిటికల్ జాక్కు ఈ హోదాలో గౌరవమర్యాదలు ఇస్తున్నాయి. దాన్ని నిలబెట్టుకోవాల్సిన అవసరం దానిపై ఉంది. సెప్టెంబర్ 30న 'తెలంగాణ మార్క్' కార్బూక్మానికి పొలిటికల్ జాక్ పిలుపునిచ్చింది. ఈ పిలుపును ప్రజాసంఘాలు కూడా ఎంతో బాధ్యతాయితంగా స్థిరంచాయి. ఆ కార్బూక్మానికి తమ మద్దతును ప్రకటించాయి.

వెనుకడుగు తగదు...

ఉద్ఘమానికి లీడింగ్ గ్రూప్ తరఫోలో నాయకత్వం వహిస్తున్న సంస్థలు పలు సందర్భాల్లో వివిధ కార్బూక్మాల పిలుపునివ్వడం, చివరి క్షణాల్లో ఆ కార్బూక్మాల నిర్వహణాలై ఉదాసీనంగా వ్యవహారిం చదం గతంలో ఎన్నో సందర్భాల్లో చోటు చేసుకుంది. అయినప్పటికీ, ప్రజాసంఘాలు సమరోత్సాహంతో వాటిని విజయవంతం చేశాయి. 'మిలియన్ మార్క్' కార్బూక్మం ఇందుకు తాజా ఉదాహరణ. సకల జనుల సమ్ము సందర్భంగా కూడా ఇలాంబి ధోరణలు కనిపించిన సంగతి తెలిసిందే. ఉద్ఘమాన్ని ఉద్ఘమస్వార్థితో నిర్వహిస్తే దానికి మనగడ. అలా గా కుండా స్వప్రయోజనాలు, రాజకీయ ప్రయోజనాలను కూడా ముడిపెడితే ఉద్ఘమం చల్లబడుతుంది. పక్కదారి బధుతుంది. ఇలా గాకుండా చూడాల్సిన బాధ్యతను ప్రజాసంఘాలు నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణ ప్రజా ప్రంటాలో పాటుగా మరెన్నో ప్రజా సంఘాలు కూడా 'తెలంగాణ మార్క్' కార్బూక్మానికి తమ మద్దతును ప్రకటించాయి.

యువతకు పెద్దపీట

సీమాంధ్రానేతలు చేస్తున్న దండయాత్రల వల్ల ఏమి చేయలేని నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నామని భావించిన యువకులు కొంతమంది ఆత్మశాత్యలకు పాల్పడుతుంటే, ఏదైనా చేయాలని భావించే ఉడుకు రక్తపు యువకులు 'తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం' వైపు చూస్తున్నారు. ఈవిధమైన పరిస్థితులు రూపుదిద్దుకున్నందుకు రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలతో పాటుగా సీమాంధ్ర పారీల్లు, వాటి నాయకత్వం కూడా ఇందుకు బాధ్యత వహించాలి. ఉద్ఘమంలో విద్యార్థులు, యువకులు, మహిళలు, కుల, పని వ్యత్తుల వారి, కార్బూక్మ, మైనారిటీల, టైప్పుల, ఆదివాసీల భాగస్వామ్యాన్ని అధికం చేయాలి. వారు ఉద్ఘమంతో మమేకం అయ్యేలా చూడాలి. యువతకు ఈ ఉద్ఘమంలో పెద్దపీట వేసే బాధ్యత కూడా ఉద్ఘమసారథులపై, ప్రజా సంఘాలపై కూడా ఉంది.

శాంతియుత ఉద్ఘమం అంటే...

శాంతియుతంగా ఉద్ఘమాలంటే దాని అర్థం చేతులు ముడుచుకొని

కూర్చోవడమని కాదు. యావత్తీ తెలంగాణలో ప్రభుత్వాన్ని స్తంఖింప జేసేలా ప్రజలు ఉద్ఘమించగలగాలి. ఉద్ఘమం ప్రవహించే వాగు లాం టిడి. ఒకసారి సెలయేటి ప్రవాహం ఆగిపోయిందంటే ఆ నీటిలో వేగం పోతుంది. స్వచ్ఛత పోతుంది. కల్పషం పేరుకపోతుంది. అలాంబి దుశ్శితి ఉద్ఘమానికి పట్టకుండా జాగ్రత్త పడాల్సిన అవసరం ఉంది.

పరస్పర సహకారం, పక్కత తక్కొవసరం

తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం సాధించడం కోసమే ఏర్పడిన రాజకీయ పారీలు ఉన్నాయి. తెలంగాణకు మద్దతు పలుకుతున్న పారీలు ఉన్నాయి. వాటి పనితీరుపై, చిత్తుడ్దిపై అనుమానం ఏర్పడిన నేపథ్యంలో పట్టుకొచ్చిన సామాజిక సంస్థలూ ఉన్నాయి. ఉద్ఘమంలో తీప్పతను పెంచేందుకు అవిర్భు వించిన సంస్థలూ ఉన్నాయి. ఇలాంటి సంస్థలు వేటికవేగా తమ కార్బూక్లాపాలు సాగిస్తున్నాయి. వీటన్నింటి మధ్య పరస్పర సహకారం, ఐక్యత నేటి తక్కొవసరం.

రాజకీయంతో పాటు ప్రాజెపోరాటాలూ మార్గమే

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించేందుకు రాజకీయం ఒక్కటే మార్గం కాదు. దాన్ని మించింది మరొకటి ఉంది. అదే ప్రజా పోరాటం. పోరాటం లేని రాజకీయం వ్యథం కాగలదు. రాజకీయం అంటే కుటులు, కుతంత్రాలకు మార్గ పేరు. వాటికి తెలంగాణవాదం బలయ్యే అవకాశం ఉంది. గతంలో ఇలాంబి ఉడంతాలెన్నో చోటు చేసుకున్నాయి. అవి పునర్వృత్తం కావస్తు నమ్మకం లేదు. అందుకే తెలంగాణ కావాలంటే ప్రజా పోరాటాలే మార్గం.

పోరాటరూపాలు ఎలా ఉండాలి?

మరి ఆ పోరాటాలు ఎలా కొనసాగాలి అనేదే నేడు మన ముందున్న ప్రశ్న: మరో దఫా మిలియన్ మార్క్ తరఫో కార్బూక్మాన్ని సెప్టెంబర్ నెలాభరులో నిర్వహించున్నారు. అది మిలియన్ మార్క్ తరఫోలో ఒక్క రోజుకే పరిమితమైతే సాధించే ఘలితం అంతంత మాత్రమే. ఆ కార్బూక్మం తరువాత కనీసం ఒక నెల రోజుల పాటు అత్యంత తీవ్ర స్థాయిలో ఉద్ఘమాన్ని నిర్వహించే గలిగే విధంగా కార్బూక్రణ ప్రణాళికతో తదుపరి ఉద్ఘమ కార్బూక్రణ ఉండాలి.

ప్రజాసంఘాలే నాయకత్వం వహించాలి

ప్రజాపోరాటాల్లో అత్యంత కీలకం నాయకత్వం. ఉద్ఘమం ఒక పోరాట రూపాన్ని ఎంచుకున్నప్పుడు దాన్ని అమల్లోకి పెట్టడానికి ముందుగానే ఉద్ఘమ నాయకులను పోలీసులు అరెస్టు చేయడం భాయం. అందుకే ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి నాయకత్వాన్ని ఏర్పరచుకునేందుకు ప్రాధాన్యమివ్వాలి. దురదృష్టవశాత్తూ అలాంబి ప్రయత్నాలు ఇప్పుడు అంతగా జరగడం లేదు. ఏ రూపంలో అందోళన చేపట్టినప్పటికే ప్రభుత్వం ముందుజాగ్రత్తగా అరెస్టులకు, నిర్వంధాలకు పాల్పడే అవ

కాశం ఉంది. ఎలాంటి కారణం చూపుకుండానే వేలాది మంది నాయకులు, కార్యకర్తలను అదుపులోకి తీసుకోవచ్చు. అలాంటి సందర్భాల్లో ఆయా ప్రాంతాల్లో ఉద్యమ కార్యకర్తలాపాల కొనసాగింపునకు వీలుగా ద్వితీయ, తృతీయ స్థాయి నాయకత్వాన్ని బలోపేతం చేసుకోవడంపై ప్రజాసంఘాలు ర్ఘష్టి సారించాలి. ఏ కారణంగానైనా ఒక భారీ కార్యక్రమం సఫలం కాకుంటే అది కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తప్పుడు సంకేతాలు పంపే అవకాశం ఉంది. అలాంటప్పుడు ఉద్యమం ఎంతో వెనక్కి వైళ్ళిపోతుంది. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఇన్వోక్ట తప్పుని అనివార్య పరిస్థితిని కేంద్రం ఇప్పటికే గుర్తించింది. ఆ గుర్తింపును అలాగే కాపాదు కోవాలంటే ఆరు సూర్యైనా సరే, ‘తెలంగాణ మార్క్స’ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలి.

ప్రజాసంఘాలే కీలకం

మెజారిటీ నాయకులు ఉద్యమం నుంచి స్వప్రయోజనాలు ఆశించడం ఉద్యమ లక్ష్మీన్ని దెబ్బు తీస్తోంది. ఈ విషయంలో ప్రజాసంఘాలే చొరవ తీసుకోవాలిన అవసరం ఉంది. ఇక్కడ జరిగే ఉద్యమాల్లో ప్రజాసంఘాలు కీలకపాత్ర వహించాలిన తరువం ఆసన్నమైంది. తెలంగాణ మార్క్సు రాజకీయపరమైన నేత్తుండంకన్నా కూడా ప్రజాసంఘాల నాయకత్వం మరింత బలంగా అవసరం. దాన్ని భర్తిచేసే రీతిలో ప్రజాసంఘాలు కృషి చేయాలిన అవసరం ఉంది. పొలిటికల్ జాక్కు సైతం ఎన్నో రకాల పరిమితులు ఉంటాయి. అందుకు కారణం వాటిల్లో ఉండేది రాజకీయ ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చే రాజకీయ పార్టీలు కావడమే. ఎన్నికలు, ఎన్నికల సంఘున నిబంధనలు, ఇతర చట్టాలు... ఇలా కారణం ఏదైనప్పటికీ రాజకీయ పార్టీల కంటే కూడా క్రియాలీల కంగా వ్యవహారించే అవకాశం, దైర్య సాహసాలు ప్రజాసంఘాలకే అధికంగా ఉంటాయి. ఈ నేపథ్యంలో మిలియన్ మార్క్స తరఫోలో ప్రజాసంఘాలు తమ సత్తాను చాటుకోవాలిన అవసరం ఆసన్నమైంది.

పండుగల్లో తెలంగాం

తెలంగాణ సంస్కృతికి అద్దం పట్టే బోనాలు పండుగ వేడుకలు ఇచీవలే ముగిశాయి. ఈ వేడుకల్లో అన్ని చోట్లూ ‘తెలంగానం’ వెల్లి విరిసింది. అదే తరఫోలో ఇటీవల జిరిగిన రంజాన్ ఇష్ట్రూర్ విందుల్లో నూ వివిధ ప్రాంతాల్లో ‘తెలంగానం’ చోటు చేసుకుంది. వినాయక చవితి పండుగ వేడుకల్లోనూ తెలంగానం చోటు చేసుకునేలా ప్రజాసంఘాలు కృషి చేయాలిన ఉంది. శుభకార్యం ఏదైనాసరే... నలుగురు గూడిన చోట తెలంగానం విన్చించేలా చేయాలి. సెప్టెంబర్ 30 వరకు కూడా అవకాశం లభించిన ప్రతి చోట కూడా చాప కింద నీరులా తెలంగాణ ఉద్యమ భావజాలాన్ని వ్యాపింపచేయాలి.

కలసి వస్తేనే మనుగడ

తెలంగాణలో పుట్టి పెరిగిన పార్టీలే కాకుండా, తెలంగాణలో మన గడ సాగించాలనుకునే ప్రతి పార్టీ కూడా తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రానికి జైకాట్టి తీరాలి. వివిధ పార్టీలను, సంఘాలను కూడగట్టుకునే రీతిలో పొలిటికల్ జాక్, ప్రజాసంఘాల ధోరణి ఉండాలి. కులం, మతం, వర్గం ... ఇలా ఎన్నో కారణాలతో పలు పార్టీలు, సంఘాలు ఇంకా కొంత మేరకు వ్యతిరేక ధోరణి లేదా తటస్థ వైఫలి అవలంబిస్తున్నాయి. వాటిని అక్కున చేర్చుకోవాలి. అందుకు గాను వారితో చర్చలు జరపాలి. ప్రజాసంఘాలు కూడా ఇందులో క్రియాలీక పాత్ర వహించాలి. రాజకీయ లక్ష్మీల నేపథ్యం కారణంగా ఈ ప్రక్రియలో పార్టీలు అంత మన

స్వార్థిగా పాల్గొ నకపోయినప్పటికీ, ప్రజాసంఘాలు ఆ లోటును భర్తి చేసేలా వ్యవహారించాలి. ఎంతో మంది ముఖీంలు సైతం నేడు ప్రత్యేక తెలంగాణకు మద్దతు పలుకుతున్నప్పటికీ ఆ స్థాయిలో వారికి నాయకత్వం కరువైంది. ఆ బాధ్యతను ప్రజాసంఘాలు భుజాన వేసుకోవాలి. అవసరమైతే వారికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నామని చెప్పుకుంటున్న పార్టీలతో, సంఘాలతో చర్చించాలి. వాటిని సైతం తెలంగాణ బాటలోకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి.

పట్టపరమైన అవకాశాలను వినియోగించుకుండాం

సభలు, సమావేశాలు నిర్వహించుకునే హక్కు ప్రజల ప్రాథమిక హక్కుల్లో ఒకటి. అలాగే తమ నిరసను శాంతియుతంగా ప్రభుత్వానికి తెలియ జేసే హక్కు కూడా ప్రజలకు ఉంది. ప్రభుత్వం అన్యాయంగా ఈ హక్కును హరించే ప్రయత్నాలు చేస్తే ఎక్కడికక్కడ న్యాయస్తూనాల నుంచి రక్షణను కోరుకోవచ్చు. మానవహక్కుల కమిషన్ లాంటి వేదికలను ఆశ్రయించవచ్చు. అవసరమైతే వివిధ అంశాల పై సమాచార హక్కును కూడా వినియోగించుకోవచ్చు.

అందరినీ కూడగట్టాలి

కార్బూక సంఘాలు, ఉద్యోగ సంఘాలు, కుల సంఘాలు, విద్యార్థి సంఘాలు... ఇలా ఎన్నో సంఘాలు. మరెన్నో సమాచోలు. మరీ ముఖ్యంగా ప్రైదరూబాదోలో వందల సంఖ్యలో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు న్నాయి. వాటిల్లో ఎన్నో ఉద్యోగ, కార్బూకసంఘాలున్నాయి. వీటిన్నింటినీ కూడగట్టాల్చి ఉంది. తమ తమ లక్ష్మీలు ఏవైనప్పటికీ, తక్కణ ప్రధాన లక్ష్యం తెలంగాణ సాధనే అని వాటికి నచ్చచెప్పాలి. విభేధాలు ఏవైనా ఉంటే తెలంగాణ పచ్చిన తరువాత తేల్చుకుండామని సర్దిచెప్పాలి. ఆగ్రహ శత్రువులను సైతం ఒకి వేదిక మీదకు తేగలగాలి. అప్పుడు మాత్రమే తెలంగాణ ఉద్యమం విజయవంతం కాగలదు.

అందరి గొంతు ఒక్కటే కావాలి

ప్రతి వర్ధానికి, సంఘానికి సొంత గొంతుకు ఉంటుంది. అందులో తప్ప లేదు. తెలంగాణ విషయానికి వస్తే మాత్రం అందరిదీ ఒకే గొంతు కావాలి. ప్రత్యేక తెలంగాణ సాధన మాత్రమే అంతిమ లక్ష్యం కావాలి. ఈ లోపుగా ఉద్యమాన్ని చిల్చే, పక్కదోవ పట్టించే వివాదాలన్నింటినీ పక్కన బెట్టాలి. ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంటే తమ లక్ష్మీలన్నింటికంటే కూడా సమయున్న స్థానాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు ఇవ్వాలి. అదే సమయంలో ప్రజాసంఘాలు ఆయా సంఘాల న్యాయపరమైన డిమాండ్లైపై సానుభూతి కనబరచాలి. వీలైతే ఆయా సమస్యల పరిష్కారాన్ని ఉద్యమంలో అంత రాగుగా చేయాలి. ఎక్కడికక్కడ స్థానిక నాయకత్వాన్ని బలోపేతం చేసుకోవాలి.

నిర్వంధాన్ని ఛేదించాలి

ప్రజల కన్నా ముందుగానే ప్రభుత్వమే ప్రైదరూబాద్ సగరాన్ని అప్పిగ్గాంచనం చేస్తే, ఆ నిర్వంధాన్ని ఛేదించగల ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను అన్వేషించుకోవాలి. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం విస్పష్ట ప్రకటన వస్తే తప్ప ప్రకటించిన కార్బూకుమాన్ని ఎట్లి పరిష్కితుల్లోనూ విరమించేందుకు యోచించకూడదు. ఏవైనా గ్రూపులు తమ స్వప్రయోజనాల కోసం అలాంటి పథకాలు పన్నినా, ప్రజాసంఘాల మాత్రం చొరవ తీసుకోని ఈ కార్బూకుమాన్ని విప్పాలించాలి. దీన్ని విజయవంతం చేయాలి అన్నాడు. వాటిని అక్కున బాధ్యత రాజకీయ పక్కల కన్నా ప్రజాసంఘాలమైనే అధికంగా ఉంది. ఈ విషయంలో ఇక ప్రజాసంఘాలన్నీ ఒక్కటి కావాలి. డ

17 సెప్టెంబర్ 1948

వేరులీను చర్య - భాన్య దృక్కథం

భారతదేశానికి స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత కూడా నైజాం రాజ్యం ఒక ప్రత్యేక దేశంగానే మనుగడ సాగించింది.

భారతసైన్యం నిజాంను లొంగదీసుకునే తుదిక్షణం దాకా ఒక ప్రత్యేక దేశం తరహ హోదాను తెలంగాణ ప్రాంతం అనుభవించింది.

ఒక్కసారి ఆనాటి జ్ఞాపకాలను గుర్తు చేసుకుంటే....

సెప్టెంబర్ 17... 1948.

యూవత్తి భారతదేశంలోని ప్రజలకు 1947 ఆగస్టు 15న స్వతంత్రం లభిస్తే, తెలంగాణతో కూడుకున్న నైజాం రాజ్యాలపై మాత్రం 1948 సెప్టెంబర్ 17న దాడి జరిగింది. స్వతంత్రం ఫలితంగా దేశంలో తెల్లదొరల పాలన పోయి స్వదేశీ పాలన వచ్చింది. తెలంగాణలో మాత్రం అందుకు ఖిన్నుంగా జరిగింది. ఔన్యం దాడి ఫలితంగా స్వరాష్టు పాలన నేటికి కలగానే మిగిలిపోయింది.

విదు శతాబ్దాల పరాయి పాలన నుంచి విముక్తి పొందాలనే ఆకాంక్ష తో నిజాంకు వ్యతిరేకంగా తెలంగాణ ప్రజలు పోరాటం చేపట్టారు. 1947లో బ్రిటిష్ వారు దేశాన్ని పదిలివెళ్ళారు, స్వదేశీ సంస్కారాలకు స్వయంస్విర్భవించారు. భారత్, పాకిస్తాన్ లలో కలిసేందుకు లేదా స్వతంత్రంగా మనుగడ సాగించేందుకు వీలు కల్పిం చారు. అనేక చిన్న సంస్కారాలు భారతదేశంలో విలీనమైనవు టికీ, ప్రాదరూబాద్ రాజ్యం మాత్రం స్వతంత్రంగా ఉండేందుకు నిర్మయం తీసుకుంది. ఆ మేరకు 1947 సెప్టెంబర్ 29న భారత్, ప్రాదరూబాద్ రాజ్యాల మధ్య యధాతథ ఒప్పందం కుదిరింది. అప్పటికే ప్రాదరూబాద్ రాజ్యంలో నిజాం పూర్వదీ పాలనకు వ్యతిరేకంగా రైతాంగా సాయంధ పోరాటం సాగుతున్నది.

నిజాంను లొంగదీయడానికి, అదే సమయంలో రైతాంగా పోరాటాన్ని అణచివేయడానికి భారత ఔన్యం 1948 సెప్టెంబర్ 13న ప్రాదరూబాద్ రాజ్యంపై దాడి చేసి వేలాడి మందిని పోట్టున పెట్టుకుంది. సెప్టెంబర్ 17నాటితో దాడి సంపూర్ణంగా మగిసిపోయింది. ప్రాదరూబాద్ రాజ్యం భారత ఔన్యం స్వాధీనమైపోయింది. ఆ తరువాత కూడా మాడుకున్నర ఏళ్ళ పాటు సైన్యం ఇక్కడే తీప్ప వేసి తెలంగాణ రైతాంగం సాయంధ పోరాటంతో సాధించు కున్న విజయాలను వమ్ము చేసింది. ఈ దాడిని విమానమందామా? విలీనం అందామా? లేక ఇది విద్రోహమా?

ఇంకా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల పేర ఏర్పడిన ధార్, జీవిటిల కమిటీల సూచన మేరకు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి అంధ్ర ప్రాంతాన్ని వేరు చేసి కర్మాలు రాజధానిగా 1953 ఆక్షోబర్ 1న అంధ్ర రాష్ట్రాన్ని ఎర్పాటు చేశారు. రాష్ట్రాజధానిగా కర్మాలు ఏమాత్రం అనువైపి కాదు. మాడేళ్ళ పాటు గుడారాలలో నుంచి పరిపాలన సాగించాల్సి వచ్చింది. తక్కణం రాజధానిని సమకూర్చుకోవాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. అంధ్ర రాష్ట్ర పాలకుల దృష్టి ప్రాదరూబాదై పడింది. అప్పటికే అన్ని విధాలుగా అభివృద్ధి చెందిన ప్రాదరూబాదును రాజధానిగా చేసుకుంటే తమ సమస్య తీరిపోతుందని భావించారు. ఖనిజాలు, నదీజలాలు, అటవీ సంపదతో అలరారుతున్న తెలంగాణను కబళించవచ్చని అనుకున్నారు.

అప్పటికే ప్రాదరూబాద్ రాజ్యం కేసు ఐ.ఎ.స పరిశీలనలో ఉండింది. దీంతే ఈ రాజ్యాన్ని విడగొట్టడం వల్ల ఆ కేసును నీరు గార్చవచ్చునని కేంద్రం భావించింది. అందుకే 1956 సెప్టెంబర్ 1వ తేదీన తెలంగాణ ప్రజల మనోభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా తెలంగాణను అంధ్ర ప్రాంతంతో కలిపి అంధ్రప్రదేశును ఏర్పాటు చేసింది. ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంటే

1952 నుంచి 1956 వరకు మాత్రమే తెలంగాణకు స్వరూపం పొలన అవకాశం లభించింది.

ఘజల అలీ రాష్ట్రాల పునర్ వ్యవస్థికరణ కమిటీ మాత్రం తెలంగాణ ఆకాంక్షను కనిపెట్టింది. బాగా అభివృద్ధి చెందిన అంధ్రప్రాంతంతో తెలంగాణను కలవడం వలన తెలంగాణ మరింత వెనుకబడగలదని భావిం చింది. విద్య, వ్యాపార రంగాలలో ముందున్న అంధ్రుల వలన తెలంగాణ అభివృద్ధికి ఆటంకం కలుగుతుందని, కనీసం 7 సంవత్సరాలైనా విడిగా ఉంచి, అంధ్రతో సమాన స్థాయిలో అభివృద్ధి చేసిన పిదప అప్పటికీ తెలంగాణ శాసనసభ్యులలో మూడింట రెండు వంతులు అంగీకరిస్తేనే కలపాలని కచ్చితమైన పరతులు విధిస్తా, సూచనలను అందించింది.

ఘజల అలీ కమిషన్ తెలంగాణకు అనుకూలంగా నివేదిక ఇవ్వడం తో కంగు తిన్న అంధ్ర దళారులు ప్రధాని నెప్రూపై, కాంగ్రెస్ పార్టీపై తమకు ఉన్న పలుకుబడితో ఒత్తిడి చేసి పెద్ద మనుష్యుల ఒప్పందం కుదుర్చుకుని, తెలంగాణను అంధ్రతో కలిపేసేందుకు ప్రయత్నించారు. అంధ్రుల లాభియాల్కు తల్లిగ్గన కేంద్రం అంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు చేసింది.

ఈ కలయిక మంచి ఫలితాలను ఇవ్వకపోతే, రెండు ప్రాంతాల మధ్య సమైక్యత నెలకొనకపోతే, స్వచ్ఛందంగా ఎప్పుడైనా విడిపోవచ్చునని, ఇదొక ప్రయోగం మాత్రమేనని నెప్రూసా స్వయంగా పేర్కొన్నారు. అలా పరతుల మేరకు ఏర్పడ్డ అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో గత 55 సంవత్సరాలుగా అంధ్ర, తెలంగాణ ప్రజల మధ్య సభ్యత కుదరలేదు. అంధ్ర ప్రాంతియులు ఎల్లప్పుడూ ఆధివ్యవాదులుగా, దోషిద్దారులుగానే నిరూపించుకున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలకేనాడూ సమాన ప్రతిపత్తిని ఇవ్వలేదు. ఈ ప్రాంతాన్ని, వసరులను దోచుకోవడమే తమ పనిగా భావించారు.

పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం ప్రకారం, తెలంగాణ ప్రాంత భూములను ప్రాంతియ కమిటీ అనుమతి లేకుండా అంధ్ర ప్రాంతియులెవరూ కొనకూ దదు. కానీ, ఈసాడు ప్రాదరూబాద్ - రంగారెడ్డి జిల్లాలతో పాటు అన్ని తెలంగాణ జిల్లాల్లో లక్ష్మాలది ఎకరాలను సీమాంధులు కొనేశారు. కృష్ణ, గోదావరి నదీజలాల్లో తెలంగాణ ప్రాంతానికి రావాల్సిన న్యాయమైన వాటా దక్కనవీలేదు. అటవీ, ఖనిజ సంపదలను కొల్లగట్టి తమ ప్రాంతాలను బాగు చేసుకున్నారు. అలా వచ్చిన లాభాలను తెలంగాణలో పెట్టుబడులుగా పెట్టి పరిశ్రమలు స్థాపించి, స్థానికులకు కాదని సీమాంధ్ర ప్రాంతాల వారికి ఉద్యోగాలనివ్వారు.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో 42% తెలంగాణ వారికి చెందాల్సి ఉండగా, 15 శాతానికి కుదించి వేశారు. విద్యాసంస్కర్లో 42% సీట్లు తెలంగాణకు దక్కాల్సి ఉండగా, దొంగ ముల్కీ స్టేటీకెట్లతో ఈ ప్రాంతంలోని ముఖ్యంగా విద్యాలయాల్లో సీట్లు తామే దక్కించుకొని తెలంగాణ వారినే స్టేటీకేతరులుగా ముద్ర వేసుకొన్నారు. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం జయగుతున్న న్యాయమైన పోరాటాన్ని అణిచివేసేందుకు పార్టీలకు అతీతంగా ఒక్కటిపోయారు. ఈ నేపథ్యంలో స్వపరిపాలన లక్ష్మింగా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు డిమాండ్ ఊపందుకొంది. - వి.ఎం.

సమైక్య రాష్ట్రంలో నమర దోషిడి

తెలంగాణలో విద్యుత్ రంగం పై విశ్లేషణ

కరంటు విషయానికి వస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిశ్కారించిన నాటి నుంచి నేటి వరకు కూడా తెలంగాణకు అన్యాయమే జరుగుతోంది. వసులు ఇక్కడ, పరిత్రమలు అక్కడ తరఫోలోనే తెలంగాణలో ఉత్సుక్తి అయ్యే విద్యుత్ తెలంగాణ ప్రజాసామికి దక్కుకుండా పోతోంది. ఈ నేపథ్యంలో సమైక్య రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న సమగ్ర దోషిడికి అక్కరహాపం ఇచ్చారు టిఇఇ జాక్ కన్సిన్సర్

1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు తెలంగాణ ప్రైద్రాబాద్ రాష్ట్రంలో భాగంగా మరియు ఆంధ్ర, మద్రాసు రాష్ట్రంలో భాగంగా ఉన్నది. ప్రైద్రాబాద్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంట్ 1910లో ప్రారంభమై తెలంగాణ ప్రాంతానికి విద్యుత్ ను సరఫరా చేసేది. మొత్తం పాత ప్రైద్రాబాద్ స్టేట్ లోనే నాందెడ్, జెరంగాబాద్, రాయచూర్ మరియు గుల్బర్గ లకు కూడా ప్రైచ్ ఎన్సెస్ కాండ్ (ప్రైద్రాబాద్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంట్) విద్యుత్ సరఫరాను చేసేది. అదే ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన ఎంఎస్ కాండ్ (మద్రాస్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంట్) 1927లో ప్రారంభమైనది. 17 సంాలు మనం విద్యుత్ రంగంలో, ఆంధ్ర వారికంటే ముందు ఉన్నాం. ప్రైచ్ ఎన్సెస్ కాండ్లో 95 డిజిల్ ద్వారా నడిచే జనరేటింగ్ విద్యుత్ తయారీ కేంద్రాలు పనిచేసిని. ఆంధ్ర తలసరి వినియోగం 5 యూనిట్లు అయితే, తెలంగాణ తలసరి వినియోగం 14 యూనిట్లు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఇండియన్ ఎలక్ట్రిసిటీ యాక్స్ 1948 ప్రకారం 1-4-1959న ఏపీఎస్ కాండ్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డ్) ఏర్పడినది. అప్పటి నుండి బోర్డు యాజమాన్యం మొత్తం సీమాంధ్ర అధికారుల పెత్తనంతోనే నడవటం వల్ల ప్రస్తుత విద్యుత్ సంక్లేభా నికి కారణమైంది.

1959 నుండి 1969 మళ్ళీ నే ఎన్నో అసమానతలతో తెలంగాణ ప్రాంతం అభివృద్ధి కుంటుపడింది. ముఖ్యంగా ఉద్యోగ అవకాశాలు మొత్తం సీమాంధ్ర వారికి దక్కాయి. రాష్ట్రపత్రణ సమయంలో తీసుకున్న అన్ని రకాల ఒప్పందాలు అన్ని తుంగలో తొక్కి తెలంగాణ ఉద్యోగులను

నానా ఇబ్బందులు పెట్టారు. 1969లో జరిగిన తెలంగాణ ఉద్యమం కాక విద్యుత్ రంగంలో అప్పటికే ఏర్పడిన “తెలంగాణ విద్యుత్ ఉద్యోగుల సంఘం” ఆధ్వర్యంలో కేటీపీఎస్ (కొత్తగూడెం థర్మల్ పవర్ కేంద్రం) నుండి ముల్కీ నిబంధనలకు వ్యతిరేకంగా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసినపుడు కేటీపీఎస్ ఉద్యోగులు దానిని వ్యతిరేకించి తీవ్ర ఉద్యమం చేపట్టినారు. అప్పటి నుండి ఆంధ్ర అధికారులు, దీనిని జీట్రించుకోలేక అప్పటి ఛైర్మన్ అయిన “నార్ తాతారావు” మరియు వారి కోటరీ బృందం, తెలంగాణ ప్రాంతానికి చేసిన అన్యాయాలు కోకొల్లలు. ముఖ్యంగా కేటీపీఎస్ (కొత్తగూడెం థర్మల్ పవర్ కేంద్రం) తరువాత మండలాలలో చేపట్ట వలసిన సూపర్ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ 1000 మెగావాట్లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి, పర్యావరణపరంగా అన్ని అనుమతులు లభించిన తర్వాత కూడా బోగ్గు, నీరు (గోదావరి నదిని) అన్ని పుష్టలంగా ఉన్నా అలాండి ప్రాజెక్టుని తీసుకెళ్లి విజయవాడలో ప్రస్తుత వీటీపీఎస్ (విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్)గా నార్ తాతారావు మార్పు చేశారు. అందుకనే ప్రస్తుతం దానికి వారి పేరు పెట్టినారు.

అలాగే రామగుండంలో కూడా బోగ్గు, నీరు పుష్టలంగా ఉన్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంచే ఇక్కడ జనరేటింగ్ స్టేషన్సు ఏర్పరచుకోవచ్చ అని సాంకేతికంగా అన్ని లీలాబాద్ కు వచ్చినా, ఏపీఎస్ కాండ్ ద్వారా కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వ థర్మల్ విద్యుత్ రంగ సంస్ అయిన ఎన్టీపీసీ (ఎస్పస్ల్ థర్మల్ పవర్ కార్బోరేపన్లు) అప్పచెప్పి, ఏపీఎస్ కాండ్ నిర్మించి చేసి నారు. 2500 మెగావాట్ల కెపాసిటీ గల ఈ ప్లాంట్ ద్వారా తెలంగాణలో

ఈ కింది ప్రాజెక్టులు చేపడితే తెలంగాణలో విద్యుత్ సంక్లేభం రాకుండా ఉండేది

క్ర. సం.	ప్రాజెక్టు పేరు	స్థలం	జిల్లా	సామర్థ్యం
1.	కుంటాల HES (HES-Hydro Electric Store)	ఆక్రోట్స్ కడెం రినెర్	ఆదిలాబాద్	24 MW
2.	ప్రాణహిత	ఆక్రోట్స్ ప్రాణహిత	- do -	280 MW
3.	జచ్చంపల్లి	Across Godam	కరీంనగర్	600 MW
4.	సింగారెడ్డి HES దమ్మగూడెం	- do -	వరంగల్	192 mw
5.	డిండి HES	NE canal	నలగొండ	21 mw

పై ప్రాజెక్టులన్ని 1966-67లో గుర్తించి, ఇప్పటి వరకు చేపట్టక పోవటం గమనార్థం.

విద్యుత్ కొరత ఉండదు. కాని ఎన్బీపీఎస్కి ఇవ్వటం వల్ల మొత్తంలో 27%గా, 2500 మెగావాట్లలో 900 మెగావాట్లు మాత్రమే మనం మన ప్రాంతానికి వాడుకుంటున్నాం. దీని వలన విద్యుత్ కొరత ఏర్పడ ఉమే కాదు, కొన్ని వేల ఉద్యోగాలు, ఆంధ్ర ప్రాంతం వారికి ఒప్పచెప్పి నట్లు జరిగినది. అంతేకాక విద్యుత్ రంగంలో ఏ విధమైన పెట్టుబడులు పెట్టుకుండా కూడా, రిపేరు కాంట్రాక్టులు, రిపేరు లేకున్నా, కావాలని యంత పరికారాలను చెడగొట్టి, సీమాంధ్ర కాంట్రాక్టర్లకు మరల అవే రిపేరు కాంట్రాక్టులు అప్పగించి వాటి ద్వారా సీమాంధ్ర అధికారులు, సీ మాంధ్ర కాంట్రాక్టర్లు ఎంతో లభి పొందిన సంఘటనలు కోకొల్లు. ఈ విషయాలు జస్టిస్ సుందర రామయ్య మరియు ఏకవ్యక్తి విచారణ సంఘానికి చెందిన విమల్ లాల్ ట్రూపీకరిస్టే, కనీసం వీరి నివేదిక ఆధారంగా ఏ ఒక్క సీమాంధ్ర అధికారి పై చర్యలు తీసుకోలేదు. కారణం ప్రభుత్వాన్ని, ఏపీఎస్కశబ్దిని నడిపేది సీమాంధ్ర వారే కాబట్టి. 1978లో కేటీపీఎస్ లోనే ఇది జరిగినది. వాటి ద్వారా లభి పొందిన కాంట్రాక్టర్లు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలగా మారి ఇప్పుడు తెలంగాణను అడ్డుకుంటున్నారు.

ఈక ఆర్టీపీఎస్ (రాయలసీమ ధర్మల్ పవర్ ప్లాంట్) కూడా బోగ్గు, నీరు లేని ప్రాంతంలో పెట్టి సరఫరా, ఖర్చును, ఎక్కువగా వినియోగ దారుల మీద భారం మోపుచున్నారు. ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ పోతే ఎన్నో ప్రైట్, ధర్మల్, గ్యాస్ ప్రాజెక్టులలో తెలంగాణకు చాలా అన్నా యాలు జరిగినాయి.

“గ్యాస్” సమస్య : 90 దశకంలో ఆయల్ ఎన్సిప్లోర్సన్సు సరళీకరణం చేయటం వలన అప్పటి ప్రభుత్వాలు ప్రత్యామ్నాయ ఇంధనంలో భాగంగా గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు, నిర్మాణానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతిని ఇవ్వటం వల్ల, సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారులు, గ్యాస్కేందు, బోగ్గు ఆధారిత విద్యుత్ ఉత్పాదనను కూడా అనుమతించాలి అని, ప్రభుత్వాల మీద ఒత్తిడి తెచ్చి 1995లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ద్వారా ప్రైవేట్ జనరేటింగ్ స్టేషన్స్ ఏర్పరచి, ప్రభుత్వరంగ సంస్ అయిన విద్యుత్ రంగాన్ని నిర్మించి చేయటం జరిగింది.

ల్యాంకో కథ : ప్రైవేట్ జనరేషన్కు ఓపెన్ విడ్చిలను పిలుస్తారు. అ బీట్ లో స్థిర ధరను ప్రైవేట్ ప్రాధ్యాసర్వీస్ తెలపాలి. ఆ స్థిర ధరను కోట్ చేసినపుడు, మొత్త, ప్రాజెక్టు ఎప్పుడు హర్షపుతుండో కూడా తెలపాలి. ల్యాంకో ప్రాజెక్ట్ దీనిని 30 ప్రైస్లు ప్రతీ యూనిట్ ధరగా కోట్ చేసి, 16 నెలల్లో ప్రాజెక్టు హర్షార్థి చేస్తానని చెప్పి 1997 మార్చి 31న పవర్ పర్చేష్ అగ్రమెంట్ (పీఎపి)ను కుదుర్చుకొంది. 1998 జూలై కల్గా ప్రాజెక్టు హర్షార్థి చేయాలి. కాని 2000 అక్టోబరు 18 నాటికి హర్షార్థి చేసింది. అంటే నిర్మాణ కాలం 16 నెలలు అని, 43 నెలలు తీసుకున్నపుడు అధికారులు 10 నెలలు మండు నిర్మాణం హర్షపుతుండనే కారణాన్ని చూపెట్టి దాదాపు 16 సంాల పాటు మొత్తం 359 మెగావాట్లకు గాను, ఏటా రూ. 80 కోట్లు చొప్పున 16 సంవత్సరాలలో రూ. 1200 కోట్లు వరకు ప్రజా ధనాన్ని దోచుకొనేందుకు అవకాశం కల్పించారు. ఇలాంటి ఆర్థికవనరులు కారణంగానే ఈ రోజు తెలంగాణను రాకుండా అడ్డుకుంటున్నారు లగడపాటి లాంటి వారు.

అలాగే జివికె కథకూడా. ఎపి జెన్కో 400 మెగావాట్లు గ్యాస్ ప్రాజెక్టుకు రూ. 516 కోట్లు నిర్మాణ ఖర్చు అంటే ఒప్పుకోని ప్రభుత్వం 216 మెగావాట్లకు రూ. 816 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని జివికె చూపిస్తే ఒప్పుకొని, ఏపీఎస్కశబ్దిని నిర్మించి చేసింది. అలా ప్రజల సామ్య ప్రైవేట్పరం

చేసారీ సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారులు. దీనిని కాగ్ కూడా తప్పు బట్టింది.

గ్యాస్ నిక్షేపాలు ఏ ప్రాంతం వారిషైటే ఆ ప్రాంతం వారికి సగం వాటా చెల్లుతుంది అని చెప్పిన 10వ ప్లేనాన్స్ కమిషన్ సూచనల మేర కు కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్లో లభించే మొత్తం గ్యాస్ ఉత్పత్తిలో సగం వాటా మనకు ఇస్తే అంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యుత్ సమస్య తీరేది. “కేటి బేసిన్ గ్యాస్ - ఆంధ్రదే” అని ఉద్యమం చేసిన వారెండరు? కనీసం 10% అయినా మొత్తం గ్యాస్ ప్రాడక్షన్సు ఆంధ్రప్రదేశ్కి ఇస్తే దైతులకు 9 గంటల కరంటు సరఫరా ఇప్పవచ్చు.

“విశాఖ ఉక్క అంధ్రుల హక్కు” ఉద్యమంలో ఎందరో తెలంగాణ ప్రజలు కొట్టాడి, విశాఖ స్టీలును సాధించుకున్నపుడు గ్యాస్ను కూడా అ విధంగానే సాధించుకోవాలి. కాని, మన గ్యాస్ మన ప్రక్కగానే వెళుతుంది. కాని మనకు మాత్రం దక్కకపోవటం సీమాంధ్ర పాలకుల యొక్క దుర్దితికి పరాక్రాప్త అని చెప్పవచ్చు. ఔగ్గా, ఈ ప్రైవేట్ పవర్ జనరేషన్ పుణ్యమా అని క్రొత్త “పుర్షంట్ పవర్ పాలసీని” ప్రవేశ పెట్టాలని, ఆ పాలసీ ద్వారా ఏర్పరచి జనరేట్ చేసిన విద్యుత్లోని 75% మొత్తంను ఇతర రాష్ట్రాలకు అమ్ముకొనే విధంగా ఈ పాలసీ తీసుకువచ్చి, ప్రజల సొ ముఖును దోచుకు తిందాం అని ఎత్తుగడ వేసినారు. అందులో భాగంగా ఈ కింది ప్రాజెక్టులను ప్లేన్ చేసినారు.

వ.సం.	ప్రాజెక్టు పేరు	సామర్థ్యం	ప్రాంతం
1.	ల్యాంకో	1740 mw	ఆంధ్ర
2.	జీపీకే	400 mw	ఆంధ్ర
3.	గౌతమి	1200 mw	ఆంధ్ర
4.	కోనీసిము	820 mw	ఆంధ్ర
5.	వేమగిరి	820 mw	ఆంధ్ర
6.	వేమగిరి (Extension)	320 mw	ఆంధ్ర
7.	సెక్కమ్	1350 mw	ఆంధ్ర
			6650 mw

ఆ విధంగా అనేక విద్యుత్ ప్రైవేట్ ప్రాజెక్టులలో పెట్టుబడులు పెట్టి, ప్రజల సామ్యుని దోచుకొని, అదే సామ్యుతో తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులను కొని, ప్రజాసామ్విక న్యాయబద్ధమైన ‘తెలంగాణ’ రాష్ట్ర డిమాండ్సు డిలీలో లాబియంగ్ చేసి అడ్డుకుంటున్నారు. వీరి అసలు స్వరూపం ను అంధ్ర ప్రజలకు కూడా తెలపాలి. ఏదో విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేసి రాష్ట్రాన్ని బాగుపరుస్తారు కదా! అనుకుంటే పొరపాటే వీరు కేవలం తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని కాదు, ఆంధ్ర ప్రాంతం వారి విద్యుత్ వెతలు తీసే పరిష్కారులు లేవు సరికాదా ప్రక్క రాష్ట్రాలకు తమ విద్యుత్ను అమ్ముకొని సామ్యు చేసుకోవాలని చూస్తున్నారు.

రంగారెడ్డి జిల్లా శంకర్పల్లి, కరీంనగర్ జిల్లా నేడునూర్ ప్రాజెక్టులు కూడా ప్రభుత్వరంగం ద్వారా చేస్తామని చెప్పి 12 సంవత్సరాలు అయిన ముందుకు సాగటం లేదు. ప్రైవేట్ ప్రాధ్యాసర్వీస్ తెలంగాణలో పెట్టుబడులు పెట్టురు. ప్రభుత్వరంగ సంస్ ఏపీఎస్కశబ్ది పెడతామంటే కావాల్చిన గ్యాస్/కోల్ లింకేజిలు ఇప్పురు. అవస్త్వం వచ్చిన ప్రాజెక్టులకు ఇతర తెలంగాణేతర ప్రాంతాలకు తరలిస్తారు. ఇది సీమాంధ్ర పాలకుల దుర్దితికి ఇది నిదర్శనం.

ఇక ప్రాధ్యాసిమిషన్, డిప్రైబ్యూషన్ రంగాలలో కూడా ఇదే పరిశీలి. స్పౌతంత్యం వచ్చి 60 ఏక్లు గడిచినా, అదిలాబాద్ జిల్లాలో ఒక

‘కరంట్’ అపైర్

ట్రాన్స్‌మిషన్ టవర్ పడిపోతే దాదాపు 1000 గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా 3 రోజులుగా లేదు అంటే ఆశ్చర్యపోవాల్సిన అవసరం లేదు. గత రెండేళ్ళలో ఇలా రెండుసార్లు జరిగినది. అంటే ప్రతి జిల్లా / రెవెన్యూ డివిజన్లలో, విద్యుత్ సరఫరాను ప్రత్యామ్నాయం కల్పించాలి. ఒక ఫీడర్ చెడిపోతే, ఇంకొక దాని ద్వారా విద్యుత్ సరఫరా చేసి వినియోగ దారులకు ఇఖ్యంది కలగకుండా చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. కానీ, అదిలాబాద్ జిల్లాకు ఇది లేదు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఇప్పటి వరకు

జలాంటి సంఘటనలు జరుగలేదు. ఇది తెలంగాణలో ట్రాన్స్‌మిషన్ రంగం యొక్క పనితీరు.

చివరగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయానికి వస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని రూ. వేల కోట్లు వెచ్చించి వివిధ రకాల స్క్యూముల ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూషన్, అగ్రికల్చర్ పంపునెట్లకు నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరా చేయాలి అని అడేశిస్తే వాటి అమలులో కూడా తెలంగాణ ప్రాంతం వివక్షకు గురవు తోంది. దీనికి కారణం సీమాంధ్ర పాలకలే. తెలంగాణ రైతులకు లిష్ట్

ప్రస్తుతం ఉన్న మొత్తం లిష్ట్ ఇరిగేషన్ స్క్యూమ్ వివరాలు

వ.సం.	పథకం పేరు	సబ్సైపస్ట సంఖ్య	జిల్లా	బడ్జెట్ వ్యయం (రూ. కోట్లలో)	బడ్జెట్ విడుదల	విడుదల చేయాల్సిన మొత్తం(రూ.కోట్లు)
1.	రాజీవ్ - I	a) పంచదేవపాడు b) ఖానాపూర్	మహబూబ్ నగర్	8.04	8.04	-
2.	భీమా - II	a) తిరుమలాయపల్లె b) కొత్తకోట	- do -	8.52	-	8.52
3.	మహాత్మాగాంధీ	a) రేగుమానుగడ్డ b) కల్వకుర్తి	- do -	103.89	-	103.89
4.	నెట్టంపాడు	a) గూడందొడ్డి b) మర్లవీడు	- do -	30.84	-	30.84
5.	కోయిల్ సాగర్	a) నాగిరెడ్డిపల్లె b) మంకాల్	- do -	8.43	8.43	-
				159.36	16.47	143.25
6.	శ్రీపాద యల్లంపల్లి	a) వెమ్మారు b) మేడారం c) కొడిమల్ d) నర్సింగ్ పూర్	కరీంనగర్	189.36	106.95	82.41

వ్యవసాయ వినియోగదారులకు నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరా కోసం HVDS (ప్రై. ఒల్ట్‌జెండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్) ను ప్రవేశపెట్టారు.

దీని ప్రోగ్రామ్ కూడా ఈ కింది విధంగా చూడవచ్చు

ప్రాంతం	31-3-11 నాటికి ఉన్న వ్యవసాయ సర్వీసులు	HVDS అమలైన సర్వీసులు	బక్కే ప్రాంతంలో ఎంపికైన సర్వీసుల శాతం	బక్కే ప్రాంతంలో కేటాయించిన బడ్జెట్	శాతం
ఆంధ్ర	1123440	377117	33.80	1310.55	73.1%
తెలంగాణ	1568557	199413	13.70	483.61	27%

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గ్రామీణ విద్యుదీకరణలో భాగంగా ‘ఇందిరమ్మ’ (ఇంటిగ్రేటెడ్ నావల్ డెవలమెంట్ ఇన్ రూరల్ ఏరియాస్ అండ్ మోడల్ మునిసిపల్ ఏరియాస్) పథకాన్ని 1-4- 2006 నుండి ప్రారంభించి ప్రతి జిల్లాలో మోడల్ గ్రామాలకు విద్యుదీకరణ చేయాలని తలంపుతో చేపట్టినది. దీని ప్రోగ్రామ్ ఈ విధంగా ఉంది.

ప్రాంతం	గ్రామీణ	పట్టణ	మొత్తం	శాతం
ఆంధ్ర	1327141	143563	1470704	76.1%
తెలంగాణ	437413	22579	459992	23.9%

(upto 30-11-2009)

కేంద్ర ప్రభుత్వ అర్జీజీవీవై (రాజీవ్‌గాంధీ గ్రామీణ విద్యుదీకరణ యోజన) ను 4-4-2005 నుండి ప్రారంభించారు. ఇది ఏ విధంగా అమలు చేసారో చూడ్దాం.

ప్రాంతం	విదుదలైన నిధులు	మొత్తంలో శాతం
ఆంధ్ర	329.20	70.5
తెలంగాణ	138.39	29.5
(upto 30-11-2009)		

|దక్కన్ లాండ్|

'కరంట్' అపైర్

జరిగేషన్ ప్రధాన నేటి వసరు. వీటి కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక EHT Sub-Stations కట్టలని ప్రతిపాదిస్తే తెలంగాణ ప్రాంతం వాటికి నిధులు ఇష్టకుండా, రాయలీసుకు మాత్రం నిధులు మంజూరిలో జాప్యం లేకుండా, వాటన్నింటిని త్వరితగతిని పూర్తి చేసినారు.

ఎపీఎస్ ఈబీని రిఫార్మ్ యాస్ట్ 2002 ద్వారా విడగ్గట్టిన తరువాత డిస్ట్రిబ్యూషన్సు 4 కంపెనీలుగా మార్చినారు.

APCPDCL, APNP DCL, APSPDCL మరియు APEP DCL. ఇనరేషన్ ద్వారా గాని, ఇతరత్రా గాని తయారైన మొత్తం పవర్సు ఈవిధంగా పంచుతారు.

వ.సం.	కంపెనీ పేరు	మొత్తం డిమాండ్ లో విద్యుత్ కేటాయింపు సామర్థ్యం %
1.	APCPDCL	43.48
2.	APEPDCL	16.70
3.	APSPDCL	22.90
4.	APNPDCL	16.90

ప్రస్తుతానికి ప్రాంతాలవారీగా పవర్ స్టేషన్ వ్యవస్థాపక సామర్థ్యం
(మొగావాట్లలో)

రంగం	సామర్థ్యం	తెలంగాణ	ఆంధ్ర	రాయలీసు
State	7587.86	3698.26	2200.00	1689.60
Joint	272.00	-	272.00	-
Central	3048.54	913.46	1910.07	225.01
Private	3113.25	152.0	2756.01	205.24
మొత్తం AP	14021.65	4763.72	7138.08	2119.85
	% వాటా	100	149.84	44.5

పరిశీలనలో / అభివృద్ధిలో ఉన్న ప్రాజెక్టులు

రాష్ట్రం	17558.00	5436.00	9312.0	2810.0
కేంద్రం	1281.0	-	1281.0	-
ప్రైవేటు	4665.0	500.0	4165.0	-
మొత్తం	23504	5936.0	14758.0	2810.0
శాతం		100	248.62	47.34

జప్పటిపరకూ గరిష్ట డిమాండ్

మొత్తం (mw)	తెలంగాణ	ఆంధ్ర	రాయలీసు
10572	5481	3032	2059

మొత్తం వ్యవస్థాపక సామర్థ్యం మరియు నిర్మాణం / ప్రధిలో ఉన్న ప్రాజెక్టులు

వ.సం.	వివరాలు	సామర్థ్యం	తెలంగాణ	ఆంధ్ర	రాయలీసు
1.	వ్యవస్థాపక సామర్థ్యం	14021.65	4763.72	7138.08	2119.85
2.	నిర్మాణంలో ఉన్నవి / ప్రతిపాదితం	23504.00	5936.00	14758.00	2810.00
మొత్తం		37525.65	10699.72	204.64	4929.85
				100%	204.64%
					46.07%

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే విద్యుత్ అవసరాలు

1) CPDCL (సల్హండ, మహబూబ్ నగర్, మెదక్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్) - 26199 mu

2) For NPDCL (వరంగల్, ఖమ్మం, అదిలాబాద్, నిజామబాద్, కరీంనగర్) - 10027 mu **Total - 36227 mu**

ఈక ఉద్యోగాలు మరియు యాజమాన్యాల అంశానికి వస్తే, APS EB లో గాని ఆ తర్వాత ఏర్పడిన కంపెనీలలో గాని ఏ చట్టంలో లేని విధంగా నియామకాలు విద్యుత్ సంస్థలలో జరుగుతాయి. పై యాజమాన్యాలకు నచ్చితే వారు ఏ విధంగానును ప్రవర్తించవచ్చు. వారు తలచుకుం టే వారికి కావల్సిన వారిని ఏ విధంగానును విద్యుత్ సంస్థలలోకి బ్యాక్ డోర్ పద్ధతిల ద్వారా తీసుకువచ్చి, అందలం ఎక్కి స్టారు. ఇలాంటి అక్రమాలు కోకొల్లు. రాజ్యాంగం కల్పించిన హక్కులు ఏపీ వీరికి పట్టివు. విద్యుత్ సంస్థ ఏర్పడిన 1959 నుండి 1986 వరకు, APSEB లో ఎస్సీ/ఎస్టీ ఉద్యోగుల వాటా ఎంతో ఎవ్వరికి తెలి యదు. అసలు రిక్రూట్మెంట్ విధానాన్ని తుంగలో తొక్కి వీరి ఇప్పు నుసారంగా కొన్ని వందల పోస్టులు సీమాంధ్ర వారు ఆక్రమించుకొన్నారు. 1985లో 'తాతారావు' గారు తప్పుకున్నాక వచ్చిన ఐఐఎస్ల పాలన పుణ్యమా అని ఎస్సీ & ఎస్టీలకు సంబంధించి, 1989 నుండి 1996 వరకు అన్ని నింపాల్సిన పోస్టులను బ్యాక్ లగ్ వెకెన్సీస్గా తీసుకొని

నింపడం జరిగినది. అలా గే 1996 నుండి బీసీల వాటా ఎంతో తేలలే దు. బహు జనుల కైతెఱ్పు ద్వారా ఎందరో ఎస్సీ/ఎస్టీ / బిసిలు విద్యుత్ సంస్థలలో చేరినారు. ఇక 610 జి.ఎస్. గురించి చెప్పునిలవి కాదు. 1956లో రాష్ట్రం ఏర్పడినపుడు అప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని ప్రభుత్వ విభాగాలను ముల్కీ నిబంధనలకు అనుగుణంగా మీరు మీ డిపార్ట్ మెంట్లలో సర్కీసు నిబంధనలను, సపరించా లని కోరితే, అప్పటి యాజమాన్యం దీనిని తుంగ లో తొక్కింది. ఉప్పెత్తున లేచిన తెలంగాణ ఉద్యోగ ఫలితం ద్వారా వచ్చిన గెర్గల్లుని కమిషన్ దీనిని గుర్తించి ఆర్కికల్ 371 (డి) ప్రకారం, విద్యుత్ సంస్థలలో రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు అమలు చేయాలన్నారు. ఆ విధంగానే 2008 నుండి మేం అమలు చేస్తాం అని విద్యుత్ సంస్థల యాజమాన్యాలు ప్రకటించి ఒక్క ఏకల రిక్రూట్మెంట్, దాని క్రింది కొన్ని భాగాలకు మాత్రమే రాష్ట్ర పతి ఉత్తర్వులను పర్తించుస్తోంది. ఆ తరువాత

జోనల్ సిస్టం లేదు. కనీసం మిగతా ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌ల లాగా, డివ్యూలీ ఇజ్ వరకు అంటే ఏపీఎస్‌కబీలో అసిస్టెంట్ డివిజనల్ ఇంజినీర్ (ఎడీకు) స్టాయి వరకు ప్రమాణమ్నము జోనల్ సిస్టం ద్వారా ఇవ్వాలి. అలా చేయ లేదు. ఎందుకని అడిగితే సర్వీసు నిబంధనలు మార్చాలని అంటారు. ఎన్నిసార్లు మొరపెట్టుకున్నా దీనిని ఎప్పురు పట్టించుకోవటం లేదు.

ఆదే సీమాంధ్ర ఉద్యోగులను కనీస అర్దత లేకున్నా బ్యాక్‌డోర్లో యాజమాన్యం ఇష్టముసారంగా రిక్రూట్ చేసుకొని డైరెక్టర్లు స్టాయికి వారిని తీసుకెళ్లటం జరిగినది. ఒక రోజులో ఎన్నిక నుండి సీకు పద వి పొంది ఆ తరువాత డైరెక్టర్ మరియు కంపెనీ సీఎండీ (షైర్పున్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్) స్టాయికి ఎదిగిన ఘనత సీమాంధ్ర అధికారులకే దక్కుతుంది. అదే తెలంగాణ వారు ఎన్ని విజ్ఞపులు చేసిన పట్టించుకున్న దాఖలాలు లేవు. పట్టుమని పదేళ్లు కూడా సర్వీసు లేని వారు ‘హాయ్యుర్ ర్యాంక్’ లలో చేరి, తెలంగాణ అధికారులను వేధించటం జరుగుతోంది. మొత్తం ఏపీఎస్‌కబీ నుండి కావచ్చు, 2002 లో కంపెనీలు అయినాక కావచ్చు. మేనేజ్‌మెంట్‌లలో తెలంగాణ వారి ప్రాథాన్యం చాలా తక్కువ. ఏకంగా ప్రోదరూబాద్ లోని ప్రాముఖ్యం కలిగిన ప్రదేశంలో సబ్ స్టోప్స్ నే ఉన్న ప్రాంతాన్ని, సీమాంధ్ర బిల్డర్లకు సిఫిడిసిఎల్ యాజమాన్యం ధారా దత్తం చేసిందంటే వారికి న్యాయ అన్యాయాలు ఎలా వర్తిస్తాయి? “బిల్డర్” అవసరాలకు, విద్యుత్ సంస్థ స్టలం ఇష్టపుటం అంటే ఏరీ అవినీతి ఎంత వరకు, సాగించో తెలుసుకోవచ్చు.

పోరాటం కొనసాగిస్తాం

‘విద్యుత్ సంస్థలో’ జరిగిన అన్యాయాలు, అక్రమాలు వర్ణనాతీతం. కాబట్టి వీటన్నింటికి పరిష్కారం, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు మాత్రమే. అప్పుడు జనరేపన్ / ట్ర్యాన్మీమిషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లను మనమే ఏలుకొని మనమే నవ నిర్మాణం చేపట్టి మన సహజ వనరుల ద్వారా మన ప్రజలకు నాణ్యమైన విద్యుత్‌ను మనం ఇష్టగలగుతాం. ఉద్యోగాలలోనయితే నేం, ప్రాజెక్టులలోనయితేనేం. అన్నింటిలో దగా పడ్డది తెలంగాణ ప్రాంతమే.

కాళోజీ గారు చెప్పినట్లు ‘అంతర్దత శత్రువు’ను దెబ్బతీసి, మన సంస్థను కపాడుకోవాలి. తెలంగాణ ఉద్యోగుంలో ప్రాఫెసర్ జయశంకర్ సార్ స్టాటిస్టిక్స్ / సాఫ్ట్‌వేర్ తీసుకొని 2006లో ఎపి పేరు మీద ఉన్న ఇంజనీర్ల అసోసియేషన్‌ను కాదని “తెలంగాణ ఎలక్ట్రిసిటీ ఇంజనీర్ల అసోసియేషన్”ను స్థాపించి విద్యుత్ రంగంలో జరుగుచున్న అన్యాయాలను, వేతెత్తి చూపటం జరిగినది. డిసెంబర్ 9, 2009 ప్రకటన తరువాత ఏప్రద్య జాయింట్ యాక్స్ కమిటీలో కూడా కీలక పాత్ర పోషిస్తూ వివిధ రూపాలలో ‘తెలంగాణ’ వాటిని విద్యుత్ సంస్థ యాజమాన్యానికి తెలియచేస్తూ నిరంతరం ‘తెలంగాణ’ కోసం మేం పోరాడుతున్నాం. ఈ క్రమంలోనే వివిధ ప్రజాసంఘాలు, జోవీసులు, ఉద్యోగుపారీలలో సంఖ్యావంగా ఉంటూ వారు ఇచ్చే అన్ని పిలుపులను అందుకొని తెలంగాణ వచ్చేవరకు మరో సకల జనుల సమ్మే / సహాయ నిరాకరణల ఉద్యోగులకు తయారుగా ఉన్నాం. ‘తెలంగాణ’ ఏర్పడినాక గూడ ‘నవ తెలంగాణ’ నిర్మాణంలో విద్యుత్ ఉద్యోగుల కీలక పాత్ర పోషించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

(రచయిత కన్సీనర్, టీ-జాక్)

(తెలంగాణ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లౌయిస్ జాయింట్ యాక్స్ కమిటీ))

తెలంగాణ అప్పార్వ చరిత్ర చాటిన కృష్ణశాస్త్రి

తెలంగాణకు అనలేమాత్రం చరిత్ర లేదని భావించే వారి నోళ్లు మూలయించే రీతిలో, తెలంగాణ విభిన్న ప్రాంతాల్లో చరిత్రను తల్పుతీసిన మహానీయుడు కృష్ణశాస్త్రి. రాష్ట్ర పురావస్తు, మూడ్జియం శాఖ మాజీ సంచాలకులుగా డాక్టర్ పీవీ కృష్ణశాస్త్రి అందించిన సేవలు చిరస్తుర జీయం. మనకు తెలియని మన చరిత్రను మనకు అందించిన మహానీ యుడు ఆయన. తెలంగాణ ప్రాక్ చరిత్రను ప్రపంచానికి చాటిన మేధావి.

ఆయన అసలు పేరు వెల్లూరి పేంకట కృష్ణ శాస్త్రి. కృష్ణ జిల్లాలోని చిరివాడలో 1934 అక్టోబరు 23న జన్మించారు. అంధ విశ్వవిద్యాల యంలో డిగ్రీ, ఉస్సాన్నియూ యూనివర్సిటీలో ఎంపి (చరిత్ర) చదివారు. కృష్ణశాస్త్రికి కరీంసగర్ జిల్లాపై ప్రేమ ఎక్కువ. 1980వ దశకంలో రాష్ట్ర పురావస్తు శాఖ డైరెక్టర్గా ఉద్యోగంలో చేరడంతోనే ఇక్కడ పురావస్తు తప్పకాలను విస్తృత పరిచారు. పెద్దపల్లికి చెందిన ప్రముఖ న్యాయపాది, చరిత్రకారుడు రాకూర్ రాజురాంసింగ్‌లో కలిసి కరీంసగర్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల సరిహద్దులోని గోదావరి తీరాన్ని అఱువఱువు శోధించారు. అనేక శిలాజాలను, రాతియుగు మానవుడి అవశేషాలను వెలిచ్చితిసి, ఉత్తర తెలంగాణలో 1,50,000 ఏక్య కిందే ఆదిమ మానవుడు సంచరించాడని శాస్త్రీయంగా రుజువు చేశారు. ఏరీ అధ్యర్థులో జరిగిన పురావస్తు తప్పకాల్లో ఆదిమమానవుడి ఉనికికి సంబంధించి అనేక ఆనవాళ్లు బయటపడ్డాయి.

నిజానికి కరీంసగర్ జిల్లాలోని కోటిలింగాలలో ఈయన నేతృత్వంలో 1979-84 మధ్య కాలంలో జరిగిన తప్పకాలకు ముందు సీమాంధ్ర చరిత్రకారులంతా శాతాపాహనుల తోలిరాజధాని ప్రతిష్టాప పురం (ప్రైసెన్) అనీ, మలిరాజధాని ధాన్యకటకం (అమరావతి) అని వాదించు వచ్చారు. చరిత్రపుత్రకాల్లోనూ అదే రాశారు. ఎక్కడా కోటిలింగాల పేరు ప్రస్తుతిచేదు. అయితే 1979-84 తప్పకాల తర్వాత కోటిలింగాలే ఆంధ్రుల అతిప్రాచీన రాజధాని నగరమని తెలింది. ఇంకా ఇదే జిల్లా ఎలిగేడు మండలంలోని ధూళికట్ట, పెద్దపల్లి సమీపంలోని పెద్ద బొంకూర్ కూడా అప్పుడే వెలుగు చూశాయి. మెగస్టీన్ తన ఇండికా గ్రంథంలో పేర్కొన్న అంధ్రుల 30 దుర్గాల్లో కోటిలింగాల, ధూళికట్ట రెండవదని మొదట ప్రకటించి కూడా కృష్ణ శాస్త్రీ కాడం గమనార్థం. ఆయన ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన వాడైనప్పటికీ తన సాంత జిల్లాలోని అమరావతి సూపం కంటే, ధూళికట్ట సూపమే అతి ప్రాచీనమైనదని ప్రకటించి, విషయకుల నోళ్లు మూలయించారు! ఎట్లి పరిస్తితుల్లోనూ కోటిలింగాలే శాతాపాహనుల తోలి రాజధాని అనీ, ధాన్యకటకం (అమరావతి) కాదని వాదించి, తన జౌన్‌మ్యాన్‌చాటుకున్నారు. ప్రైసెన్ సమీపంలోని కీసరగుట్టె, విష్ణుకుండినుల రాజధాని అని నిరూపించడం కూడా ఇలాంటిదే!

శ్రీనైలంలోనూ ప్రభుత్వానికి చెంపదెబ్బ

ఎప్పటికప్పుడు తెలంగాణ మేధావులు జాగరూకులై, అటు ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి పెదుతూ అవసరమయితే కోర్టులో కేసులు వేస్తే తప్ప ఈ ప్రాంతానికి న్యాయం జరగదు. సమైక్యాప్టంలో తెలంగాణకు అన్నిరంగాల్లో అన్యాయం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది అన్నది అక్కరాల నిజం. ఇందుకు సజీవ సాక్షం శ్రీనైలం, సాగర్ జలాశయాల నుంచి సాగుతున్న నీటి దోషించే అంటూ హాచ్చరిస్తున్నారు

కేంద్ర జలసంఘం మాజీ చీఫ్ ఇంజనీర్ అర్. విద్యానాగర్ రావు

శ్రీనైలం నీటి విడుదల వివరాలు పరిశీలిస్తే ఏ సంవత్సరం కూడా 69 జీవోను సక్రమంగా పాటించలేదన్న విషయం బయటపడింది. జీవోను అడుగుడుగునా అతిక్రమించిన అధికారుల వికృత చేప్పలు ఆ రికార్డు వెల్లడించింది. శ్రీనైలం జలాశయంలో కనీస నీటిమట్టం 834 అడుగులు. ఆ స్థాయిలో కాని అంతకన్న తక్కువ స్థాయిలో కానీ ఎలాంటి ప్రయోజనాలకు నీటిని విడుదల చేయకూడదు.

శ్రీనైలం నీటి విడుదల విషయంలో విజయం సాధించాం.

విజయం తాత్కాలికమే అయినా అది నా ఒక్కడిది కాదు. యావత్త తెలంగాణ ప్రజలది. న్యాయం ధర్మం గెలుస్తాయని చెప్పడానికి ఇదో ఉదాహరణ. ప్రభుత్వం 1996లో జీవో 69ని తీసుకొచ్చింది. ఆ జీవో శ్రీనైలం, నాగార్జునసాగర్ జలాశయాల్లో నీటి విడుదల విషయంలో ప్రాధాన్యతలను సూచించింది. జలాశయాల్లోని నీటి మట్టాలను బట్టి ఏవి ప్రయోజనాలకు, ఎంత పరిమాణంలో నీటిని వదలవచ్చే తెలిపింది. పైకోర్చు కేసుల విషయానికి వచ్చే ముందు జీవో 69లోని అంశాల గురించి తెలుసుకుండాం. అంతకు ముందు తెలుసుకోవలసిన మరి కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి. ప్రధానంగా, కృష్ణానదిపైన మన రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటి జలాశయం జారాల, దానికి దిగువన శ్రీనైలం, దానికి దిగువన నాగార్జునసాగర్, దానికి దిగువన ప్రకాశం బ్యారేజీ నిర్మితమయి ఉన్నాయి. జూరాల, శ్రీనైలం కట్టడాల మధ్య తుంగభద్ర నది కుడిపై నుంచి కర్నూలు సమీపంలో కలుస్తున్నది. శ్రీనైలం ప్రాజెక్టు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుల మధ్య కొత్తగా నీరందించే ఉపనదులు ఏవీ చెప్పుకోదగ్గవి లేవు. నాగార్జునసాగర్కు ప్రకాశం బ్యారేజీకి మధ్య పులి చింతల డ్యామ్సు నిర్మిస్తున్నారు.

శ్రీనైలం ప్రధానంగా విద్యుత్ ఉత్సవదన కోసం నిర్మించబడ్డ ప్రాజెక్టు. అందుకే ఆ డ్యాం నుంచి నేరుగా ఎలాంటి కాలువలు ఏర్పాటు కాలేదు. విద్యుత్ ఉత్సవదన చేశాక శ్రీనైలం నీటిని నాగార్జునసాగర్లోకి వదలా లన్చుపూట. నాగార్జునసాగర్ ప్రధానంగా సాగునీటి ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టు నీరు ఎదుమకాలువ ద్వారా 132 టీఎంసీలు, కుడికాలువ ద్వారా 132 టీఎంసీలు పంటపొలాలను సస్యశ్యామలం చేయడం ఆ ప్రాజెక్టు ముఖ్య ఉండేశం. నీటి స్థాయినిబట్టి సాగర్ జలాశయంలోకి వచ్చే ప్రవాహాన్ని బట్టి విద్యుత్ ఉత్సవదన చేసి, నదిలోకి నీరు వదిలే ఏర్పాటు కూడా ఉన్నది. ఈ నీరు ప్రకాశం బ్యారేజీ చేరి కృష్ణా డెల్హావాసులకు సాగునీటి కోసం ఉపయోగపడుతుంది. నాగార్జునసాగర్కు దిగువన మూసి, పాలేరు, మన్మశ్లేష ఎడమ వైపు నుంచి, పెదుగురాల్చు వాగు కుడిపై నుంచి నీటిని అందిస్తాయి. ఆ నీరంతా ప్రకాశం బ్యారేజీకి చేరుతుంది. దరిమిలా తాగునీటికోసం అటు శ్రీనైలం, ఇటు నాగార్జున సాగర్ లో కేటాయిం పులు, ఏర్పాట్లు కూడా చేయడం జరిగింది.

శ్రీనైలం జలాశయంలో నీటిస్థాయిని బట్టి బ్యాక్ వాటర్పై తాగునీరే కాక రాయల సీమకు, ప్రకాశం జిల్లాకు, తెలంగాణకు ఉపయుక్తంగా ఉండేట్టు కొన్ని ప్రాజెక్టులను నిర్మించారు. మరికొన్నింటిని నిర్మిస్తున్నారు. చెప్పాచేచేదేమంటే శ్రీనైలం ముందులాగ ఇప్పుడు కేవలం విద్యుత్ ఉత్పాదన కోసమే లేదు. బహుళార్థక ప్రాజెక్టుగా ప్రభుత్వాలు దాని రూపురేఖలను మార్చాయి. 1979లో బచావత్ ప్రీబ్యూనల్ కేవలం నికర జలాల కేటాయింపే జరిపినా, మిగులు జలాలను ఉపయోగించుకునే స్వేచ్ఛను రాష్ట్రానికి ఇచ్చిన అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుని కొత్త ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేయడం, మిగులు జలాల సాకుతో కొంత అధికారికంగా, మరికొంత అనధికారికంగా నికర జలాలను కూడా ఈ కొత్త ప్రాజెక్టులకు కేటాయించడం, ఉపయోగించడం కొనసాగుతున్నది.

ఇక జీవో 69 వివరాలు - ఈ జీవో శ్రీనైలం జలాశయం నుంచి నీటివిడుదల విషయంలో ఈ కింది ప్రాధాన్యతలను పాటించాలని ఆదే శించింది. 1) 15 టీఎంసీల వరకు మధ్యానుకు తాగు నీటిసరఫరా 2) పైదరాబాద్ తాగునీటి సరఫరా 3) శ్రీనైలం కుడిపక్కన ఉన్న విద్యుత్ కేంద్రానికి ఉపయోగించుకుంటూ పైద్రోపవర్ ఉత్పత్తి 90 శాతం విశ్వసనీయతను కనీసం 1170 ఎంకేడబ్బుపొచ్ మిలియన్ కిలోవాట్ అవర్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి సాలీనా చేయాలి. 4) ప్రకాశం బ్యారేజీకి, నాగార్జునసాగర్కు సాగునీటి అవసరాలు 5) నాగార్జునసాగర్ నుంచి సాగునీటి కోసం విడుదలయ్యే నీటితో జరిగే పరిమిత విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఉత్పాదన. (అంటే సాగర్లో విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఉత్పాదన సమయానుకూలంగానే ఉంటుంది). 6) శ్రీనైలం కుడిగట్టు కాలువ సాగునీటి అవసరాలు 7) తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు సాగునీటి అవసరాలు 8) శ్రీనైలం ఎడమగట్టు కాలువ సాగునీటి అవసరాలు.

ఈ జీవో శ్రీనైలం, సాగర్ జలాశయం నీటిమట్టాలను బట్టి అటు నికర జలాలు, ఇటు మిగులు జలాలను ఎంత పరిమాణంలో ఏవి ప్రయోజనాల కోసం విడుదలయ్యే నీటితో జరిగే పరిమిత విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఉత్పాదన నది కుడిపై నుంచి కర్నూలు సమీపంలో కలుస్తున్నది. శ్రీనైలం ప్రాజెక్టు నాగార్జునసాగర్ కుడికాలూలు కొన్ని వర్షాల ప్రయోజనాలను కాపాడడం కోసం అనేక సంవత్సరాలుగా అభాసుపాలు చేస్తూనే ఉన్నాయి. పైకోర్చుకు సమర్పించిన ప్రభుత్వ దాక్కుమెంట్లును 1984 నుంచి శ్రీనైలం నీటి విడుదల వివరాలు పరిశీలిస్తే ఏ సంవత్సరం కూడా ఈ జీవోను సక్రమంగా పాటించలేదన్న విషయం బయటపడింది. జీవోను అడుగుగునా అతిక్రమించిన అధికారుల వికృత చేప్పలు ఆ రికార్డు చదివితే బయటపడుతాయి. శ్రీనైలం జలాశయంలో కనీస నీటిమట్టం 834 అడుగులు. ఆ స్థాయిలో కాని అంతకన్న తక్కువ స్థాయిలో కానీ ఎలాంటి ప్రయోజనాలకు నీటిని విడుదల చేయకూడదు. కేవలం తాగు నీటి కోసం మాత్రమే అవసరమైన మేరకు మినహాయింపు ఉంటుంది.

ఆదే మాదిరిగా నాగార్జునసాగర్ జలాశయంలో కనీస నీటిమట్టం 510 అడుగులు. ఆ స్థాయి కర్నూలు తక్కువ స్థాయిలో నీటిని నాగార్జునసాగర్ నుంచి ప్రకాశం బ్యారేజీకి విడుదల చేయరాదు. ప్రాదరూబాద్కు తాగునీటి సరఫరా కోసం జాన్ నెలలో 510 అడుగుల కంటే కిందిస్థాయిలో కూడా నీటిని విడుదల చేయుచ్చు.

మరో విషయమేమంటే నీటిస్థాయి, కనీస నీటిమట్టం 510 అడుగులు. పూర్తిజలస్థాయి 590 అడుగుల మధ్య ఉన్నప్పుడు సాగర్ నీటిని ప్రాదరూబాద్ తాగునీటికి, ప్రకాశం బ్యారేజీకి, నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుకు విడుదల చేయాలి. ఒకవేళ నీరు సరిపడినంత పరిమాణంలో లేకపోతే నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టుకు మొదట కోతెపెట్టాలి. అంటే సాగర్ నుంచి విడుదలయ్యే నీటిలో ప్రాధాన్యతాపరంగా ప్రాదరూబాద్ తాగునీటి, ప్రకాశం బ్యారేజీ అవసరాలు, సాగర్ ఆయకట్టు అవసరాలు అని స్పష్టం చేయబడింది.

జీవో 69లో అటు శ్రీశైలం జలాశయంలో కానీ, ఇటు నాగార్జున సాగర్ జలాశయంలో కాని నీటిమట్టం కనీసస్థాయికి చేరినప్పుడు తాగు నీటి కోసం తప్ప సాగునీటి కోసం కానీ మరే ఇతర ప్రయోజనాలకు కానీ నీటిని విడుదల చేయరాదని ఆదేశాలు ఉన్నాయి కదా! మరి ప్రభుత్వం ప్రతిసారి కృష్ణ డెల్హై రైతాంగం ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి నీటిని యథేష్టగా తరలించేందుకు అనుమతి ఇవ్వడం ఏ రకంగా సమర్థవీయం? ఇది ప్రాదరూబాద్, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వాసులకు తాగునీటి విషయంలో అన్యాయం చేసినట్టు కాదా? నాగార్జున సాగర్ రైతాంగం పట్ల ద్రోహం చేసినట్టు కాదా? తెలంగాణ కన్నా కోస్తాంధ్రులు బలవంతులు. ఎప్పటిలాగానే ఈ ఏడు కూడా శ్రీశైలం నుంచి కనీస నీటిమట్టం 799 ఉన్నప్పుడు, సాగర్లో కూడా నీటిమట్టం 510 అడుగుల స్థాయి చేరుకున్నప్పుడు, కృష్ణ డెల్హై ప్రాంత రైతుల ఒత్తిడికి లొంగి 15 టీఎంసీల నీటిని విడుదల చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలిచ్చింది. శ్రీశైలం, సాగర్ జలాశయాల్లో ప్రాత్మన రివర్ స్టూనెస్ ద్వారా శ్రీశైలంలో 760 అడుగులు వచ్చే వరకు సాగర్లో 507 అడుగుల దాక నీటిని విడుదల చేయడానికి పర్యాప్త ఇచ్చింది. శ్రీశైలం నుంచి 12 టీఎంసీలు, సాగర్నుంచి 3 టీఎంసీలు దాచుకో వచ్చని పచ్చజెండా ఊపింది. ఇంకేముంది? అధికారులు అత్యుత్సాహం ప్రదర్శించి శ్రీశైలం, సాగర్ స్టూన్ గెట్టును ఎత్తి డెల్హైకు నీటి తరలింపు కార్బూక్రమాన్ని అరంభించారు. ప్రభుత్వ చర్యను నిరసిస్తూ ‘తెరాస’ కార్బూక్రలు, తెలంగాణ ఇంజనీర్లు, ప్రజలు ఎంత మొత్తుకున్న ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. అధికార పశ్చంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ నాయకులు సైతం మొద్దునిప్ర నటించారు. గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో నల్గొండ రైతులు, ఓ ప్రముఖ విద్యుత్తు ఇంజనీరు, మరికొందరు హైకోర్టు గడప తొక్కారు. అయితే పిటిపనర్లు జీవో 69 విషయం ప్రస్తువించుకుండా నాగార్జున సాగర్ రిపోర్టు ఆధారంగా సాగర్లో 525 అడుగుల నీటిమట్టం ఉంటే తప్ప సాగునీటి కోసం విడుదల చేయరాదని ఉన్న నియమాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని దాన్ని ఉప్పించించారన్న కారణంగా హైకోర్టును అప్రయించారు. అయితే ప్రభుత్వం సాగర్లో నీటిమట్టం 525 అడుగులు కాదని, 510 అడుగులని స్పష్టం చేసి తాము డెల్హైకు విడుదల చేయడం సుక్రమమేనని వాదించింది. హైకోర్టు ప్రభుత్వ వాదనను అంగీకరించక 510 అడుగులకు దిగువన నీటిని విడుదల చేయరాదని మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారి చేయడంతో ప్రభుత్వం మరో జిత్తులమారి ఎత్తుగడ వేసింది.

శ్రీశైలం నీటి విడుదలపై ఎవరేమన్నారు?

ఆంధ్ర సర్పారు వీకప్ప నిర్దయ. తెలంగాణ ప్రజల ఆకాశము పట్టించుకోవడం లేదు. ఈ ప్రాంతంలో తాగునీటి కోసం ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతుంటే శ్రీశైలంలో కనీస నీటి మట్టం లేకున్న విద్యుత్ పేర నీటిని తరలించడం హాయమైన చర్చ. శ్రీశైలం నుంచి నాగార్జునసాగర్కు విడుదల చేయాలన్న నీటికి నీటిమాంధ్ర పాలకులు ఇలా కుట్టపన్నారు.

- జాపల్ కృష్ణరావు, ఎమ్మేల్, కొల్లాపూర్

సాగర్లో కనీస నీటి మట్టం 510 అడుగులు మొయిన్టెయిన్ చేస్తూనే ఇందు కోసం శ్రీశైలం నుంచి భారీ ఎత్తున నీటి విడుదలకు ఉపప్రమించింది. ఆ క్రమంలో శ్రీశైలం నీటి మట్టాలు ప్రభుత్వం పట్టించుకోక, బాహోటుగానే జీవో 69కి తూట్లు పొడిచింది. ప్రభుత్వం అనుమతి తీసుకోకుండానే (ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్) శ్రీశైలం రిజర్వ్యార్ రివర్ స్టూన్ గేట్లు తెలిచి డెల్హైకు నారుమళ్ళ కోసం నీటిని విడుదల చేయాలంటూ సంబంధిత చీఫ్ ఇంజనీర్కు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఇక తప్పనిసి పరిస్థితుల్లో నేను, కొల్లాపూర్ ఎమ్మేల్ జాపల్ కృష్ణరావు, మరికొందరం సంయుక్తంగా హైకోర్టులో పిటిప్పు దాఖలు చేయడం జరిగింది. సాగర్ నీటి విడుదల విషయంలో మధ్యంతర ఉత్తర్వులిచ్చిన ధర్మాసనమే ఈ కేసును కూడా విచారించి శ్రీశైలంలో 834 అడుగుల కనీస నీటి మట్టా నికి దిగువన నీటిని విడుదల చేయరాదని మధ్యంతర ఉత్తర్వులిస్తూ ప్రభుత్వాన్ని కొంటు దాఖలు చేయమని ఆదేశించింది. హైకోర్టు తీర్పును క్షణాల మీద ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ప్రసారం చేసినా, మరుసటి రోజు ప్రింట్ మీడియా ప్రచరించినా హైకోర్టు ఆదేశాలను పైతు బేఖాతరు చేస్తూ మాకు నీటి నిలుపుదల విషయంలో ఆర్దర్రులైపని అధికారులు మూడు రోజుల వరకు నీటిని విడుదలుతూనే ఉండటం తెలంగాణ పట్ల అనుసరిస్తున్న పక్షపాత వైఫారికి నిదర్శనం.

దీంతో అనుకున్నట్టే డెల్హై రైతాంగం చిందులు వేసింది. 150 ఏక్క చరిత్ర కలిగిన డెల్హైకు జాలాలపై వినియోగపు ప్రభుత్వ మాక్కుండని, కాదనే అధికారం ఎవరికి లేదని రంకెలు వేసింది. నేనున్నానని జీవో 69నే మార్చిస్తాను అని లగడపాటి వారికి అభయమిచ్చి తెలంగాణ వాదులను ఛాలెంజ్ చేసి ప్రభుత్వంలో తన కుయుక్కులకు ఉపప్రమించారు.

జంత జరగుతున్నా పాలకపక్కంలోని తెలంగాణ నాయకులు స్పందించలేదు. ఎంతుకైనా మంచిదని విశ్రాంతి తెలంగాణ ఇంజనీర్లు, తెరాస ఎమ్మేల్లు డెలిగేషన్గా భారీ నీటిపారుదల శాఖామంత్రి, నల్గొండ జిల్లాకు చెందిన మంత్రులను కలిసి యధార్థస్థితిని చెప్పి జీవో 69ను రాద్దు చేయడం కాని మార్చించడం కాని చేయడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నాలను చెప్పి, తెలంగాణకు అన్యాయం చేస్తే చూస్తూ ఊరుకోమని స్పష్టం చేయడం జరిగింది.

ఏదేమైనా, ఎప్పటికప్పుడు తెలంగాణ మేధావులు. జాగరూక్లై, అటు ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడిపెదుతూ అవసరమయితే కోర్టులో కేసులు వేస్తేతప్ప ఈ ప్రాంతానికి న్యాయం జరగడు. సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణ అన్యాయం చేస్తే చూస్తూ ఊరుకోమని స్పష్టం చేయడం జరిగింది.

విష్ణువున్న విజయం

క దేశంలో విష్ణువం రావడం కొత్తమీ కాదు. ఒకే దేశంలో వందేళ్ళ కాలంలో మూడు విష్ణువాలు రావడం.. అంతర్జాతీయంగా అవస్థ కూడా పెను ప్రభావాన్ని కలిగి ఉండడం మాత్రం విశేషమే. అలా వందేళ్ళ కాలప్యవధిలో మూడు పెనువిష్ణువాలు చోటు చేసుకున్న దేశం ఈజిప్ట్. మొదటి విష్ణువం చోటు చేసుకున్న 30 ఏళ్ళకు మరో విష్ణువం, అది వచ్చిన సుమారు 60 ఏళ్ళకు మరో విష్ణువం అక్కడ చోటు చేసుకున్నాము. ఈ విష్ణువాలన్నీ కూడా ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చే రీతిలో విజయాన్ని సాధించాయి. చీక విష్ణువంతో పాక్షిక స్వాతంత్ర్యాన్ని, మరో విష్ణువంతో పూర్తి స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధిస్తే, తాజా విష్ణువంతో ఒక నియంత్రణ ప్రభుత్వాన్ని ఈజిప్ట్ ప్రజలు పడగాట్టగలిగారు. ఈ మూడు కూడా వేటికవే సువర్ణాక్షరాలతో చరిత్రలో లిఖించదగ్గవి అనడంలో అతిశయ్యాక్షి కాదు. మరీ ముఖ్యంగా ఈజిప్ట్ మూడో విష్ణువం యావత్తే ప్రపంచంలోని ఉద్యమ కారులందరికి స్వార్థినిచ్చేదిలా కొనసాగింది. కొత్తకొత్త పోరాటరూపాలను ప్రవేశపెట్టింది. ప్రజాస్వామ్యవాదులకు సరికొత్త ఆయుధాలను అందించింది. ఈ పోరాటం సందర్భంగా ప్రభుత్వ దమనకాండను ఎలా ఎదుర్కొవాలనే అంశంపై ఈజిప్ట్ ఉద్యమకారులు ప్రమరించిన కరపత్రం నేడు ఎందరో ఉద్యమకారులకు కరదిపికగా నిలిచింది. ఈజిప్ట్లో తొలి విష్ణువం చోటు చేసుకున్నది 1919లో. రెండో విష్ణువం చోటుచేసుకున్నది 1952 జూలై 23న. మూడు విష్ణువం... 2011 జనవరి 25న.

ఇదీ మొదటి విష్ణువం...

ఈజిప్ట్ అనగానే పిరమిడ్లు గుర్తుకు వస్తాయి. అతి ప్రాచీన నగరి కతలు విరాజిస్తూ ఈ దేశం నేడు విష్ణువాలకు, ప్రజాస్వామిక పోరాటాలకు నిలయంగా మారింది. ఈజిప్ట్లో తొలివిష్ణువం చోటు చేసుకున్నది 1919లో. ఈజిప్ట్, సూడాన్ లను బ్రిటిష్ వారు ఆక్రమించుకున్నందుకు నిరసనగా ఈ ఉద్యమం చోటు చేసుకుంది. ఈ విష్ణువం నేపథ్యంలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం 1922లో ఈజిప్ట్ స్వాతంత్ర్యాన్ని గుర్తించింది. 1923లో నూతన రాజ్యంగం అమల్లోకి వచ్చింది. అదే సమయంలో సూడాన్ పై ఈజిప్ట్ సార్వభౌమాదికారాన్ని గుర్తించేందుకు మాత్రం బ్రిటన్ నిరాకరించింది. సూయజ్ కాలువ ప్రాంతం నుంచి తన బలగాలను ఉపసంహరించేందుకు తిరస్కరించింది. క్రమంగా అది 1952 నాటి విష్ణువానికి కూడా కారణమైంది.

రెండో విష్ణువం... 1952 జూలై 23

మహమ్మద్ నజీబ్, గమల్ అబ్దుల్ నాజర్ నేత్తత్వంలో 'ఫ్రీ ఆఫ్ సర్క్స్ మూవ్మెంట్' పేరిట జరిగిన సైనిక కుటుంబ చివరకు 1952 జూలై 23 విష్ణువంగా పేరొందింది.

రాజు ఫారాఫ్థను గడెదించడం లక్ష్యంగా ఈ విష్ణువం చోటుచేసుకున్న తరువాత అది విస్తృత రూపం దాట్చింది. రాజ్యంగబద్ధమైన రాజబికాన్ని రద్దు చేసేందుకు, రిపబ్లిక్ ఏర్పాటుకు, బ్రిటన్ పరోక్షదురాక్రమణ తొలగి పోయేందుకూ దారి తీసింది. అదే సమయంలో సూడాన్ స్వాతంత్ర్యం పొందింది.

ఈజిప్ట్లో ఏర్పడిన విష్ణువ ప్రభుత్వం జాతీయవాద ధోరణితో సాప్రాజ్య వాదాన్ని వ్యతిరేకించింది. అరబ్ జాతీయతను ప్రోత్సహిస్తా, అలీన వైఖరిని అవలంబించింది.

మూడో విష్ణువం... 2011 జనవరి 25

ఇటీవల ఈజిప్ట్లో చోటుచేసుకున్న మూడో విష్ణువం యావత్తే ప్రపంచ దృష్టిని ఆకర్షించింది. భారతీతో సహ వివిధ దేశాల్లో పలు ప్రజాస్వామిక పోరాటాలకు అది స్వార్థిగా నిలిచింది. ప్రపంచంలోనే అతిగొప్ప అహింసాయత, సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమంగా ఇది పేరొందింది. దేశప్యాప్తంగా పలు ప్రాంతాల్లో లక్ష్మాది మంది ప్రజలు రోడ్స్ ప్రేక్షి వచ్చి కూడలిన ప్రాంతాలను, ప్రభుత్వ కార్యాలయాలను ఆక్రమించుకు న్నారు. విభిన్న రాజకీయ అభిప్రాయాలు కలిగినవారు, అతివాదులు, మిత్రవాదులు, మతవాదులు, మహిళలు, విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు చివరకు పోలీసులు కూడా ఈ ఉద్యమంలో ప్రజల పక్కన నిలిచారు. వివిధ అంశాల పట్ల తమ మధ్య ఉన్న అభిప్రాయబేధాలను పర్మస్ బెట్టి ప్రభుత్వాన్ని గడ్డ దింపాలన్న వెక్కె లక్ష్యంతో వారు ఉద్యమించారు. ఉద్యమం ఎంత శాంతియతంగా జరిగినప్పటికీ కనీసం 850 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. సుమారు 6000 మంది గాయాలపాలయ్యారు. ఉద్యమం ధాటికి ముబారక్ దేశాధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా చేయకతప్పింది కాదు.

తాజా ఉద్యమంలో కీలకాంశాలు

ఇటీవలి ఉద్యమంలో మీదియా, ఇంటర్నెట్, సోప్లర్ నెట్వర్క్ వెబ్ పైల్లు కీలక పొత్రవిపీంచాయి. అన్ని వర్షాల వారు ఒక్కసారిగా ఉద్యమించారు. అంతర్జాతీయ మీదియా కూడా పెద్ద ఎత్తున ఈ ఉద్యమానికి మద్దతు పలకడం విశేషం. వారసత్వ పాలన ప్రయత్నాలు, అవినీతి, ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రతిపించించిని ఎన్నికలు, వివిధ సామాజిక అంశాలు, పోలీసుల క్రూరత్వం, నిరుద్యోగం, ధరల పెరుగుదల, తాగునీచి సమస్య, సాగునీచి సమస్య, పేదరికం, విద్య, ఉద్యోగావకాశాలు లభించక పోడం.. లాంటివ్స్ ఒక్కసారిగా పెల్లుబికి ఉద్యమ రూపం దాల్చాయి. అత్యాపుతులు ఉద్యమ తీవ్రతను పెంచాయి.

గైడ్ టు రివల్యూషన్

ఈజిప్ట్ ఉద్యమం సందర్భంగా ఉద్యమకారులు గైడ్ టు రివల్యూషన్ పేరిట కరపత్రాలను రూపొందించి విస్తృతంగా పంచిపెట్టారు. పోలీసుల బారి నుంచి తప్పించుకోవడం మొదలుకొని ఉద్యమ రూపాలు ఎలా ఉండాలి అనే దాకా వివిధ అంశాలపై అందులో సమాచారాన్ని అందించారు. నిఘూ కెమెరాల పనిచేయకుండా వాటికి రంగు పూయడం మొదలుకొని సమాచారాన్ని రపస్యంగా అందించడం వరకు, కొట్టేందుకు వచ్చే పోలీసుల పై వారిని చీకాకు పరిచే ధ్రవాలు, పోడర్లు చల్లడం, నిర్దేశించుకున్న ప్రాంతానికి పోలీసుల కళ్గుగప్పి చేరుకోవడం, ఆందోళనల్లో పాల్గొనేటపుడు ఏ విధమైన దుస్తులు వేసుకోవాలి, అత్యరక్షణ ఎలా చేసుకోవాలి, నీరు, ఆఫోరం, వైద్యసదుపాయాలు కల్పనలాంటి అంశాలన్నించినీ ఇందులో చర్చించారు. ఇంటర్నెట్లో ఈ కరపత్రం విస్తృతంగా వ్యాప్తిలో ఉన్నప్పటికీ, కొన్ని వైబ్స్ పైల్స్ ను క్లించ్ చేసినప్పుడు డార్ట్ అదేశాల మేరకు యాక్సెస్ కలిగించడం లేదు అనే సందేశం వస్తుంటుంది. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం సాగుతున్న పోరాటానికి, ఈజిప్ట్ విష్ణువం నుంచి స్వార్థిని అందించే ప్రయత్నాలు ఇప్పుడు జరుగు చుట్టూ విష్ణువం నుంచి ప్రయత్నాలు ఇప్పుడు జార్యకూర్చా కార్యక్రమాలు చేపడుతా మని పొలిటికల్ జాక్ కూడా ప్రకటించింది. - అభిజ్ఞ ⑥

ఆస్తి శేషవుశ్వలే!

ఎన్కోంటర్లుపై ఈ విధమైన శేషప్రశ్నలు ఈనాటివి కాదు. కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం నుంచి కూడా జివి ఉత్సవమువుతూనే ఉన్నాయి. ఎలాంటి సమాధానాలు రాకుండానే కేసులు క్లోజ్ అవుతున్నాయి. నిజానికి ఇది ఏ ఒక్కరాష్ట్రానికో, ఏ ఒక్క వర్గానికో పరిమితమైన సమస్య కాదు ...ఇటీవలి ఎన్కోంటర్ మిగిలిన శేషప్రశ్నలను ఒక్కసారి పరిశీలిస్తే....

ప్రభుత్వమైనా తన ప్రజలను తానే చంపకుంటుందా? దేశంలోని అత్యున్నత న్యాయస్థానికి కలిగిన సందేహం ఇది. ఇలాంటి సందేహం రావడంలో వింత లేదు. కొడుకు ఎంత దుష్టుడైనా వదులు కునేందుకు తల్లిదింద్రులు సిద్ధంగా ఉండరు. దారి తప్పిన తనయుడిని దారి లోకి తెచ్చేందుకు వారు ప్రయత్నిస్తారు. అంతే తప్ప హతమార్యేందుకు వారు ఇష్టపడరు. ఇది లోకసహజం. మరి ఇలాంటి దానికి భిన్నంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నదంటే అది ఎవరి ప్రభుత్వం? ఎవరి సంకేతుం కోసం పని చేసున్న ప్రభుత్వం? అనే సందేహం రాక మానదు.

ఇటీవల బస్టర్ ప్రాంతంలో బాసగూడెంలో జరిగిన ‘ఎన్కోంటర్’ కూడా జిదే విధమైన ప్రశ్నలను లేవనెత్తింది. నిజానికి ఎన్కోంటర్ అంటే ఎవరు కాల్పులు అనే అర్థం ఎవ్వడో మాయమై పోయింది. నక్కలైట్లు అంటూ కొండరిని చెట్లకు కట్టేసి కాల్చిచంపి, ఎదురు కాల్పుల ఎన్కోంటర్లలో వారు హతమైపోయారని ప్రకటించిన నాడే ‘ఎదురు కాల్పులు’ అనే పదానికి అర్థం మారిపోయింది. ఎన్కోంటర్ అంటే తమకు సరిపడని వారిని గురి చూసి కాల్చి చంపడమనే అర్థం సామాన్య ప్రజల వ్యాదయాల్లో స్థిరపడి పోయింది. ప్రతీ ఎన్కోంటర్లలోనూ ఎన్నో ప్రశ్నలు ‘శేషప్రశ్నలు’గానే మిగిలిపోతున్నాయి. వాటికి సమాధానాలు అన్వేషించడం వృధా అని అనిపిస్తోంది.

ఎన్కోంటర్లుపై ఈ విధమైన శేషప్రశ్నలు ఈనాటివి కాదు. కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం నుంచి కూడా జివి ఉత్సవమువుతూనే ఉన్నాయి. ఎలాంటి సమాధానాలు రాకుండానే కేసులు క్లోజ్ అవుతున్నాయి. నిజానికి ఇది ఏ ఒక్కరాష్ట్రానికో, ఏ ఒక్క వర్గానికో పరిమితమైన సమస్య కాదు. కాల్చీర్లో ఉగ్రవాదులను ‘ఎన్కోంటర్’ చేస్తున్నారు. అంధ్రప్రదేశ్, ఒడిషా, చత్తీస్గఢ తదితర రాష్ట్రాల్లో మాయోయిస్తులను ఎన్కోంటర్ చేస్తున్నారు. ఈశాస్యరాష్ట్రాల్లో పోరాటాలు చేసేవారిని ఎన్కోంటర్ చేస్తున్నారు. ముంబయి లాంటి ప్రాంతాల్లో మాఫియా నేతలనూ ఎన్కోంటర్ చేస్తున్నారు. చివరకు దొంగలనూ ఎన్కోంటర్ చేస్తున్నారు. ఈ ఎన్కోంటర్లను ప్రశ్నించకపోతే ఇదే రాజ్యాధికారింగ్ మాయోయే ప్రమాదం ఉంది. ముంబయి, అంధ్రప్రదేశ్ లలో ఉన్నట్లుగా ‘ఎన్కోంటర్ స్పెషలిస్టులు’ ప్రతి చోట కూడా తలెత్తే ప్రమాదం ఉంది.

హింసకు ప్రతిహింస సమాధానం కాదు. అవతలి వారికి చట్టంపై విశ్వాసం లేనంత మాత్రాన మనం కూడా చట్టానికి అతీతంగా వారిని హతమార్చడం చట్టబద్ధం కాదు. మనకంటూ కొన్ని చట్టాలున్నాయి. ఆ చట్టాలకు లోబ్బే మనం పని చేయాలి. అవతలి వారు చట్టాన్ని ఉల్లంఘించారంటూ ప్రభుత్వం కూడా చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తే, ప్రభుత్వానికి ఉన్న చట్టబద్ధతనే ప్రశ్నారకమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఒక వ్యక్తి తప్ప చేస్తే శిక్షించేందుకు న్యాయస్థానాలు ఉన్నాయి. ఆ పనిని ఇతర ప్రభుత్వ యంత్రాంగాలు చేయడం న్యాయస్థానాల అస్తిత్వాన్నే ప్రశ్నించినట్లు

కాగలదు. అలా జరిగిన నాడు మనం నమ్ముకున్న ప్రజాస్ాప్నామ్యానికే అర్థం లేకుండా పోతుంది. తమ స్థాఠం కోసం ప్రభుత్వాలు ‘ఎన్కోంటర్’ విధానాలను ప్రోత్సహిస్తే, ఏదో ఒకనాడు అది చివరకు ప్రభుత్వాలనే ఎన్కోంటర్ చేసేస్తుంది.

తాజాగా బస్టర్ చింతల్నార్ ఎన్కోంటర్ ఎన్నో శేషప్రశ్నలను మన ముందు ఉంచింది. వాటికి సమాధానాలు అన్వేషించడం ఆత్మాశే అయినప్పటికే, వాటికి సమాధానాలు లభించిన నాడు మాత్రమే మనం ప్రజాస్ాప్నామ్యాన్లో జీవిస్తున్నామన్న విశ్వాసం కలుగుతుంది.

ఈ ప్రశ్నలకు బధులేది?

- అత్యున్నత స్థానంలోని కేంద్ర హోమ్ మంత్రికి తప్పుడు నివేదికలను అధికారులు పంపించగలుగుతారా? అలా పంపిస్తే ఆ అధికారులపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారు?
- అధికారుల నివేదిక లోని నిజానిజాల నిగ్గి తేల్చుకుండానే ఆ నివేదిక అంశాలనే హోమ్ మంత్రి వల్లిస్తారా? నిజాలు తేల్చుకునేందుకు కనీసి ప్రయత్నం చేయరా?
- సాటి మంత్రి (కిశోర్ చంద్రదేవ్)ని కూడా విశ్వాసం లోకి తీసుకోరా? నిజం తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయరా?
- ఎదురుగా ఎవరున్నారో తేల్చుకోకుండానే జవాన్న కాల్పులు జరుపుతారా?
- కనీస నిఘా సమాచారం లేకుండానే కాల్పులకు దిగుతారా?
- వాస్తవాలను అంగీకరించడంలో ప్రజాస్ాప్నా ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇఖ్యందులేమిటి?
- కాల్పులకు పాల్పడిన వారిపై ఎలాంటి కేసులు పెడుతారు?
- సైట్ విజన్ గ్లాన్స్ లాంటి ఉపకరణాలు, నిఘా సమాచారం లేకుండానే వేట మొదలెతుతారా?
- అర్ధరాత్రి ఎన్కోంటర్ జరిగితే, మరుసటి రోజు ఉదయం 6 గంభీరుకు కూడా కొంతమంది ఎలా ప్రాణాలు కోల్పోయారు?
- సీఆర్ఎపీఎఫ్ క్యాంపస్ మూడు కి.మీ. దూరంలోనే మాయోయిస్తులు సమావేశం నిర్వహించగలుగుతారా?
- వెన్నెల రాత్రి వేళలో సైట్ విజన్ గ్లాన్స్ లు ఉన్న చిన్నారులనూ గుర్తించేలకపోయారా?
- మృతులందరికి సౌంత రేపన్ కార్డులు, ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఇతరత్రా ఐడీ కార్డులున్నాయి. అడవుల్లోని మాయోయిస్తుల వద్ద అలాం టి కార్డులు ఉంటాయా?
- క్రాన్స్‌ప్రెరింగ్ వల్లే పోలీసులు గాయపడ్డారా?
- సౌంత పాటీ సభ్యులే ఇచ్చిన నివేదికను కాంగ్రెస్, అది నేతృత్వం వహిస్తున్న ప్రభుత్వం విశ్వసించలేవా? - వి.ఎం

6

రాజయ్య...నీకు నాటి ఎవరయ్య!

పు రాజయ్య..ఈ పేరు చెబితే చాలు...‘తెలంగాణ’ అలా నడుస్తూ వచ్చి కాన్యాన్ పై కొలువుదీరుతుంది. పల్లె పడతులైనా, పడచు యువతులైనా, పని చేసే అతివలైనా, పరుగులుదీనే పనివాళ్ళయినా, కాయకష్టం చేసేవారైనా...అలా వచ్చి ఆయన చిత్రంలో సజీవంగా ఒదిగిపోవాల్సిందే. గిచే రేఖల్లో, వేసే రంగుల్లో జీవం తొణికిసలాడుతూ ఉంటుంది. అందుకే ఆయనను ‘సంప్రదాయ చిత్రకళకు చూపు... జానపద శైలికి పెద కాపు’...అంటూ అభివర్షించారు. పల్లెలో ఉంటునే దిగంతాలకు తన భ్యాతిని చాటుకున్నారు. చిత్రలేఖన జగత్తులో సిద్ధిపేట అంటే గుర్తుకొచ్చేది రాజయ్యనే. ఆరు దశాబ్దాల పాటు చిత్రకళా ప్రపంచానికి విశిష్ట సేవలందించారు ఆయన. ఆగస్టు 20న 87 ఏళ్ళ వయస్సులో భౌతికంగా తనువు చాలించినప్పటికీ, కళాప్రియుల హృదయాల్లో చిరస్మాయిగా నిలిచి ఉంచారు.

చిత్రకళ అంటే తెలియని నిరుపేద కుటుంబంలో కాపు రాజయ్య జన్మించారు. ఆయన తండ్రి రాఘవులు సిద్ధిపేటలో చిన్నపాటి వ్యాపారి. ఆయనకు మూడో సంతానం రాజయ్య. కుబేరుడు అనే ద్రాయంగీ మాస్టర్ రాజయ్యలోని ప్రతిభభు గుర్తించి వెలికితీశారు. ఔరాదూబాద్ ప్రభుత్వ పారశాలలో ఆయన చిత్రకళలో డిస్టోమా పూర్తి చేశారు. 1946లో ఆయనకు ద్రాయంగీ టీచర్గా సిద్ధిపేట ప్రైస్‌స్కూల్లలో ఉద్యోగం వచ్చింది. 1983 పరకూ అదే స్కూల్లో పనిచేసి రిటైర్ అయ్యారు. 1956లోనే ఆయన వేసిన బోనాలు చిత్రం అంతర్జాతీయ ప్రభ్యాతి చెందింది. లండన్కు చెందిన స్కూలియో మేగజైన్ దాన్ని తన కవర్ పేజీగా ప్రచురించింది. అంతర్జాతీయ భ్యాతి సాధించిన రాజయ్య రాష్ట్రంలో, దేశంలో మాత్రం ఆ తరహ గుర్తింపు పొందలేకపోవడం తెలంగాణ

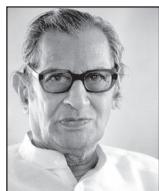

ప్రజల దౌర్శాగ్యం అని చెప్పవచ్చు. అందుకేనేమా... అంతర్జాతీయ అవార్డులు ఎన్నో లభించినా, పద్మ అవార్డులు మాత్రం ఆయన దరిచేరలేదు.

“తన జీవితంలో మమేకమైన గ్రామీణ జీవితాన్ని త్యజించలేక, ఎనమ్ములకూ, ఒత్తిళ్ళకూ లోంగుకుండా నిరాడంబరంగా, నిస్పాద్ర కళా సేవకుడిగా, నిజమైన కళాకారుడిగా రాజయ్య మిగిలిపోయాడు. శ్రమించడం తన ధర్మం అని గట్టిగా నమ్మిన ఆయన తన చిత్ర ప్రపంచంలో మునిగిపో తూనే నమ్మిన కళామత్తల్లికి సేవలందించాలని, తనతోపాటు నలుగురిని కళాకారులుగా తీర్చిదిద్దాలని ప్రయత్నించాడు. 1964లో జాతీయ లలితకళా అకాడమీ ప్రోత్సాహంతో ఎంతో శ్రమించి, సిద్ధిపేటలో లలితకళాసమితి, కళాభవన్లను నిర్మించాడు. ఎందరో యువతీయు పకులకు, కళా హృదయులకు ప్రేరణనిస్తూ కళాశిబిరాలు, బాతిక్ పెయింబిగ్గి, చిత్రకళాపోటీలు, ఎగ్గిబిషన్స్ తో ప్రోఫ్స్‌పీంచేవాడు. ఎందరికో కళనే వృత్తిగా స్ప్రైకరించే ఛైర్యాన్ని చెప్పి జాతీయ, అంతర్జాతీయ శిష్యగణాన్ని పొందగలిగాడు ఆయన”

- రమణారెడ్డి, శిల్పి, చిత్రకారుడు

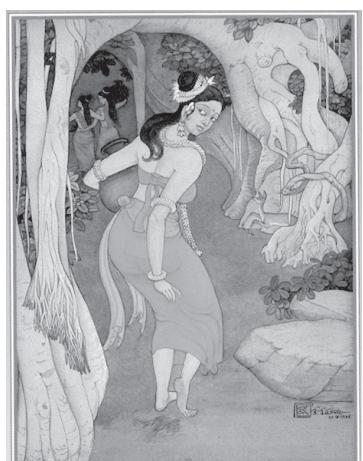
సంగీకెగసిన ‘కంఠప్పల్లి’

పుడి బొమ్మ అనగానే రాజా రవివర్మ గుర్తుకు వస్తారు. ఆయ దేవుళ్ళు అలానే ఉంటారని అనిపించేలా ఆయన బొమ్మలు ఉంటాయి. అలాంటి అమ్ముత చిత్రకారులూ మనకూ ఉన్నారు. గోదాదేవి, శకుంతల, దమయంతి, వరూధిని లాంటి పురాణ కాంతలెందరో ఆయన కుంచె నుంచి ప్రాణం పోసుకున్నారు. ఆ బొమ్మలను చూస్తే ఆ కాంతలు అలానే ఉండి ఉంటారు అని అనిపించక మానదు. అలా గాకుండా వారు వేరే రూపంలో ఉన్నా మనం అంగీకరించలేం. అంతగా ఆయన చిత్రాలు హూపరుల మనస్సుల్లో నిలిచిపోయాయి. ఆయనే కొండపల్లి శేఖరిరావు.

అక్కరాలతో ఆడుకున్న కవులు మనకు ఉన్నారు. వారి తరహలో రేఖలతో అద్భుతాలు స్పృష్టించిన మహాసీయుడు కొండపల్లి. జూలై 26న ఆయన మరణం చిత్రకళాజాగత్తుకే తీర్చిని లోటుగా మారింది. 1924 జనవరి 27న సంపన్న కుటుంబంలో ఆయన జన్మించారు. ఆస్తిమాస్టులేవీ అనుభవించక ముందే అవస్త్ర కుటుంబ తగాదాల్లో పూరించుకోయాయి. వారాలపై చదువుకోవాల్సి వచ్చింది. ఆ సమయంలో ఆయనకు చక్కటి చిత్రలేఖన శైక్షకులు పరిచయించార్యారు. అలా ఆయన చిత్రలేఖన ప్రస్తావం మొదలైంది. నిజాం ప్రభుత్వం లోనే ఉదారులు సహకరించడంతో ఆయన ఒక్కొమ్మెట్టే ఎక్కగలిగారు. శిల్పకుపై కూడా ఆసక్తి పెరిగింది.

వానమామకై, కాళోజీ, దేవులపల్లి, దాశరథి కృష్ణమాచార్య లాంటి సాహితీవేత్తల సాంగత్యం ఆయనకు లభించింది. పొరాణిక, చారిత్రక పాత్రలకు ఎంతగా ప్రాణం పోశారో సమసమాజాన్ని అంతగా ఆకాంక్షిస్తూ ఆ తరహ చిత్రాలనూ చిత్రించారు. ఆయన గీసిన పోతన బొమ్మల్లాంటివి చూస్తే అనాటి కవులు అలానే ఉండి ఉండేవారేమోనని అనిపిస్తుంది.

వాతావరణ మార్గులు - వైద్య రంగం

దేశంలో అందరికీ ఆరోగ్యం అందించాలంటే, సమస్యను పరిష్కరించడంలో చీకట్లో బాణాలు వేయడం మానాలి. అన్ని రకాల వైద్యవిధానాల సాయంతో దేశ ఆరోగ్యవ్యవస్థను బలోపేతం చేసుకోవాలి. ఇందుకు డాక్టర్లు, ఇతర వైద్యసిబ్బంది సహాయం తీసుకోవాలి అంటూ ప్రభుత్వ కర్తవ్యాన్ని వివరిస్తున్నారు సామాజికోద్యమ కార్యకర్త డాక్టర్ క. నత్కలక్ష్మి

టీ రోగానికి ఓ మందు ఉంటుందనేది పాత నానుడి. ఆరకొర పరిశోధనలు, వ్యాధిని సరిగు అర్థం చేసుకోకపోవడం వల్ల రోగాన్ని వెంటాడి వేటాడి గుర్తించడం.....దాన్ని హతమార్గడం చేస్తున్నాం. మరి అదేనా అసలైన చికిత్స? కానే కాదు.

ప్రతీకారం తిగి ప్రతీకారాన్ని కోరుతుంది అని అంటారు. దీన్నే మరో విధంగా విధంగా చెప్పాలంటే, మనం ఓ వ్యాధికి చేసే చికిత్స మరో వ్యాధికి దారి తీసుంది. అలా ఆ వ్యాధి మనపై ప్రతీకారం తీర్చు కొంటున్నది. అత్యాధునిక జౌఫాలేవీ కూడా సమాజంపై రోగాల భారాన్ని తగ్గించలేకపోతున్నాయి. పైపెచ్చు, అవి ఓ వ్యక్తిని శాశ్వతంగా రోగిగానే ఉంచుతున్నాయి. అంత లేని మెడికల్ చెకపులు, ల్యూబ్ టెస్టులు, ఆసుపత్రి బిల్లులు....మందుల బిల్లులు అన్ని రోజులోజుకూ కొండలా పెరిగిపోతూనే ఉన్నాయి.

రకరకాల ఇన్సెప్టులు, పోషకాహార లోప సంబంధిత వ్యాధులపై ఇంకా నియంత్రణ సాధించలేదు. పైగా మధుమేహం, ప్లైపర్టబ్సఫ్ న్ (ప్రైచీపీ), కీళ్ళనొప్పులు, క్యాన్సర్ లాంట వ్యాధుల బారిన పడుతున్నాం. ఎన్నో వ్యాధులు కారణాలు అంతుక్కనిఖిగా మారుతున్నాయి. ఎన్నో వ్యాధులు నేడు జీవనశైలితో సంబంధం ఉండేవిగా మారుతున్నాయి.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో, ఒకే ఒక్క ఆశాకిరణం... తెలివైన, హోలిస్టిక్ ఆరోగ్యసంరక్షణ ప్రదాతలు. ఇక్కడ 'తెలివైన' అనేది 'సానుకూల రీతిలో పొందిన గత అనుభవానికి మరియు విజ్ఞానానికి' సంబంధించింది. అలాగే 'హోలిస్టిక్' అనేది విభిన్న వైద్య విధానాలను ఒక్కటిగా చేసి, అమలు చేయడగ్గ రీతిలో, ఆరోగ్యసాధన ఫ్యోయింగా పని చేయించడం. భారత వంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ఆరోగ్యసమస్యల పరిష్కారానికి సమగ్ర హోలిస్టిక్ విధానాన్ని అనుసరించాలని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఎంతగా సూచించినప్పటికీ, ఆ దిశలో తీసుకున్న చర్చలు అంతంత మాత్రమే.

ఈ నేపథ్యంలో భారతీలో ఇప్పటికే ఉన్న సమస్యలను రెట్టింపు చేసేలా మరో కొత్త ఉపాధం ముంచుకొచ్చింది. అదే క్లెప్చేట్ చేంజ్ వాతావరణ మార్పు!

వాతావరణ మార్పు

ఒకవ్వుడు వాతావరణ మార్పు అనేది భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన అంశంగా ఉండింది. ఇప్పుడు కాదు. అది పర్తమానసమస్యగా మారింది. మన కళ్ళ ముందే మన మీద తన ప్రభావం కనబరుస్తోంది. ఆకాల పర్వాలు, తుపానులు, వరదలు, దీర్ఘకాలం పాటు కొనసాగుతున్న కరువు కాటకాలు, పంట ఉత్పత్తిలో, ఉత్సారకతలో తగ్గడల లాంటి వాటన్నింటి నీ మనం చూస్తున్నాం. ఆహార కొరత కారణంగా ఆకలి చావులూ చోటు చేసుకునే అపకాశం ఉంది.

గోధుమ ఉత్పత్తుల మిగులు దేశాలుగా ప్రసిద్ధి పొందిన ఆష్ట్రేలియా

వంటి దేశాలు కొన్నే శ్రీ కిందట కరువు కాటకాలను చవిచూశాయి. స్వయం సమృద్ధి దేశాలుగా పేరొందిన ధాయలాండ్, ఇండోనేసియా, ఫిలిప్పిన్స్ లాంటి దేశాలు కూడా కరువుతో లేదా దిగుబడులు తగ్గడం తోనో సతమతమయ్యాయి. అధిక జనాభా కల భారతీ, చైనా, బింగాల్డెస్ లాంటి వాటి చోట్ల కరువుదాడులు చోటు చేసుకునే అపకాశం ఉందని కూడా నిపుణులు మౌచ్చరిస్తున్నారు.

ఆహార కొరతను వెన్నుంటే పోషక లోపాలు, కొన్ని సందర్భాల్లో మరీ ముబ్బంగా పేదవర్గాల్లో ఆకలి చావులు కూడా ఉంటాయని మనకు తెలుసు. తరచూ వచ్చే వరదలు, కరువులు లాంటివి వ్యాధులను పెద్ద ఎత్తున కలిగి స్తాయి. దేశం ఇప్పటికే బర్డ్ ఫ్లూ / సైఫ్ ఫ్లూ కోరల్లో చిక్కుతుంది. ఏ సమయంలోనైనా అవి ప్రబలే అపకాశం ఉంది. దేశంలో ఇప్పటికే బర్డ్ ఫ్లూ కారణంగా లక్షలాడి పట్టులను, కోళ్ళను వివిధ రాష్ట్రాల్లో హతమార్చిన ఉండతాలు మనకు తెలిసినవే. వాతావరణ మార్పుల కారణంగా దిగువ పేర్కొన్న విపరిణామాలు చోటు చేసుకోవచ్చునని ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ అంచనా వేసింది. (పిసీసీ-ఇంటర్ గవర్న్‌మెంట్ ప్యానెల్ ఆఫ్ క్లెప్చేట్ చేంజ్-రిపోర్ట్ 2001 వాటిల్లో ముబ్బమైనవి: ఉప్పొగ్రెత సంబంధిత అనారోగ్యాలు / మరణాలు, తీవ్రమైన వాతావరణ సంబంధిత ఆరోగ్య ప్రభావాలు, వాయు కాలుష్య సంబంధిత ఆరోగ్య సమస్యలు, నీరు, ఆహార సంబంధిత వ్యాధులు, ఆహారం, నీటి కొరత కారణంగా ప్రబలే ఆరోగ్య సమస్యలు, మానసిక, పోషకాహార లోపం వల్ల తలెత్తే సమస్యలు, ఇతర ఆరోగ్య సమస్యలు.

ముగింపు :

సమస్యను పరిష్కరించడంలో చీకట్లో బాణాలు వేయడం మానాలి. అన్ని రకాల వైద్యవిధానాల సాయంతో దేశ ఆరోగ్యవ్యవస్థను బలోపేతం చేసుకోవాలి. ఇందుకు డాక్టర్లు, ఇతర వైద్యసిబ్బంది సహాయం తీసుకోవాలి. ఇందులో హోలిస్టిక్ ఫోరటి అనుసరించాలి. చికిత్స కన్నా నివారణ మేలు అన్నట్లుగా ఆరోగ్య రంగ ఉద్యమకారులు ఈ విషయంలో సమాజంలోని ఆన్ని వర్గాల వారిని చైతన్యపరచాలి. సరళమైన, ప్రభావపూర్తిమైన పరిష్కారమ్మాలను అందించాలి. దీనికి సంబంధించి ఆయుష్ (ఆయుర్వేదం, యోగా & నేచురోపతి, యునాని, సిద్ధ, హోమియోపతి) వైద్యులు కీలకపాత్ర వహించాలి. అందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా, సమగ్రమైన, హోలిస్టిక్ వైద్యసేవలు అందించడంలో వారి సేవలు ఎంతో ముఖ్యం.

వాతావరణ మార్పుల కారణంగా చోటు చేసుకునే సాధారణ ఆరోగ్య సమస్యలకు వారు చిరుధాన్యాల ఆధారిత ఆధారితమైన పరిష్కారమ్మాలను అందించాలి. దీనికి సంబంధించి ఆయుష్ (ఆయుర్వేదం, యోగా & నేచురోపతి, యునాని, సిద్ధ, హోమియోపతి) వైద్యులు కీలకపాత్ర వహించాలి. అందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా, సమగ్రమైన, హోలిస్టిక్ వైద్యసేవలు అందించడంలో వారి సేవలు ఎంతో ముఖ్యం.

లోహించిన వివేకం.. హైదరాబాదు'

ప్రపంచంలో మరే నగరంలోనూ చోటు చేసుకోని వింతలూ, విద్దారాలూ (ఆ) భాగ్యనగరంలో చోటు చేసుకుంటుంటాయి. రోడ్లు కుంగిపోవడం, భూగర్జు డ్రైవ్స్ కాస్ట్ రోడ్డెక్కడం, మంచినీటి నల్లల్లో మురికినీళ్ళు రావడం, మంచినీటి పైపులు పగిలిపోవడం ఇలా చెబుతూ పోతే మరెన్నే. ఇందుకు ప్రధాన కారణం క్రమబద్ధికరించబడిన 'అక్రమ' అభివృద్ధి. హైదరాబాద్ నగర మాలికవసతుల తీరుతెన్నులను ప్రస్తుతిస్తూ నాటి జ్ఞాపకాలను చివరిస్తున్నారు సెంటర్ ఫర్ దక్కన్ స్టోన్ కార్యదర్శి సజ్జార్ ఫాఫింగ్

సరిగ్గా 104 ఏళ్ళ క్రితం 1908 సెప్టెంబర్ 28న హైదరాబాద్ ను వరదలు ముంచెత్తాయి. వరదల్లో ఎన్నో ప్రాంతాలు మునిపోయాయి. వేలాడి మంది నిరాశ్రయులయ్యారు. తదనంతరం 1911లో హైదరాబాద్లో ప్లేగు విలయతాండవం చేసింది. ఆ సమయంలోనే నాటి నిజాం మీర్ మహబూబ్ అలీ ఖాన్ మరణించారు. చివరి నిజాం మీర్ ఉస్కాన్ అలీ ఖాన్ 1911లో సింహసనం అధిష్టించారు.

మూసినది వరదలకు అడ్డుకట్టి వేయాలని, అంటువ్యాధులు ప్రబల కుండా చూడాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు. ఇందుకోసం నగర ప్రణాళికను సమూలంగా మార్చాలని, అథనిక వసతులు కల్పించాలని సంకల్పించారు. చక్కటి దిశానీరేశంతో, అంకితభావంతో ఉస్కాన్ అలీ ఖాన్ స్పష్టమైన ప్రణాళికతో భాగ్యనగరానికి మెరుగులు దిద్దే ప్రయత్నం చేశారు. నిద్రేశిత కాలంలో అమలు చేయాలన్న లక్ష్యంతో మాస్టర్ ప్లాన్ రూపొందించాలన్న అవసరాన్ని గుర్తించారు. అందులో ఖాగంగానే 1914లో సిటీ ఇంప్రొవ్మెంట్ బోర్డ్ (సీబీ) రూపుదిద్దుకుంది. సర్ మోర్కుగుండం విశ్వేశ్వరయ్య మార్గరద్రుక్కుంటో సీబీ నగరంలో హౌర వసతులను మెరుగుపరిచేందుకు ఎన్నో చర్యలు చేపట్టింది. సమగ్ర సిటీ ప్లాన్ ను అనుసరించాల్సిన అవసరాన్ని విశ్వేశ్వరయ్య సిఫారసులు నొక్కిచేపాయి.

నగర మెరుగుదలకు సీబీ ఎన్నో ప్రతిపాదనలు రూపొందించింది. నగర ప్రణాళికం అవసరాల నిమిత్తం పార్యులు, బహిరంగ మైదానాలు, ఆపస్తలాలు ఉండాలని గుర్తించింది. మురికివాడలను ఇళ్ళకాలనీలుగా తీర్చిదిద్ది, సరికొత్త నీటి సరఫరా విధానం, దుమ్ము ఉండని రోడ్ నిర్మాణం, ఇతర హౌరవసతులనే సీబీ సారథ్యంలో రూపుదిద్దుకున్నాయి.

ఈ వధకాల అమలు నగరంలో జీవన పరిస్థితులను ఎంతగానో మెరుగుపరిచాయి. శిథిలమై పోతును, అనారోగ్యాయక పరిస్థితులు నెలకొన్న నగరం నుంచి అందుమైన, అరోగ్యాయక, సామర్థ్యపూరిత నగరంగా హైదరాబాద్ రూపుదిద్దుకుంది. నాడు యావత్త ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ నగరంలో పేరొందింది. కానీ దురదృష్టం... ఒకప్పుడు బాగీ

(ఉద్యానవనం), బొలి (బావి)లతో అలరారిన నగరం పచ్చదనం, జలాశయాలు కనుమరుగై కాంక్రీట్ అరణ్యంగా మారిపోయాయి.

నగర మెరుగుదలకు ప్రణాళికలు రూపుదిద్దుకోవడం మొదలై వందేళ్ళు గడిచిపోయాయి. ఇప్పుడు తిరిగి సరిగ్గా అదే పరిస్థితి తలెత్తింది. 1908 నాటి ఉత్సాతం నుంచి పారాలు నేర్చుకోవాల్సిన సమయం అనస్సుమైంది. ఒక మోర్కు వర్షం పడితే చాలు... నగర జీవితం అస్తవ్యస్తపైపోతోంది. పుట్టగొడుగుల్లా మురికివాడలు పుట్టుకొచ్చాయి. ఎంతో చక్కటి ప్రణాళికతో రూపుదిద్దుకున్న ప్రాంతాలు సైతం మురికివాడలుగా మారిపోయాయి. ఇందుకు ప్రధాన కారణం 'క్రమబద్ధికరించబడిన' చట్టవిరుద్ధ అభివృద్ధి. అక్రమ కట్టడాలు చోటు చేసుకోకుండా ముందుగానే గుర్తించలేకపోయారు. గుర్తించినా వాటిని అడ్డుకోలేక పోయారు. దాంతో ప్రణాళికారపీతంగా నగరం అభివృద్ధి చెందింది. హౌరవసతుల కల్పనలో అధికార యంత్రాంగం విఫలమైంది. పెరిగి పోతున్న నగర జనాభాను ఇందుకు సాకుగా చెబుతున్నారు. ఒక రెండు దశాబ్దాల క్రితం దాకా సమృద్ధిగా మంచినీటి జలాశయాలను కలిగిన నగరం ఇప్పుడు కలుపిత నీటి సరఫరా బారిన పడుతోంది.

అర్ధన్ ప్లానింగ్ సంపూర్ణ పైఫల్యం కారణంగా నగరంలో చోటు చేసుకున్న అస్తవ్యస్త మాలిక వసతులపై సెంటర్ ఫర్ దక్కన్ స్టోన్, ఫోరం ఫర్ బెటర్ హైదరాబాద్ సంస్థలు ఇతర ప్రభుత్వేతర సంస్థలు, సామాజిక ఉద్యమకార్యకర్తలతో కలసి పలు సందర్భాల్లో ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చాయి. 2008లో సెప్టెంబర్ 28న ఇష్టల్గండ్ పార్క్ (ఇప్పుడు ఉస్కానియా జనరల్ ఆసుపత్రిలో ఖాగం)లో ఒక చారిత్రక మొమాయల్ మీటసు నిర్వహించాయి. అనాటి వరదల్లో ప్రాణాలు కోల్చేయిన వారి స్వీత్యర్థం ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. వరదల సమయంలో వందలాది మంది ప్రాణాలు కాపాడిన చింత చెట్టు జ్ఞాపకాలను పలువురు ఈ సందర్భంగా ప్రస్తుతించారు. మరోసారి అలాంటి వరద వస్తే భాగ్యనగరం తట్టుకోగలదా అన్నదే నేటి ప్రశ్న.

దక్కన్
సామాజిక రాజకీయ మానవత్వం
ల్యాండ్

హైదరంభ సంచికకు శుభాకాంక్షలు

పరుచూరి సుబ్బాయ్

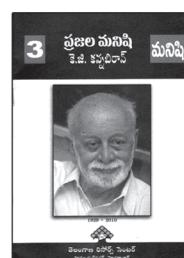
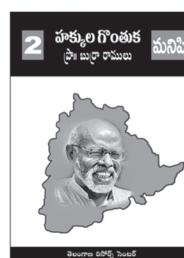
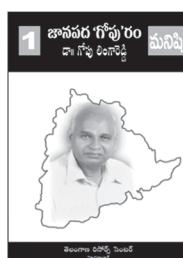
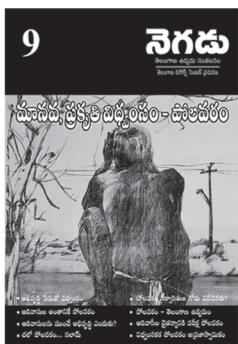
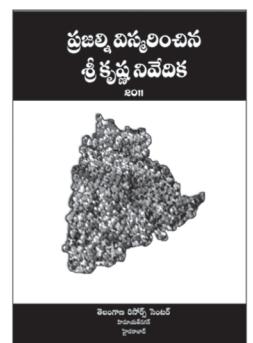
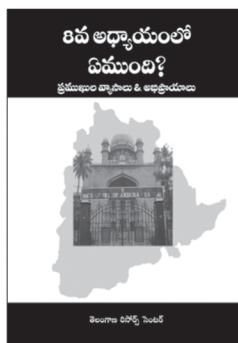
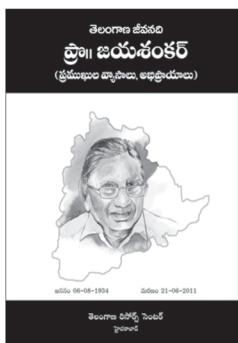
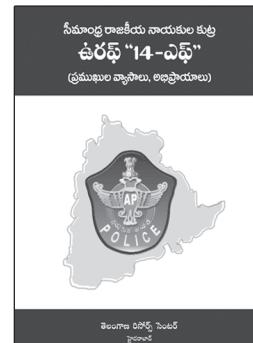
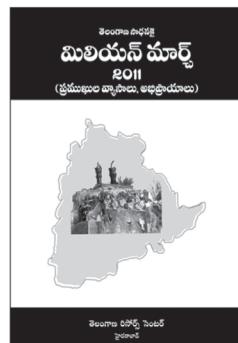
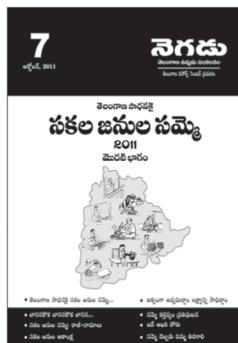
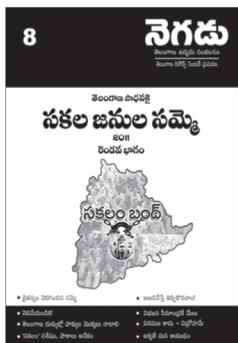
కాంచ్
పత్రిషింగ్ హాస్పిట్

కావ్య పట్టిషింగ్ హాస్పిట్

12-13-830/13/థ, షాట్ నెం. 103, ఎస్.ఎస్.ఆర్. అప్ట్రైమెంట్స్, గోకుల్నగర్, తార్కాక.

సికింద్రాబాద్ - 500 017. ఫోన్ : 9989599135

తెలంగాణ లిసోర్ సెంటర్ ప్రచురణలు

ప్రతులకు

:

"CHANDRAM" 490, St.No.11, Himayatnagar, Hyderabad-29 Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644
E-mail : trchyd@gmail.com Website : www. trchyd.org

సహచర బుక్స్ మార్క్ • దిశ పుస్తక కేంద్రం • నవోదయ బుక్ హాస్

రాజ్యం వెక్టిలంచిన వాకపల్లి

చట్టం దృష్టిలో అందరు సమానులే అనే రాజ్యంగ నిబంధనను కుళ్ళబోడిచి, వాకపల్లి ఆదివాసి మహిళలపై అత్యాచారం జరిగి 5 వీళ్ళు గడిచినా కనీసం నిందితులెవరో కూడా బయటి సమాజానికి తెలియజేయలేని ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను చూసి సిగ్గుతో తలదించుకోవల్సిన అవసరం ఏర్పడిందని అంటున్నారు సామాజిక ఉద్యమకార్యకర్త మైపతి అరుణ్ కుమార్

ఆ రోజు మా ప్రయాణంలో 9వ రోజు (ఆదివాసి విద్యార్థి సంఘం రాష్ట్రమిటి ఆదివాసి ప్రాంతాల అధ్యయన యాత్రలోని భాగం). ఉదయం 4-00 గంలాలకు విశాఖపట్నం నుండి బయలుదేరిన మేము ఆంధ్ర ఊటి అరకు అనే బోర్డులను కొండలపై చూస్తు 56 కొండలపై నుంచి ఘూటరోడ్ గుండా అనంతగిరి, అరకు మీదుగా పాడెరు చేరుకున్నాం. ఈ ప్రాంతాలు మొత్తం బాక్కెట్ త్రప్పకాలతో కనుమరగయ్యే ప్రాంతాలే! ఉదయం 7 గంలాలకు వాకపల్లి ఉండ్యమకర్త రామావుదౌర్జను తీసుకొని 1 గంలా ప్రయాణం చేసి జిమాడుగుల మండల కేంద్రం నుండి బరువెక్కిన హృదయాలతో వాకపల్లి చేరుకున్నాం. చుట్టు కొండలు, కొండలపై సాములు, కొరలు, జొన్నలు, రాగులు చేసులతో, కొండలపై నుండి ఆదివాసిల జీవనాన్ని ప్రభావితం చేసే ఊటగిడ్డ. దట్టమైన అడవులు. ఈ అడవుల సందులో నిర్మాణం చేసుకున్న 50 కుటుంబాల కోండు సముద్రాయమే వాకపల్లి. చట్టం దృష్టిలో అందరు సమానులే అనే రాజ్యంగ నిబంధనను కుళ్ళబోడిచి, నేటికి వాకపల్లి ఆదివాసి మహిళలపై అత్యాచారం జరిగి 5 సంవత్సరాలు గడిచిన కనీసం నిందితులెవరు కూడా బయటి సమాజానికి తెలియజేయలేని ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థను చూసి నేడు సిగ్గుతో తలదించుకోవల్సిన అవసరం ఏర్పడింది.

భారతావని స్వాతంత్య షష్ఠిపూర్తి వేడుకలు జరుపుకొని సరిగ్గా అయిదు రోజులు అయినా గడవకముందే ...2007 ఆగస్టు 20న ఉదయం 5 గంలా సమయంలో బతుకు దెరువుకోసం, ఘూటగడవటం కోసం మగాళ్ళంతా ఎక్కడో దూరాన ఉన్న కొండపోడుకు ఉ. 3.30కే బయ టైరిన సమయంలో దానినే అనువుగా భావించిన గ్రేహండ్స్ బలగాలు, వాకిళ్ళు ఊడుస్తున్న, గెడ్డలనుండి నీళ్ళు తెచ్చుకుంటూ తమ పనిలో నిమగ్గుమైవున్న ఆదివాసి మహిళలపై అదును చూసి దొరికిన వారిని దొరికినట్లు పథకం ప్రకారం మానవ మృగాల్ల పడి అత్యాచారం చేశారు. ఈదాడి గ్రేహండ్స్ దాడికాదు, సామ్రాజ్యవాదం ముంపులో రాజ్యం చేయించిన తోడేక్కడాడి. ఇక్కడున్న బాక్కెట్ త్రప్పకాలను ఉమ్మె డిగా ప్రతిఫలించే ఆదివాసి తెగలను విచ్చిన్నం చేయబానికి రాజ్యం పనిన కుటులో భాగం అయిన దాడి.

ఈ సంఘటనతో ఆదివాసిల సంప్రదాయం ప్రకారం గూడెం నుండి వెలి వెన్నె ఆకలితో అమటించే బిడ్లులకు పొలిప్పలేని ఆ తల్లుల అత్యమ్ముచు ఎవరికి పట్టేది? ఈ అత్యాచార ఘుటన జరిగి సరిగా నేటికి అయిదేళ్ళు కావస్తున్నప్పటికి ఈ మహిళలకు ఇప్పటి వరకు న్యాయం జరగలేదు. ఈ సమాజ స్థాపికి మూలం ట్రీ అని వరిత్ర చెబుతుంది, అంత పవిత్రత గల స్క్రీకి భారత సమాజం ఏ మేరకు న్యాయం అందించగలిగింది? భారతదేశంలో ఈ ఆదివాసి స్క్రీలు భాగం కాదా? చట్టం దృష్టిలో అందరు సమానులే అన్నప్పటడు ఈ పోలీసులను ఇంతవరకు ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు? దీనిని బట్టి భారత దేశంలో అప్రజాస్వామ్యపాలన అమలు

అపుతుందని స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది. అత్యాచారం జరిగిన ప్రదేశంలో అత్యాచారం జరిగినట్లు పసుపు దొడ్లు, గడ్డి దుబ్బలో పగిలిన గాజులు, నలిగిపోయిన పసుపు తోట గడ్డి మొక్కలు ఇవి రెండు నెలల వరకు భోతికంగా సాక్ష్యం చూపటానికి సిద్ధంగా వున్నపాటి. కాని స్థానిక యస్.పి. గానీ, కలెక్టర్ గాని పీటిపై ప్రాథమిక విచారణ కూడా జరపలేదు. కనీసం మానవహక్కుల సంఘం కూడా ఇట్లుపై తిరిగి చూడలేదు, దేశానికి వెన్నుముకగా నిలిచే ఎలక్ట్రాన్‌స్క్రీన్ మీడియా కూడా ఈ సాక్ష్యాలను బయటికి తీయలేదంటే దీని వెనుక ఎంత తత్తంగం నడిచిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

భారతదేశంలో ఒక ట్రీ నాపై అత్యాచారం జరిగింది అని పోలీస్ స్టేషన్లో ఫిర్యాదు చేసిన తదుపరి భారత శిక్షాస్పతి 24 ప్రకారం ఏ ఆధారం లేకున్న ఎఫ్.ఐ.ఆర్. నమోదు చేసి అరెస్టు చేయాలి, కాని ఎందుకు చేయలేదు? అత్యాచారం జరిగిన వెంటనే ప్రైదరాబాదీలో ఉన్న ఉన్తతాధికారుల ఏ ప్రాథమిక విచారణ జరపకుండానే ఇది నక్కల్ కుటులో భాగం అని మీడియా ద్వారా ప్రస్తావించారు. రాష్ట్ర ప్రజలకు రక్షణకై ఉన్న ఉన్సుత అధికారి ఈ వాళ్ళలు చేయడం వెనుక దాగివున్న కుట్ట ఏమిటనెది గడిచిన నాలుగేళ్ళలో మనకు అర్థమయ్యే ఉంటుంది.

అత్యాచార భాధిత మహిళలు స్థానిక సబ్ కలెక్టర్కు ఫిర్యాదు చేస్తే ఎఫ్.ఐ.ఆర్. నమోదు చేసి ఐ.పి.సి. 376(11) (జి) క్రింద పోలీసులపై సామూహిక అత్యాచారం కేసు నమోదు చేశారు. గుర్తు తెలియని పోలీసులపై కేసుపెట్టారు. ఈ గుర్తు తెలియని గ్రేహండ్స్ దక్కం ఎవరో నిజంగా ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఈ కేసును తప్పుతోవ పట్టించటానికి అత్యాచారం జరిగిందో లేదో తెలపటానికి ఫోరెన్సిక్ పరీక్షలు మహిళలకు చేయాలన్నారు. వాస్తవంగా ఫోరెన్సిక్ పరీక్ష అనేది అత్యాచారం జరిగిన కొద్ది గంటలలోనే చేయవలసిన పని. కుటులో 24 గంటలు దాటాక ఫోరెన్సిక్ పరీక్షలకు పంపారు. ఈ వ్యవధిలో స్థానం చేయడం లాంటి కాలక్షత్తాలు జరుగుతాయి అలాంటపుడు అత్యాచారం జరిగింది అనే నివేదిక వచ్చే అవకాశం లేదు. రాజు తలచుకుంటే కొరడా దెబ్బలకు కొదవ అన్నట్టు ఈ నివేదికను మొత్తం తారుమారు చేసి ఆఖరుకి అత్యాచారం జరగలేదని నిరూపించారు.

2007 ఆగస్టు 24న ఎక్కడో మన్యం నుంచి రాజుధాని ప్రైదరాబాద్కి వచ్చి ‘అయ్య మమ్ముల్ని పోలీసులు చెరిచారు మీరు మాకు న్యాయం చేయకుంటే ప్రాణం తేచుకోవాలి’ అని స్వయంపుంత్రి కాళ్ళపై పడి వెడకుంటే, నివేదికలు రాకుండా ఎవరినీ అరెస్టు చేయలిము అని ఉచిత సలహా ఇచ్చారు. ఒక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా స్పుందించవలసిన తీరు ఇదేనా?

ఆగస్టు 25న మానవ హక్కుల రక్షణకై మానవ హక్కుల కమిషన్ షైర్కన్ ను కలిసి మీరైనా మాకు న్యాయం అందించండి అని వెడకుంటే

వారి దగ్గర అన్ని రకాల రిపోర్టులు రాసుకొని, కాగితాలకే పరిమితం చేశారు. కనీసం మానవ హక్కుల రక్షణ కూడా ఆదివాసీలకు పర్తించదా అనేది ఆదివాసీల ప్రశ్న.

2007 అక్టోబర్ 26న వాకపల్లిని సందర్శించిన గిరిజన సంక్షేమ శాఖ కౌర్యదర్శి నాగిరిష్టి ఉన్నతస్తాయి విచారణ జరిపి అత్యాచారం జరిగింది నిజమే అని ప్రభుత్వానికి నివేదించారు. ఈ నివేదికను బుట్టదాఖలు ఎందుకు చేశారు? దళిత బహుజన శ్రావమిక యూనియన్ నిజనిర్ధారణ చేసి అత్యాచారం జరిగింది అని తెలిపింది. కానీ వీరి నివేదికకు సరియైన గుర్తింపు ఎందుకు ఇవ్వలేదు?

ప్రైకోర్చులో బాధిత మహిళల తరువున వాదించిన సీనియర్ న్యాయవాది యన్. రాంచంద్రరావు నిజనిజాలను తేల్చటానికి విచారణ జరిపించాలని కోరారు. దానికి స్పుర్తించిన ప్రైకోర్చు నిజనిజాలు తేల్చటకు సి.ఐ.డి. ఎస్స్పి నియమించింది. తన నివేదికలో 11 మంది బాధిత మహిళలను, ఆరోపనలు ఎదుర్కొంటున్న 21 మంది పోలీసులను, 8 మంది వైద్యాధికారులను వాకపల్లికి చెందిన 37 మంది ఇతరులను, 18 మంది సాక్షలతోపాటు 91 మందిని విచారించినట్లు పేర్కొన్నారు. ఇంత నివేదిక తయారు చేసి ఆయన ప్రైకోర్చులో చెప్పింది ఆధారాలు లేవని. ఒక పక్క ప్రభుత్వమే అనెంబీలో బాధితులకు సష్టు పరిహం చెల్లిస్తామని ఒప్పుకుంది. అంటే అత్యాచారం జరిగినట్లు ప్రభుత్వం బహిరంగంగా ఒప్పుకున్నట్టు కాదా?

సి.ఐ.డి. నివేదిక పరిశీలించిన ప్రైకోర్చు అత్యాచారం జరిగిందని గాని జరగలేదని గాని ఉత్తర్వులు ఇవ్వలేక పోతున్నాం అని 2007 నవంబర్ 13న పేర్కొంది. అంటే నేర నిర్దారణ సరిగా జరగలేదనే కదా అర్థం. అలాంటపుడు మధ్యంతరంగా ఈ కేసు మాసి వేయుట వెనుక కారణం ఏమిటి? బాధిత మహిళలు, ప్రజా సంఘాలు, ఆదివాసి సంఘాలు, మహిళ సంఘాలు చేసిన న్యాయ పోరాటాలను, మీడియ ద్వారా పత్రికలలో వచ్చిన కథనాలను ఎవరూ ఎందుకు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు? అదే ఉన్నతవర్గాలపై ఈ ఘటన జరిగే ప్రభుత్వం, మీడియా, ఇతర వ్యవస్థల స్పందన ఇలానే ఉంటుందా? రాజ్యాంగం పేర్కొన్న హక్కులు మాకు పర్తించవా అని ఆదివాసిలు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

మహిళలను గౌరవించటం భారతదేశ సంప్రదాయం అని చెప్పుకునే ఈ దేశంలో మహిళ పక్కపాతిగా, మహిళల ఉన్నతికి ఎనలేని కృషి చేస్తున్నట్లుగా చాటుకుంటూ, భారతదేశ పరిపాలననే తను కనుసన్నలతో నడువుతున్న సోనియాగాంధీ కూడా 2007 సెప్టెంబర్ 1న అంటే అత్యాచారం జరిగిన పడకొండు రోజులకు రాజమండి బహిరంగ సభలో పాల్గొని అప్పటి రాజేఫీర్ రెడ్డి ప్రభుత్వాన్ని పొగడ్తలతో ముంచెత్తారు. కానీ సాటి మహిళలకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ప్రస్తావించలేదు. తాను కూడా ఒక స్త్రీ అన్న సంగతి ఆమె మరచి పోయారా అనేది ఆదివాసీల ప్రశ్న. దేశంలో గాని రాష్ట్రంలో గాని అసలేం పాలన జరుగుతుంది? ప్రజాస్వామ్య పాలననా లేక ప్రజాస్వామ్యం ముసుగులో అప్రజాస్వామ్య పాలననా? బహుశ సోనియాగాంధీ దృష్టిలో ఆదివాసి మహిళలు మహిళలుగా పరిగణించబడకపోవచ్చు. మహిళల ఓటు బ్యాంకు కోసం ఇచ్చిన విలువ శీలానికి ఇవ్వని ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను చూసి నిగ్గిపడవలసిన సందర్భం ఇది.

ఎవరి వల్ల కూడా న్యాయం దొరకదని భావించిన ఆదివాసి మహిళలు ఆదివాసి బక్కవేదిక ఆధ్వర్యంలో 2007 సెప్టెంబర్ 22న

దక్కన ల్యాండ్

పాదేరులోని అంబేద్కర్ జంక్షన్ ఆవరణలో ఆమరణ నిరాపార దీక్ష ప్రారంభిస్తే వాకపల్లి గ్రామసులను ‘మీరు పాదేరు వెళ్ళి దీక్షలో పాల్గొన్నారు, న్యాయ విచారణకని పట్టుబట్టినా ఇప్పుడు జరిగిన దానికన్న ఎక్కువగా ఒక్కాక్కరిని 20 మంది కలిసి అత్యాచారం చేస్తామని’ బెదిరించారు. ఒకపేవు అలా బెదిరిస్తూనే ఒక్కాక్కరిని రూ. 5 లక్షలు ఇస్తామని డబ్బులు ఎరచూపి లొంగదిసుకోవాలుకున్నారు. దీనిని బట్టి నిరంకుశ పాలన అమలులో వుండనేది స్పృష్టమవుతోంది.

ఇంత జరిగినా న్యాయం అందక ఆదివాసి మహిళలు మాసికంగా కృంగి, కృషించి, సరకయాతనతో సాధారణ జీవితం గడువుతుంటే మార్పి 5, 2008న పాదేరు కోర్చు నోటీసులు జారి చేసింది. వారం రోజులలో వారి అభియాగాలను వినిపించాలని, కోర్చుకు హజరు కాని పట్టంలో సి.ఐ.డి. నివేదిక ప్రకారం బాధిత మహిళలపై చర్యలు తీసుకుంటామని పోషురించింది. దీని ఆధారంగా ప్రభుత్వ లక్ష్యం ఏమిటి? ఎందుకు ఆదివాసిలపై ఈ విధుమైన చర్యలకు పూనుకుంటుంది? ఈ మధ్యకాలంలో ప్రజాసంఘాల లాయిర్ శ్రమ ఫలితంగా ప్రైకోర్చు 13 మంది పైన కేసులు నడపాలని ప్రభుత్వానికి సూచించింది. కనీసం ఆ 13 మంది ఎవరో కూడా నేటికి తెలియదు. వాకపల్లి బాధితులు మాత్రం 13 మందిపై కాదు అత్యాచారాలకు పాల్పడ్డ 21 మందిపై కేసులు నమాదు చేసి శిక్షించాలని దిమాండ్ చేస్తున్నారు.

న్యాయం జిరిగే మాట దేవుడెరుగు గాని బాధిత మహిళలలో పాంగి లక్ష్మీ పాముకాతులో, పాంగ సీతమ్ము మాసికంగా కృంగి కృషించి అనారోగ్యంతో మృతి చెందారు. ప్రజాస్వామ్యంలో న్యాయం చచ్చిపోయింది అనటాలనికి ఈ మరణాలే ఉదాహరణగా చెప్పువచ్చు. కనీసం బతికున్న మహిళలైనా అయినా న్యాయం దరిచేరుతారా లేక గమ్యం మధ్యలోనే మరణం దరి చేరుతా అనేది వేచి చూడాల్సిందే.

తమిళనాడు స్వయంమగళం అడవిప్రాంతంలో ధర్మపురి జిల్లా వాం బొతి అనె ఆదివాసి గూడెంపై 1992 జూన్ 10న సుమారు 500 మంది అటవి, రెవెన్యూ, పోలీసు సిబ్బంది దాడి చేసి ఆస్తులను ఇండ్రును ధ్వనంసం చేసి పురుషులను, పిల్లలను, స్త్రీలను చితకబాది 18 మంది మహిళలను అటవి శాఖ కార్యాలయానికి తీసుకెళ్ళి అతి క్రూరంగా అత్యాచారం జరిపారు. దీనికి కారణం ఎల్చందనం కలవ అక్రమ రవాణ అని ముద్రపేశారు. ఈ ఉంటం జరిగిన 32 నెలల తరువాత అప్పటి సి.పి.యం. కౌర్యదర్శి నల్ల శివ్వన్ అవసరమైన సాక్ష్య ధారాలను సేకరించి ప్రైకోర్చుకు వెళ్ళటం, ప్రైకోర్చు దీనిపై చలించి 1995లో సి.బి.బ. చేత విచారణ చేపించటంతో 19 ఏళ్ళ తరువాత జిల్లా సెప్పు కోర్చు 216 మందికి శిక్షలు విధించటం జరిగింది. కాని మన రాష్ట్రం మాత్రం ఇలాంటి చారిత్రక నిర్ణయం తీసుకోవటంలో విఫలమైంది.

ఆదివాసి సంఘాలు, బాధిత మహిళలు, ప్రజా సంఘాలు, మానవ హక్కులు, పొరపక్కులు సంఘాలు, ప్రజాస్వామ్యిక వాదులు డిమాండ్ చేసేది ఇప్పటికేన ప్రైకోర్చు జోక్యం చేసుకొని సి.బి.బ. చేత విచారణ జరిపించాలి. 1989 అత్యాచార నిరోధక చట్టం ప్రకారం నిందుతులను గుర్తించి శిక్షించాలి. ఆదివాసి మహిళలు అత్యగౌరవంగా జీవించటానికి దేశవ్యాప్తంగా వున్న పెద్దాల్లు ప్రాంతాలలో మహిళ పోలీస్ స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేయాలి. లేదంటే వాంబోతి, వాకపల్లి, బల్లగురూడ లాంబి అత్యాచార సంఘటనలకు అంతం ఉండడు. (రచయిత ఆదివాసి విద్యార్థి సంఘం (తుడుందెబ్బ) ఉపాధ్యక్షులు)

తెలుగువారి భోగోళిక ఎక్స్‌ప్రైస్ బెండ్

ఆంధ్ర, రాయల్సీమ, తెలంగాణ విభిన్న కాలాలలో విభిన్న పాలనల్లో ఉన్నాయి. వేల సంవత్సరాలుగా అవి ఒక్కటిగా ఎన్నడూ లేవు.

అయి ప్రాంతాలు ఎప్పుడెప్పుడు ఎవరెవరి పాలనలో ఉన్నాయో వివరిస్తూ, ఆ విభిన్న సంస్కృతులను వివరిస్తున్నారు

ప్రముఖ చరిత్రకారుడు డా. కెప్పెన్ వింగాల పాండు రంగారెడ్డి

ప్రాచీన భారత దేశంలో 16 జానపదములు ఉండేవి. అందులో అస్కు ఒక జానపదం. ఇప్పటి ఆంధ్రయే అప్పటి ఆస్కుక. ఇది ‘అంధక’ నుండి ఉత్సుకి అయినది. ‘అంధక’ అనగా చీకటి ప్రదేశం. చీకటి అంటే ఈ ప్రదేశం ఒకప్పుడు చీమలు దూరని చిట్టడవి, కాకులు దూరని కారడవి. ఈ ప్రాంతంలో ఇనుప నిక్షేపాలు లేనందున అడవులను నరుకు పనిమట్టు లేకపోవడం వలన, వ్యవసాయయొగ్గంగా లేకుండెను. జనసాంధ్రత కూడా తక్కువ ఉండేది. ప్రజలు కేవలం వేట మీద ఆధార పడేవారు. అందులకే సి.పి. ట్రాన్ తెలుగు -ఇంగ్లీషు నిఘంటువులో అంధుడు అనగా వ్యాధుడు, మృగవధాజీవి, కిరీతుడు అని ఉంది.

అస్కును దెండు ప్రాంతాలుగా విభజించవచ్చు. ఒకటి దక్కన్ పీర భూమి (మహోరాష్ట్ర, తెలంగాణ), దెండవది కోస్తా. ఇది గోదావరి కృష్ణా నదుల పరివాహక ప్రాంతానికి పరిమితమైంది. పశ్చిమ దక్కన్ పీరభూమి ని మహోరాష్ట్ర అనియు తూర్పు పీరభూమిని తెలంగాణ అని పిలుచుదురు.

భోగోళికంగా తెలంగాణ, ఆంధ్ర (కోస్తా), రాయల్సీమ చాలా వరకు వేరు వేరు ప్రాంతములు. మూడువేల సంవత్సరాల చరిత్రలో ఈ మూడు ప్రాంతాలు వేరు వేరు పరిపాలనలో ఉండేవి. ముఖ్యముగా రాయల్సీమ కేవలం పదిమాసాలు మాత్రమే, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అవతరణకు ముందు తెలంగాణతో కలిసి ఉండింది అంటే నమ్మకంగా కని చారిత్రక సత్యం.

శాతవాహనులు, మహోరాష్ట్రములు, నాగానిక, గౌతమిపుత్ర బలసారి శిలాశాసనాలు, నాసాఫుట్, నాసిక్లలలో ఉన్నాయి. శాతవాహనుల మొదటి రాజధాని ప్రతిష్ఠాన పురము. ఇది బోరంగాబాద్ జిల్లాలో కలదు. వారు పశ్చిమ దక్కన్ ను పరిపాలించారు. శాతవాహనుల సగరాలు అన్ని గోదావరి నదికి ఉత్తరాన, పశ్చిమాన గలవు. వారు విదేశాలతో వ్యాపారం చేయుటకు ఓడరేవులు కావల్సి వచ్చినది. అందులకు వారు క్షత్రపుల రాజైన సహాయాని ఓడించి, బలోచ్ ఓడరేవును, పత్రి పండించు గుజరాత్ రాష్ట్ర ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించిరి. పెరిష్టన్ అఫ్ ది ఇంథియన్ స్టీ గ్రంథం శాతవాహనుల కాలం నాటి విదేశి వ్యాపారాలను విపులంగా విశదీకరించినది. శాతవాహనులలో 23వ వాడైన గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి అతి పరామర్షమంతుడు. అతని అనంతరం క్షత్రపులు శాతవాహనులను ఓడించి ప్రతిష్ఠానపురమును ఆక్రమించిరి. వారు పశ్చిమ దక్కన్ ను వదిలిపెట్టి గోదావరి దక్కిణాన ఉన్న ధరణికోట, అమరావతి సగరాలను వేరు వేరుగా రాజధానులుగా చేసుకొని పరిపాలించిరి.

నాసాఫుట్ శాసనములో నాగానిక భద్ర దక్కిణాపథపతి యినియు, నాసిక శాసనములలో నొకాదాని యందు వాసిష్టపుత్ర పులమావి దక్కిణాపథశ్వరుడనియు, జూసాఫుడ్ శాసనములో రుద్రదమనుని సమకాలికడైన శాతవాహనుడు దక్కిణాపథపతి యినియు బేర్కొనబడిరి. శాసనములో ‘అంధ్ర’ అను పదం కానరాదు. దక్కిణాపథం వింధ్యకు దక్కిణాన ద్రవిడ మండలమున కుత్తరమునున్న భూభాగమునకే యా నామం వర్తించును. అనగా నేటి మధ్యప్రదేశము, మహోరాష్ట్ర, తెలంగాణ వ్యాపించి యుండు భూభాగం. శాతవాహనులు తెలుగువారు కారు. చారిత్రకంగా

ఈ క్రింది కారణాలు చూపించవచ్చు.

అశోకుని పదమాడవ శిలాశాసనంలో శాతవాహనులు ‘ఆంధ్ర భృత్యులు’గా పేర్కొనబడినారు. అనగా శాతవాహనులు మౌర్యుల కాలంలో ‘అంధక’ ప్రాంతాన్ని, మౌర్యుల తరఫు అధికారులుగా పరిపాలించినారు. భృత్యుడు అంటే సేవకుడు. శాతవాహనులు మహోరాష్ట్రములు, అంధ్ర ప్రాంతం గవర్నర్లుగా నియమించబడినారు.

శాతవాహనుల శిలాశాసనాలు అన్ని ప్రాకృత భాషలో ఉన్నావి. ఈ భాష అశోకుని కాలమున మగధలో ప్రాచుర్యం గలదు. ఈ శాసనాలు భౌతికంగా మహోరాష్ట్రలో గల నాసిక్ జిల్లాలో కలవు. శాతవాహనులు క్షత్రపులతో ఓడించబడిన తర్వాత అంధక ప్రాంతానికి చెందిన ధరణి కోటకు రావడం జరిగింది. శాతవాహనులు బలమంతులుగా ఉన్నప్పుడు దక్కన్ పీరభూమిని పరిపాలించినారు. అప్పుడు ఆంధ్రప్రాంతం వారి పాలనలో లేదు. వారు క్షత్రపులతో ఓడించబడిన తర్వాత ధరణికోటకు పారిపోయారు. అప్పుడు వారి పాలన కేవలం ఆంధ్ర ప్రాంతానికి పరిమితం అయినది. అనగా తెలంగాణ, ఆంధ్ర ఒకే పరిపాలనలో లేవు.

తెలుగు భాష మొదట దేశి అని పిలువబడేది. శాతవాహనులు ‘దేశి’ ఒక భాష కాదని దీనిని చాలా చులకనగా చూసినారు. గుణాద్యుదు ‘దేశి’ భాషలో భృహత్పుత్ర అను గొప్ప గ్రంథరాజమును ప్రాసినాడు. శాతవాహనులు దీనిని పైశాచిక భాష పుస్తకం అని అవమానించారు. అది భరించలేక గుణాద్యుదు బ్యాహత్పుత్రను కాల్చి వేసినాడు. పక్షను ఉన్నవారు ఆయనను ఊరపటపరచి కొంత భాగాన్ని కాపాడిరి. మహోరాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాజపత్రంలో (గజిట్) శాతవాహనులు మహోరాష్ట్రములు అని, వారు ఆంధ్రులను పాలించినారు అని పేర్కొనుచున్నారు. వారి పార్య పుస్తకాలలో కూడా ఇదే ఉంది. ఒకవేళ ఆంధ్రప్రదేశ్ భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రం అయితే వారి మొదటి రాజధాని అయిన ప్రతిష్ఠాన పురమును ఎందుకు వదిలిపెట్టినారు? మహోరాష్ట్రములు ప్రచురించుచున్న రాజ పత్రములను, పార్యపుస్తకాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రతిష్ఠానించుట లేదు? ఆంధ్ర చరిత్రకారులు ఏల వొనం వహించినారు? ఒక విషయం సుస్పష్టం. ఆంధ్రులు అవిభక్త మద్రాస రాష్ట్రం నుండి విభిషించడం కొరకు చేస్తున్న ఉద్యమంలో ఆంధ్ర ప్రజలను ఉత్సేజించుటకు మహోర్తులు (హీరోలు) కావల్సిపుచ్చింది. అది శాతవాహనులు, విజయనగర సాప్రాజ్యాధీపతులు పూర్తి జేసినారు.

రాజజీవేంద్రసగరమును రాజధానిగా చేసికొని వేంగీ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించిన తూర్పు చాటుక్కులు కర్కాటకకు చెందిన వారు. రెండవ పులకేటి, వేంగీ ప్రాంతాన్ని జయించి తన సోదరుడు కుళ్జివిష్టువర్షసుని గిర్వరుగా నియమించెను. కాలక్రమేణ వారు తెలుగు నేర్చుకున్నారు. తర్వాత తూర్పు చాటుక్కులు తమిళనాడుకు చెందిన చోళులతో ఓడించబడి వారి పాలనలోనికి వచ్చినారు. చోళుల పరిపాలనలోనికి వచ్చినారు? కోస్తా తీరప్రాంతాన్ని ‘కోరమాండల్ తీరమండురు. కోరమాండల్ పదము చోళమండలం నుండి వచ్చింది.

ఆంధ్రుల సంప్రదాయాలు తమిళుల సంప్రదాయాలే. వీరికి ప్రత్యేకంగా ఏ సంప్రదాయాలు లేవు. ఆంధ్రులు తమ భోజనం అని గోప్యగా చెప్పు కునే ఇడ్లి, వడ, దోశ, ఉన్న ఉత్తప్తి, రసం, సాంబారు అన్ని తమిళులవే. మార్యుల పతనానంతరం ఇక్కొకులు, బృహత్పూలాయనులు, ఆనందగోత్రి కులు, శాలంక్కులు, విష్ణుకుండినులు వీరు చిన్న రాజ్యాలు స్థాపించినారు. ఇవన్నీ కేవలం ఒకబి, రెండు జిల్లాలకే పరిమితమైనవి.

కాక్తియులు తెలంగాణకు చెందినవారు. వీరి సామూజ్యం మొత్తం తెలంగాణ, ఆంధ్రకు చెందిన కృష్ణాజిల్లా వరకు విస్తరించి ఉండినది. గోదావరి, నెల్లూరు ప్రాంతాలు చోతులు ఆధీనంలో ఉండేవి. కృష్ణానది దక్షిణ సరిహద్దు, గోల్కొండ కోట సరిహద్దు కోట. దీనివలననే గోల్కొండ ఎన్నియో దండయాత్రలకు గురి అయింది.

రెండవ ప్రతాపరుద్రుని కాలమున అంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన కవి విద్యానాధుడు నిడదవోలు నుండి ఓరుగల్లుకు వలనవచ్చి తెలంగాణ వారితో ముమేకం అవటం కొరకు కాక్తియ సామూజ్యాన్ని త్రిలింగదేశం అని ప్రతాపరుద్రీయ నాటక ప్రకరణంలో త్రిలింగదేశం శ్రీశైల, ద్రాక్షరామ, కళేశ్వర మధ్యభూమియని వర్ణించెను. (కందూరి ఈశ్వర దత్తు: ప్రాచీనాంధ్ర చారిత్రక భూగోళము, ఆంధ్ర సాహిత్య అకాడమి, ప్రాదురూపాద్ధర్మ 1963 పేజీ: 171) ఆంధ్ర సెటీలర్ అయిన విద్యానాధుడు ప్రాసిన ప్రతాపరుద్ర యశోభాషణములో ఓరుగల్లు వర్ణన మిట్లున్నది.

“లక్ష్మినివాస గృహమి త్యాఖీలా నరేంద్రా

శ్రౌర్వతి భూమి ఖని రిత్యరివరవర్ధా :

విద్యావిహోర పదవీతి చలబద్ధవర్ధా :

తీ కాక్తింద్ర సగరీ మనిశం స్తువంతీ॥”

కుతుబ్ ప్రాచీలు తెలంగాణం పరిపాలించారు. వారు విజయనగరం తో సుమారు రెండు వందల సంవత్సరాలు యుద్ధం చేశారు. విజయనగర సామూజ్యం కన్నడ సామూజ్యం. వీరు తెలంగాణం ఎన్నడును పాలించ లేదు. శ్రీనాథుడు గోప్యకవి. ఆయన శిశ్చ చెల్లించక పోవడంతో ఎండలో నిలబట్టారు. అప్పుడు ఆయన అపువుగా “తల్లి! కన్నడ రాజ్యాలక్ష్మీ” అన్నాడు గానీ “తెలుగు రాజ్యాలక్ష్మీ” అని సంబోధించలేదు. తెలంగాణ, విజయనగర సామూజ్యమునకు తుంగబట్టద్రానది సరిహద్దు. ఒకవేళ ఆంధ్ర ప్రదేశ భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రం అయితే శాతవాహనులు, విజయనగర సామూజ్యాధికులు ఆంధ్రులు అయిన యొడల, వారి రాజధానులు పైఫాన్, హంపి నగరాలు ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎందుకు కలుపలేదు? ఆంధ్ర ప్రాంతాన్ని పాలించిన ముఖ్య సామూజ్యాధికులు ఆంధ్రులు కారు. శాతవాహనులు -మహారాష్ట్రాధికులు, తూర్పు చాళుక్యులు - కన్నడిగులు, కాక్తియులు -తెలంగాణ, విజయనగర-కన్నడిగులు ఆ తర్వాత ఘ్రెంచ్, ఆంగ్లేయులు.

కాక్తియుల మీద దండయాత్ర చేసిన మొదటి ధిల్లీ సుల్తాన్ అల్లా వుద్దిన ఖిల్లి, ఈయన ఆస్థాన కవి, ఉద్దండ చరిత్రకారుడైన అమీరు ఖు స్పూ, రచించిన ఖజాన్ ఉల్ ఫుట్లప గ్రంథంలో ఈ ప్రాంతాన్ని ‘తెలింగాణ’ అని, దాని రాజధాని వరంగల్ అని ప్రాసినాడు. ఆనాటి మేటి చరిత్రకారుడైన జియావుద్దిన్ బరాని, తుగ్గక్ దండ యాత్రలను తారిథ్ ఇ ఫిరోజ్ ప్రాహిలో ప్రాసినాడు. అందులో తుగ్గక్ వరంగల్ మీద దండ యాత్ర చేసినాడు అని ప్రాసినాడు. ‘అంధ్రనగరి’ అను పదం ఆనాటి ఏ ముస్లిం చరిత్రకారుల ఏ ఒక్క రచ నలో కన్నించదు. సిరాజ్ ప్రాసిన తఖాక్త-ఇ-నష్టి, ఇసామి ప్రాసిన పుట్-ఉన్-సలాటిస్, అఫీవ్ ప్రాసిన తారిథ్-ఇ-ఫిరోజ్ ప్రాహిలో కన్నడదు.

అసఫ్జాహీలు మొత్తం దక్షిణ భారతదేశానికి సుబేదారు అయినప్పటి కిని కేవలం తమిళనాడులో ఉన్న అర్థాంతు, రాయవెల్లారు మరియు ఆంధ్ర ప్రాంతం, తెలంగాణతో కలిసి ఉండేవి. ప్రస్తుత రాయలనీమ ప్రోదర్ అలీ, ఆయన అనంతరం టీప్పుసుల్తాన్ ఆధీనంలో ఉండేవి. మొఘుల్ చక్రవర్తులు జిల్లాలను “సర్కార్” అనేవారు. అందులకే ఆంధ్రను సర్కారు జిల్లాలుగా పిలుస్తారు. అసఫ్జాహీల వారసత్వ యుద్ధాలలో ఆంగ్లేయుల సహాయం తీసుకున్నారు. దానికి ప్రతిఫలంగా నిజాం నవాబులు క్రీ.శ. 1765లో కోస్తా జిల్లాలను వారికిప్పుడం జరిగింది. రాయల నీమ ఆధీనంలో లేనండున వాటిని “సర్కార్”గా విభజించలేదు. క్రీ.శ. 1799లో టీప్పుసుల్తాన్నను ఓడించిన తర్వాత ఆయన రాజ్యంను విడగొట్టి, బ్రిటిషు వారు నిజాంకు బాచ్చారి, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం ను యుద్ధంలో పాల్గొనండులకు పారితోషికంగా ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే మూడువేల సంవత్సరాల చరిత్రలో రాయలనీమ మొదటిసారిగా తెలంగాణతో కల్పిసాడి. క్రీ.శ. 1800 సంగా నిజాం ఆంగ్లేయులతో పైన్య సహకార పద్ధతి ఒడంబడికును చేసికొనినందులకు సైన్యం భర్తు కింద కర్నూలు, కడప, బాచ్చారి, అనంతపురం జిల్లాలను బ్రిటిష్ కు ధారాదత్తం చేసాడు. అందులకే అది దత్తమండలంగా పిలవబడుతుంది. రాయలనీమ...ఒకనాటి రేనాడు

నేటి రాయలనీమ ప్రాచీన నామం రేనాడు. ఈ రేనాటిని సూచించిన శాసనాలు, కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాలలో గలవు. (S.I.I.Vol x No. 594) కన్నడరాయండ్రు పొలించిన ప్రాంతంగావన్న దీనికి రాయలనీమయని పేరు వచ్చియుండెను. (A Catalogue of Telugu Manuscripts Vol II.No. 380. (GOML Madras) దీని వలన మనకు ఒక విషయం సున్పటం: రాయలనీమ తెలంగాణతో కేవలం 10 మాసములు మాత్రమే కలిసి ఉన్నది.

దామా చిలకూరి నారాయణ రాపు మొదటిసారిగా ఈ దత్త మండల మును రాయలనీమగా సంబోధించినాడు. ఈ సమాసమును గాదిచర్ల హరిసరోవ్వుమ రావు ప్రాచుర్యం లోకి తీసుకునివచ్చినారు. రాయలనీమ తెలుగు ప్రాంతంకాదని చెప్పటానికి ఉడాహరణ అంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రంనకు ఉద్యమించునప్పుడు ఆంధ్ర మహాసభ తమిళులకు వ్యతిశేకంగా ఆంధ్రులకు ఒక పిలుపును ఇచ్చినది. చిత్తూరు జిల్లాలో గల తిరుపతి వేంకబేశ్వర స్వామీ తమిళదేవుడు, ఆంధ్రులు ఆ దేవాలయమును బహిష్కరించవలయును. (G.V. Subba Rao, History of Andhra Movement, Andhra Region, Vol II, The Committee of History of Andhra Movement, Hyderabad, 1982, P. 173). అంగ్లేయులు 1905లో బెంగాల్ ప్రెసిడెన్చిని విభజించినప్పుడు, అవిభక్త మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ నుంచి విశాఖ పట్టణం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం) పశ్చిమ బెంగాల్లో కల్పవల యుని సంకల్పించిరి. దీనికి వ్యతిశేకంగా అంధ్రులకు బెంగాలీలతో కలసి వందేమాతరం ఉద్యమాన్ని తీవ్రతరం చేసి నారు. అప్పటి నుండి అంధ్రలో బెంగాలీ ప్రభావం మొదలైంది. అందులు తమ పిల్లలకు బోన్, రాకూర్, బెన్జి, ముఖ్రీల పేర్లు తగి లించడం, లాల్చి, ధోవతులను అనుకరించడం జరిగింది. అనగా ఆహార విషయంలో తమిళులను వేశారణలో బెంగాలీలను అనుకరించి నారు. ఈ మిత్రమ సంప్రదాయం లోనే అంధ్రతనం ఉట్టిపడుతుంది కాబోలు!

(రచయిత ప్రముఖ చరిత్రకారుడు)

వాల్మేర్ మార్కెసు వ్యతిరేకిధూం!

ఇప్పుడు మరో యుద్ధం మొదలైంది. 2012 జూలై 11న వందన శివ తమ సామాజిక సంస్థ నవధాన్య తరఫున ధిల్లీ ప్రైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాఖ్యం దాఖలు చేశారు. భారతి ఎంటర్ ప్రైజెన్ ద్వారా భారతదేశ రిటైల్ మార్కెట్లోకి పరోక్ష ప్రవేశం చేస్తున్నదా అనే విషయంపై విచారణ జరపాల్చిందిగా ఆ పిల్లలో కోరారు. ఆ మేరకు కోర్టు ప్రభుత్వానికి, వాల్మేర్ మార్కెసు నోటీసులు జారీ చేసింది.

ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద కంపెనీల్లో ఒకటిగా ఎదిగిన వాల్మేర్, నేడు ప్రపంచం లోనే అతిపెద్ద రిటైలర్ మాత్రమే గాకుండా, 20 లక్షల మందికి పైగా ఉండ్యోగాలిచ్చిన సంస్థ. 1962లో ఈ సంస్థ ప్రారంభమైంది. అప్పట్లో దాని ఆదాయం 30,000 డాలర్లు. ఇప్పుడి 15.8 బిలియన్ దాలర్లకు చేరుకుంది. అమెరికా, మెక్సికో, కెనడాలలో అతి పెద్ద రిటైలర్గా ఉంది. బ్రిటన్లో రెండోస్టానంలో నిలిచింది.

వాల్మేర్ 27 దేశాల్లో 69 విభిన్న పేర్లకింద పని చేస్తోంది. తాను ప్రవేశించిన ప్రతి చోటు కూడా అక్కడి ఆర్థిక వ్యవస్థను ధ్వంసం చేస్తూ వచ్చింది. అక్కడి పర్యావరణాన్ని, ప్రజాస్వామ్య విలువలనూ నాశనం చేసింది. అలాంటి వాల్మేర్ ఇప్పుడు భారతదేశంలోకి అడుగు పెట్టిందుకు వివిధ రకాల మార్కులను అన్వేషిస్తోంది. ఏదో ఒక రూపంలో దేశంలోకి ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నిస్తోంది. అందులో భాగమే అది భారతి సంస్తులో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం. ఈ ఒప్పందం వెనుక పెద్ద కుట్టెనే దాగి ఉందని అనుమానించారు వందన. అందుకే అమె న్యాయస్థానంలో ప్రజాప్రయోజనాల వ్యాఖ్యం దాఖలు చేశారు. “భారత దేశ, ప్రపంచ ప్రజాస్థానికి కాపాదేందుకు, జీవనోపాధులను, ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించడం ఎంతో ముఖ్యం. వాల్మేర్కు, అమెరికా, భారత్ ప్రభుత్వాలకు మాత్రం, ప్రజలు, ప్రజాస్వామ్యం కన్నా వాల్మేర్ మార్కెసు లాభాలే ముఖ్యంగా మారుతున్నాయి” అని అమె వ్యాఖ్యానించారు.

నాటి అమెరికా అధ్యక్షుడు జార్జ్ డబ్లూ బువ్టో ఒక వ్యవసాయ ఒప్పందంపై భారత ప్రధాని మనోహాన్ సంతకం చేసిన నాటి నుంచి కూడా, 2005 నుంచి కూడా భారతదేశం లోకి ప్రవేశించేందుకు వాల్మేర్ ప్రయత్నిస్తునే ఉంది. భారతీయ సీడ్ మార్కెట్సు మౌనశాంటో కోసం, క్రియా మార్కెట్సు అమెరికా అగ్రిబిజన్ కోసం, రిటైల్ మార్కెట్సు వాల్మేర్ ప్రవేశం కోసం తెరిచేందుకు ఉద్దేశించిన ఒప్పంద మది. వాల్మేర్ లాంటి మట్టిబ్రాండ్ రిటైల్ జెయింట్ ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా భారతదేశ రిటైల్ రంగంలోకి చొచ్చుకు రావడం రాజ్యంగాలోని 14,19, 21లను ఉల్లంఘించినట్లే కాగలదు. దానితో పాటు ఆదేశిక సూభ్రాతాలను కూడా ఉల్లంఘించినట్లు అవుతుంది.

దేశంలోకి వాల్మేర్ ప్రవేశాన్ని 2007లో నిరసనలు, రాజకీయపర మైన వ్యతిరేకత కారణంగా అడ్డకోగలిగినప్పటికీ, భారతి ఎంటర్ ప్రైజెన్ తో ఒప్పందం ద్వారా అది దొడ్డి దారిన హోల్సేల్ మార్కెట్లోకి ప్రవేశించింది. భారతి వాల్మేర్ స్టోర్స్ ఈటీ దే, బెస్ట్ ఐప్స్ మోడ్రన్ హోల్సేల్ పేరిట నడుస్తున్నాయి.

2011లో రిటైల్లో 51 శాతం విదేశి ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు (ఎఫ్సీబి) అనుమతిస్తూ క్యాబినెట్ నిర్ణయించినప్పటికీ, గణసీయ వ్యతిరేకత

నేపథ్యంలో దాన్ని ఉపసంహరించారు. అయినప్పటికీ, రిటైల్లో విదేశి ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల ఉన్నతికి తాను కట్టుబడి ఉన్నట్లు ప్రభుత్వం పలు సందర్భాల్లో స్పృష్టం చేసింది.

అమెరికాలో ప్రభుత్వం మారినప్పటికీ అక్కడి పొలనాయంత్రాంగం, వాణిజ్య ప్రయోజనాలు మాత్రం వాల్మేర్ అంశాన్ని ముందుకు నెఱ్చుతూనే ఉన్నాయి. అమెరికా విదేశాంగ శాఖ మంత్రి హిల్సర్ క్లింటన్ 2012 మే 6న కోల్కతాను సందర్భంచి పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి మమతాజెన్సీని కలుసుకున్నారు. దీనికి విశేష ప్రాధాన్యం ఉంది. 2011లో వాల్మేర్ మార్కెసు రిటైల్ రంగంలోకి అనుమతించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన యత్నాలను అడ్డుకుస్తుది అమెనే.

రైతులను, చిన్నతరపో రిటైలర్లను, కార్పొకులను కాపాడేదిగా వాల్మేర్ మార్కెసు భారత ప్రభుత్వం ఆభివర్షిస్తోంది. నిజానికి చిన్నతరపో రైతులను నాశనం చేయడం, చిన్న తరపో రిటైలర్లను పక్కకు తప్పించడం, కార్పొకులను దోచుకోవడం ద్వారానే సంస్కరు ఇంత భారీ ఎత్తున లాభాలు వస్తున్నట్లుగా వాల్మేర్ సూపర్ ప్రాఫిట్స్ రికార్డులు స్పృష్టం చేస్తున్నాయి.

ప్రైపర్ మార్కెట్లు వైవిధ్యాన్ని, నాట్య తను, పోప్కవిలువలను, భిన్న రుచులను నాశనం చేస్తాయి. ఏకరీతి, పరిమాణం, కానవచ్చే రీతిలకు ప్రాధాన్యం ఇస్తాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆహార పదార్థాల వ్యధాకు సంబంధించి 50 శాతం దాకా ప్రధాన కారణం వాల్మేర్ లాంటి సంస్కరే. టోబియస్ రిచర్ష్ పేరొస్టుట్లుగా “తమ అసంఖ్యాత రిటైల్ అవటర్లెటిస్కు సకాలంలో డెలివరీలు అందించేందుకు వీలుగా కొద్ది మంది సరఫరాదారుల నుంచి ఏకరీతి ప్రమాణాలను కలిగిస్తు ఉత్పత్తులను భారీ ఎత్తున కొనేందుకు” వాల్మేర్ లాంటి సంస్కరులు ప్రాధాన్యం ఇస్తాయి. భారీ రిటైల్ అనేది భారీస్టాయి వ్యవసాయంతో చెట్టుపట్టాలు వేసుకొని నడుస్తుంది. దాంతో వాల్మేర్ ప్రపంచంలో చిన్న రైతులకు స్టాన్ నేపుండి.

భారతీయ వ్యవసాయాన్ని ఈ విధంగా వాల్మేర్ జెష్టేషన్ చేయడం భారతీయ ప్రజాస్థానికి, మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబ మైన సంతలు, బజార్లు లేకుండా పోతాయి. విదేశి సంస్కృతికి ప్రాతినిధ్యం వహించే బాక్స్ స్టోర్లు, ప్రైపర్ మార్కెట్లు భారతదేశ వాణిజ్య వైవిధ్యాన్ని, వికేంట్రిక్యూటిక్ ఆర్థిక వ్యవస్థను దెబ్బ తీస్తాయి. నిజానికి సంతలు, బజార్లే మన సుధి రత్నకు, మన ప్రజల అసలు సిసలు స్థాగ్యానికి ప్రతీకలు.

భారతదేశం పట్ల వాల్మేర్ దృక్ప్రాధాన్యం ఆ సంస్కరితినిధి రాజ్జెన్ వాల్మేర్ విజన్ అఫ్ ఇండియా’ అనే వార్తాకథనంలో వివరించారు. “వాల్మేర్ విజయానికి ప్రధాన కారణం లోకలైజేషన్. స్టానిక రుచులు, అవసరాలు, ఫ్యాషన్లను తీర్చేలా స్టానిక ఉత్పత్తులను స్టానిక సరఫరాదారుల నుంచి మేము పొందుతాము” అని అయిన వివరించారు.

నిజానికి వాల్మేర్ గనుక మన స్టానిక దుకాణమైతే, స్టానికంగా ఉత్పత్తి అయిన వస్తువులనే కలిగి ఉండేటట్లయితే, ప్రతి దేశంలోని ప్రతి ప్రదేశంలోనూ అక్కడి వాల్మేర్ మార్కెసు ఇతర వాల్మేర్ మార్కెసులకు భిన్నంగా ఉండాలి. మరి అలా జరగడం లేదెందుకని?

వాల్మార్త్ స్టోర్లో సుమారు 60,000కు పైగా వస్తువులు వినియోగ దారులకు లభ్యమవుతాయి. అదే సూపర్ సెంటర్ లోనేతే 1,20,000కు పైగా భిన్న రకాల వస్తువులు లభ్యమవుతాయి. వీటిలో 80 శాతానికి పైగా వస్తువులు చైనా లోని 6,000 ఫ్లాక్టరీల సుంచి వచ్చేవే. కార్బోర్ట్ సారథ్యంలోని ప్రపంచికరణ సుంచి బాగా లభ్య పొందిన వాల్మార్త్ ఆయా దేశాల స్థానిక సమాజాలను మరక్కడి సుంచో తయారై వచ్చే వాటిపై అధారపడేలా చేసింది. తినే తిండి, వేసుకునే దుస్తులు అన్నీ వేల కొద్దీ పైళ్ళ దూరం సుంచి రావాల్సిందే. వాటిలో అధిక శాతం వచ్చేది చైనా ఫ్లాక్టరీల సుంచే.

చైనాలోని గౌంగ్‌డాంగ్ ప్రావిన్‌లోని కార్బోకులు వారానికి ఏడు రోజులు, రోజుకు 13 సుంచి 16 గంటల పాటు పని చేస్తుంటారు. పీక్ సేజన్‌లో పిష్ట్ 20 గంటల పాటు కూడా ఉంటంది. చైనాలో కసిస వేతనం గంటకు 31 సెంట్లు ఉన్నప్పటికీ, వీరికి మాత్రం గంటలకు 13 సెంట్లు మాత్రమే చెల్లిస్తుంటారు. ‘వాల్ మార్ట్ స్టోర్లో ఓ వస్తువు, ఇతరత్రాగా పోలిస్తే, మీకు ఆతిచోకగా లభిస్తుందంటే దాని అర్థం... మరిక్కడో ఓ కార్బోకు దీ పొట్ట కొట్టారనే’ అని ఓ ఫ్లాక్టరీ యజమాని వాపోయాడు. ఆయన మాటల్లో నిజం ఉంది. కార్బోకులను అంతగా దోచుకుంటున్నందువల్లే వాల్మార్త్ అతి తక్కువ ధరలకు తన ఉత్సా దనలను విక్రయించగలుగుతోంది.

సవధాన్య, స్లో పుడ్ లాంటివి నేడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆదరణ పొందుతున్నాయి. స్థానిక ఆహార సంస్కృతుల, స్థానిక ఆర్టిక వ్యవస్థల ఉన్నటికి, వాటి రక్షణకు ఇవి కృషి చేస్తున్నాయి. వాల్మార్త్ సంస్కృతి ఆహార విలువలను క్లీఫింపజేస్తుందని, సంస్కృతిని, ఉపాధిని దెబ్బ తీస్తుందని, నైతుల మార్కెట్లకు పసి కలిగిస్తుందని పాశ్చాత్య ప్రపంచం భావిస్తుంటే, భారతీయ ప్రభుత్వం మాత్రం ఆ సంస్కు రెడ్కార్బో పరి చెందుకు పరుగులు తీయడం అశ్వర్ఘాయకం. ‘ఇన్‌ల్ఎడిబల్ ఇండియా’లో భారతీయ విశిష్టతకు మారు పేరుగా నిలిచిన ‘బజార్’ (సంత) లను దేశ సంస్కృతిలో భాగంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రచారం చేస్తూ, వాస్తవ కార్బోచరణలో మాత్రం ఆ ‘బజార్లను దెబ్బతీనేలా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుండడం విచారకరం.

మనం మన వ్యవసాయాన్ని, ఆహార సంస్కృతులను, జీవనోపాధిని సూపర్ మార్కెట్ చెయిన్ భారి సుంచి కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

వాల్ మార్ట్ దృష్టిలో ‘ప్రైట్‌డ్ అంటే, భారతదేశ జనాభాలో 800 మిలియన్ దాకా ఉన్న హోకర్లు, వెండర్లో లాంటి వారికి స్పేచ్ లేక పోవడమే. భూమిని కాపాడే, అందరికి పని కల్పించగలిగే, అందరికి సౌభాగ్యాన్ని, సుస్థిరతను అందించే సమాజాల రూపకల్పనకు పోరులు చూరప చూపించాల్సిన సమయం ఆనస్తుమైంది.

‘అవర్ వరల్డ్ ఈజెంట్ నాట్ ఫర్ సేల్స్’ అనేది నేడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా ప్రపంచికరణకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్న సామాజిక ఉద్యమ కారుల నినాదంగా మారింది. మన స్పేచ్‌చ్చా స్పోతంత్రాలు మన ఆనక్కు లను, ప్రయోజనాలను రక్షించుకోవడంపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. వాటిని కోల్పోయినప్పుడు స్పేచ్‌చ్చా స్పోతంత్రాలను కూడా కోల్పోయినట్టే.

(నవధాన్య ఎగ్గిక్యాటివ్ డైరెక్టర్ వందనాశివ వ్యాసానికి
స్పేచ్‌చ్చానువాదం)

తెర వెనుక కుట్టతో వాల్మార్ట్

దేశ రిటైల్ రంగంలోకి ద్వారాదీపన ప్రవేశించేందుకు వాల్మార్త్ కుట్టపన్నతోందని ప్రముఖ సామాజిక ఉద్యమకార్యకర్త వందనాశివ అంటున్నారు.

ప్ర: మీ అభ్యంతరాలేమిటి ? క్యాష్ అండ్ క్యారీ బిజినెస్‌కు అనుమతి ఉంది. భారతి వాల్మార్ట్ మనదేశంలో ఆ వ్యాపారమే కదా చేస్తున్నది? వందనాశివ: క్యాష్ అండ్ క్యారీ బిజినెస్‌కు అనుమతి ఉంది. నిజమే. కానీ, రిటైల్లో విదేశి ప్రత్యుష పెట్టుబడులను అనుమతించలేదు. భారతి సంస్కు ముందుకు చూపిస్తూ కార్బోకలాపాలు సాగిస్తున్న ఈజీడే సంస్కు వాల్మార్ట్ యొక్క రిటైల్ సంస్కు. దేశంలో అది భారీ ప్రణాళికలనే కలిగి ఉంది.

ప్ర: ఈజీ దే సు నిర్వహిస్తున్నది భారతి రిటైల్. భారతి రిటైల్ భారతి వాల్మార్ట్ రెండూ వేర్వేరు సంస్కులు. భారతి రిటైల్లో వాల్మార్ట్ ఏ విధమైన ఈక్లిఫ్టీని కలిగిలేదు. భారతి రిటైల్ అనేది ఓ చట్టబడ్డమైన సంస్కు. రిటైల్ స్టోర్ నిర్వహించుకునేందుకు అనుమతి ఉంది కదా? వందనాశివ: చట్టపరంగా చూస్తే ఆ సంస్కులు అనుమతించదగినవే. కానీ, హోల్సేల్ క్యాష్ అండ్ క్యారీకి సంబంధించి భారతి సంస్కు వాల్మార్టోలో ఒప్పందాన్ని కలిగి ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో రిటైల్ విభాగంలో వాటి మధ్య అనుబంధంపై మేము విచారణ కోరుతున్నాం. ఉఱంఘనలే వైనా చోటు చేసుకుంటే లైసెన్సుల ఉపసంహరణ డిమాండ్ చేస్తున్నాం.

రిటైల్ రంగంలో విదేశి ప్రత్యుష పెట్టుబడులకు చట్టపరంగా పీల్లేని నేపథ్యంలో, ఈజీడే అనేది వాల్మార్ట్ పోక్కుప్రవేశానికి వీలు కల్పిస్తున్న సంస్కుగా మేము భావిస్తున్నాం.

ప్ర: మీ వాదన లోని ఇతర ముఖ్యాంశాలేమిటి?

వందనాశివ: భారతి, వాల్మార్ట్లు మధ్య ఓ ‘అనుబంధం’ ఉందని భావిస్తున్నాం. హోల్సేల్ రంగానికి మాత్రమే పరిమితం కాకుండా ఈ ‘బంధం’ రిటైల్ రంగంలోనూ ఉందని అనుకుంటున్నాం. అందుకే ఆ అంశంపై విచారణ జరిపించాలింగిదిగా న్యాయస్థానాన్ని కోరాము.

ప్ర: భారతి రిటైల్ అనేది ఓ ప్రత్యేక సంస్కు. భారతి వాల్మార్ట్ అనేది హోల్సేల్ రంగంలో క్యాష్ అండ్ క్యారీ కార్బోకలాపాలను కొనసాగించే సంస్కులు. భారతి వాల్మార్ట్ సుంచే భారతి రిటైల్ తనకు కావాల్సిన వాటిని కొనసాగిన అవసరం లేదు. మరి అలాంటప్పుడు మీ అభ్యంతరాలేంబి?

జి: గుడారంలో తల దాచుకునే స్లులం అడిగిన ఒంటె ఆ తరువాత గుడారాన్ని అక్రమించుకొన్న వ్యవహరం మాదిరిగానే ప్రస్తుత పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. విత్తనోత్పత్తి రిటైల్ రంగంలో ఇదే జరిగింది. మహికో సంస్కులో మోన్‌శాంటో ఓ ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకుంది. ఆ ఒప్పందం గురించి బయటకు తెలిసేలోగా పత్తి విత్తన సరఫరాలో 95 శాతం వాటాను మోన్‌శాంటో సొంతం చేసుకుంది.

అదే తరఫు పరిస్థితి రిటైల్ రంగంలోనూ చోటు చేసుకోవడం మాకు ఇష్టం లేదు. సుమారు ఐదు కోట్ల మంది ఈ రంగంపై అధావడి ప్రత్యుష జీవనోపాధి పొందుతున్నారు. అందుకే ఈ అంశంపై విచారణ జరిపించాలింగిదిగా న్యాయస్థానాన్ని కోరాము. ప్రభుత్వం మాత్రం దీని అంతు తేల్కాలనే అనుకుంటున్నాం.

(వందనాశివ సిఎస్‌బీసీ టీవీ 18కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా -వి.ఎ.ఎ)

వజ్రుక్ డిమాండ్

ఒకటి కాదు ...రెండు కాదు....ప్రజల ఆకాంక్షలు ఎన్నో అలానే పేరుకుపోతున్నాయి. అధికార యంత్రాంగం అసమర్థ పనితీరుకు నిదర్శనంగా నిలుస్తున్నాయి. తెలంగాణ అంశంపై కేంద్రం దావాతే వైభరిని నిలదీనేవి కొన్నాయితే, శ్రీకాకుళం చిలకపాలెం గొంతు విన్నించేవి మరికొన్ని. అలాంటి ఆకాంక్షల సమాపోరమే పట్టిక్ డిమాండ్.

మూసి సిటీని శుద్ధి చేసి వదలాలి

క్రౌదరాబాద్ శివారు ప్రాంతాలైన నల్లగొండ జిల్లాలోని మూసి పరి వాహక ప్రాంతాలపై దీర్ఘకాలిక కుట్ట జరుగుతోంది. శివారు ప్రాంతాలను ఎడారులుగా మార్చే వస్తుగం చాప కింద నీరులా సాగుతోంది. ఇన్నేళ్ళ గా కరువు కాటకాలతో అల్లాడిన ప్రాంతానికి మురికినీరైనా అందుతుండ దంతో అదే మహాభాగ్యంగా ఇక్కడి ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఆ మురికి నీటితోనే వరిపాలాలు పండిస్తున్నారు. తాత్కాలికంగా ఆ మురికినీటితో పంటల దిగుబడిలో పెదగా మార్పు లేకపోవడంతో రైతులు ఆ మురికి నీటికే మురిసిపోతున్నారు. కానీ...ఈ మురికినీళ్ళతో కొన్నేళ్ళ పాటు పంటలు పండిస్తే, ఆ పంటపొలాలన్నీ చౌడుబారిపోతాయని నిపుణులు పోచురిస్తున్నారు. అలాగే ఆ భూములన్నీ ఊచిగుంటల్లా తయారపుతా యి. వాటిని నాగలితో దుస్సదానికి వీలు కాదు. ట్రాక్టర్లు పోతే అందులోనే కూరుకుపోతాయి. ఇప్పటికే పోచంపల్లి, వచిగొండ మండలాల్లోని మూసి పరివాహక ప్రాంతాల భూములన్నీ చౌడుబారిపోయాయి. ఒకప్పుడు సారవంతమైన కండభూములన్నీ పోయి ఇప్పుడు బీళ్ళలో మాత్రమే దుక్కులు దున్ని నార్చు పోసి పంటలు పండించే ద్వారితి వచ్చింది. మరి కొంత కాలం పోతే, ఈ భూములన్నీ దేవికి పనికిరాని, ప్రమాదకరమైన ఊచి భూములగా మారిపోసున్నాయి. ఇప్పటికైనా ...శివారు ప్రాంత ప్రజాప్రతినిధులంతా కాలుప్పునీటి ప్రమాదాన్ని గుర్తించి, మూసి తుద్ది కోసం పోరాదాలి. భూదాన్ పోచంపల్లి, వచిగొండ మండలాల ప్రజలు దీనిని ఒక విపత్తుగా గుర్తించి పోరాదాలి.

- మొగుళ్ళ శ్రీనివాస్, నాగారం, నల్లగొండ జిల్లా

సెక్రెటీయెట్ బధిలీల్ అన్నాయం

ప్రభుత్వం సెక్రెటీయెట్ బధిలీల్ అక్రమలకు తెరపేచి తెలంగాణ ఉద్యోగులకు తీరని అన్యాయం చేసేందుకు కుటు పస్సుతోంది. ఉద్యోగుల బధిలీల్ ఉ 610 జీవోకు తూట్లు వడేలా వ్యవహరిస్తోంది. సెక్రెటీయెట్ బధిలీల కోసం 500 మండికి పైగా దరఖాస్తు చేసుకున్నారని, ప్రాధాన్యం ఉన్న స్థానాలను దక్కించుకునేందుకు సీమాంధ్ర ఉద్యోగులు లంచాలు ఇచ్చి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

- టీఆర్టీఎంయా అధ్యక్షుడు మునగాల మణిపాల్ రెడ్డి

మెడికల్ సీట్లు పెంచాలి

తెలంగాణ ప్రాంత విద్యార్థుల కోసం మెడికల్ సీట్లు పెంచాలి.
- తెలంగాణ ప్రభుత్వ దాక్షర్థ సంఘం గాంధీ ఆసుపత్రి యూనిట్

ప్రధాన కార్యదర్శి దాక్షర్ డి.రమేష్

పాత్రానేరం సమొదు చేయాలి: ఏపీసీలెల్సీ

చత్తీస్గఢ్లోని బీజాపూర్ జిల్లాలో జరిపిన కాల్పుల్లో 22 మంది ఆదివాసి రైతులు చనిపోయినందుకు సాయిధ బలగాలపై హత్యానేరం కేసు సమొదు చేయాలి. భూపంపకాల కోసం సమూహావేశమై చర్చించుకుం టున్న ఆదివాసీలపై సుమారు 400 మంది పోలీసులు ఆక్సిస్కంగా దాడి చేశారు.

-ఆంధ్రప్రదేశ్ హైరహక్కుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు శేషయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి చండ్రశేఖర్

ఎరువుల ఘోక్కరిని మూసివేయాలి

శ్రీకాకుళం జిల్లా ఎచ్చెర్ల మండలం చిలకపాలెంలోని నాగార్జున ఆగ్రో కెమికల్ ప్లాంట్సు మూసివేయాలని లేదంపే బాధిత గ్రామాలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించి న్యాయం చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ప్రజలు రోడ్డెక్కారు. ఈ ప్లాంట్లో భారీ అగ్ని ప్రమాదం జరగడంతో పలువురు కార్బికులు తీప్పంగా గాయపడ్డారు. కెమికల్ రియాక్టర్లు పేలడంతో సమీప గ్రామాల్లోకి విషాయములు విస్తరించాయి. దీంతో శాస్త్ర పీఎల్కోపదమే కష్టంగా మారిందని ప్రజలు అందోళనకు దిగారు. ఫాశిస్ తాత్కాలికంగా మూసివేస్తున్నట్లు జిల్లా కలెక్టర్ ప్రకటించారు.

డిండి ప్రాజెక్టుతోనే ఘోర్ సిని నివారణ

నల్లగొండ జిల్లాలో ఘోర్ సిని నివారణకు శాశ్వతంగా అరికబ్బేందుకు దిండి ప్రాజెక్టు ఒకటే ప్రత్యామ్యాయ మార్గం. ఈ వ్యాధి నివారణకు సాంకేతిక పరిపోర్చం కేవలం దిండి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారానే సాధ్యపడుతుంది. ఘోర్ సిని నివారణకు ఆరునెలల్లో హర్టిస్టాయి అధ్యయనం చేసి నివేదిక సమర్పించాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం 2007 జూలైలో జీవో సెంబర్ 159 జారీ చేసినా, ఇంతవరకూ ఆ నివేదిక పూర్తికాకపోవడం తెలంగాణ ప్రాంతం పట్ల సీమాంధ్ర సర్కార్ చూపుతున్న నిర్మాణానికి నిదర్శనం. 30 టీఎంసీల సామర్థ్యంతో 3.60 లక్షల ఎకరాలకు సాగు, తాగు నీరు అందించే ఈ ప్రాజెక్టు పట్ల ప్రభుత్వం ఆసక్తి కనబర్పకపోవడం విడ్డారం. నల్లగొండ జిల్లాలో 3.10 లక్షల ఎకరాలు, మహాబుంగర్ జిల్లాలో 50 వేల ఎకరాలకు సాగునీటిని దిండి ప్రాజెక్టు ద్వారా అందించవచ్చు. - తెలంగాణ రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ పోరం, లయన్ క్లబ్ ఇంటర్న్స్పార్ల్ విమానం సంస్థల అధ్యక్షులు జిల్లాల జిల్లా కలెక్టర్ ప్రకటించారు.

- తెలంగాణ రిటైర్డ్ ఇంజినీర్ పోరం, లయన్ క్లబ్ ఇంటర్న్స్పార్ల్ విమానం సంస్థల అధ్యక్షులు జిల్లాల జిల్లా కలెక్టర్ ప్రకటించారు.

40 శాతం ప్రాజెక్టులు కేటాయించాలి

తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి దక్కిం మధ్య రైల్వేకు రూ. 7 వేల కోట్ల ఆదాయం లభిస్తోంది. అందువల్ల రాష్ట్రానికి కేటాయించే ప్రాజెక్టుల్లో 40 శాతం తెలంగాణకు ఇవ్వాలి. ప్రతీ సంవత్సరం కేటాయించే కొత్త రైళ్లో 40 శాతం తెలంగాణకు దక్కేలా చూడాలి. - ఎంహీ వివేక

200 రోజులు ఉపాధి కల్పించాలి

తెలంగాణ జిల్లాల్లో జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని 100 రోజుల నుంచి 200 రోజులకు పెంచాలి.

-టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్స్ ఈపెటల రాజేందర్, కొల్లాపూర్ ఎమ్మెల్స్ జాపల్ కృష్ణారావు, సిద్ధివేట ఎమ్మెల్స్ తన్నీరు హరీశ్రీరావు

ఆప్యోల్ ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయాలి

ఆప్యోల్తో సింగరేణి కుదురుకున్న ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయాలి. ఆప్యోల్ భూములను కబ్బా చేస్తుంటే అడ్డచ్చిన తెలంగాణ అధికారులను అరెస్టు చేయించడం లగడపాటి కుట్టలో భాగమే. ఆప్యోల్ నుంచి సింగరేణి పెట్టుబడులను రాబట్టుకునేందుకు ఉధ్యమిస్తాం. ఆ భూములను అమ్మిన సామ్యతో సింగరేణివ్యాప్తంగా నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించేలా అనబంధ పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలి. - టీబీజీకేవెన్, పొచ్చంఎస్

సింగరేణి మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేయాలి

సింగరేణి మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటుకు సీఎం చౌరవ తీసుకోవాలి. ఖమ్మం జిల్లా కొత్తగూడెంలో సింగరేణి సంస్థ ద్వారా నడుస్తున్న 300 పడకల ఆసుపత్కిలో పేదలకు పదు దశబ్దులుగా వైద్యం అందుతోంది. నిబంధనల ప్రకారం 25 ఎకరాల భూమి, 300 పడకల ఆసుపత్కి ఉన్నందున సింగరేణి కాలరీన్ కంపెనీకి ఎనెన్నియల్ సర్టిఫికెట్ ఇప్పిం చాలి. సీమాంధ్రలో 10 మెడికల్ కాలేజీలు ఉంటే, తెలంగాణలో నాలుగు మాత్రమే వైద్యకొత్తాలలు ఉన్నాయి.

- టీఆర్ఎస్ నేత వినోద్కుమార్

జలధార పత్రకం కెంద...

జలధార పత్రకం కింద తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎలాంచి ఉపయోగం లేకుండా పోతోంది. పది ఎకరాలకు బదులుగా రెండెకరాలు ఉన్న ప్రతి రైతు పొలంలో ఒక బోరు బావి వేసేందుకు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు సపరించాలి. - కొల్లాపూర్ ఎమ్మెల్స్ జాపల్ కృష్ణారావు

వరో పీఅర్స్ ఏర్పాటు చేయాలి

రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 12వ పీఅర్స్ అమలు కావాలి ఉన్నా 9వ పీఅర్స్లోనే ఉన్నాం. 2013 జూలై 1 నుంచి 10వ పీఅర్స్ అమలు చేయాలి ఉంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, రిటైర్ ఉద్యోగులకు హాల్ కార్టులు ఇవ్వాలి. తెలంగాణ ఉద్యోగులపై పెట్టిన అక్రమ కేసులు ఎత్తి వేయాలి. సకల జనుల సమ్మేళింపు సర్వీస్ ప్రైవేట్ చేయడం వల్ల గడవీ విరమణ చేసిన వారెంతో మంది రూ. 40 వేల నుంచి రూ. 80 వేల దాకా నష్టపోయారు.

- తెలంగాణ ఎస్టేట్ల సంఘం

|దక్కన్ ల్యాండ్|

హాల్ యూనివర్సిటీని విభజించాలి

విజయవాడలోని హాల్ యూనివర్సిటీని మూడు (తెలంగాణ, అంధ్ర, రాయల్సీమ) భాగాలుగా విభజించాలి. తెలంగాణకు మెడికల్ సీట్లు పెంచాలి. పది జిల్లాలు ఉన్న తెలంగాణలో కేవలం రెండు వైద్య కొత్తాలలు మాత్రమే ఉన్నాయి. విజయవాడలో కొనసాగుతున్న హాల్ యూనివర్సిటీలో 150 మంది ఉద్యోగుల్లో ముగ్గురు మాత్రమే తెలంగాణకు చెందిన వారు. అదీ కింది స్టోలు ఉద్యోగులే. నిజమాబాద్లో మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేయాలి. - తెలంగాణ మెడికల్ జెప్సీ

ఆరో జోన్ ఉద్యోగులకు అన్నాయం

సాంకేతికవిద్యారాఖలో తెలంగాణ ఉద్యోగులకు అన్నాయం జరుగుతోంది. ఆఫీస్సుపరింపిండెంట్ పోస్టుల్లో ఆరో జోన్లోని మెడక్, నల్గొండ, నిజమాబాద్, మహబూబ్నగర్, రంగారెడ్డి జిల్లాలకు చెందిన వారిని కాకుండా సీమాంధ్ర నుంచి దోడ్డిదారిన డిప్యూటీప్లాన్లో నియు మించుకున్నారు. వారిని హైదరాబాద్లో శాశ్వతంగా ఉంచుతూ తెలంగాణ ఉద్యోగులను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ పాలిపెక్కిక్ మాసాబ్ టాంక్, గవర్నమెంట్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రైంబింగ్ టెక్నాలజీ, ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ లెదర్ టెక్నాలజీ, సికింద్రాబాద్ లోని గవర్నమెంట్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎలక్ట్రోనిక్స్, పాతబస్తీ లోని కులీకుతుబ్ పాలిపెక్కిక్లలో ఇటీవల జరిగిన బదిలీల్లో సీమాంధ్రులు తిష్టవేశారు. తెలంగాణ వారు ఆ పోస్టుల్లోకి రాకుండా 610 జీవోసు పూర్తిగా ఉల్లంఘించారు. ఇటీవల జరిగిన బదిలీలో ఒక పాలిపెక్కిక్ నుంచి మరో పాలిపెక్కిక్ లోకి సీమాంధ్ర ఉద్యోగులనే బదిలీ చేసి ఆయా స్టోలలోకి తెలంగాణ వారు రాకుండా, అయి పాలిపెక్కిక్లకు సిటీ క్వార్టర్ అనే ముద్దుపేరు తగిలించి సీమాంధ్ర ఉద్యోగులు పఖ్యం గడుపుకుంటున్నారు. 610 జీవో విడుదలైన తరువాత కూడా ఉద్యోగాల నియుమకాల్లో తెలంగాణ ప్రాంతానికి తీవ్ర అన్నాయం జరిగింది. 1988 మార్చి నెల లోగా ఒక టాలీ నుంచి నాలుగో జోస్టుకు చెందిన వారు ఎవరైనా ఐదు, అరు జోస్టులో పని చేస్తుంటే, వెనక్కి పంపాలని జీవోల్లో స్పెషియల్ ఉన్నా అమలు కాలేదు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికేనా ఆరోజోన్ ఉద్యోగులకు న్నాయం చేయాలి. - సాంకేతిక విద్యా రాఖ అరో జోన్ సిబ్బంది

జస్టిన్ రాయకోబీ కమిషన్కు అధికారాలు

ప్రస్తుత రాయకోబీ కమిషన్కు ఎలాంచి అధికారాలు లేవు. రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు ఎక్కుడ ఉల్లంఘించినా తక్కుం చర్యలు తీసుకునేలా అధికారాలు ఇవ్వాలి. సకల జనుల సమ్మేళింపు సర్వీస్ ప్రైవేట్ చేయడం వల్ల గడవీ విరమణ చేసిన వారెంతో మంది రూ. 40 వేల నుంచి రూ. 80 వేల దాకా నష్టపోయారు.

- టీఎస్టీబీల సంఘం

లీగర్ ప్రాక్టిషనర్స్ జిల్లాను వెనక్కి తీసుకోవాలి

ఉన్నత విద్య పరిశోధన బిల్లు -2011ను వెంటనే వెనక్కి తీసుకోవాలి. న్నాయవాదులపట్ల కేంద్రం మొదించేఖరి విడుదాలి. ఈ బిల్లు చట్టరూపం దాలిస్తే విద్యాసంస్కరులు న్నాయవిద్యలోకి ప్రవేశించి వేద, మధ్య తరగతి ప్రజలకు న్నాయవిద్యను దూరం చేస్తాయి.

- వివిధ జిల్లాల బార్ అసోసియేషన్లు

నర్సింగ్ కాలేజీల్లో అన్మయం

ప్రభుత్వ నర్సింగ్ కాలేజీల మంజూరులోనూ తెలంగాణాకు తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతోంది. వరంగల్ ఎంజీఎం ఆసుపత్రిలో అన్ని హంగులతో భవనాలు ఉన్నపుటికీ, ప్రభుత్వ నర్సింగ్ కాలేజీ ఏర్పాటుకు ఇండియన్ నర్సింగ్ కొస్టిల్ అసుమతి నిరాకరిస్తోంది. కంప్యూటర్స్, ఇంటర్నెట్, టెలిఫోన్, ఫర్మిచర్ లాంటి అంశాలపై కొర్టిలు వేస్తున్నారు. సీమాంధ్రలోని విశాఖపట్టం, కర్నూలు, అనంతపురం, కడప, తిరుపతిలలో ఐదు చోట్ల ప్రభుత్వ నర్సింగ్ కాలేజీలు ఉండగా, తెలంగాణలో కేవలం ప్రైండరాబాద్లో మాత్రమే ఒకే ఒక్క ప్రభుత్వ నర్సింగ్ కాలేజీ ఉంది.

- మాజీ ఎంపీ బోయినపల్లి వినోద్చకుమార్

గురుకుల పారశాలల ఏర్పాటులో వివక్ష

గురుకుల పారశాలల ఏర్పాటులోనూ తెలంగాణపై ప్రభుత్వ వివక్ష కొనసాగుతోంది. రాష్ట్రంలో గుంటూరు జిల్లా తాడికొండ, అనంతపురం జిల్లా కొడిగినహళ్ళి లోని గురుకుల పారశాలలను అవ్గ్రేడ్ చేస్తూ జూలై 13న జీవో (నెం. 57) జారీ చేస్తూ, రూ. 28 కోట్లు విడుదల చేసింది. ఆ పారశాలలను రీజనల్ సెంటర్లు అఫ్ ఎన్సెల్సీలుగా మార్చింది. నల్లగొండ జిల్లాలోని గురుకుల పారశాలలను మాత్రం పట్టించుకోలేదు.

అర్థినీ కార్బుకులను క్రమబద్ధికరించాలి

అర్థినీలోని మూడు వేల మంది కాంట్రాక్ట్ కార్బుకులను వెంటనే క్రమబద్ధికరించాలి. విధినిర్పహణలో చనిపోయిన వారి పిల్లలకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి.

- తెలంగాణ మజ్హార్ యూనియన్

610 జీవో అమలు చేయాలి

విద్యుత్ శాఖలో 610 జీవోను వెంటనే అమలు చేయాలి. ఎన్టీ డీసీఎల్ మొదలుకొని ప్రైండరాబాద్ వరకు అన్ని విభాగాల్లో అంద్రా ప్రాంత ఉద్యోగులే ఉన్నారు. పదిస్సుతులు వారికి లభిస్తున్నాయి. ఉన్నతస్థాయి కేడర్లో అంద్రా ఉద్యోగుల కారణంగా తెలంగాణ ఉద్యోగులకు పదోస్తుతులు లభించడం లేదు. 610 జీవోను అమలు చేసిన తరువాతే బదిలీల కౌస్టిలింగ్ కు ప్రారంభించాలి. ప్రైండరాబాద్లో 80 శాతం ఉద్యోగులు అంద్రా వారే ఉన్నారు. యూనియన్లో వారిదే పైచేయి కావడంతో 610 జీవో అమలు కాకుండా అష్టపదుతున్నారు.

- టీటురు అధ్యక్షుడు శివాజీ

హెచ్చిడీ నియామకాల్లో సముచ్చిత వాటా

హెడ్ అఫ్ ది డిపార్ట్మెంట్ నియామకాల్లో తెలంగాణ వారికి సముచ్చిత వాటా ఇవ్వాలి. స్పెసిప్లెడ్ గెజిటెడ్ కేటిగిరిలోని అన్ని పోస్టులు జోనల పోస్టుల పరిధిలోకి వస్తాయని రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులో స్పెష్సంగా ఉన్నా, ఆ నిబంధనలను అమలు చేయడం లేదు. రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు ఉల్లంఘించిన వారిపై, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా హెచ్చిడీ పోస్టులను అవ్గ్రేడ్ చేసిన వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలి.

- తెలంగాణ గెజిటెడ్ అధికారుల సంఘం

నష్టపరిషరం చెల్లించాలి

ఫ్యాస్ సిటీ ఏర్పాటుకు వైఎస్ హాయంలో సేకరించిన భూములకు నష్టపరిషరం చెల్లించాలి. గ్రామాలను భాళీ చేయించేందుకు అధికారులు కుటు పన్నుతున్నారు.

- ఫ్యాస్ సిటీ బాధితులు, మహేశ్వరం మండలం, రంగారెడ్డి జిల్లా

ప్రైకోర్చు జడ్డిల నియామకంలో అన్మయం

రాష్ట్ర ప్రైకోర్చు జడ్డిల నియామకం విషయంలో తెలంగాణ ప్రాంతం, వెనుకబడిన తరగతులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. ప్రస్తుతం ప్రైకోర్చులో 49 మంది న్యాయమూర్ఖులకు గాను 32 మంది జడ్డిలు మాత్రమే ఉన్నారని, అంచులో తెలంగాణప్రాంతం వారు కేవలం ఏడుగురు. వాస్తవానికి మూడోపంతు తెలంగాణ ప్రాంతం వారికి ఇవ్వాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

- తెలంగాణ న్యాయవాదుల జేపీసీ

విద్యార్థులపై కేసులన్నీ ఎత్తివేయాలి

ప్రభుత్వం తెలంగాణ విద్యార్థులు, యువకులపై వందల సంబ్యులో కేసులు పెట్టి కంటితుడుపుగా కొన్నించినే ఎత్తివేసింది. అన్ని కేసులనూ బేపరతుగా ఎత్తివేయాలి.

- టీఎస్ జేపీసీ అధ్యక్షుడు రాజారాం యాదవ్, ఛైర్మన్ పిదమర్తి రవి

సింగరేణి డిస్ట్రిక్టు కార్బుకులను చేర్చుకోవాలి

సింగరేణిలో డిస్ట్రిక్టు అయిన కార్బుకులను తిరిగి వెంటనే ఉద్యోగాల్లోకి చేరుకోవాలి. 21 ఎళ్ళుగా డిస్ట్రిక్టు అయిన కార్బుకుల సంబ్యు 10 వేలకు చేరుకుంది. 2 వేల మందికి ఉపాధికరించి కల్పించారు. మిగతా వారిని కూడా విధుల్లోకి తీసుకోవాలి. గత ఏప్రిల్లో 2,249 మంది కార్బుకులకు ఇంటర్వ్యూలు నిర్వహించినా ఫలితాలు వెల్లడించలేదు. ఇంటర్వ్యూకు హజరైన ప్రతి కార్బుకుడిని వనిలోకి తీసుకోవాలి.

- తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్

కార్బోరేట్ విద్యాసంస్థల దోషికీని ఆపాలి

తెలంగాణ పేద, మధ్యతరగతి విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల నుంచి సీమాంధ్ర కార్బోరేట్ విద్యాసంస్థలు ఏటా రూ. 450 కోట్ల దప్పిడి చేస్తున్నాయి. మీడియా ద్వారా విస్తృత ప్రచారం చేసి విద్యార్థులను, తల్లిదండ్రులను భ్రమల్లో ఉంచుతున్నాయి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో 420 ప్రభుత్వ కళాశాలలు ఉండగా, 265 కళాశాలలకు పర్యానెంట్ భవనాలు లేక విద్యార్థులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. అధ్యాపక భాళీలను భర్తి చేయాలి. ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలకు రూ. 5 వేల కోట్ల బడ్జెట్ విడుదల చేయాలి.

- టీఆర్ఎస్ వీ

కమిషనర్ నియామకాల్లో అన్మయం

గ్రేడ్ 2 మునిసిపల్ కమిషనర్ నియామకాల్లో తెలంగాణకు అన్యాయం జరుగుతోంది. ఈ పోస్టుల నియామకాల్లో జోనల నిబంధనలను అమలు చేయడం లేదు. రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు ఉల్లంఘించిన వారిపై, నిబంధనలకు విరుద్ధంగా హెచ్చిడీ పోస్టులను అవ్గ్రేడ్ చేసిన వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలి.

- టీఆర్ఎస్ ఎమ్స్‌ల్స్ కొప్పుల ఈప్పుర్

ఎగరాలి తెలంగాణజెండా

పల్లవి॥ ఎగరాలి ఎగరాలి తెలంగాణ జెండా
ప్రత్యేక రాష్ట్రములో మన కలలు పండా ॥ఎగరాలి॥

చరణం॥ తెల్ల దొరలు పోయి నల్ల దొరలొచ్చిందు
ఆంద్ర పాలన పోయి అంధ్రపాలన వచ్చే
మన భూమి మన నీళ్ళ మనవి కావన్నారు
గడ్డమీదికిటి గడ్డలై దోచిందు ॥ఎగరాలి॥

చరణం॥ తరతరాలుగ దోపిడికి గురైపోయినం
అడుగుగునా వసరులన్ని కోల్పోయినం
ఎన్నాళ్ళు ఎన్నాళ్ళు ఈ పక్కపాతమని
పుట్టిలూపడం ఆపి పులులమై అడిగినం ॥ఎగరాలి॥

చరణం॥ ఆదర్శ తెలంగాణ అవతరణ జరగాలి
ఆంధ్రోళ్ళ పాలన అంతమై పోవాలి
అమర వీరుల ఆశయాలు నెరవేరాలి
మనరాజ్యం మనమేలె రోజులు రావాలి ॥ఎగరాలి॥

ఎస్. సూర్యాప్రకార్, అధ్యక్షులు
హైదరాబాద్ రైటర్స్ అండ్ ఆర్టిస్ట్స్ అసోసియేషన్ (హైవా)
సెల్ : 9849488498

రచనలకు తప్పొనం

ప్రజా గీతంతు

(ఆవాహు ఆవాజ్)

సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ బలిటన్

- జిల్లా రాజకీయ ముఖ చిత్రం
 - అణగారిన పేద ప్రజల జీవనయానం
 - ఎన్నీ కులాలు - సామాజిక నేపద్యం
 - ఎణ్ణీ కులాలు, తెగలు అందని అభివృద్ధి ఫలాలు
 - బీనీ కులాలు - నెరవేరని నేటి చట్టాల న్యాయం
 - అంతటా ఆగమైన మైనార్టీల భవిష్యత్
 - కులం, మతం, చట్ట సభల ప్రాతినిధ్యం
 - కూడు, గూడు, గుడ్డ, విద్య, ఉపాధి, సంక్లేషం, ఉద్యోగులు
 - అమెరికా సామ్రాజ్యవాద విప్పారిత విధానాలు
- ఆస్క్రిగల వారు సెప్పెంబరు మూడవ వారంలోగా తమ రచనలను దిగువ చిరునామాకు పంపగలరు.

ఎం.ఆర్.యు.ఎఫ్ ప్రత్యేక సంచిక 2012

హానిఫ్ అహమ్మద్, రాష్ట్ర కన్సీనర్,
ఎం.ఆర్.యు.ఎఫ్ (పైనార్టీస్ రిజర్వేషన్ యునైటెడ్ ప్రంట్)
జ.నెం. 1-4-17/బి, న్యా టౌన్, రాజేంద్రనగర్,
మహబూబ్ నగర్ - 509 001. సెల్ : 9885148411

|దక్కన్ ల్యాండ్|

|దక్కన్
సామాజిక రాజకీయ మానవత్విక
ల్యాండ్

**ప్రారంభ సంచికకు
శుభాకాంక్షలు**

మలుపు బుక్స్

తెలుగు ప్రచురణరంగంలో ఒక ముఖ్యమైన మలుపు.
తెలుగు సమాజంలో వచ్చిన ఒక మలుపుకు అక్కర రూపం
తెలుగు సాహిత్యంలో వికసించిన ఒక మలుపుకు ఎత్తిపెట్టిన
అధ్యం
మలుపు

తెలుగు సమాజ గమనం గత తెందు మూడు రూపాలలో పెద్ద కుదుపులకు
లోనియంది. అప్పటికే సాగుతున్న విషపోధ్యమంతో పాటు ఆదివాసి, దళిత,
బహుజన ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాలు, స్త్రీవాద ఉద్యమాలు, ప్రాంతీయ కాంక్షల
ఉద్యమాలు తెలుగు సమాజం తనను తాను చూసుకొనే పద్ధతిని మార్చినేశాయి.
ఆ కుదుపుల సామాజిక ఉద్యమాలలోనూ, సాహిత్యంలోనూ విస్తృతంగా
ప్రతి ఫలించాయి. భావజాల ప్రపంచంలో కొట్ట వచ్చినట్టు కనిపించే మలుపులు
తలెత్తాయి. మన ఆలోచనా పథం మీద వికసించిన ఆ మలుపుల మన
శృంగారాన్ని విశాలం చేశాయి. అవగాహనల లోతును పెంచాయి. అయితే
కొత్త మలుపుల మంచినీ చెడుమా గుణాలనూ దోషాలనూ విశిష్టతలనూ
లోపాలనూ సమస్యలు దృష్టితో, నిష్పత్తికంగా అంచనా కట్టే వాతావరణం
తరిగి పోతూ వచ్చింది. ఆయి సామాజిక వర్గాల ఉద్యమాలు సాధించిన
విజయాలను, వాటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి గౌరవిస్తూనే వాటి గమనంలో
జాగ్రత్తవహించాల్సిన అంశాలను కూడ చీర్చించచలసి ఉంది. అంచే మలుపులోని
ఘనతను అగీకరిస్తూనే, ఆ మలుపు సరయిన దిశలో వెళ్లున్నదో లేదో
విమర్శాత్మకంగా పరిశీలించవలసి ఉన్నది. ఈ అవగాహనతో సామాజిక
ఉద్యమాల గురించి విశ్లేషణలను, ముఖ్యంగా కుల, మహిళా, ఆదివాసి,
ప్రాంతీయ సమస్యల గురించి విశ్లేషణలను విస్తృతంగా ప్రచారం చేయడం
కొరకు ప్రత్యేక ప్రచరణ సంస్థగా ప్రారంభమైన ‘మలుపు’.

మానవ మృగాలు చేలరేగిన నేల
బైర్లాంజి
ఒక చేదు పాట
ఆనంద్ తెల్తుంబె
తెలుగు అనువాదం :
ప్రశాంత్, ప్రభాకర్ మంధార
164 పేజీలు;
వెల: రూ. 100/-

MALUPU BOOKS
2-1-1/5, Nallakunta, Hyderabad - 500 044
Mobile : 9866559868
<http://malupu.wordpress.com>
email: malupuhyd@gmail.com

దక్కనీ లక్షండ్రీ

సంస్థలు

Sri Indu College of Engineering & Technology

"Marching Towards Global Technology"

EAMCET CODE : INDU

ESTD : 2001

AUTONOMOUS INSTITUTION

Campus Placements
Oriented Institutions

An
ISO 9001 : 2000
CERTIFIED COLLEGE

www.sriindugroup.org

PCI Approved

RVR Institute of Engineering & Technology

EAMCET CODE: RVRI

(Under Sri Indu Group of Institutions)

Approved by AICET New Delhi, and Affiliated to JNTUH, Hyderabad

www.rvrcollege.org

Salient Features:

- ★ 54 Acres Campus with 100% academic atmosphere.
 - ★ Well Qualified & Experienced faculty.
 - ★ Placements for 293 students in this Academic Year 2011-2012
 - ★ Guest Faculty – adjunct professors from leading Institutions to transform students intellect, suitable to the trends.
 - ★ Faculty trained in Industry to transfuse their experience to students
 - ★ Industry - Institutions Interaction.
 - ★ In Bio Tech : Achieved JNTUH Gold Medal.
 - ★ MoUs with foreign Educational Institutions.
 - ★ MoUs with Infosys, IBM, HCL, Wipro, CMC, and TCS.
 - ★ Infosys Campus Connect
 - ★ JKC Star College status.
 - ★ IBM Certification Programs.
 - ★ College Buses available from all corners of city.
 - ★ Hostel Facility available for Girls.
 - ★ Internet Facility with 10 Mbps speed.
 - ★ Rated among top ten.
 - ★ Sports & Games : Both indoor and outdoor are provided.
- Achievements**
- ✓ Secured 11th rank among JNTUH(378) Engg. Colleges for the year 2010-2011
 - ✓ Secured 293 Placements as on 30-04-2012.
 - ✓ Autonomous status from 2012-2013.

COURSES OFFERED

B.Tech : E.C.E, E.T.M, E.E.E, Bio-Tech, C.S.E, I.T, Mech, Aero, Civil, B. Pharmacy - PCI Approved, Pharma - D

P.G. PROGRAMMES : M.B.A. (J.N.T.U. & O.U.), M.C.A., (J.N.T.U. & O.U.)

M.Tech : C.S.E, C.S, D.E. & C.S, D.S. & C.E, Bio - Tech, VLSI, EMBEDDED, CAD/CAM and EPE

M. Pharmacy : Pharmaceutics, P.A & Q.A, Pharmaceutical Management & Regulatory Affairs, Pharmacy Practice, Pharmacology.

CAMPUS PLACEMENTS:

Oracle, Infosys, Infotech, Phoenix Shipping, L-Cube, Convergys, HCL, Wipro, Syntel, Virtusa, Google, Rofous, Mahindra Satyam, MPhasis, Hyundai, TCS, Dell, S&P Capital IQ and Genpact

For Admissions Contact: Sheriguda, Ibrahimpatnam, R.R.Dist-501510.
Corporate Office: opp: Chandana Brothers, Ground Floor, Chikoti Building, DSNR.
040 24052166 / 9347098999 / 9347034999 / 9347054999 / 040 24242592.

EAMCET CODE: INDU, RVRI,
ICET CODE: INDU, RVRI, INDM, INDV
PHARMACY: INDP, B.Ed: INDU
Admissions Through EAMCET, ECET,
ICET & Management Quota

పాలగుట్టపై ఆర్థిక దండయాత్ర

ముఖ్యయి రకాలకు మించిన భిన్నాలకు భాండాగారంగా ఉన్న తెలంగాణ గడ్డపై ఊట్టిండియా కంపెనీలను తలపించే సీమాంధ్ర వలస కుబేరులు, కార్బోరేట్ సంస్థలు, తెలంగాణ దళారీ కోటీశ్వర్ మూకుమృద్గి దండయాత్ర తీప్రమైంది. అదిప్పుడు పాలగుట్ట రంగురాళ్ల గుట్టతోపాటు, మెడక్-కరీంనగర్-నిజామూబాద్ జిల్లా సరిహద్దు గుట్టలన్నింటినీ మింగేదాకా విస్తరించింది. లంచాలు గుమ్మరించి లీజలు, లైసెన్సులు పొందిన వలస కోటీశ్వర్ రుల చుట్టూ పాలకులు-పాలనాయంత్రాంగం-పోలీసులు కలిపి నదిపిస్తున్న పభీక్ హియరింగ్ తతంగమే పాలగుట్ట ప్రాంతంలోనూ సాగున్నది అంటూ భవిష్యత్ చిత్రపటాన్ని ఆవేదనతో ఆవిష్కరించారు తెలంగాణ యునైటెడ్ ప్రంట్ కో-ఛైర్సర్స్ విమలక్

సరిగ్గా మానేరు నది తల్లిపేగు మొదలయ్యే దగ్గరే రంగురాళ్ల నిక్షేపాల వేట మొదలై, గుట్టలన్ని నేలమట్టం కానున్నాయి. అందుకు ముందుగా రంగురాళ్ల పాలగుట్ట బంగారు గుడ్లు పెట్టే కోడిపెట్టుయింది. ఇప్పుడు కోసుకుని తినడానికి ఎగబద్దున్న కాంట్రాక్టర్లు కోడికి నూకలు జీల్నట్లు ఊరుకిన్ని లక్షలు, గుడికిన్ని పైసలు అంటూ ఎగజల్లుతున్నారు.

ఒకవైపు సీమాంధ్ర వలస కుబేరుల ప్రతినిధిగా వైఎస్ విజయమ్మ సిరిసిల్ల యాత్ర దండయాత్రగా ముగిసింది. నేతస్సుల అత్యహత్యలు - ఆకలిచావులపై మొసలి కన్నీరూలుకుతూ సాగిన ఈ యాత్రలో పాలకుల ఆదేశంలా గుండాల కండబలం, పోలీసుల జులం కలగలేసాగాయి. మానుకోట మొదలు పాలకురి, సిరిసిల్ల దాకా పాలకపోరీల వేరేపైనా వాటి లక్ష్యం తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆకాంక్షను తొక్కి పెట్టుడమే. మరొకవైపు సిరిసిల్లకు సమీప దూరంలోనే రంగురాళ్ల పాలగుట్టను సీమాంధ్ర వలస కుబేరులకు, తెలంగాణ దళారీలకు కట్టబెట్టే తంతొకటి ఈ రకంగానే జరుగడానికి రంగం సిద్ధమైంది. గూడెం - నామావరం గ్రామల మధ్య ఉన్న పాలగుట్టపై పభీక్ హియరింగ్ తంతు ద్వారా ఆర్థిక దండయాత్ర జరుగుతోంది. ఇటీవలే ఈ పభీక్ హియరింగ్ ను నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రజలు తమ గొంతు విన్నించగలిగారు. ఇప్పటికే జిల్లాలో విస్తరించి ఉన్న వందలాది గుట్టలు 80 శాతం సీమాంధ్ర కాంట్రాక్టర్లకు కట్టబెట్టబడి కరీంనగర్ జిల్లా ప్రజల మనుగడనే ప్రమాదంలో పడ్డది. ఇక కరీంనగర్ జిల్లా పేగుతడి అయిన మానేరు నది మొదల్లో జరుగున్న ఈ విధ్వంసం ఆర్థిక లూటీకి, పర్యావరణ నష్టానికి పరాకాష్టగా మారు నున్నది. ఆశ్వర్యకరమైన విషయమేమిటంటే ఇలాంటి ఆర్థిక లూటీకి పాల్పడుతూ, రాజకీయ ఆధిపత్యాన్ని ప్రదర్శిస్తూ, తెలంగాణ అంశాన్ని తొక్కిపుడ్చున్న సీమాంధ్ర వలస కుబేరుల దోహించి తెలంగాణ ఉద్యమ పార్టీ పెదవి విప్పకపోవడం. ఈ వ్యాసముద్ర వెనుక ఉన్న సంకేతాలు ప్రజలకు అర్థం అవపుత్తానే ఉన్నాయి. ఎందుకంటే మానం కూడా పంపా లీపిన వారికి తన సందేశం పంపిస్తూనే ఉంటుంది. అది దోహించిదారుకు వీనులవిందుగా, ప్రజలకు కర్రకలోరంగా వినిపిస్తుంది.

ఇనుము, గ్రానైట్, రంగురాళ్ల, భాక్టైట్ మొదలైన భిన్నసంపదతో 2004 నుంచి ఎగుమతి వ్యాపారం ఊపందుకుంది. అందుకే వైఎస్ ఆర్టో పాటు రాష్ట్రంలోనూ, కేంద్రంలోనూ అధికార పగ్గాలు చేబునిన పాలకులే బదావ్యాపారాలు చేస్తూ బినామి కంపెనీల అవతారాలెత్తారు. ప్రకృతి సహజసంపదను ప్రజలందరికి సమానంగా అందజేయాలనే రాజ్యంగ స్వార్థికి తిలోదకాలిచ్చారు. పైగా కార్బోరేట్ సంస్థల వనరుల దోహించి మరింత అవకాశం కల్పిస్తూ 1884 వలసవాద భూసేకరణ చట్టాన్ని, ప్రజావసరాల నిర్వచనాన్ని, గనుల జాస్టింగ్ చట్టలన్నింటినీ,

‘అభివృద్ధి’ ముసుగులో అనేక కత్తిరింపులో మార్పులు-చేర్చులకు గురిచేశారు. అందులో భాగంగా గనుల తవ్వకాలు, గుట్టల జాస్టింగ్లు గ్రామాలకు జనావాసాలకు, పంట పొలాలకు, చెరువులు, కుంటలకు, రవాణా మార్గాలకు, చారిత్రక కట్టడాలకు, నదులకు, అసుపత్రులకు, గుడులు-మసీదులు-చర్చిలకు కేవలం 45 మీటర్ల దూరంలో ఉంటే చాలిని 2009లో వైఎస్ ప్రభుత్వం చట్టాన్ని చేసి ప్రజలపై రుద్దింది. అలాగని ఇతర ప్రతిపక్షాలు ఈ అన్యాయాన్ని వ్యతిరేకించింది లేదు. గత చట్టాల ప్రకారం ముస్పిల కార్బోరేట్స్ కు 8 కి.మీ. మునిపాలిటీకి 5 కి.మీ. గ్రామపంచాయితీ మొదలు, చెరువు-కుంటలు, పంటపొలాలు, నదులు, అన్ని రకాల రవాణా మార్గాలు, గుడులు, బడులు మొదలగు వాటికి కనీసం 2 కి.మీ. దూరంలో పైనింగ్ జరుగాలనే పాలనే గాలికిరి పోయింది. ఈ మేరకు సుధీంకోర్చు మార్గదర్శకాలు, పర్యావరణ చట్టాలు కూడా పెట్టబడిదార్ లాభాల వేటలో కానరాకుండా పోయాయి. దీంతో ముప్పుయి రకాలకు మించిన భిన్నాలకు భాండాగారంగా నున్న తెలంగాణ గడ్డపై ఊట్టిండియా కంపెనీలను తలపించే సీమాంధ్ర వలస కుబేరులు, కార్బోరేట్ సంస్థలు, తెలంగాణ దళారీ కోటీశ్వర్ మూకుమృద్గి దండయాత్ర తీప్రమైంది. అదిప్పుడు పాలగుట్ట రంగురాళ్ల గుట్టతోపాటు, మెడక్-కరీంనగర్-నిజామూబాద్ జిల్లా సరిహద్దు గుట్టలన్నింటినీ మింగేదాకా విస్తరించింది. లంచాలు గుమ్మరించి లీజలు, లైసెన్సులు పొందిన వలస కోటీశ్వర్ రుల చుట్టూ పాలకులు-పాలనా యంత్రాంగం-పోలీసులు కలిపి నదిపిస్తున్న పభీక్ హియరింగ్ తతంగమే పాలగుట్ట ప్రాంతంలోనూ సాగున్నది. ప్రజలారా.. పారామపారీ!

ఇప్పటికే కరీంనగర్ సగరం చుట్టూ ముప్పుయి కిలోమీటర్ల పరిధిలోనే 386 గ్రానైట్ క్యారీలు, 308 కంకర-బండ క్యారీలు లీజుకిచ్చిన విధ్వంస కాండ చేదు ఘలితాలు ప్రజల అనుభవంలోనికి వచ్చాయి. బావుపేట చుట్టూ డజన్స్కోలది గ్రామాల్లో భూగ్రజ్జలాలు అడుగంటాయి. ఇక ప్రభుత్వం బాకాలూదే ‘అభివృద్ధి’కి చిప్పునిగా క్యారీ కార్బోరేట్ సిలికోన్ లాంటి ప్రాణాతక వ్యాఘులు వ్యాపించాయి. వ్యవసాయం, చేతివ్యత్తుల ప్రజలకు ఉపాధి కరువైంది. సకల జీవరాశులు దెబ్బతినదమే గాకుండా పర్యావరణంపై, రుతుక్రమంపై దీర్ఘకాలిక దుష్ప్రభావాలు ఏర్పడున్నాయి. జిల్లాలోని తూర్పున మంథని-మహదేవపూర్ అటవీ ప్రాంతం, పదమటన కరీంనగర్-నిజామూబాద్ జిల్లాల సరిహద్దు పొడవున్న తూర్పున మంథని-మహదేవపూర్ అటవీ ప్రాంతం, పదమటన కలిపి నదిపిస్తున్న పభీక్ హియరింగ్ తతంగమే పాలగుట్ట ప్రాంతంలోనూ సాగున్నది. ప్రజలారా.. పారామపారీ!

నది ప్రారంభమవుతుంది. జిల్లా పొడువునా 150 కి.మీ.లు ప్రవహించి గోదావరిలో కలినే మానేరులోకి వచ్చిపడ్డస్తున్న మూల వాగు, పెద్దవాగు, బతుకమ్మవాగు, ఇరుకుల్లవాగు, శనిగరంవాగు, మోయతుమ్ముదు, కోరకల్ వాగు, చలివాగు, హుస్సేమియా వాగు తదితరలన్నింటి జన్మస్థలం ఈ గుట్టల క్రేణలే. మరికొన్ని వాగులు నేరుగా గోదారషైపే ప్రయాణిస్తాయి. వీటి చ్చేయి జిల్లా ప్రజల సాగునీటి-తాగునీటి అవసరాలు, సమస్త వృత్తి ప్రజల జీవరాపుల మనుగడ, పర్యావరణం అంతా ముడిపడి ఉన్నాయి. సరిగ్గా మానేరు నది తల్లిపేగు మొదలయ్యే దగ్గరే రంగురాళ్ల పాలగుట్ట బంగారు గుడ్లు పెట్టే కోడిపెట్టయింది. ఇప్పుడు కోసుకని తినాడానికి ఎగబడ్డస్తు కాంట్రాక్టర్లు కోడికి సూకలు జల్లినట్లు ఊరుకిన్ని లక్షలు, గుడికిన్ని, బడికిన్ని పైసలు అంటూ ఎగజల్లుతున్నారు. ఇప్పటికే 520 క్యారీలకు అనుమతిచ్చి జిల్లాను ఎడారిగా మార్చే తెలంగాణ వ్యతిరేక, సహజసిద్ధ ప్రకృతి వ్యతిరేక విధ్వంస చర్యలను తీవ్రం చేస్తున్నారు.

వాస్తవంగా నైజం కాలంలో (1942) నిర్మాణమైన ఎగువ మానేరు ప్రాజెక్టు 16,000 ఎకరాల సాగునీరందించాల్సి ఉండగా ఇసుక దొంగ లతో, మరమ్మత్తుల లేమితో తన సామర్థ్యాన్ని కోల్పోతుంది. ఇప్పటికే మానేరు ఉపనులైన పలంచ, మూలవాగుల క్యామెంట ఏరియాలోని భీమగ్ర-చిముపల్లి గుట్టల్లో 18 గ్రాన్టేట్ కంపెనీలు అడవుల్ని నరికి, గుట్టల్ని పగులగొట్టి తోడేస్తున్నాయి. అలాగే మెదక్ జిల్లా కూడాల్చివాగు జన్మస్థలంలో రసాయ కర్కూగారాల విస్తరణ జోరుగా సాగుతున్నది. మరొకవైపు గోదావరి నది తీరాన రామగుండం నుండి తాడిచెర్ర వరకు 30 వేల ఎకరాల అటవీ-ప్రైమర్ భాముల్ని ఓపెన్కాస్ట్ బోగ్గు గనులతో

అవగాహన పెంచుకుండాం!

సమస్త పుట్ట తెలంగాణ
కాగడా పట్టి చూసినా కానరాని అభివృద్ధి
ఆయా అంతాల గురించి చర్చాద్దాం
వాస్తవాలను వెలికితీద్దాం
వాటిని నలుగురకి చాటి చెబుదాం

మన వేదన ప్రపంచానికి తెలియాలంబే ఆ వేదన ఏమిటో స్పృష్టింగా అవతలి వారికి వెల్లడించగలగలి. అంతే తప్ప మూగజీవిలా బాధపడుతూ ఉంటే మన బాధ ఏమిటో అవతలి వారికి తెలియదు. పట్టించుకునే వారు ఉండరు. నేడు తెలంగాణలో ఎన్నో సమస్యలు. అలాంటి వాటిని ఒక్కో దాని గురించి అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నమే ఈ చర్చ. ఈ చర్చలో పాల్గొనడం ద్వారా భావజాలవ్యాప్తికి అవసరమైన సమాచారాన్ని పొందవచ్చు. ఎదుటివారితో వాదనల్లో వెగ్గవచ్చు. వారి ఆలోచనల్లో మార్పు తీసుకురావచ్చు. సరికొత్త సమాజాన్ని సృష్టించవచ్చు. అందుకు బాట వేసేదే టి.ఆర్.సి ‘చర్చ’.

రండి! చర్చాద్దాం...

“చంద్రం” 490, స్టీట్ నం. 11, హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్ - 500 029. ఫోన్ : 040-64524554 ఫోక్స్ : 040-27635644

E-mail: trchyd@gmail.com website : www.trchyd.org

పాతాళందాకా తవ్విపోయడం జరుగుతూనే ఉంది. ఇక గోదావరి వరద కాలువ పేర పచ్చిము నుండి తూర్పుకు లోతుగా తప్పడం మూలాన, ఎగువ ప్రాంతాల నుండి దిగువ ప్రాంతాలకు ప్రవహించే భూగర్జు జల ఊట అడుగంటుతుందని తోటపల్లి జగన్నోహన్రోవ పరిశోధించి చెబుతున్నారు. మానేరు వాగు మారో సరస్వతి నది కానుండని పొచ్చరిస్తున్నారు. సమీప భవిష్యత్తులో జిల్లా ఎదారిగా మారే ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొంటున్న స్థితిలో, రాజకీయ పార్టీలు వ్యాపార పోబీల్లో మునిగితేలుతున్నారు. అందుకే ప్రజపాత వేదికలు, పర్యావరణవాడులు కల్పి తెలంగాణ సహజవనరుల పరిరక్షణ సంఘంగా ఏర్పాడ్డాము. సహజవనరుల పరిరక్షణకైనా, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకైనా, తెలంగాణ సహజవనరులను దోషుకని బలసున్న సీమాంధ్ర వలస కుబేరులు-పీరి తెలంగాణ తాబే దారే అడ్డుమని చాటుతున్నాము. అందుకే వారి ఆర్థికమూలాలు దెబ్బతీనే, తెలంగాణ సాధించుకోవాలని పోరాటుతున్నాము. లేదంటే తెలంగాణ సొమ్యుత్తిని సమైక్యంద్ర పాట పాటున్న వారి దంయాత్రలు పాలక్కరి, సిరిసిల్లల్లగే మరిన్ని తీవ్రమవుతాయా.

రంగురాళ్ల గుట్ట పల్లికి హియరింగే అయినా అది రంగు-రంగుల పార్టీల్లో కాదు, తెలంగాణ రంగు పార్టీ ఫైబరిని కూడా బహిరంగం చే స్తుంది. లేదంటే ప్రజల గొంతులన్ని కలిసి పాలకులతోపాటు, అన్ని రంగుల పార్టీల బ్రహ్మ చెముడును వదలగొడ్డాయి. సీమాంధ్ర వలస కుబేరులు-తెలంగాణ దశారీల గుప్పల్లో నుండి గుట్టలను-ప్రజల బ్రతుకులను-పర్యావరణాన్ని కాపాడుకొని తెలంగాణ సాధించు కోవడానికి పోరాటాలు తీవ్రం చేసి ముందుకు సాగుతాయి. (రచయిత్రి అరుణ్ దయ సాంస్కృతిక సమాఖ్య అధ్యక్షురాలు)

చైతన్యవంతులను చేద్దాం!!

జపుటి వరకూ చల్చించిన అంతాలు :

తెలంగాణ ఉద్యమంలో మహిళల పాత్ర
 పారిత్యామిక కాలస్థం, పర్యావరణం
 వ్యవసాయరంగంలో వెనుకబాటు
 విద్యా రంగం తీరుతెన్నులు
 తెలంగాణలో గుట్టల విధ్వంసం
 తెలంగాణలో పెరుగుతున్న దైతుల అత్యహత్యలు
 ...ఇంకా మరొన్నో!

చర్చ

TRC CHARCHA

శ్రీ ఆర్.సి. 4 గెంఱ 30 సాలకు

ఒకటే వారం... ఒకటే అంశం

అగ్ని రగిల్చన క్వీట్ తెలంగాణ'

ఆగస్టు 1 నుండి 9వరకు తెలంగాణ ప్రజాప్రంట అధ్యర్థంలో తెలంగాణ వ్యాప్తంగా జరిగిన ధర్మలు, ర్యాలీలు తెలంగాణ ప్రజాసామికంలోని పోరాటపటిమను మరోసారి చాబిచెప్పాయి. తెలంగాణ ఉద్యమంలో వాడి, వేడి తగ్గాయని గత కొద్దికాలంగా వెలువడుతున్న వాదనలను తిప్పికొట్టేలా ఈ పోరాటం జరిగింది. ఈ విధమైన పోరాటాన్ని దశలవారీగా తిరిగి కొనసాగించమన్నట్లు తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ చెబుతోంది.

గత ఆరు దశాభ్యాలుగా తెలంగాణను ప్రత్యక్షంగా దోచుకుంటూ తెలంగాణ ప్రజల మూలగులు పీలిన సీమాంధ్ర పాలకులు అంతర్జాతీయ పెట్టుబడిదారులుగా ఎదిగారు. భారత స్వాతంత్యం పూర్వమే గోదావరినదిమీద ధవళేశ్వరం బ్యారేజి, కృష్ణానది మీద ప్రకాశం బ్యారేజి బ్రిటిష్ పాలకుల అధ్యర్థంలో కట్టారు. నాటి నుండే మొదలైన సీటి దోహింది ద్వారా ఉథయగోదావరి జిల్లాలు మరియు కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాల లోని భూస్వామ్య పెట్టుబడిదారి వర్ధం అత్యధిక అదనపువిలివను వ్యవసాయంలో సాధించారు. ఈ అదనపు విలువను మద్రాసు నగరంలో పెట్టుబడి పెట్టి సినిమారంగాన్ని ఏలే ప్రయత్నం చేసే తరుణంలోనే అంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడింది. శతాబ్దాల చరిత్ర కలిగిన మద్రాసు నగరాన్ని అక్కడి ప్రజలు రక్త మాంసాలతో నిర్మించుకున్నారు. దానిని ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడుతున్న తరుణంలో అంధ్ర రాజధానిగా మద్రాసు నగరం ఏర్పరచాలని ఈ పెట్టుబడిదారులు వివాదం సృష్టించగా, అక్కడి భూమిపుత్రులు అర్ధరాత్రి మద్రాసు నగరం విడిచిపోవాలని తరిమికొడితే కర్నాటక రాజధానిగా దేరాల నీడలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు నడిపించిన సీమాంధ్ర పాలకవర్ధం అన్నిరకాలుగా తెలంగాణ ప్రజల శతాబ్దాల కష్ట ఫలితంగా నిర్మించబడిన పైదరాబాద్ నగరం మీద కన్నెసింది. తెలంగాణ ప్రాంతంలోని జీవనదులు, వాటి ఉపనదులు, ఈ ప్రాంతంలో లభించే ఖనిజాలు, పైదరాబాద్ నగరంలో ఉండే విశాల భవనాలు, ఇక్కడి వాతావరణం అన్ని కలగలసిన తెలంగాణను ఆక్రమించుకుని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పరిచారు.

అంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడునాటినుండి తెలంగాణ ప్రాంతంలోని నీళ్ళు, నిధులు, ఖనిజాలు, భూమిని సకలం ఆక్రమించారు. దశాబ్దాల తరబడి బంజార హిల్స్, జూల్హి హిల్స్లలో నివసించిన గిరిజనులను అక్కడినుండి వెళ్ళగొట్టారు. ఈ రెండు గుట్టలమీద ఇంద్రభవనాలు నిర్మించుకుని తమ దోహిందికి కేంద్ర స్వావరంగా మార్పుకున్నారు. వేలాది ఎకరాల ఈ గుట్టలను సినిమా స్టోదియోలుగా, వివిధ కార్పొరేట్ కార్యాలయాలుగా మార్పుకుని తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలకు అక్కడ రోడ్మ్పుమీద నిలబడే అవకాశం కూడా లేకుండా చేశారు. తెలంగాణ ప్రాంతంలోని జీవనదుల మీద ఈ ప్రాంతంలో ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా కట్టకుండా తమ కుట్టలు కుతంత్రాలతో తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని బీళ్ళుగా మార్చివేశారు. డక్షిణ తెలంగాణలోని నాలుగు జిల్లాలల్యిన నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్, మెదక్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లోని ముస్లిమవంతు భూమి ఈ సీమాంధ్ర భూస్వామ్య పెట్టుబడిదారుల కట్టలోకి వెళ్ళింది. సంకేమ రాజ్యం పేరు మీద గతంలోని వివిధ ప్రభుత్వాలు దశితులకు, గిరిజనులకు, భూమిలేని నిరుపేదలకు కేటాయించిన “అమైన్ ల్యాండ్స్” పైతం ఆక్రమించి ఇక్కడ గిరిజన, దళిత, బలహీన వర్గాల ప్రజలకు నిలవనీడ లేకుండా చేశారు. రెండు జీవనదులున్నా గుక్కెదు మంచినీరు లేక డక్షిణ తెలంగాణలోని

చెంచులు, నల్గొండ, పాలమూరు ప్రజలు బతుకులీడుస్సుండగా, ఉత్తర తెలంగాణ లోని ఆదివాసులు, బడుగు, బలహీన వర్గాల ప్రజలు ఇటు గోదావరి సీరు అందక అలమటిస్సున్నారు. భూమిలేని కూలీలు, చేతి వృత్తులవారు తెలంగాణ ప్రాంతం నుండి వలసపోయి బొంబాయి, దు బాయిలలో గొడ్డు చాకిరి చేస్తుండగా, డక్షిణ తెలంగాణ జిల్లాల్లోని ప్రజలు తమ భూములు కోల్పోయి దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్నారు. ప్రైమార్థిక నగరంలో దశాబ్దాల తరబడి కార్యక వర్ధం నిర్మించుకున్న ప్రభుత్వంగం పరిశ్రమలన్నీ మూతపడినాయి. ఆ పరిశ్రమలన్నీ కొల్లగొట్టబడి నేడు సీమాంధ్ర పాలకుల రియల్ ఎప్సెట్, అక్రమ దండాలకు అడ్డాలుగా మార్పుకోవడం వలన ప్రత్యక్షంగా వేలాది, పరోక్షంగా లక్ష్మాది తెలంగాణ కార్యకరంగం రోడ్డునపడింది. శతాబ్దాల తరబడి ఈ మహానగరంలో జీవిస్తున్న ముస్లిమ్, పార్సి, మార్కూడి, గుజరాతి, సిక్కు ప్రజల వ్యాపారాలు పూర్తిగా మూతపడి సీమాంధ్ర పాలకుల నాయకత్వంలోని పెట్టుబడి దారులు తమ దోహింది కేంద్రాలను ఆయా వ్యాపారాల రూపంలో, పరిశ్రమలు తెరిచి అనతి కాలం లోనే ఇక్కడి ప్రజలను దోహింది చేసి అంతర్జాతీయ పెట్టుబడిదారులుగా పేరుగాంచారు.

ఇక్కడికి ఇతకవచ్చినవారితో ఈ ప్రాంత ప్రజలకు ఎటువంటి పేచీలేదు. ఈ ప్రాంత ప్రజల కడుపుగొడుతూ, నిలవనీడ లేకుండా చేస్తూ ఈ ప్రాంత సకల వసరులను దోచునేవారినే ఇక్కడ నుండి సాగసంపాలిన చారిత్రక కర్తవ్యాన్ని 1964 నుండి తెలంగాణ భూమిపుత్రులుగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఉద్యమంలో కూడా బెల్లి లలిత నుండి యాదిరెడ్డి వరకు 850 మంది తెలంగాణ యువకిపోరాలు తెలంగాణకొరకు అనువులు బాసారు.

ఫీలీ పాలకుల గుండెలు కరిగించిన తెలంగాణ ప్రజల పోరాటం ప్రకటన చేసేవరకే అగిపోయింది. అది అమలుచేయాలని నినదించాల్సిన కొన్ని సంఘాలు, పార్టీలు ఉప ఎన్నికలు, వ్యాపారాలలో మునిగి తేలుతున్నాయి. ఇదిగో తెలంగాణ, అదిగో తెలంగాణ అంటు ప్రజలకు పటిమి ని సినిమా జీవనదులు, వాటి ఉపనదులు, ఈ ప్రాంతంలో లభించే ఖనిజాలు, పైదరాబాద్ నగరంలో ఉండే విశాల భవనాలు, ఇక్కడి వాతావరణం అన్ని కలగలసిన తెలంగాణను ఆక్రమించుకుని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పరిచారు.

ఈ సీమాంధ్ర పాలకులను, పెట్టుబడిదారులను వెళ్ళగొట్టి రాష్ట్రం ఏర్పడేవరకు చేసే మడమతిస్సునీ పోరాటంగా మార్చి తెలంగాణ ప్రజల చిరకాలపు కలలను సఫలం చేద్దాం! తెలంగాణను సాధించుకుండాం!!

తెలుగు పలుకుబడికి మారుపేరు

భారతీయ సాహిత్యంలో ఓ అరుదైన పురస్కారం కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు. తెలుగు కవి, అందులోనూ వెనుకబడ్డ జిల్లాగా పేరొందిన ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందిన సామల సదాశివకు ఈ అవార్డు లభించడం విశేషం. అవార్డు రావడం ఆయనకు గ్రహకారణం కాదు. ఆయనను పరించినందుకు ఆ అవార్డు గర్చించాలి. అలాంటి మహోన్నతుడు సామల సదాశివ. ఆయన రచించిన ‘స్వరూపయలు’ పుస్తకానికి ఈ అవార్డు లభించింది. ఈ అవార్డు లభించడం జీవితంలో మరువలేని మధురాసుభూతిగా ఆయన తన చివరి రోజుల్లో పేరొన్నారు. చెలిమి శోందేష్వన్ ప్రచురించిన అత్యుత్తమ ప్రచురణల్లో స్వర లయలు’ కలికితురాయిగా నిలిచింది. సదాశివ మన మధ్య లేకపోవడం తెలుగు సాహితీరంగానికి తీరని లేటు అని అంటున్నారు చెలిమి శోందేష్వన్ వ్యవస్థాపకులు **యం. వేదకుమార్**

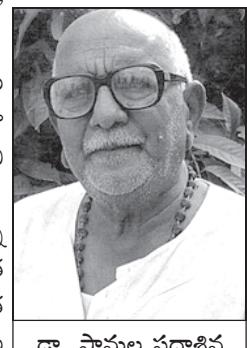

తెలుగు పలుకుబడిపై చెరిగిపోని సంతకం సామల సదాశివది. స్వజనాత్మక రచనలైనా, అనువాదాలైనా చదువుతుంటే కళ్ళ ముందు ఆ భావాలు దృశ్యమాపం సంతరించుకుంటాయి. ఆయన భాషా ప్రాచీన్యం తెలుగుకు మాత్రమే పరిమితం కాదు. పర్మియన్, సంస్కృతం, ఉర్దూ, మారాలీ, హిందీ, ఆంగ్లంలలోనూ అపార మైన పట్టు సాధించారు. పర్మియన్ కవుల, తాత్క్షిక కుల విశిష్టతను వివరిస్తూ ఆయన రచించిన ‘ఫారసి కవుల ప్రస్తికి’ గ్రంథం ఆయన పర్మియన్ భాషా వైదుప్యానికి అద్దం పట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ కోసం ఆయన దాన్ని రచించారు. నిజానికి అది అనువాదమే అయినవుటికీ దాన్ని రచించిన తీరుచూస్తే అది స్వప్తంత్ర స్వజనాత్మక రచన అని అన్నించక మానదు. ఛండోబద్ధ కవిత్వమైనా, వచనమైనా అన్నింటిలోనూ ఆయన మేటిగా నిలిచారు. ప్రాచీన తెలుగు కవితాన్ని ఆస్వాదించేలా ఆయన రచించిన ‘సదాశివ కావ్యసుధ’ రస జ్ఞాలను అలరించింది. పదిహాదేళ్ళ చిన్నతనంలోనే ఆయన ‘సాంబశివ శతకం’ రచించారు. పండితుల మన్మహాలను అది పొందింది. ప్రభాతము, నిరీక్షణము తదితర ఛండోబద్ధ గ్రంథాలను కూడా ఆయన రచించారు. ఉర్దూ, పర్మియన్ భాషల్లోనీ సాహితీ సారభాలను ఆయన తెలుగు పాఠకు లకు అనువాద రూపంలో పరిచయం చేశారు. అమ్మడు రుబాయిలకు ఆయన పరిచయం నుంచి ఉత్తమ అనువాదం పురస్కారం

లభించింది. సదాశివ రచించిన ‘యాది’ ఒక ఆధునిక క్లాసిక్ గుర్తింపు పొందింది. ఆయన రచించిన ‘స్వరూపయలు’ జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు పొందింది. సంగీతకళా కారులను పరిచయం చేసిన తీరు అందరినీ ఆకట్టు కుంది.

సాహితీరంగంలోనే గాకుండా మరెన్నే రంగాల్లోనూ సదాశివ పేరొందారు. సంగీత శాస్త్రంలో నిష్టాతుడు. నిష్టాక్రిక సంగీత విమర్శకుడు. సంగీత శిఖరాలు, మలయ మారుతాలు లాంటి పుస్తకాలు సంగీతంపై ఆయన అభిరుచికి అద్దం పదుతాయి. చిత్రకారుడిగా కూడా సదాశివ పేరొందారు. ఆయల్ పెయింటింగ్స్, వాటర్ కలర్స్... ఇలా ఎన్నో ప్రయోగాలు చేశారు. అవ్వో ఆయనకు ఎంతో పేరు తెచ్చాయి. ఎంతో మంది ఆయన వద్ద చిత్రలేఖనంలో ఓనమాలు నేర్చుకోవడం, ఆ తరువాత సుప్రసిద్ధ చిత్రకారులు కావడం విశేషం.

మృక్కిగతం
ఆదిలాబాద్ జిల్లా లోని మారుమాల గ్రామంలో సదాశివ జన్మించారు. ఆయన తండ్రి ప్రాథమిక పారశాల ఉపాధ్యాయుడు. తండ్రి స్నేహితుడైన రియాద్ రహ్మాన్ వద్ద ఆయన ఉర్దూ, పర్మియన్ భాషల్లో శిక్షణ పొందారు. వృత్తిరీత్యా ఉపాధ్యాయుడైనపుటికీ సాహిత్యం, చిత్ర లేఖనం తదితరాలు ఆయన ప్రవృత్తిగా నిలిచాయి. కీర్తిశిఖరాలపై ఆయన నను నిలబట్టాయి.

డా. సామల సదాశివ

సేంద్రియ వ్యవసాయంలో ‘తొలకరి’

తొలకరి... ఈ పేరు వింపే చాలు... తొలకరి కురియగునే మట్టి పొర లను చీల్చుకువచ్చే బీజాంకురంలా... గుండెలో నుంచి ఓ ఆశ్చర్యదకర అనుభూతి అలా తొలుకువస్తుంది. ‘తొలకరి’ పత్రికను చూసినా అలాంటి అనుభూతినే కలుగుతుంది.

తెలుగులో వ్యవసాయ మాసపత్రికలు కనీసం ఒక పది పరకూ ఉన్నా, సేంద్రియ ఆధారిత సుస్థిర వ్యవసాయానికి పట్టం కట్టి దాని ప్రాచుర్యం కోసమే రూపుదిస్తుకున్న తొలి, ఏకైక పత్రికగా ‘తొలకరి’ని చెప్పువచ్చు. దాంతో పొటుగా రైతుల హక్కులు, ప్రభుత్వ విధి విధానాలపై సామాజిక బాధ్యత దృవ్వధంతో ఎన్నో రకాల అంశాలపై ప్రత్యేక కథనాలను ఇది అందిస్తోంది.

రైతులకు సేద్యంలో ఉపకరించే వివిధ సాధారణ అంశాలతో పాటుగా రిటైల్ రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడులు, గ్రామీణ పేదరికం, కొత్త భూ సేకరణ బిల్లు, సుస్థిర వ్యవసాయ అవశ్యకత, అన్నెన్న భూమి హక్కుల పరిరక్షణ, కాంట్రాక్టు వ్యవసాయం, సాగురంగంలో కొనసాగుతున్న విపోదాలు లాంటి వ్యవసాయ సంబంధిత సామాజిక అంశాలపై కూడా ప్రత్యేక కథనాలను ఇందులో చూడవచ్చు.

సామాజిక ఉద్యమ కార్యకర్తగా పేరొందిన డా.జి.వి. రామాంజనే యులు దీనికి సంపాదకులగా వ్యవహరిస్తున్నారు. సుస్థిర వ్యవసాయ కేంద్రం, ప్రాంద్రాబాద్ తార్కాక స్టీట్ నెం. 1లో దీన్ని ప్రచురిస్తోంది.

సాంస్కృతిక తెలంగాణ వచ్చేసింది

ఆక రావాల్పింట ప్రత్యేక రాష్ట్రమే!

సాంస్కృతిక విభ్వంసంపై జరిగిన పోరు తెలంగాణ ఉద్యమంలో ప్రధానమైంది. రచయితలు, కవులు, కళాకారులు, ఈ ఉద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. ఉద్యమం ఇంత విస్తృత స్థాయిలో జరుగుతున్నదంటే దానికి కారణం సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో పాటుగా నాయకత్వ పటిమ. ఇప్పుడు నిశితంగా పరిశీలిస్తే, తెలంగాణ ఉద్యమం వల్ల సాంస్కృతిక తెలంగాణ వచ్చినట్టే కనిపిస్తోంది. ఇక రాజకీయ తెలంగాణ రావాలి అంటూ ఆకాంక్షిస్తున్నారు టీ. రాజేందర్ కుమార్.

భారతదేశ చరిత్రలోనే తెలంగాణ ఉద్యమం సువర్ణాక్షరాలతో రాయ దగిన ఉద్యమం. తెలంగాణ అనేది కోట్లాది మంది తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్ష స్వాతంత్ర్యానికి ముందు నుంచే తెలంగాణ ప్రజలు తమ ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకూంటూ వచ్చారు. బలవంతపు కలయిక జరిగి వన్నెందు సంవత్సరాలైనా కాకముందే తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రజ్వలి ల్లింది. ఉన్నెత్తున లేచిన ఆ ఉద్యమం అనేక కారణాల వల్ల అణచి నేయబడినా, తెలంగాణ కాంక్ష మాత్రం పోలేదు. ఎంతో మంది మేధా వలు, రచయితలు, రాజకీయనాయకులు, సామాజిక కార్యకర్తల ఆలో చనా విధానాన్ని క్రోడీకరించుకొని పదేళ్ళ క్రితం తెలంగాణ ఉద్యమం ఉద్ధతంగా మొదలైంది. ఇది ఇంటింటికి పాకింది. తెలంగాణ సాధన దిగా ముందుకు పోతూనే ఉంది. అయితే, ఈ తెలంగాణ ఉద్యమంలో, సాంస్కృతిక విభ్వంసంపై జరిగిన పోరు ప్రధానమైంది. రచయితలు, కవులు, కళాకారులు, ఈ ఉద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. ఉద్యమం ఇంత విస్తృత స్థాయిలో జరుగుతున్నదంటే దానికి కారణం సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో పాటుగా నాయకత్వ పటిమ. ఇప్పుడు నిశితంగా పరిశీలిస్తే, తెలంగాణ ఉద్యమం వల్ల సాంస్కృతిక తెలంగాణ వచ్చినట్టే కనిపిస్తోంది. ఇక రాజకీయ తెలంగాణ రావాలి.

తెలంగాణ సాంస్కృతికంగా దెబ్బతీసిన రంగం సినిమారంగం. ఏ ఒక్క సినిమాలోనూ తెలంగాణ జీవితానికి, సంస్కృతికి స్థానం లేదు. తెలంగాణ భాషను విలస్త భాషగా, జోకర్ల భాషగా లెక్కగడుతూ హాస్ట్రా స్పుర్దం చేశారు. తెలంగాణ వాళ్ళను విలస్తను చేశారు. పార్యవ్సుకాల్లో తెలంగాణ రచనలకు స్థానం లేదు. తెలంగాణ రచయిత లకూ స్థానం లేదు. అవార్డుల్లో తెలంగాణ ప్రస్తుతి ఉండదు. వీటినిస్తుటిసీ ప్రశ్నిస్తూ తెలంగాణ కళాకారులు, రచయితలు, కవులు తెలంగాణ గానం చేస్తున్నారు. రవిగాంచని చేట కవి గాంచనస్తుల్లు ప్రతి విషయాన్ని వెలికి తీస్తున్నారు. తెలంగాణ ఆకాంక్షను వెల్లిడిస్తూ పుంభానుపుంభాలుగా పుష్టకాలు వస్తున్నాయి. తెలంగాణ ఉద్యమంలో ధూంధాం పాత్ర అమోఘం. ఇప్పుడు ఏ పత్రిక తిరోస్తునా తెలంగాణ చర్చనీయాంశమైంది. తెలంగాణ కోసం కొన్ని పత్రికలు, చానళ్ళ కూడా రావడం చెప్పుకోదగ్గ విషయం. రాజకీయ తెలంగాణ కొంత అలస్యం అయినా సాంస్కృతిక తెలంగాణ సిద్ధంగా ఉంది. రాజకీయంగా వెనుకడుగు వేసినా ఊరుకునే పరిస్థితి లేదు. తెలంగాణ తెచ్చుకోవడానికి సాంస్కృతిక రంగమంతా సిద్ధంగా ఉంది. కొందరు తెలంగాణను ప్రకటించుకున్న వాళ్ళూ ఉన్నారు.

తెలంగాణ సాధన దిగా ముందుకు పోతూనే ఉంది. అయితే, ఈ తెలంగాణ ఉద్యమంలో సాంస్కృతిక విభ్వంసంపై జరిగిన పోరు ప్రధానమైంది. రచయితలు, కవులు, కళాకారులు, ఈ ఉద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. ఉద్యమం ఇంత విస్తృత స్థాయిలో జరుగుతున్నదంటే దానికి కారణం సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో పాటుగా నాయకత్వ పటిమ. ఇప్పుడు నిశితంగా పరిశీలిస్తే, తెలంగాణ ఉద్యమం వల్ల సాంస్కృతిక తెలంగాణ వచ్చినట్టే కనిపిస్తోంది. ఇక రాజకీయ తెలంగాణ రావాలి.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో సకలజనుల సమ్మే బంగారు అశ్వరాలతో రాయదగిన విషయం. బహుశా ఇలాంటి ఉద్యమం ఈ దేశ చరిత్రలోనూ జరిగిఉండదు. ఇది గొప్ప ప్రజాసామ్రాదిక ఉద్యమం. శాంతియత విషపుం. తెలంగాణ లోని సకల జనులూ ఆన్ని వర్గాల వారు, వృత్తుల వారు, ఉద్యోగులు, కార్బికులు అందరూ ఇందులో పాల్గొనడం గొప్ప విషయం. ఎవరినీ నిందించకుండా, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు నష్టం కలుగకుండా, ఏమాత్రం హింస లేకుండా సాగిన గొప్ప సమ్మే ఇది. ఇది తెలంగాణ ప్రజల పోరాట పటిమను చాటింది. దృఢదీప్మను వ్యక్తం చేసింది. ఎవరి బెదిరింపులకూ లోంగుండా, జీతభత్యాలు రాకున్న భయపడకుండా అద్భుతమైన రీతిలో జరిగిన సమ్మే ఇది. ఇందులో కవులు, రచయితలు, కళాకారులు, వాగ్దేయకారులు, ధూంధాం కార్యకర్తలు పాల్గొని మరింత ఉద్ధతం చేశారు. సమ్మేను చూసిన తరువాత సర్వ ప్రపంచం తెలంగాణ రావడం తథ్యమన్న సమ్మూక్షన్ని వ్యక్తం చేసింది. జాతీయంగా, అంతర్జాతీయంగా దీనికి మద్దతు లభించింది.

తెలంగాణలో ఇప్పుడును పరిస్థితులను చూస్తుంటే సాంస్కృతిక విజయం సాధించినట్టే ఆనిపిస్తోంది. మన బతుకుమ్మ ఇప్పుడు ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. బోనాలు ప్రధాన పండుగ అయింది. అయితే, సినిమా రంగంలోనూ, విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ, ఇతర మాధ్యమాల్లోనూ తెలంగాణ తనం రావాల్సి ఉంది. అది ఎంతో దూరంలో లేదు. ఏది ఏమైనా కొంత అలస్యమైనా తెలంగాణ రాక తప్పదు. రాజకీయ నాయకులు కొంత వెనుక ముందు చేసినా సాంస్కృతిక మేధావులు వాళ్ళను మేల్కొల్పుతారు. మేల్కొల్పుతారున్నారు. తెలంగాణ వచ్చి తీరుతుంది. ప్రాఫెసర్ జయశంకర్, అమరచీరులు ఆశయం నెరవేరుతుంది.

|దక్కన్ ల్యాండ్|

పెట్టుబడిదారి విధానం
ఒక ప్రేతాత్మక కథ

పెట్టుబడిదారి విధానానికి అత్యంత అధునాతన రూపం ప్రపంచీ కరణ. ఇది మన జీవితాలను ఎంతగా దెబ్బు తీస్తున్నది వివరించారు అయింధతీ రాయ్. ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్లు, ప్రైవేట్ కరణ, సల్వాజుడుం, గ్రీన్ హంట్, గనులు, ప్రపంచబ్యాంకు, శాందేషన్సు, కార్బోరేట్ కుంభకోణాలు, మానవహక్కులు లాంటి అంశాలేన్నే ఇందులో ప్రస్తావనక వచ్చాయి. ఆర్థిక సామ్రాజ్యవాదం లోని కనిపించని లింకుల గుట్టును ఇందులో రట్టు చేశారు.

రచన : అరుంధతీ రాయ్

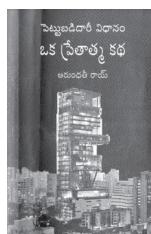
అనువాదం : కె.సురేష్

ప్రచురణ : మలువు బుక్స్

వెల : రూ. 25

ప్రతులకు : 2-1-1/5, నల్లకుంట, హైదరాబాద్

అన్ని ప్రముఖ పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు

స్వర లయలు

హిందుస్తానీ సంగీతం మర్యాద దేవ్, మహరాష్ట్ర, బెంగాల్లలో బాగా వ్యధి చెందింది. అలాగే, ధీశ్వరీ, లక్ష్మీ, బనారస్, పంజాబ్లు కూడా హిందుస్తానీ సంగీతానికి కేంద్రాలు. అయి ప్రొంతాల్లో వెలిసిన ఘురానాలు, ఆ ఘురానాలకు చెందిన ఉస్తాదులు, ఆ ఉస్తాదుల వలన సంగీత కళను అభ్యసించి దేశదేశాల్లో ప్రచారం పొందిన గాయకా గాయకుల, వాడకుల సమాచారం ఇందులో ఉంది. ఏయే ఘురానా గాయన శైలి, వాడన శైలి ఎలా ఉంటుందో, ఎవరెవరు ఎయే రీతుల్లో సంగీత కళను ప్రదర్శించి ఎంతటి రసానందాన్ని కలిగించారో సంక్లిష్టంగా చేపే ప్రయత్నమే స్వర లయలు.

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారాన్ని పొందిన రచన ఇది.

రచన : డా. సాముల సదాశివ

ప్రచురణ : చెలిమి శాందేషన్సు

వెల : రూ. 25

ప్రతులకు : నవోదయ, అన్ని ప్రముఖ పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు

పుస్తక పరిచయం

పుస్తక పరిచయం శీర్షిక ద్వారా వివిధ పుస్తకాలను పారకులకు పరిచయం చేసే ప్రయత్నం ఇది. ఈ వేదిక ద్వారా పారకులకు తమ పుస్తకాలను పరిచయం చేయాలనుకునే రచయితలు, ప్రచురణ సంస్థలు తమ పుస్తకాలు రెండు కాపీలను దిగువ చిరునామాకు పంపించవచ్చి. వీలు వెంట వాటిని ప్రచురిస్తాం. సమకాలీన సామాజిక అంశాలతో కూడిన కొత్త పుస్తకాలకు ప్రాధాన్యం.

పుస్తకాలు పంపించాలిన చిరునామా :

DECCAN LAND : "CHANDRAM" 490,
St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.
Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644
Mobile: 9030626288

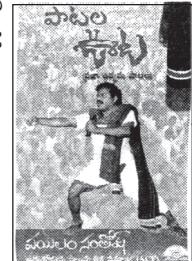
E-mail: deccanlandindia@gmail.com www.deccanland.com

పరిచయం

కొత్త పుస్తకాలు

పాటల ఊట (ప్రజా ఉద్యమ పాటలు)

కవి, రచయిత, గాయకుడు అయిన సంతోష్ కలం నుంచి జాలు వారిన 'పాటల ఊట' ఇది. తెలంగాణ కన్నీటి బొట్లకు పాట రూపం ఇది. ఆరుటోదయ సంతోష్గా పరిచితుడైన సంతోష్ ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రజల గుండె చప్పుడు వినిపిస్తున్నాడు.

రచన : పైలం సంతోష్

వెల : రూ. 50

ప్రతులకు : పుట్టు పుస్తక శిబిరం, ఆలగడ్ప, మిర్యాలగూడ, నల్గొండ జిల్లా.

ఫోన్‌నెం : 98480 15364

తెలంగాణ సమకాలీన సాహిత్యం

(1956 - 2010)

వరంగల్ లోని శ్రీవిశేష్వర సంస్కృతాంధ్ర డిగ్రీ, పీజీ కళాశాల వ్యవస్థాపకులు ఆకారపు నరసింగ్ ట్రేస్ గారి 59వ వర్షంతి సందర్భంగా 2010 సెప్టెంబర్ 25న జరిగిన రాష్ట్రస్థాయి చర్చగోప్సైలోని ప్రసంగపత్రాల సంకలనం ఇది. ఇందులో తెలంగాణ పది జిల్లాల సాహిత్య చరిత్రలను సమకాలీన సాహిత్యంలో ఉద్దండులైన ప్రముఖ రచయితలు, మేధావులు రాశారు. తెలంగాణ జిల్లాల సాహిత్య నేవధ్యం, చరిత్రలను ప్రామాణికంగా తెలుసుకునేందుకు అవకాశం కల్పిస్తుంది ఈపుస్తకం. తెలంగాణ సాహిత్య చరిత్రను తెలుసుకోవాలనుకునే వారికి ఓ చక్కబీ అవకాశం.

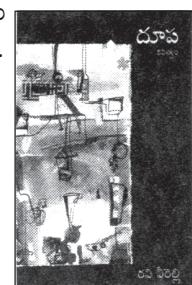

గారవ సంపాదకులు : పి.సత్యనారాయణ
సంపాదకులు : డాక్టర్ యల్లంబట్ట నాగర్యా

వెల : రూ. 100

దూప (కవిత్వం)

దాహం వేస్తే నీళ్ళు తాగుతాం. గుడెకు దాహం వేస్తే జ్ఞాపకాలను తోడుకుంటుంది. గతంలోకి తొంగిచూస్తే పుట్టిన ఊరు యాదికొస్తది. ఒకటా... రెండా... ఎన్నెన్నీ జ్ఞాపకాలు... గుండెను పిందెస్తూ. ఆ జ్ఞాపకాలకు అళ్ళర రూపమే దూప.

రచయిత : రవి వీరేళి

వెల : రూ. 50/-

ప్రతులకు : రవి వీరేళి, 8-145 / 89,

సప్పగిరి కాలనీ, మియాపూర్,

హైదరాబాద్ -500 049.

ఫోన్: 86860 59533

గుండె గాయం....ప్రాణహిత

ఒత్తికి ఉండగానే గుండెను పిండేస్తుంటే, ఒంట్లోంచి రక్కాన్ని తోడేస్తుంటే ఆ అనుభూతి ఎలా ఉంటుంది ? ఆ అవేదనను స్వయంగా అనుభవిం చడమే కాదు... చదివే వారికి ఆ అనుభూతిని పంచిపెట్టారు అల్లం నారాయణ. తెలంగాణ వ్యాసాల సంకలనంగా రూపుద్దికున్న ఈ పుస్తకం చదువుతుంటే, ప్రతి అక్షరం మనస్సుపై ఓ గాయం చేస్తుం టుంది. అందులో నుంచి రక్కం కారుతుంటుంది.

గతం... వరమానం... భవిష్యత్తు అన్నీ ఇందులో వ్యక్తమయ్యాయి. ఈ వ్యాసాలు చదువుతుంటే గుండె లోకి గునపాలు దిగబడ్డట్లుగా ఉంటుంది. కారేది కన్నీళ్ళు కాదు... మనస్సు గాయపు రక్కపు బొట్లు. కాలమ్ రాయడం ఘ్యాపన్గా మారిన తరుణంలో, ఒంటిచేత్తో ఎదాపెదా పది పత్రికల్లో కాలమ్లు నిర్విష్టస్తున్న సమయంలో సామాజిక బాధ్యతను గుర్తించి, కనిపించని పరిమితుల హద్దులను సైతం కలం బలంతో అభిగమిస్తూ తెలంగాణ గుండె గాయాలపై ఆంధ్రజ్యోతిలో నిరవధికంగా వెలువరించిన వ్యాసాల సంకలనమే ఈ ‘ప్రాణహిత’.

ఇటీవలి కాలంలో మరే ‘కాలమ్’ సాధించనంత హిట్స్ ను సాధించి ప్రాణహిత. అందుకు కారణం ఆవేదనకు అందించిన అక్షర రూపమే. ఇక్కడ రెండు రకాల ఆవేదనలున్నాయి. ప్రజల ఆవేదన ఒకటితే, దాన్ని వివరించేందుకు అయిన పడిన ఆవేదన మరొకటి. తమ తమ కాలమ్లలో అక్షరాలతో ఆడుకున్న వారు ఉన్నారు. పదాలతో గారడీలు చేసిన వారూ ఉన్నారు. ఆవేదను అయ్యంగా చేసుకోవడమే గాకుండా, ఆ అయ్యాన్ని ప్రజలకు అందించిన కాలమిస్ట్స్ గా చిరకాలం తెలంగాణ ప్రజల మదిలో మిగిలిపోతారు అల్లం నారాయణ.

బక్కడిగా ముచ్చట్లు చెబుతాడు. జ్ఞానశోధ చేస్తాడు. జ్ఞాపకాలు పంచుకుంటాడు. నలుగురికి కర్తవ్యం గుర్తు చేస్తాడు. అన్యాయాన్ని ఎదిరించమంటాడు. పోరాటం చేయాలంటాడు.

నమ్మిన అంశంపై ఎంతో నిబద్ధత ఉంటే తప్ప అలాంటి వ్యాసాలు రాయడం సాధ్యం కాదు. అవి పెన్నులో నుంచి వచ్చినవి కాదు. మనస్సులోనుంచి వచ్చాయి. అందుకే వాటికి అంత వాడి, వేడి. ఒకటా... రెండా... వందల సంఖ్యలో వివిధ అంశాలను అల్లం నారాయణ ప్రస్తావించారు. ఆవన్నీ కూడా తెలంగాణ ప్రజా జీవితంలో నిత్యం ఎదురైనవే. ఇటీవలి కాలంలో ప్రముఖంగా వారట్లోకి ఎక్కినవే.

నమ్మిన అభిప్రాయాలను కుండబద్ధలు కొట్టినట్లుగా చెప్పడం అందరికీ సాధ్యం కాదు. ఎంతోమంది ‘తా నొప్పక, నొప్పించక’ తిరుగు తూఉంటారు. ముఖ్యానికి మాన్యు వేసుకుంటారు. గుండె గొంతుకను నొక్కి పెడుతారు. అల్లం నారాయణ మాత్రం తన మనస్సు కు నేరుగా పెన్నును అందించారు. అందుకే అది మందుగుండు దట్టంగా దట్టించిన ఫిరంగిలా పేలింది. ప్రతివాదనలను తునాతునకలు చేసే గుళ్ళు శరపరంపరంగా వెలువడ్డాయి. ‘తెలంగాణ’ గుండె గాయాల లోతులను తడమాలంటే ‘ప్రాణహిత’ చదువాల్సిందే.

భావాలను తెలియజేయడం ఒక ఎత్తుయితే, అలా తెలియజేయడంలో గుండె లోతులను తడమాలం మరో ఎత్తు. అందరికి అది సాధ్యం

కాదు. అలాంటి అసాధ్యాన్ని సాధించారు అల్లం నారాయణ. తీసుకున్న అంశం విదైనా సరే... దాన్ని గనుక చదివితే అది అలా మనస్సులో నాటుకుపోవాల్సిందే.

సింగరేణిలో యంత్రభూతాల బీభత్సం గురించి వివరిస్తూ ఈ మిలీనియం తొలిపాదంలో ఆవిష్కరించువుతున్న ప్రైవేటీకరణలు ఎవరికోసం అంటూ ప్రశ్నించారు. పైదురాబాద్ నగరంలో ఒక్కే జ్ఞాపకం కనుమర్గైన తీరును ‘ప్యారడైజ్ లాస్స్’లో వివరించారు. బొగ్గు గనులు మింగేస్తున్న ప్రాణాల గురించి చెబుతూ ‘ఎక్కువైషియూ ఉంది కదా!’ అంటూ పాలకవర్ధాలకు చురక వేశారు. పాలమూరు జిల్లాలో బాలస్సుమి కుటుంబ విపొదగాధను వివరించారు. ఇంద్రవెల్లి జ్ఞాపకాలను గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ గిరిజనుల జీవించే హక్కు కోసం శతాబ్దాలు గడిచినా పోరాటం సాగించవలని రావడం ఇప్పటి వార్షవం అంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ మొత్తం సంస్కృతికి కొండగుర్తు అయిన కాళోజీ మరణాన్ని యాది చేసుకుంటూ ‘ఇప్పుడు రక్షకుడు లేదు’ అంటూ కనీళ్ళపర్యంతమయ్యారు. సెప్పెంబర్ 17 గురించి ప్రస్తావిస్తూ, ‘చరిత్రను ఎవరు నిర్మించారు? ఎవరు చేజిక్కించుకున్నారు?’ అంటూ నిలదీశారు. బతుకమ్మ గురించి చెబుతూ పట్ల జీవిత చిత్రాన్ని కళ్ళముందు ఆవిష్కరించారు. ప్రాణమై ప్రవహించే శాశ్వత యాది అంటూ సమ్మక్క- సారక్క జాతను అభివర్షించారు. పోరాడితే పోయేదేమిటో అంటూ హితబోధచేశారు.

ఇలా చెబుతూ పోతే ఎన్నోన్నో... ఎరికుర్చిన 60 ఆణిముత్తాలు. అన్నీ వెలకట్లలేనివే. అమూల్యమైనవే. తెలంగాణవాదులే కాదు.... తెలంగాణను ప్రజలు ఎందుకు కోరుకుంటూ పెలుసుకోవాలనుకునే సిమాంధ్ర సమైక్యవాదులూ తప్పక చదవితీర్చాల్సిన పుస్తకం ఇది.

జర్నలిస్టుగా వృత్తిలో రాణించడం కత్తి మీద సాము లాంటిది. అలాంటి సందర్భంలోనూ ఎత్తిన తెలంగాణ కత్తిని ఏమాత్రం దించ కుండా అక్షరముద్దుం కొనసాగించడం నిజంగా ఓ అద్భుతం. అక్షరాలను టోకున అమ్ముకుంటున్న కాలంలో, వ్యాన్ ‘స్మాన్స్’గా, అవాస్తవాలు ‘పెయిడ్ స్మాన్స్’గా మారిన కాలంలో, సమ్మిళ వాదం కోసం అక్షరాలను అయ్యాలుగా చేసుకున్నారు అల్లం నారాయణ. అందుకే తొలిపుట లోనే ఆర్కె ఇలా అన్నారు. “విడిపోతే తప్ప బతకలేని పరాజితుల తరఫున, దగా పడ్డ బధితుల తరఫున, అధివచ్చ్యాన్ని భరించలేక గొంతు విప్పుతున్న నేలతల్లి బిడ్డల తరఫున.... అల్లం నారాయణ మీటిన అక్షర కరచాలనం ఈ ప్రాణహిత”. - వి.ఎం.

పుస్తకం : ప్రాణహిత

రచయిత : అల్లం నారాయణ

(ఎడిటర్, సమస్తే తెలంగాణ దినపత్రిక)

ప్రమరణ : పర్సెప్టిక్స్

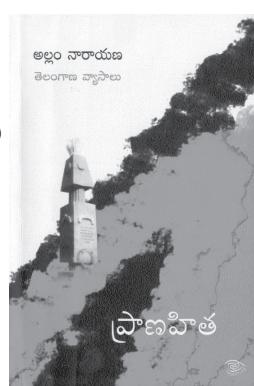
ముద్రణ : చరిత ఇంప్రెసన్స్

పేజీలు : 222+

వెల : రూ. 150

ప్రతులకు : విశాలంధ్ర, అన్ని ప్రముఖ

పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు

MNR EDUCATIONAL TRUST

2-23 B / 350, Bhagyanagar (Phase III), Near HMT Hills, Opp : JNTU Kukatpally, Hyderabad – 500 072,

Ph : +91-40 - 23890835, 23899795, Fax : +91-40 - 23897380

MNR HIGHER EDUCATION CAMPUS

MNR Nagar, Narsapur Road, Sangareddy, Gr. Hyderabad - 502 294, A.P.

Cell : (0) 99597 36679, (0) 99662 33332, (08455) 230524, 230525.

E-mail : info@mnrindia.org website : mnrindia.org

Enriching Lives Through Education & Health ...

MEDICAL
DENTAL
AYURVEDA
PHARMACY
NURSING
ENGINEERING
PHYSIOTHERAPY
EDUCATION
ARTS & SCIENCE
SCHOOLS

◆ 42 Top Grade Institutions

◆ 35 Years Track Record

◆ 42000 Students

◆ 1800 Faculty Members

MNR EDUCATIONAL TRUST established in 1974 at Hyderabad is a leading education power house in South India. The Trust governs 42 Institutions with 42,000 students & 1800 teaching staff in its various institutions. MNR Educational Trust offers courses ranging from Primary education to Graduation / Post – Graduation & Research.

Facilities

- » 110 acres Lushgreen campus
- » Central Library
- » Separate Hostels for Boys & Girls
- » Virtual Class rooms
- » Outdoor & Indoor Sports
- » Well connected by Air, Rail and Road
- » Airport pick-up on request

- » Separate & Secured (A/c, Non-A/c) hostels for Boys & Girls
- » Wi-fi Internet Facility on campus
- » Frequent Academic updation to Parent
- » Modern Mess/Canteen facility serving delicious food
- » Sports Complex with GYM, Indoor & Outdoor games

- » Super Market & Canteen Facility
- » 24 Hrs. Medical Facility in campus
- » ATM Banking Facility
- » Digital Classrooms

42 top Grade Institutions

- » MNR Medical College
- » MNR Dental College
- » MNR Ayurveda Medical College
- » MNR College of Physiotherapy
- » MNR Master of Science (Medical) College
- » MNR Institute of Paramedicals
- » MNR College of Nursing
- » MNR School of Nursing
- » MNR College of Pharmacy
- » MNR College of Engineering & Tech.
- » MNR PG Teacher Education Colleges (M.Ed)
- » MNR Teacher Education Colleges (B.Ed)
- » MNR Elementary Teacher Education Colleges (D.Ed)
- » MNR Rural PG College of Education (M.Ed)
- » MNR TPT Teacher Education Colleges
- » MNR Degree Colleges
- » MNR Junior Colleges
- » MNR Residential Junior Colleges
- » MNR Residential Schools
- » MNR Group of Schools

M N Raju
Chairman

M. Ravi Varma
Director

With best compliments from...

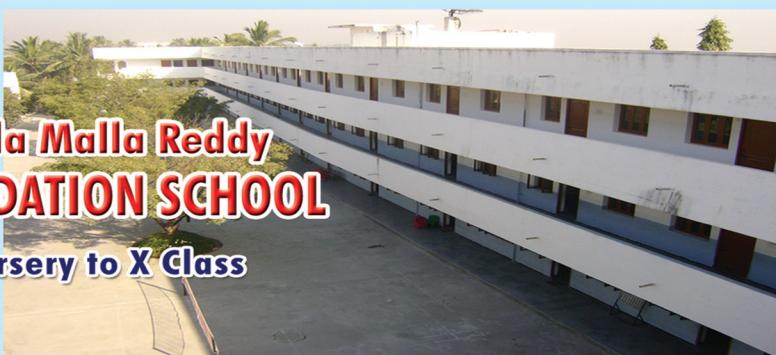
COURSES OFFERED

M.P.C. Bi.P.C. M.E.C.C. C.E.C.

Nalla Malla Reddy JUNIOR COLLEGE

Residential**Separate Hostels for Girls & Boys**

Nalla Malla Reddy FOUNDATION SCHOOL

Nursery to X Class

Nalla Malla Reddy ENGINEERING COLLEGE

Counselling Code**NREC***Ghatkesar*

Estd : 2001

B.Tech - CSE • IT • ECE • EEE • Mechanical • Civil**M.Tech** - ECE (VLSI Design)

CSE (Computer Networks & Information Security)

Mechanical (CAD/CAM)

MBA**Engineering College**

DIVYANAGAR, Near Narapally, at 16th KM on Warangal Road, 6 KM from Uppal Bus Depot, Hyderabad. Phone : 08415 - 256001/002/003
Fax : 08415 - 256000 e-mail: info@nmrec.edu.in
website : www.nmrec.edu.in

Junior College

DIVYANAGAR, Near Narapally, at 16th KM on Warangal Road, 6 KM from Uppal Bus Depot, Hyderabad.
Phone : 08415 - 255 800 / 900
e-mail: nmrjuniorcollege@gmail.com
Website: www.nmrjc.edu.in

Foundation School

DIVYANAGAR,
Kachivanisingaram Village,
Ghatkesar Mandal, R R Dist-500088.
Phone : 08415 - 255181 / 255182
e-mail: nmrfschool@gmail.com
Website: [nmrfs.edu.in](http://www.nmrfs.edu.in)